

ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในจังหวัดกำแพงเพชร

THE MODEL DEVELOPMENT EFFECTIVENESS OF VILLAGE AND URBAN
FUND MANAGEMENT IN KAMPHAENGPHEP PROVINCE

นายพิศณุพงศ์ กล้ากลีจ

ดุขฎีนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุขฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในจังหวัดกำแพงเพชร

นายพิศณุพงศ์ กล้ากลีกิจ

คุณูปการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
พุทธศักราช ๒๕๖๒

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย)

The Model Development Effectiveness of Village and Urban Fund
Management in Kamphaengphet Province

Mr. Phisanuphong Klakasikit

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of
the Requirements for the Degree of
Doctor of Philosophy
(Public Administration)

Graduate School
Mahachulalongkornrajavidyalaya University

C.E. 2019

(Copyright by Mahachulalongkornrajavidyalaya University)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
เรื่อง “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสน
ศาสตร์

(พระมหาสมบุรณ์ วุฑฒิกโร, รศ.ดร.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจสอบดุษฎีนิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รศ.พล.ท.ดร.วีระ วงศ์สรรค์)

กรรมการ

(ผศ.ดร.บุษกร วัฒนบุตร)

กรรมการ

(ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง)

กรรมการ

(รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร)

กรรมการ

(รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม)

คณะกรรมการควบคุมดุษฎีนิพนธ์

รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร

ประธานกรรมการ

รศ.ดร.สุรพล สุยะพรหม

กรรมการ

ชื่อผู้วิจัย

(นายพิศณุพงศ์ กล้ากสิกิจ)

ชื่อคุณูปนิพนธ์ : ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัย : พิศณุพงศ์ กล้ากลีจ

ปริญญา : ปรัชญาคุณูปนิพนธ์ (รัฐประศาสนศาสตร์)

คณะกรรมการควบคุมคุณูปนิพนธ์

: รศ.ดร.สุรินทร์ นียมานุกร, วท.บ. (วิทยาศาสตร์ทั่วไป), พบ.ม. (สถิติประยุกต์),
M.S. (Applied Statistics), Ph.D. (Development Administration)

: รศ.ดร. สุรพล สุขะพรหม, พท.บ. (มานุษยสังคมศาสตร์), M.A. (Politics),
Ph.D. (Political Science)

วันสำเร็จการศึกษา : ๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ ๑. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรและ ๓. เพื่อนำเสนอต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิผลในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี การดำเนินการแบ่งเป็น ๒ ระยะ ๑ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ ในรูปของการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรระยะ ๒ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการศึกษาภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อยืนยันความสอดคล้องหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ คน เครื่องมือการวิจัยใช้แบบสอบถามซึ่งมีความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ ๐.๙๖๓ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ตรงตามกรอบแนวคิดในการวิจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

ผลการวิจัยพบว่า

๑. ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรด้านการเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ด้านส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ

๔.๐๓ ด้านการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๓ ด้านการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ ด้านเกิดศักยภาพความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑

๒. ปัจจัยการบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้คือ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๘๙๕ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .๘๐๐ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๗๙๙ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ .๑๔๕๐๕ แสดงว่า การบริหารงาน ด้านการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๐.๐ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาคือการตรวจสอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๙.๐ และการปรับปรุงงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๐.๕

๓. ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ด้านการบริหารงาน มีด้านสามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ก็คือ ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาคือการตรวจสอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๙.๐ และการปรับปรุงงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๐.๕ แต่ที่พบข้อมูลที่น่าสนใจก็คือด้านการตรวจสอบ เนื่องจากว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเป็นลบ (-.๖๙๐) ซึ่งหมายถึงมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม ด้านการมีส่วนร่วมพบว่า การร่วมคิด สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๖๕.๐ รองลงมาคือการร่วมทำ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๓๒.๕ ส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล นั้นมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายต่ำมากหรืออาจกล่าวได้ว่าไม่สามารถทำนายได้เลย สอดคล้องกับข้อมูลการบริหารงานด้านการตรวจสอบที่ไม่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

Dissertation Title : The Model Development Effectiveness of Village and Urban Fund Management in Kamphaengphet Province

Researcher : Mr. Phisanuphong Klakasikit

Degree : Doctor of Philosophy (Public Administration)

Dissertation Supervisory Committee

: Assoc Prof Dr. Surin Niyamangkoon, B.S. (General Sciences), M.S. (Statistics), M.S. (Applied Statistics), Ph.D. (Development Administration)

: Assoc Prof Dr. Surapon Suyaprom, B.A. (Sociology), M.A. (Politics), Ph.D. (Political Science)

Date of Graduation : September 27, 2019

Abstract

The objectives of this research were 1) to study the effectiveness of village and urban fund management in Kamphaengphet Province 2) to study factors affecting of village and urban fund management in Kamphaengphet Province and 3) to propose the effectiveness of village and urban fund management in Kamphaengphet Province

This research was the mixed methods research between the qualitative research and quantitative research, the process was divided two steps, step 1 is quantitative research in survey to study in effectiveness of village and urban fund management in Kamphaengphet Province, and step 2 is qualitative research by In-dept interview to confirm in accordance with, after analyzed data. The researcher was collected the data from 400 sampling. The validity of questionnaire=0.963, the research was collected by using the qualitative research and quantitative research. Then the data analysis was used the Content Analysis Technique through Mean (\bar{x}), Standard Deviation (S.D.) and (Multiple Regression Analysis) by statistics in conceptual framework.

The findings of the research were as follow:

1. effectiveness of village and urban fund management in Kamphaengphet Province, as a source of working capital for investment found that, in overall was the high level (\bar{x} =4.05), in the promotion and development to be competent found

that in overall was high level ($\bar{x}=4.03$), promotion in self-reliance process found that in overall had the high level ($\bar{x}=3.73$), stimulate the economy at the foundation level found that in overall was high level ($\bar{x}=3.82$), the potential and strength of the people in the village found that in overall was high level ($\bar{x}=3.91$),

2. The factors had effect to effectiveness of village and urban fund management in Kamphaenphet Province, the management had effect to the effectiveness process of village and urban fund management in Kamphaenphet Province with significantly statistics at the level of 0.01, as following; working, checking and improving that the result in Multiple R=0.895, R Square=800, Adjusted R Square=0.799 and Std. Error=0.14505 showed that working management, checking and improving can use in the prediction with effectiveness of the process in village fund and capital city in Kamphaenphet Province at 80.0 % and considering of each section found that working section can predicted with effectiveness of the process in village fund and capital city in Kamphaenphet Province at 98%, secondary checking section at 69% and improving section at 60.5%.

3. Improvement guidelines to the effectiveness of village and capital city urban fund management in Kamphaenphet Province, working management can predicted with effectiveness of the process in village fund and capital city in Kamphaenphet Province is working can predicted at 98.0 %, secondary, checking can predicted at 69.0% and improving can predicted at 60.5%, moreover, founded that there were interesting data as improving because Adjusted R Square is -.690, the effectiveness of village and capital city urban fund management in Kamphaenphet Province had decrease as well, then the participation can predicted with the effectiveness of village and capital city urban fund management in Kamphaenphet Province at 65%, secondary, collaboration can predicted at 32.5% and Participating in benefits to join in evaluation had low in Adjusted R Square that the does not predict, therefore, the consistent with the administration data that does not have a positive effect on effectiveness process of village and capital city urban fund.

กิตติกรรมประกาศ

ดุष्ฎิณิพนธ์เรื่อง" ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร" ฉบับนี้จัดทำขึ้นตามหลักสูตรปรัชญาดุष्ฎิณิพนธ์ สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ซึ่งดุष्ฎิณิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะได้รับความเมตตาและการช่วยเหลือแนะนำอย่างดียิ่งจากอาจารย์ที่ปรึกษาดุष्ฎิณิพนธ์คือ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนช่วยตรวจสอบความถูกต้องทั้งด้านภาษา เนื้อหาสาระ ความครบถ้วนถูกต้องตามหลักการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและวิธีการเขียนเป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ พล.ท. ดร.วีระ วงศ์สรรค์ ที่เมตตามาเป็นประธานสอบดุष्ฎิณิพนธ์ และ ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง, รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร วัฒนบุตร กรรมการ สอบดุष्ฎิณิพนธ์ขอขอบพระคุณผู้ให้ข้อมูลสำคัญสำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก เพื่อการเก็บรวบรวมข้อมูล ตลอดจนผู้เชี่ยวชาญที่ได้เข้าร่วมสนทนากลุ่ม เฉพาะทุกท่านที่ให้ความอนุเคราะห์มาร่วมแสดงความคิดเห็นพร้อมข้อเสนอแนะในการสนทนากลุ่ม และชี้แนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขให้ผลงานวิจัยครั้งนี้ดียิ่งขึ้นขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ช่วยแนะนำและจุดประกายแนวคิดการศึกษาระดับดุष्ฎิณิพนธ์ในครั้งนี้ ขอขอบคุณคณะเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทุกท่านที่กรุณาให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวกในการเรียนการศึกษา ตลอดจนกัลยาณมิตรทุกท่าน ขอขอบพระคุณ คุณพรทิพย์พาจรสัมพันธ์กิจ ที่สนับสนุนทุนการศึกษาในครั้งนี้อย่างสม่ำเสมอ

ผู้วิจัยหวังอย่างยิ่งว่า ดุष्ฎิณิพนธ์ฉบับนี้ จะอำนวยประโยชน์แก่ผู้สนใจใฝ่ศึกษาค้นคว้าได้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยขอน้อมถวายเป็นพุทธบูชา ธรรมบูชา สังฆบูชา และน้อมบูชากตเวทิตาคุณแต่คุณบิดามารดา บุพการี และบูรพาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้ศิษย์ได้เกิดสติปัญญาและเป็นแรงบันดาลใจให้กำลังใจในการศึกษาด้วยความรักความเมตตาตั้งแต่ต้นจนถึงปัจจุบันเพื่อสร้างสรรค์งานวิจัยฉบับนี้ให้แก่ผู้วิจัยจนประสบผลสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีทุกประการ

นายพิศณุพงศ์ กล้ากสิกิจ

๒๗ กันยายน ๒๕๖๒

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทคัดย่อ	ก
Abstract	ค
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญแผนภาพ	ญ
คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ	ฎ
บทที่ ๑ บทนำ	๑
๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	๑
๑.๒ คำถามการวิจัย	๕
๑.๓ วัตถุประสงค์การวิจัย	๕
๑.๔ ขอบเขตของการวิจัย	๕
๑.๕ สมมติฐานในการวิจัย	๗
๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	๗
๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	๑๐
บทที่ ๒ แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๑
๒.๑ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร	๑๑
๒.๒ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล	๓๖
๒.๓ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม	๔๙
๒.๔ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวกับหลักทฤษฎีปาปนิคสูตร	๖๐
๒.๕ แนวคิดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	๖๓
๒.๖ บริบทของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๖๓
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗๖
๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๑๐๔

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
บทที่ ๓ วิธีดำเนินการวิจัย	๑๐๗
๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	๑๐๗
๓.๒ รูปแบบการวิจัย	๑๐๘
๓.๓ ระยะที่ ๑ การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ	๑๑๐
๓.๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๑๐๘
๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๐๘
๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๑๑
๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๑๒
๓.๔ ระยะที่ ๒ การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ	๑๑๗
๓.๔.๑ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ	๑๑๔
๓.๔.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๑๗
๓.๔.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๑๗
๓.๔.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล	๑๑๙
บทที่ ๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
๔.๑ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในจังหวัดกำแพงเพชร	๑๓๓
๔.๒ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๑๔๒
๔.๓ ต้นแบบการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๑๙๒
๔.๔ องค์กรความรู้ที่ได้จากการวิจัย	๑๙๘
บทที่ ๕ สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	๒๐๙
๕.๑ สรุปผลการวิจัย	๒๑๐
๕.๒ การอภิปรายผล	๒๑๔
๕.๓ ข้อเสนอแนะ	๒๒๑

บรรณานุกรม

๒๒๐

ภาคผนวก

๒๒๘

ประวัติผู้วิจัย

๓๒๗

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ	๒๐
๒.๒ ความหมายคำว่าประสิทธิผล	๓๗
๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล	๔๔
๒.๔ ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับประสิทธิผล	๔๘
๒.๕ ฐานะข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๗๒
๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล	๗๘
๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ	๘๓
๒.๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม	๘๘
๒.๙ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	๙๙
๔.๑ จำนวน และร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล	๑๔๖
๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารจัดการ ในภาพรวม	๑๔๙
๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	๑๕๓
๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วมในภาพรวม	๑๕๖
๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วม	๑๕๙
๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลการปฏิบัติตาม หลักปาปนิกรรมในภาพรวม	๑๖๒
๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม	๑๖๕
๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในภาพรวม	๑๖๘
๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	๑๗๑
๔.๑๐ แสดงการบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๑๗๔
๔.๑๑ แสดงการมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๑๗๘
๔.๑๒ แสดงการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรมส่งผลต่อประสิทธิผล ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๑๘๑

สารบัญตาราง (ต่อ)

๔.๑๓ แสดงการมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงาน ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๑๘๔
๔.๑๔ แสดงการปฏิบัติตามหลักป้าปณิกรรมส่งผลต่อประสิทธิผล ในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๑๘๗
๔.๑๕ แสดงต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้จากการสังเคราะห์งาน วิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ	๑๙๐

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่	หน้า
๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย	๑๐๓
๔.๑ ด้านการวางแผนจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๔๖
๔.๒ ด้านการปฏิบัติงานจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๕๐
๔.๓ ด้านการตรวจสอบจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๕๔
๔.๔ ด้านการปรับปรุงงานจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๕๗
๔.๕ การมีส่วนร่วมคิดจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๖๐
๔.๖ การมีส่วนร่วมทำจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๖๓
๔.๗ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๖๖
๔.๘ การมีส่วนร่วมประเมินผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๖๙
๔.๙ มีวิสัยทัศน์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๗๒
๔.๑๐ จัดการดีจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๗๕
๔.๑๑ มีมนุษยสัมพันธ์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๗๘
๔.๑๒ การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๘๑
๔.๑๓ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๘๔
๔.๑๔ เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเองจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๘๗
๔.๑๕ กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๙๐
๔.๑๖ เกิดศักยภาพความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านจากการสัมภาษณ์เชิงลึก	๑๙๓
๔.๑๗ แสดงต้นแบบการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด	๒๐๒
๔.๑๘ ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	๒๑๓

คำอธิบายสัญลักษณ์และคำย่อ

อักษรย่อในดัชนีฉบับนี้ใช้อ้างอิงจากพระไตรปิฎกภาษาบาลี/พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๓๙ ส่วนคัมภีร์อรรถกถาบาลี/ภาษาไทย ใช้ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย/มหามกุฏราชวิทยาลัย

การอ้างอิงพระไตรปิฎก จะระบุ เล่ม/ข้อ/หน้า หลังอักษรย่อชื่อคัมภีร์ เช่น ม.ม. (ไทย) ๑๓/๖๐๙/๕๕๔ หมายถึง สุตตันตปิฎก มัชฌิมนิกาย มูลปณาสก ภาษาไทย เล่ม ๑๓ ข้อ ๖๐๙ หน้า ๕๕๔ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ๒๕๓๙ ส่วนคัมภีร์อรรถกถา จะระบุชื่อคัมภีร์ ลำดับ เล่ม (ถ้ามี)/หน้า เช่น ขุ.เถร.อ. (บาลี) ๑/๒๘. หมายถึง ขุททกนิกาย ปรมตถปิณี เถรคาถาอรรถกถา บาลี ภาษาบาลี ข้อ ๑ หน้า ๒๘ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

และคัมภีร์ฎีกา จะระบุชื่อคัมภีร์ ลำดับเล่ม (ถ้ามี)/หน้า เช่น วิมตติ.ฎีกา. (บาลี) ๒/๒๖/๑๒๐. หมายถึง ทีฆนิกาย วิมตติวินทนีฎีกา ภาษาบาลี เล่ม ๒ ข้อ ๒๖ หน้า ๑๒๐ ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ตามลำดับดังนี้

๑. คำอธิบายคำย่อในภาษาไทย

ก. คำย่อชื่อคัมภีร์พระไตรปิฎก

คำย่อ	พระสุตตันตปิฎก ชื่อคัมภีร์	ภาษา
ที.ปา. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค	(ภาษาไทย)
อง.ติก. (ไทย)	= สุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาต	(ภาษาไทย)

บทที่ ๑

บทนำ

๑.๑ ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นับจาก พ.ศ. ๒๕๐๔ ประเทศไทยได้กำหนดให้มีแผนเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาประเทศ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสังคมในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑-๗ ที่ผ่านมามีเกิดจากการนำทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์และความได้เปรียบด้านแรงงานที่มีราคาถูกและมีอยู่อย่างเหลือเฟือของประเทศมาใช้สนับสนุนการพัฒนาและขยายฐานการผลิตทำให้ระบบเศรษฐกิจมีการขยายตัวในอัตราที่สูง แต่การเติบโตดังกล่าวนอกจากจะต้องแลกเปลี่ยนด้วยทรัพยากรธรรมชาติที่เสื่อมโทรมลงเป็นอย่างมาก และต้องมีการลงทุนเทคโนโลยีและการตลาดจากต่างประเทศ ในขณะที่ข้อจำกัดที่เป็นอยู่ของประเทศทั้งด้านการพัฒนาศักยภาพของคน การบริหารจัดการพื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการเสริมสร้างฐานทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จึงส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพและประสิทธิภาพโดยรวม ของการพัฒนาประเทศอันจะนำไปสู่ขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ส่วนปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาก็คือ ความขัดแย้งในสังคมจากการเลื่อมล้ำของรายได้และการแย่งชิงทรัพยากรธรรมชาติที่เหลืออยู่เพียงเล็กน้อยนั้นมากขึ้น รวมถึงการพัฒนาจะกระจุกอยู่เฉพาะพื้นที่ในเขตเมือง และชุมชนด้านอุตสาหกรรม ไม่เกิดการกระจายการพัฒนาสู่ชนบท ซึ่งเป็นพื้นที่ของคนส่วนใหญ่ของประเทศ เกิดการอพยพย้ายถิ่นการผลิตของชุมชนโดยเฉพาะแรงงาน ซึ่งส่งผลถึงการแยกคนออกจากชุมชน ทำให้สรุปได้ว่าแม้การพัฒนาเศรษฐกิจจะบรรลุผลตามความมุ่งหมายแต่ความสำเร็จดังกล่าวได้นำไปสู่ผลการพัฒนาที่ไม่พึงปรารถนาทางด้านสังคม และการพัฒนานั้นอาจจะไม่ยั่งยืน เพราะคนในสังคมส่วนใหญ่มิได้ได้รับผลประโยชน์จากกระบวนการพัฒนาที่ต่อเนื่องกันมายาวนาน

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ และความต่อเนื่องของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ จึงได้ปรับเปลี่ยนกระบวนการทัศน์ การพัฒนาใหม่ โดยให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนทั้งในฐานะผู้มีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา และเป็นผู้ได้รับประโยชน์ หรือผลกระทบโดยตรงจาก การพัฒนาจึงมุ่งเน้นการพัฒนาแบบองค์รวมที่มี “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และมีกระบวนการที่บูรณาการทุกด้านในการเชื่อมโยงกัน ส่วนการพัฒนาเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคน ให้มีความสามารถหรือประสิทธิภาพต่อการสร้างความสุขและมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เพื่อนำไปสู่จุดหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืนและความ อยู่ดีมีสุข

ของคนไทยและสังคมไทย จากกระบวนทัศน์ใหม่ของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ และความต่อเนื่องของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๙ กับปรัชญาของนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในการเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเองและเกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน เสริมสร้างการเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม รวมถึงการกระจายอำนาจ ให้ท้องถิ่นและเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน และวัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน ๑ ล้านบาทเพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนและสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุน สวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต และเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สำหรับในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐^๑ เป็นการมุ่งเสริมให้สังคมไทยอยู่เย็นเป็นสุข ด้วยวิถีปฏิบัติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนที่เข้มแข็งจึงเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนา โดยที่ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาจะช่วยสนับสนุน ส่งเสริมให้ชุมชนสามารถจัดกิจกรรมที่เป็นองค์ความรวม มีกระบวนการเรียนรู้ และการจัดการความรู้ร่วมกันของคนในชุมชนในรูปแบบที่หลากหลายตามภูมิสังคมด้วยทุนทางทรัพยากร และศักยภาพของชุมชน มีการผลิตเพื่อเลี้ยงตัวเองอย่างพอเพียง พึ่งพาตนเองได้ มีการพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันทั้งภายในและภายนอกชุมชน บนพื้นฐานการเคารพ ความหลากหลายทางวัฒนธรรม นำไปสู่การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ซึ่งครอบครัวไทยในอดีตมีลักษณะเป็นครอบครัวแบบขยาย การดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของสังคมในอดีตเป็นสังคมแบบพึ่งพาตนเองอยู่อย่างพอเพียง ในระบบเศรษฐกิจแบบยังชีพอยู่กับธรรมชาติที่เอื้ออำนวย มีความอุดมสมบูรณ์ ดังคำกล่าวที่ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” ลักษณะเด่นทางสังคมเป็นสังคมที่เอื้ออาทรและถ้อยทีถ้อยอาศัยซึ่งกันและกัน

การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้น แม้ว่าประสบความสำเร็จในระดับหนึ่ง คือเศรษฐกิจของประเทศมีความเจริญก้าวหน้าประชาชนมี

^๑ สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, “แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๐”, ราชกิจจานุเบกษา ๑๒ (พฤศจิกายน ๒๕๔๙): ๑๐๙.

รายได้เพิ่มขึ้นแต่ก็ยังมีปัญหาในการกระจายรายได้สู่ประชาชนไม่ทั่วถึง ก่อให้เกิดผลกระทบในด้านอื่นตามมามาก เช่น ค่านิยมด้านวัตถุ สังคมไทยกลายเป็นสังคมบริโภคนิยม เกิดปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ เช่น ยาเสพติด สิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ อาชญากรรม สภาพครอบครัวเกิดการแตกแยก สังคมเกิดความอ่อนแอ เพราะการอพยพแรงงานไปหางานต่างถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คือ การหนีสังคมชนบทเข้าสู่แรงงานและในภาคอุตสาหกรรม เป็นต้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาในอดีต เป็นการพัฒนาที่เน้นความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ โดยละเลยการพัฒนาประชาชนและเป็นการพัฒนาที่ไม่เสมอภาคระหว่างสังคมเมืองและสังคมชนบท ทำให้เกิดความเหลื่อมล้ำความเจริญระหว่างเมืองและชนบทเพิ่มมากขึ้น เกิดความไม่สมดุลในการกระจายรายได้ระหว่างเมืองกับชนบทนำไปสู่ปัญหาการดำรงชีวิตของประชาชนที่อาศัยอยู่ในชนบท โดยเฉพาะประชาชนที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ส่งผลให้ประชาชนขาดแคลนเงินทุน ไม่สามารถเข้าถึงแหล่งทุนได้ ขาดรายได้ หนี้สินเพิ่มมากขึ้น ความยากจนของประชาชนในชนบทและชุมชนเมือง คือการไม่มีทุน การเข้าหาแหล่งทุนเป็นไปอย่างยากลำบาก ทำให้ขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ

ต่อมาในสมัยรัฐบาลของ ฯพณฯ พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร จึงได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและบริหารจัดการด้วยตนเอง ซึ่งเงินทุนหมู่บ้านนี้จะมีลักษณะแตกต่างจากเงินที่รัฐบาลเคยให้การสนับสนุนประชาชนไม่ว่าจะเป็นเงิน กองทุนเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจน (กข.คจ.) ซึ่งเป็นการกำหนดกรอบในการดำเนินการไว้ในรูปแบบของโครงการต่าง ๆ มีขั้นตอนที่ยุงยากซับซ้อน ลำบาก ประชาชนไม่สามารถมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายหรือแนวทางในการบริหารจัดการได้อย่างแท้จริง ส่วนเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นได้กำหนดแนวทางไว้ให้ประชาชนเป็นผู้กำหนดนโยบาย กฎเกณฑ์ในการบริหารจัดการโดยภาครัฐ ส่วนราชการ ทำหน้าที่เป็นที่เลี้ยงให้การสนับสนุน ช่วยเหลือจากการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งที่ผ่านมาก็ยังประสบกับปัญหาในการบริหารจัดการกองทุนให้เกิดประสิทธิภาพ เช่น การขาดความเข้าใจในกฎระเบียบของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ การขาดความรับผิดชอบของคณะกรรมการ ขาดความชัดเจนในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านที่เกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ส่งผลให้คณะกรรมการบางคนกลัวความผิด การพิจารณาเงินกู้ขาดความโปร่งใส ไม่เป็นธรรม ส่งผลให้มีการนำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ จากผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่า ยังมีปัญหามากมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามโครงการและที่สำคัญ

ประการแรก คือ คณะกรรมการกองทุนยังขาดความรู้ และความสามารถในการบริหารจัดการเงินกองทุน

ประการที่สอง คือ ประชาชนมีการกู้เงินไปใช้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทำให้ไม่สามารถนำเงินมาใช้คืนกองทุนได้ตามเป้าหมายส่งผลให้เกิดการยืมเงินนอกระบบมากขึ้นกองทุนฯหรือใน

ลักษณะกู้ใหม่เพื่อคืนเงินเก่าเกิดหนี้สะสม และวงจรถ้วนเวียนไม่จบสิ้น ท้ายสุดประชาชนมีภาระหนี้มากขึ้น และ

ประการที่สามจากการที่รัฐบาลได้สรุปว่าการดำเนินงานตามนโยบายประสบผลสำเร็จ โดยดูจากบัญชีรับจ่ายที่ชาวบ้านนำเงินมาครบตามจำนวนตามกำหนดพร้อมทั้งมีจัดลำดับของหมู่บ้าน และใช้เกณฑ์ในการประเมินความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แต่ความจริงที่ยังซ่อนเร้นอยู่่าที่ชาวบ้านกู้เงินไปทำอะไรบ้าง มีระบบการคืนเงินอย่างไรและคณะกรรมการมีระบบการติดตามและกำกับดูแลหนี้สินอย่างไร^๒ ซึ่งข้อมูลที่เป็นเท็จจริงเหล่านี้ได้ถูกรวบงำโดยกลไกทางการเมืองและระบบของรัฐ ซึ่งรัฐส่งผลให้การวิเคราะห์และประเมินผลผิดพลาดได้ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดทิศทางหรือกลยุทธ์ที่ผิดพลาดได้

นอกจากนี้ โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ยังเป็นโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง ๒๕๕๕ ที่ใช้เงินกู้ภายใต้พระราชกำหนดให้อำนาจกระทรวงการคลังกู้เงินเพื่อฟื้นฟูและเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ พ.ศ. ๒๕๕๒ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองมีเงินทุนเพิ่มขึ้น สร้างโอกาสการเข้าถึงแหล่งเงินของประชาชน และรองรับความต้องการเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ รวมทั้งเพื่อลดการกู้ยืมเงินนอกระบบ^๓ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, ๒๕๕๔) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจึงเป็นอีกกลไกหนึ่ง หากรัฐบาลจะกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากและขับเคลื่อนเศรษฐกิจในทุกพื้นที่ของประเทศ โดยการสนับสนุนกองทุนหมู่บ้านที่มีความเข้มแข็งให้สามารถขยายการลงทุนประกอบกิจการในภาคเกษตรหรือลงทุนสร้างอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครัวเรือน รวมถึงปรับปรุงกองทุนหมู่บ้านที่ยังขาดการบริหารจัดการที่ดี หากกองทุนหมู่บ้านสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ จะส่งผลที่ดีต่อเศรษฐกิจของประเทศและชุมชน แต่จะส่งผลดีในระยะยาวอย่างยั่งยืนหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการกองทุนที่คนในชุมชนต้องร่วมมือช่วยกันบริหารจัดการ เพื่อให้สมาชิกทุกคนรับรู้ด้วยความรู้สึกของการเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในชุมชนอย่างเป็นระบบ เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามัคคี ก่อให้เกิดเป็นพลังเครือข่ายทางการเงินและสังคมขับเคลื่อนให้ชุมชนเข้มแข็งและพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน

สำหรับผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในกำแพงเพชร พบว่า ยังมีปัญหามากมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามโครงการและที่สำคัญ

^๒ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน, หนังสือที่ มท ๐๕๐๒๖/ว ๒๔๐๐, ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๔๔.

^๓ สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, โครงการวิจัยเรื่อง บทบาทของระบบการเงินระดับฐานรากในการส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน The Roles of Microfinance in Promoting Financial Access, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, ๒๕๕๔), หน้า ๑๓๒.

ประการแรก คือ คณะกรรมการกองทุนยังขาดความรู้ และความสามารถในการบริหารจัดการเงินกองทุน

ประการที่สอง คือ ประชาชนมีการกู้เงินไปใช้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ทำให้ไม่สามารถนำเงินมาใช้คืนกองทุนได้ตามเป้าหมายส่งผลให้เกิดการยืมเงินนอกระบบมาคืนกองทุนฯหรือในลักษณะกู้ใหม่เพื่อคืนเงินเก่าเกิดหนี้สะสม และวงจรถ้วนเวียนไม่จบสิ้น ท้ายสุดประชาชนมีภาระหนี้สินมากขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวผู้ศึกษาจึงมีความต้องการที่จะศึกษาด้านแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในกำแพงเพชร ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการกำหนด ทิศทางการพัฒนานโยบายและการวางแผน เพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคตอันจะนำไปสู่การดำเนินงานพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงอย่างยั่งยืนต่อไป

๑.๒ คำถามการวิจัย

๑.๒.๑ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรเป็นอย่างไร

๑.๒.๒ ปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรมีอะไรบ้าง

๑.๒.๓ ต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรเป็นอย่างไร

๑.๓ วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑.๓.๑ เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๓.๒ เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๓.๓ เพื่อนำเสนอต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๔ ขอบเขตการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods

Research) เป็นการผสมผสานระหว่างการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดรายละเอียด ดังนี้

๑.๔.๑ ขอบเขตด้านเนื้อหา

ศึกษาแนวคิด กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหาร แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารตามวงจรควบคุมคุณภาพ (PDCA) แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม หลักปาปนิกรธรรม

๑.๔.๒ ขอบเขตด้านตัวแปร

ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และข้อค้นพบจากผลงานวิจัยเพื่อค้นหาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ตัวแปรต้น (Independent Variable) ประกอบด้วย

(๑) การบริหารจัดการ ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงงาน

(๒) การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมทำร่วมรับผลประโยชน์ร่วมประเมินผล

(๓) ภาวะผู้นำ ประกอบด้วย มีวิสัยทัศน์ จัดการดี และมีมนุษยสัมพันธ์

ตัวแปรตาม (Dependent Variable) คือ ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ประกอบด้วย การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก และ เกิดศักยภาพ / ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน

๑.๔.๓ ขอบเขตด้านประชากร ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และผู้เชี่ยวชาญ

๑) ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๗๓๗ กองทุน^๕

๒) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๒๐ ท่าน

๑.๑) ด้านหน่วยงานภาครัฐ เป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐลงสู่เชิงพื้นที่ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๕ ท่าน

^๕ สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร, “แบบรายงานข้อมูลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประจำปี ๒๕๕๙ จังหวัดกำแพงเพชร”, ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙, (อัดสำเนา).

๑.๒) ด้านผู้บริหารกองทุนหมู่บ้านฯ เป็นผู้บริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ทำหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการกระจายการสนับสนุนให้แก่สมาชิกกองทุน จำนวน ๕ ท่าน

๑.๓) ด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ เป็นผู้ได้รับผลดีผลเสียจากการบริหารจัดการของกองทุนฯ จำนวน ๕ ท่าน

๑.๔) ด้านนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการ จำนวน ๕ ท่าน

๓) ผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ผู้วิจัยกำหนดการประชุมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์และพระพุทธศาสนา ประชาชน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในประสิทธิผลการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อยากรอบด้านด้วยความละเอียดลึกซึ้ง จำนวน ๑๓ ท่าน

๑.๔.๔ ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ผู้วิจัยได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเฉพาะพื้นที่จังหวัดกำแพงเพชรเท่านั้น

๑.๔.๕ ขอบเขตด้านเวลา

ศึกษาวิจัยตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ถึง เดือน สิงหาคม ๒๕๖๒ รวมระยะเวลา ๑๐ เดือน

๑.๕. สมมติฐานในการวิจัย

๑.๕.๑ ปัจจัยด้านการบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๕.๒ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๕.๓ ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามหลักปาณิกรรมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๖ นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

๑.๖.๑ **ประสิทธิผล** หมายถึง การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่กำหนด ประกอบด้วย

๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน
๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ
๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง
๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก
๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน

๑.๖.๒ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากปัจจัย ๓ ด้าน ได้แก่ด้านการบริหารจัดการกองทุน ด้านการมีส่วนร่วมและด้านปฏิบัติตามหลักธรรม การนำหลักธรรมไปใช้

๑.๖.๓ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมายถึง การดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรให้ประสบผลสำเร็จตามเป้าหมาย ประกอบด้วย การบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม และการปฏิบัติตามหลักธรรม การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน

๑) การวางแผน หมายถึง การวางแผนการดำเนินงานของกองทุนฯ การวางแผนการจัดสรรวงเงินกู้ของกองทุนฯ การวางแผนเพื่อเตรียมรับการตรวจสอบ รวมถึงการวางแผนเพื่อคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการกองทุนฯ และการวางแผนเพื่ออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิก

๒) การปฏิบัติงาน หมายถึง การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่องยาวนานไม่เบื่อหน่าย การปฏิบัติงานด้วยความสม่ำเสมอ การปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย การปฏิบัติที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้งและปฏิบัติงานด้วยความอดทนและตั้งใจฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ

๓) การตรวจสอบ หมายถึง การไต่ตรองหาข้อดี ข้อด้อย ในการปฏิบัติงานทุกครั้งเพื่อเป็นแนวทางครั้งต่อไป ไต่ตรองคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุและผล มีการตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งการพิจารณาแผนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน โดยมีการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน

๔) การปรับปรุงงาน หมายถึง การประเมินการดำเนินงานของกองทุนฯ และนำผลการประเมินมาปรับใช้ในการดำเนินงาน การวางแผนปรับปรุงและร่วมปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนฯตามผลการประเมิน การเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกองทุนฯตามผลการประเมิน รวมทั้งการดำเนินงานปรับปรุงงานที่ได้รับการตรวจสอบแล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิมและการเสนอแนะแนวทางการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนฯให้ดียิ่งขึ้นกว่าเดิม

๑.๖.๔ การมีส่วนร่วม หมายถึง การเสริมสร้างความสัมพันธ์และสร้างความสามัคคีให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันระหว่างผู้ร่วมงาน ร่วมกิจการ และผู้อยู่ร่วมกันในสังคม ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ และ ร่วมประเมิณผล

๑) ร่วมคิด หมายถึง การประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนาการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม การนำเสนอปัญหาความต้องการ ร่วมในการคิดและกำหนดแนวทางพัฒนาและร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาตลอดจนความต้องการในการจัดทำแผน

๒) ร่วมทำ หมายถึง การเข้าร่วมประชุมในโครงการ/กิจกรรม การเข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มทักษะในการพัฒนาอาชีพ ร่วมในการกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อให้บุคคลอื่นๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม การมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประกอบอาชีพตลอดจนเข้าร่วมในโครงการและกิจกรรมต่างๆ

๓) ร่วมรับผลประโยชน์ หมายถึง การจัดสวัสดิการหรือการสนับสนุนการทำงานตามความเหมาะสมและเป็นธรรม การสงเคราะห์ซึ่งกันและกันในผู้ร่วมงานด้วยการแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ที่ได้มาโดยชอบธรรม มีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและทั่วถึงมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยสำนึกในความรับผิดชอบโดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทนและมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง

๔) ร่วมประเมิณผล หมายถึง การมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ การมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าของแผนงาน/โครงการ การมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการกระจายเงินกู้ยืมอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงานรวมถึงการมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการติดตามและประเมิณผลแผนงาน/โครงการ

๑.๖.๕ การปฏิบัติตามหลักธรรม หมายถึง ความสามารถที่จะชี้แนะ สั่งการ หรือ อำนวยการ หรือมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของผู้อื่นเพื่อให้มุ่งไปสู่จุดหมายที่กำหนดไว้ ในที่นี้ใช้หลัก ปาปนิกรธรรม คือ มีวิสัยทัศน์ จัดการดี และมีมนุษยสัมพันธ์

๑) มีวิสัยทัศน์ หมายถึง มีมุมมอง ทัศนะกว้างไกล เป็นทักษะทางด้านความคิด ประกอบด้วย กำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ, มีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่, มีแนวความคิดที่สอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคตในหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะประสบความสำเร็จ, สร้างวิสัยทัศน์ในองค์การรวมถึงการมีเจตคติที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรู้ความสามารถของท่าน และการวางแผนการดำเนินการและพอใจในการบริหารจัดการที่เป็นอยู่

๒) จัดการดี หมายถึง การเชี่ยวชาญในงานที่ทำ หรือที่รับผิดชอบ เป็นทักษะทางด้านการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย มีการสนับสนุนมุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญเพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่ดี, มีทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในร่วมกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ, มีความเชี่ยวชาญ และมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย, มีเทคนิคและความถนัดในงานที่ทำ มีความพร้อมในการทำงานตลอดเวลา และมีประสบการณ์ และความพยายามที่จะบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง

๓) มีมนุษยสัมพันธ์ หมายถึง มีความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างคณะกรรมการ เพื่อนร่วมงาน สมาชิกกองทุนฯ เป็นทักษะด้านการสื่อสาร ประกอบด้วย มีความกระตือรือร้น พร้อมให้คำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้อง และหมั่นตรวจสอบข้อบกพร่องเพื่อการบริหารจัดการ, ยกย่องให้เกียรติผู้อื่น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน, มีความชัดเจน และให้โอกาสแสดงความคิดเห็นในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเอาใจใส่, ให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส และตรวจสอบงานที่มอบหมายอยู่เสมอ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ และมีความเป็นกันเองกับคนทุก ๆ คนทำงานร่วมกันไม่ทอดทิ้งกันจนกว่างานจะสำเร็จ

๑.๗ ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

๑.๗.๑ ทราบถึงการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๗.๒ ทราบถึงปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๗.๓ ทราบถึงต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิผลในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑.๗.๔ ผลการวิจัยจะเป็นข้อมูลให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรสามารถดำเนินการต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ของกองทุนอย่างแท้จริงต่อไป

บทที่ ๒

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาการวิจัยเรื่อง “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” โดยผู้วิจัยได้มีการศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในเรื่องต่าง ๆ โดยผู้วิจัยขอเสนอตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

- ๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร
- ๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล
- ๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม
- ๒.๔ หลักปาปนิกรรม
- ๒.๕ แนวคิดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
- ๒.๖ บริบทของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร
- ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- ๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

๒.๑ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหาร

โลกและสังคมแบบดั้งเดิมเป็นผลของวิถีคิดและการพัฒนาแบบแยกส่วน หรือแบบกลไกมาเป็นเวลาหลายร้อยปี จนทำให้เกิดปัญหามากมาย ทุกองค์การไม่ว่าจะมีขนาด ประเภทสถานที่ตั้งอย่างไร จำเป็นต้องมีการจัดการที่ดี ซึ่งการจัดการที่เป็นจุดเริ่มต้นของการดำเนินงานขององค์การ การเติบโตและการดำรงอยู่ต่อไปขององค์การ โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์การ ในยุคศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งต้องเผชิญกับปัจจัยแวดล้อม ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ไม่ว่าจะเป็นด้านสังคม เศรษฐกิจ โลกาภิวัตน์ และเทคโนโลยี ทำให้้องค์การต้องมีแนวทางในการจัดการที่ทันสมัย เพื่อรับมือกับการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วนี้ โดยรวบรวมเอากลุ่มกิจกรรมต่างๆ โครงการ นำไปสู่การปฏิบัติเพื่อความสำเร็จในเป้าหมาย โดยคำนึงถึงควมมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และความประหยัด

๒.๑.๑ ความหมายของการบริหาร

ความหมายของคำว่าการบริหาร มีศัพท์ที่ใช้กันอยู่ทั่วไป ๒ คำได้แก่ “การบริหาร” (Administration) และ “การจัดการ” (Management) ซึ่งมักจะใช้สลับกันไปมาจนยากที่จะแยกความหมายออกจากกันได้อย่างชัดเจน

คำว่า “การบริหาร” นั้น นอกจากใช้คำภาษาอังกฤษว่า “Administration” ยังมีคำอีกคำหนึ่งที่ใช้แทนกันได้ คือ คำว่า “Management” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกันแต่ทางวิชาการจะเลือกใช้คำว่า “Administration” ก็ด้วยเหตุผล ๒ ประการ คือ เหตุผลประการแรกเมื่อไม่ต้องการใช้คำว่า “ผู้จัดการ” ซึ่งมีความหมายแคบจำกัดลงไปว่าเป็นผู้บริหารงานขององค์การแห่งใดแห่งหนึ่งหรือหน่วยงานในหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น ดังนั้น เมื่อพูดถึงการบริหารงานโดยทั่วไป หรือการบริหารราชการจึงนิยมใช้คำว่า “Administration”^๑

การบริหาร (Administration) เป็นการบริหารองค์การโดยไม่คำนึงถึงผลกำไรแต่ต้องทำทุกวิถีทางให้เป้าหมายที่วางไว้บรรลุสำเร็จ การบริหารมักใช้กับการบริหารราชการหรือกิจการสาธารณะจัดการ Management คือการบริหารงานขององค์กรโดยมุ่งหวังผลกำไรและบรรลุเป้าหมาย ตามที่กำหนดไว้เพื่อความอยู่รอด การจัดการมักใช้กับการบริหารของเอกชน เนื่องจากการขยายตัวภาคธุรกิจในยุคโลกาภิวัตน์ประกอบกับงานของรัฐบาล ที่มีความคาบเกี่ยวกับงานภาคเอกชนอย่างใกล้ชิดจนบางครั้งไม่อาจจะแยกออกจากกันได้ ทำให้การบริหารงานทั้งสองภาคส่วนใหญ่เหมือนกัน และแลกเปลี่ยนกันได้เกือบตลอดเวลาทำให้ “การบริหาร” และ “การจัดการ” ใช้แทนกันได้^๒

การบริหาร หมายถึง การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น (Getting things done through other people) การบริหารในพุทธศาสนาเริ่มมีขึ้นเป็นรูปประธรรมสองเดือนนับจากวันที่พระพุทธเจ้าตรัสรู้ นั่นคือในวันอาสาฬหบูชาเมื่อพระพุทธเจ้าทรงแสดงพระธรรมเทศนาเป็นครั้งแรกแก่พระปัญจวัคคีย์ ซึ่งทำให้เกิดพระสังฆรัตนะขึ้น เมื่อมีพระสังฆรัตนะเป็นสมาชิกใหม่เกิดขึ้นในการพระพุทธศาสนาอย่างนี้พระพุทธเจ้าก็ต้องบริหารคณะสงฆ์และวิธีการที่พระพุทธเจ้าทรงใช้ ในการบริหารกิจการคณะสงฆ์ ซึ่งดำรงสืบทอดต่อมาจนถึงปัจจุบันเป็นเวลามากกว่า ๒,๕๐๐ ปี เป็นข้อมูลให้เราได้ศึกษาเรื่องพุทธวิธีบริหาร นอกจากนี้ยังมีพุทธพจน์ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารกระจายอยู่ในพระไตรปิฎก การศึกษาพระพุทธพจน์เหล่านั้นก็จะทำให้ทราบถึงพุทธวิธีบริหาร^๓

การบริหาร หมายถึง การปกครอง (Government) การดูแลรักษาหมู่คณะและการดำเนินงานหรือการจัดงาน (Management) กิจกรรมต่างๆ ของหมู่คณะ หรือองค์การต่างๆ ให้ได้บรรลุผลสำเร็จลุล่วงตามนโยบาย (Policy) และวัตถุประสงค์ (Purpose/Objective) ขององค์การนั้นๆ

^๑ วิรัช วิรัชนิภาวรรณ, การบริหารกับการจัดการ, [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.sianhr.com : project/org> [๘ มกราคม ๒๕๕๙].

^๒ สัมฤทธิ์ ท่าเหล็กเจริญ, “ปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดปทุมธานี”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๔๖), หน้า ๑๕๖.

^๓ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมมจิตโต), “พุทธวิธีบริหาร”, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ๓.

ด้วยดีมีประสิทธิภาพ (Efficiency) และการบริหารหมู่คณะ คือ การปกครองดูแล ตลอดทางแนะนำ สั่งสอนอบรมพระภิกษุสามเณรและคฤหัสถ์ที่มีอยู่หรือนำพาศาสน์อยู่ในวัด ให้ประพฤติอยู่ในพระธรรมวินัยและตามกฎหมายของบ้านเมือง กฎข้อบังคับระเบียบคำสั่งของมหาเถรสมาคม^๕

การบริหาร เป็นกระบวนการของการแสวงหา และการผสมผสานทรัพยากรที่สำคัญ ๓ ประการ คือ มนุษย์ การเงิน และทรัพยากรด้านกายภาพ เพื่อที่จะได้บรรลุเป้าหมายหลักขององค์การ ในการผลิตสินค้าหรือบริการ ซึ่งเป็นการที่ปรารถนาของสังคม การบริหารโดยสรุป คือ

๑) การทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้สำเร็จ โดยลำพังคนเดียวไม่ใช้การบริหารหรือการจัดการการบริหารหรือการจัดการที่เกิดขึ้นในบริบทของกลุ่ม ตัวอย่างน้อยที่สุดกลุ่มนั้นจะต้องมีจำนวนสมาชิกตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป

๒) กลุ่มบุคคลดังกล่าวจะต้องมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ร่วมกัน และผู้จัดการจะต้องมีบทบาทในการชี้แนะให้แนวทางในการกำหนดเป้าหมายของกลุ่มหรือเป็นผู้ที่กำหนดเป้าหมายของตนเอง ในกรณีที่เป้าหมายของผู้มีได้กำหนดขึ้นมาจากภายนอกหรือจากหน่วยงานระดับเหนือขึ้นไป

๓) การจัดการเป็นงานด้านสมองใช้ความคิดปฏิภาณการตัดสินใจเพื่อสร้างเงื่อนไขและรักษาไว้ ซึ่งเงื่อนไขสำหรับการบรรลุเป้าหมายของกลุ่ม^๕

การบริหาร คือ การทำงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การโดยมีหลักการดังนี้

๑) ต้องมีองค์การ (Organization) และองค์การนั้นต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์ (Objective) อันแน่ชัด

๒) ต้องมีคนทำงานร่วมกันคนเป็นส่วนสำคัญในการบริหารหรือการทำงาน

๓) ต้องมีทรัพยากรในการบริหาร ซึ่งนอกจากคน (Man) แล้วจะต้องมีทรัพยากรอื่นๆที่สำคัญได้แก่ เงิน (Money) วัสดุ (Material) ในการทำงาน

๔) ต้องมีการจัดการในการบริหารหรือการทำงานเพื่อให้การทำงานเป็นไปโดยราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์

การบริหาร คือ กิจกรรมต่างๆที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำงานร่วมมือกันดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ร่วมกันโดยประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ ดังนี้

๑) บุคคลตั้งแต่ ๒ คนขึ้นไป

๒) ต้องมีการกระทำอย่างใดอย่างหนึ่งร่วมกัน

๓) ต้องมีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ในการกระทำร่วมกันเด่นชัด

^๕ พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ขยมงคล), การบริหารวัด, พิมพ์ครั้งที่ ๘, (นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์, ๒๕๔๘), หน้า ๒๖.

^๕ ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ, วิทยาการบริหารสำหรับนักบริหารมืออาชีพ, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๐), หน้า ๓-๔.

๔) วัตถุประสงค์นั้นนั้นต้องตรงกันในหมู่บุคคลผู้ร่วมกระทำการ

การบริหารจัดการ (Management Administration) การบริหารการพัฒนา (development administration) แม้กระทั่งการบริหารการบริการ (service administration) แต่ละคำมีความหมายคล้ายคลึงหรือใกล้เคียงกัน ที่เห็นได้อย่างชัดเจนมีอย่างน้อย ๓ ส่วนคือ

๑) ม้วนเป็นแนวทางหรือวิธีการบริหารงานภาครัฐหรือหน่วยงานของรัฐ และหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการปฏิบัติราชการ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานบริหารราชการ

๒) มีกระบวนการบริหารงานที่ประกอบด้วย ๓ ขั้นตอน คือ การคิด (thinking) หรือการวางแผนการ(planning) ดำเนินงาน (acting) และการประเมินผล (evaluating)

๓) มีจุดหมายปลายทางคือการพัฒนาประเทศไปในทางที่ทำให้ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น รวมทั้งประเทศชาติมีความเจริญก้าวหน้าและมั่นคงเพิ่มขึ้น สำหรับส่วนที่แตกต่างกันคือแต่ละคำมีจุดเน้นต่างกันกล่าวคือการบริหารจัดการเน้นเรื่องการนำแนวคิดการจัดการของภาคเอกชน เข้ามาใช้ในการบริหารราชการ เช่นการมุ่งหวังผลกำไรการแข่งขันความรวดเร็วการตลาดการประชาสัมพันธ์ การจูงใจด้วยค่าตอบแทนการลดขั้นตอนและการลดวิธีการเป็นต้น

๒.๑.๒ หน้าที่ของการจัดการ (Functions of Management)

การจัดการนั้นมีการกำหนดให้ผู้บริหารขององค์การจะต้องทำหน้าที่ของการจัดการซึ่งในต้นศตวรรษที่ ๒๐ Henri Fayol ชาวฝรั่งเศสเป็นคนแรกที่ได้เสนอไว้ว่าผู้บริหารจะต้องทำหน้าที่ ๕ ประการคือ การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การสั่งการ (Commanding) การประสานงาน (Coordinating) และการควบคุม (Controlling) ต่อมาประมาณปี ค.ศ. ๑๕๙๐ ตำราทางด้านจัดการที่ส่วนมาก อธิบายหน้าที่ของการจัดการที่ผู้บริหารต้องดำเนินการ ๕ ประการ เช่นเดียวกันประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การการจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) การอำนวยการ (directing) และการควบคุม (Controlling) ปัจจุบันวิชาการทางด้านจัดการหรือวิทยาการจัดการส่วนมากเห็นพ้องต้องกันว่า หน้าที่ของการจัดการที่ผู้บริหารจะต้องประกอบด้วยหน้าที่ ๔ ประการดังนี้คือ

๑) การวางแผน (Planning)

๒) การจัดองค์การ (Organizing)

๓) การนำ (Leading)

๔) การควบคุม (Controlling)

การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานตามลำดับขั้นอันประกอบด้วยการวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การอำนวยการ (Actuating) และการควบคุม

(Controlling) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยคนและทรัพยากรอื่น^๖ โดยมีความสอดคล้องกับนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ว่าการบริหารหมายถึงการบริหารหรือการจัดการคือกระบวนการอย่างหนึ่งภายในองค์การ ซึ่งมีลำดับการทำงานเป็นขั้นตอนมีกลุ่มบุคคลเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงาน มีเงินทุน เครื่องจักร และวัสดุต่างๆเป็นองค์ประกอบด้วย^๗ ได้กล่าวโดยสรุปว่าการบริหารหมายถึงการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหารมาประกอบเป็นกระบวนการบริหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทำให้มองเห็นลักษณะของการบริหารได้ดังนี้ การบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์ การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นสำคัญการบริหารต้องใช้ทรัพยากรบริหารต้องใช้ทรัพยากรบริหารเป็นองค์ประกอบ พื้นฐานการบริหารมีลักษณะการดำเนินการที่เป็นกระบวนการ การบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มคนการบริหารอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและกลุ่มคน การบริหารมีลักษณะเป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล^๘

การบริหารเป็นวิธีการทำให้งานสำเร็จโดยอาศัยผู้อื่น (Getting things done through other people) และกล่าวว่าหน้าที่ของผู้บริหารเป็นกรอบในการพิจารณา ของผู้บริหารให้สำเร็จมี ๕ ประการตามคำย่อภาษาอังกฤษว่า “POSDC” ดังนี้ คือ^๙

๑. P คือ planning หมายถึง การวางแผนเป็นการกำหนดแนวทางดำเนินงาน เพื่อความสำเร็จที่จะตามมาในอนาคตผู้บริหารที่ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกลเพื่อกำหนดทิศทางขององค์กร
๒. O คือ organizing หมายถึง การจัดองค์กร เป็นการกำหนดโครงสร้างความสัมพันธ์ของสมาชิกและสายบังคับบัญชาภายในองค์กร มีการแบ่งงานกันทำและกระจายอำนาจ
๓. S คือ staffing หมายถึง งานบุคลากร เป็นการสรรหาบุคลากรใหม่การพัฒนาบุคลากร และการใช้คนให้เหมาะสมกับงาน
๔. D คือ directing หมายถึง การอำนวยการการ เป็นสื่อสารเพื่อให้เกิดการดำเนินงานตามแผน ผู้บริหารต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและต้องมีภาวะผู้นำ
๕. C คือ controlling หมายถึง การกำกับดูแล เป็นการควบคุมคุณภาพของการปฏิบัติงานภายในองค์กร รวมทั้งกระบวนการแก้ปัญหาภายในองค์กร

^๖ ธนจรัส พูนสิทธิ์, การจัดการองค์การและการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: สหธรรมมิก, ๒๕๕๔), หน้า ๒๐.

^๗ ธีรวุฒิ บุญยโสภณ และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์, องค์การและการจัดการ, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร: อักษรปริทรรศน์, ๒๕๕๐), หน้า ๑๒.

^๘ สมพงษ์ เกษมสิน, การบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๓, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไพบูลย์ สำนานฤๅติ, ๒๕๕๔), หน้า ๓.

^๙ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), พุทธวิธีในการบริหาร, พิมพ์ครั้งที่ ๔, (กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒), หน้า ๓-๕.

สมาคมผู้บริหารการศึกษาแห่งสหรัฐอเมริกา (American Association of School Administration) เสนอแนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารไว้ ๕ ประการคือ^{๑๐}

๑) การวางแผน (Planning) หมายถึง การวางแผน หรือโครงการสำหรับการปฏิบัติงานในอนาคตให้ตรงเป้าหมายที่ต้องการโดยกำหนดงานที่จะทำวิธีการและวัตถุประสงค์ของงานนั้นๆ

๒) การแสวงหา และกำหนดตัวบุคคลและอุปกรณ์ (Allocation) หมายถึงการแสวงหา กำหนดตัวบุคคลและวัสดุทุกชนิดที่จำเป็นในการปฏิบัติงานตามแผนเพื่อให้งานนั้นสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๓) การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation) หมายถึง การบำรุงขวัญ กระตุ้น และการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้ผลงานดีทั้งปริมาณและคุณภาพ

๔) การประสานงาน (Co-origination) หมายถึง การจัดให้ผู้แทนของหน่วยงานย่อยทุกหน่วยงานพบปะปรึกษาหารือกัน เพื่อให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นหรือทราบเรื่องการปฏิบัติงานของผู้อื่นและเพื่อให้งานสัมพันธ์ไม่ขัดแย้งกัน โดยยึดเป้าหมายขององค์การเป็นหลัก

๕) การประเมินผล (Evaluation) หมายถึง การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะให้ทราบผลการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางการแก้ไขทุกระยะและประเมินผลขั้นสุดท้าย เพื่อทราบผลการปฏิบัติงาน และปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อหาแนวทางการแก้ไขทุกระยะและประเมินผลครั้งสุดท้าย เพื่อเปรียบเทียบผลงานกับ ผลที่ควรจะได้ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น เพื่อวางแผนใหม่สำหรับการปฏิบัติในอนาคต ในทางเดียวกันมีนักวิชาการอีกท่าน ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับการบริหารไว้ว่า การบริหารมีลักษณะเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะ กล่าวคือ การบริหารจัดการเป็นศาสตร์สาขาหนึ่ง ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันทั่วไป เพราะมีองค์ประกอบของความรู้ (knowledge) มีหลักเกณฑ์ (Principle) และทฤษฎี (Theory) ที่เกิดจากการศึกษาค้นคว้าเชิงวิทยาศาสตร์ เป็นศาสตร์ทางสังคมซึ่งอยู่กลุ่มเดียวกับ วิชาจิตวิทยา สังคมวิทยา และรัฐศาสตร์ส่วนในทางปฏิบัตินั้นจะขึ้นอยู่กับความสามารถ ประสบการณ์ และทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะนำความรู้หลักการและทฤษฎีไปปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม กับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมได้ซึ่งเป็นเรื่องศิลปะดังนั้นนักบริหารที่เก่งต้องมีศาสตร์และศิลปะ^{๑๑} มีนักวิชาการอีกท่านหนึ่งได้กล่าวถึงการบริหารเป็นการจัดการอย่างมีระเบียบแบบแผนเกี่ยวกับ การใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดและทำงานให้งานดำเนินไปอย่างราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ด้วยความร่วมมือของกลุ่มบุคคลยังเสนอว่า “การบริหาร” และ “การจัดการ” นั้นบางครั้งอาจให้แทนกันได้เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่หวังผลขั้นสุดท้ายอย่างเดียวกัน คือความสำเร็จของงาน “การบริหาร” ใช้มากในการบริหารรัฐกิจ ส่วน “การจัดการ”

^{๑๐} วีระรัตน์ กิจจารักษ์, เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์, ๒๕๔๒), หน้า ๖๗.

^{๑๑} เต๋น ชะเนติยง, การบริหารงานบุคคล, (กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., ๒๕๓๓), หน้า ๕๒.

ให้มากในทางธุรกิจ หรืออาจกล่าวว่ “การบริหาร” มุ่งเน้นที่ทำการกำหนดนโยบายและการวางแผน ส่วน “การจัดการ” เป็นการนำเอานโยบายและแผนไปดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้^{๑๒}

การบริหารและการจัดการ^{๑๓} มีความหมายไม่แตกต่างกัน (There is No Distinction Between The Management and Administration) เป็นความหมายที่เป็นที่ยอมรับกันในสมัยปัจจุบันแต่ความนิยมในการนำไปใช้งานจะมีความแตกต่างกัน โดยคำว่าจัดการจะใช้ในหน้าที่การบริหารระดับสูงในด้านการกำหนดนโยบาย การวางแผนการจ้ดองค์การการจ้ดบุคคลเข้าทำงานการสั่งงานและการควบคุมในองค์การธุรกิจส่วนคำว่าบริหารจะใช้ในหน้าที่เช่นเดียวกับการจัดการแต่ใช้ในองค์การรัฐบาล แต่อย่างไรก็ตามคำสองคำนี้มักจะใช้แทนที่กันและกัน การจัดการโดยทั่วไปในปัจจุบัน มักจัดระบบแนวความคิด เป็นสองแนว คือ เป็นวิทยาศาสตร์หรือเป็นศิลปะ (Management : Science or Art) การจัดการโดยทั่วๆ ไป จะมีลักษณะเป็นกระบวนการวิธี หรือเป็นการกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงาน หรือเป็นลำดับรายการในการจัดการ ซึ่งในการจัดการนั้นจะต้องมีลำดับรายการก่อนหลังว่าจะต้องทำอะไรก่อน และต่อๆ ไป จะทำอะไร ซึ่งจัดว่าเป็นหลักเกณฑ์วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) กระบวนการจัดการจะกำหนดขอบเขตและหน้าที่ตามขั้นตอนต่างๆ ไว้อย่างชัดเจนมีนักวิชาการด้านการบริหารจัดการได้กล่าวไว้ว่า^{๑๔} การจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะด้วยเหตุผลต่อไปนี้ คือ

การที่กล่าวว่า การจัดการเป็นศาสตร์หรือวิทยาศาสตร์ (Management is Science) ก็เพราะองค์ความรู้ (Body of Knowledge) ที่ได้มีมาลักษณะเป็นระบบและหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้ผ่านกระบวนการศึกษาอย่างต่อเนื่องจากผู้จัดการ และนักวิจัยจำนวนมาก และความรู้เหล่านี้ยังได้มีการศึกษาพัฒนา ปรับปรุงจากหลักฐานการสังเกต และการทดลองอยู่เรื่อยมา แต่อย่างไรก็ตามความรู้ที่ได้มาไม่ได้มีลักษณะเที่ยงตรงเหมือนกับวิทยาศาสตร์บริสุทธิ์ เช่น เคมี ฟิสิกส์และการที่กล่าวว่าการจัดการเป็นศิลปะนั้นด้วย (Management is Also an Art) เนื่องมาจากการจัดการเป็นวิธีการนำความรู้ที่ผู้เชี่ยวชาญศึกษาไปประยุกต์ใ้องค์การบรรลุผลดังที่ปรารถนา จนมีผู้กล่าวว่า การจัดการเป็นศิลปะของศิลปะ (Management is The Art of Art) ก็เพราะการจัดการจะต้องใช้เทคนิค วิธีการจ้ดองค์การและนำความสามารถพิเศษของสมาชิกในองค์การมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่องค์การดังนั้นผู้จัดการจึงได้รับสมญานามสมญานามว่านักศิลปะ (Artist) เพราะจะเป็นผู้นำความรู้ที่ได้จากศาสตร์

^{๑๒} ทองหล่อ เดชไทย, หน่วยที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุข, (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๕), หน้า ๕.

^{๑๓} เอกวิทย์ มณีธรรม, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร: บ้านหนังสือโกสินทร์, ๒๕๔๒), หน้า ๕.

^{๑๔} พะยอม วงศ์สารศรี, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์สุภา, ๒๕๕๑), หน้า ๓๕-๓๖.

และการจัดการนำดำเนินการจัดการทรัพยากรมนุษย์และทรัพยากรวัสดุเพื่อให้เอื้ออำนวยประโยชน์ต่อองค์กรให้มากที่สุด พัฒนาการของศาสตร์ทางการบริหารจัดการจึงเป็นการรวบรวมความรู้เกี่ยวกับหลักการของการบริหารจัดการและวิธีการประยุกต์ความรู้เหล่านี้ มาใช้กับองค์การลักษณะต่างๆในการนำหลักการวางหลักการไปประยุกต์ใช้อาจไม่เกิดผลดังที่ปรารถนาทั้งนี้เนื่องจากเหตุผลที่สำคัญที่ว่า การบริหารจัดการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์มนุษย์มีความซับซ้อนและแปรเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมที่ตนอยู่ จึงเป็นการยากยิ่งที่จะนำในพฤติกรรมมนุษย์ได้อย่างเที่ยงตรงจึงจำเป็นที่จะต้องการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการนั้นๆ เพื่อให้ได้ซึ่งวิธีการและเทคนิคต่างๆที่ค้นพบระหว่างขณะที่ดำเนินการปฏิบัติผู้จัดการที่มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ของการบริหารจัดการจึงจำเป็นต้องมีศิลปะในการประยุกต์ความรู้เหล่านี้ กล่าวในลักษณะง่าย ๆ ก็คือวิทยาศาสตร์สอนให้เรามีความรู้มีวิชาการแต่ศิลปะสอนวิธีการปฏิบัติตนเอง

ฉะนั้น วิทยาศาสตร์และศิลปะ จึงเป็นสิ่งที่ประกอบซึ่งกัน และกันให้เกิดภาพที่สมบูรณ์ขึ้นเปรียบเทียบเหมือนเหรียญที่มีด้านหัวและก้อยต้องมีความสมดุลระหว่าง ๒ ด้าน จึงจะทำให้งานนั้นประสบความสำเร็จอย่างยิ่ง ดังนั้นบุคคลที่มีความรู้ทั้งด้านการจัดการและมีความสามารถในการจัดการจะเป็นบุคคลที่น่าองค์กรดำเนินไปในทิศทางที่ประสบความสำเร็จสูงสุด ผู้จัดการที่ประสบความสำเร็จจึงต้องเป็นทั้งนักวิทยาศาสตร์และนักศิลปะที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ก็เพราะมีความรู้และพัฒนาความรู้ใหม่ๆหลักการต่างๆอยู่เสมอและที่เป็นนักศิลปะก็เพราะจะต้องรู้จักประยุกต์ความรู้ที่ได้มาแก้ปัญหาในการจัดการบุคคลวัสดุเครื่องจักร วิธีดำเนินการและการเงินในองค์กรให้ดำเนินไปด้วยดี

นอกจากนี้ยังมีนักวิชาการท่านอื่นๆ แสดงทรรศนะในการทำงานเองเดียวกันนี้เช่นมีนักวิชาการท่านหนึ่งได้กล่าวสรุปไว้ว่า การบริหารจัดการนั้น เป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ กล่าวคือ ศาสตร์นั้นต้องรู้ (To Know) ในเนื้อหาทางการบริหารจัดการ ส่วนศิลป์เป็นการนำความรู้ไปปฏิบัติที่ทำ (To Do) ดังนั้น การจัดการจึงเป็นทั้งสองอย่างคู่กัน ผู้บริหารจัดการที่ประสบความสำเร็จจึงมักเป็นผู้ที่มีทั้งศาสตร์และศิลป์ในการบริหารจัดการอยู่ในตัวเอง ซึ่งจะเห็นว่านักวิชาการชาวไทยส่วนใหญ่จะประยุกต์แนวความคิดทั้งสองเข้าด้วยกัน โดยมีการนำเสนอความคิดเห็นเป็นประเด็นให้เห็น ได้อย่างเด่นชัด ดังเช่นที่ นักวิชาการได้แสดงทัศนคติไว้ ได้แก่^{๑๕}

๑) แต่ก่อนถือว่า การจัดการให้ได้รับผลความสำเร็จนั้น เป็นศิลปะ หรือ ศิลป์ (Art) ในปัจจุบันการจัดการที่ได้ให้รับความสำเร็จนั้น จะไปศิลปะการใช้ความสามารถหรือทักษะในการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จมากกว่าอย่างอื่นๆ

๒) ในเชิงศิลป์นี้ถือว่า การจัดการจะสำเร็จหรือไม่แค่นั้นขึ้นอยู่กับความสามารถและทักษะในการจัดการของผู้จัดการเป็นสำคัญ

^{๑๕} บรรยงค์ โตจินดา, *องค์กรและการจัดการ*, (กรุงเทพมหานคร: บริษัทรวมสาสน์ จำกัด, ๒๕๔๒), หน้า ๒๕.

๓) ต่อมาเรื่องของการจัดการนั้น ได้มีการศึกษาอย่างมีระบบและได้มีการคิดค้นหลักการต่างๆในการจัดการ และมีความจำเป็นในการปรับปรุงหลักการ ให้สอดคล้องกับความรู้ใหม่ๆ การจัดการจึงเป็นศาสตร์(Science) หรือวิทยาการหรือเทคโนโลยี (Technology) สาขาหนึ่ง

๔) ในปัจจุบันนี้เป็นการจัดการศึกษาที่มีความก้าวหน้ามีการคิดค้นมีการวิจัยและการพัฒนาไปอย่างกว้างไกลมาก

๕) แต่อย่างไรก็ตามทุกวันนี้มีการยอมรับอยู่ว่าแม้ว่าการจัดการหรือการบริหารนั้นเป็นศาสตร์สาขาหนึ่งซึ่งมีการศึกษากันอย่างเป็นระบบ ก็ตามและผู้ซึ่งได้รับความสำเร็จในการจัดการหรือการบริหารนั้นต้องอาศัยศิลปะอยู่มาก สมัยก่อนยอมรับว่าเป็นศิลปะเพราะเรื่องความสามารถส่วนบุคคล สมัยนี้ถือว่าเป็นศิลปะเพราะเป็นเรื่องของความสามารถและทักษะในการดำเนินงานมากกว่าอย่างอื่น ขณะเดียวกันปัจจุบันยอมรับว่าเป็นศาสตร์ด้วยเพราะสามารถศึกษาได้อย่างมีระบบและมีการคิดค้นเป็นหลักต่างๆ และนำไปปฏิบัติได้ผล

ปัจจุบันมีนักทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการเกิดขึ้นจำนวนมากซึ่งโดยมากแล้วได้ต่อยอดมาจากการศึกษาแนวทางของนักบริหารในอดีตของยุคอุตสาหกรรมในยุโรป บุคคลผู้ได้รับการยกย่องว่าเป็นบิดาแห่งการบริหารได้แก่ เฟรเดอริค เทเลอร์ (Frederick W.Taylor) วิศวกรเครื่องจักรกลชาวอเมริกัน มีชีวิตอยู่ช่วงปี ค.ศ. ๑๘๕๖ - ๑๙๑๕ เขาเขียนหนังสือชื่อ หลักการของการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ (The Principles of Scientific Management) ตีพิมพ์ในปี ค.ศ. ๑๙๑๑ และได้ยอมรับ อย่างกว้างขวาง ด้วยหลักการบริหารของเขาสรุปได้มี ๔ ประการดังนี้^{๑๖}

๑) ต้องคิดค้นวิธีที่ดีที่สุด (The best way) สำหรับงานที่จะทำแต่ละอย่างเช่นทำอย่างไรจึงจะผลิตชิ้นงานให้เสร็จได้โดยเร็วที่สุดด้วยการจับเวลาเป็นต้น

๒) มีการคัดเลือกและพัฒนาคนงานเพื่อจัดสรรคนให้เหมาะสมกับงาน (Put the right man on the right job)

๓) ให้มีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีการทำงานขั้นตอนการทำงานการเคลื่อนไหวของคนงานเป็นต้น

๔) มีการประสานงานใกล้ชิดระหว่างผู้บริหารและคนงาน

เป้าหมายของการจัดการแบบวิทยาศาสตร์ก็คือการเพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดของการทำงาน จึงได้เสนอให้ค้นหาวิธีทางที่ดีที่สุดซึ่งจะทำให้ผลผลิตสูงขึ้นได้โดยใช้หลักการเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ นอกจากนั้นยังเน้นการจัดการในลักษณะที่เป็นอาชีพ การออกแบบกระบวนการทำงานศึกษาเรื่องเวลาและการเคลื่อนไหวในการทำงานการใช้สิ่งจูงใจต่างๆการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิตโดย

^{๑๖} Alan C. Filley and Robert J. House, *Managerial Process and Organization Behavior*, (Glenview Ill: Scott Foreman and Company, 1969), p. 12.

พยายามลดต้นทุนและเพิ่มกำไรรวมถึงเพิ่มค่าจ้างให้คนงานที่สามารถเพิ่มผลผลิตให้สูงขึ้นโดยถือหลักการของให้ค่าตอบแทนที่เหมาะสม

สรุปว่า การบริหารหรือการจัดการคือกระบวนการอย่างหนึ่งภายในองค์การซึ่งมีลำดับการทำงานเป็นขั้นตอนมีกลุ่มบุคคลเป็นกลไกสำคัญในการบริหารงานมีเงินทุนเครื่องจักรและวัสดุครุภัณฑ์ต่างๆการบริหารหมายถึงการใช้ศาสตร์และศิลป์นำเอาทรัพยากรบริหารมาประกอบเป็นกระบวนการบริหาร ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพการบริหารย่อมมีวัตถุประสงค์การบริหารอาศัยปัจจัยบุคคลเป็นสำคัญการบริหารต้องใช้ทรัพยากรบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐานการบริหารมีลักษณะการดำเนินการที่เป็นกระบวนการการบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มคน การบริหารอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและของกลุ่มคนและการบริหารมีลักษณะเป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล

จากการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการจะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์มนุษย์มีความซับซ้อนและแปรเปลี่ยนไปตามสภาพแวดล้อมที่ตนอยู่จึงเป็นการยากยิ่งที่จะทำนายพฤติกรรมของมนุษย์ได้อย่างเที่ยงตรงจึงจำเป็นที่จะต้องทำการฝึกปฏิบัติอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับหลักการบริหารจัดการนั้นๆ เพื่อให้ได้ซึ่งวิธีการและเทคนิคต่างๆที่ค้นพบระหว่างขณะที่ดำเนินการปฏิบัติผู้จัดการที่มีความรู้เกี่ยวกับศาสตร์ของการบริหารจัดการสิ่งจำเป็นต้องมีศิลปะในการประยุกต์ความรู้เหล่านี้โดยสามารถสรุปได้ดังตารางที่ ๒.๑ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
การบริหารกับการจัดการ, (ออนไลน์), (๒๕๕๙).	คำว่า “การบริหาร” นั้น นอกจากใช้คำภาษาอังกฤษว่า “Administration” ยังมีคำอีกคำหนึ่งที่ใช้แทนกันได้คือคำว่า “Management” ซึ่งเป็นคำที่มีความหมายเหมือนกันแต่ทางวิชาการจะเลือกใช้คำว่า “Administration” ก็ด้วยเหตุผล ๒ ประการคือ เหตุผลประการแรก เมื่อไม่ต้องการใช้คำว่า “ผู้จัดการ” ซึ่งมีความหมายแคบจำกัดลงไปว่าเป็นผู้บริหารงานขององค์การแห่งใดแห่งหนึ่งหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเท่านั้น ดังนั้นเมื่อพูดถึงการบริหารงานโดยทั่วไป หรือการบริหารราชการจึงนิยมใช้คำว่า “Administration”

ตารางที่ ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สัมฤทธิ์ ท่าเหล็กเจริญ, (๒๕๔๖, หน้า ๑๐).	การบริหาร (Administration) เป็นการบริหารขององค์กรโดยไม่คำนึงถึงผลกำไรแต่ต้องทำทุกวิถีทางให้เป้าหมายที่วางไว้บรรลุสำเร็จการบริหารมักใช้การบริหารราชการหรือกิจการสาธารณะ การจัดการ (Management) คือการบริหารงานขององค์กรโดยไม่มุ่งหวังผลกำไรและบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้เพื่อความอยู่รอด
พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), ๒๕๔๙, หน้า ๓).	การบริหาร หมายถึง การทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น พุทธพจน์ที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการบริหารกระจายอยู่ในพระไตรปิฎกการศึกษาพุทธพจน์เหล่านั้นจึงจะทำให้ทราบถึงพุทธวิธีบริหาร
พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคล), (๒๕๔๘, หน้า ๒๖).	การบริหาร คือ การปกครอง (Government) การดูแลรักษาหมู่คณะและการดำเนินงานหรือการจัดงาน (Management) กิจกรรมต่างๆของหมู่คณะ หรือองค์กรต่างๆ ให้ได้บรรลุผลสำเร็จลุล่วงตามนโยบายและวัตถุประสงค์ (Purpose/Objective) ขององค์กรนั้นๆ ด้วยดีมีประสิทธิภาพ (Efficiency)
ชัย วงศ์ชัยสุวรรณ, (๒๕๔๐, หน้า ๓-๔).	การบริหารคือการปกครองการดูแลรักษาหมู่คณะและการดำเนินงานหรือการจัดงาน management กิจกรรมต่างๆของหมู่คณะหรือองค์กรต่างๆให้ได้บรรลุผลสำเร็จลุล่วงตามนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์กรนั้นๆด้วยดีมีประสิทธิภาพ
ประธาน คงฤทธิ์ศึกษากร, (๒๕๓๙, หน้า ๑๗).	การจัดการในการบริหารหรือการทำงานเพื่อให้การทำงานเป็นไปด้วยดีโดยราบรื่นและบรรลุวัตถุประสงค์
บรรจบ เนียมมณี,(๒๕๒๓).	การบริหารคือกิจกรรมต่างๆที่บุคคลตั้งแต่สองคนขึ้นไปมาทำงานร่วมมือการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างรวมกันโดยประกอบไปด้วยส่วนต่างๆ

ตารางที่ ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Ernest Daie, (๑๙๙๓, p.๔.)	การบริหารคือกระบวนการจัดองค์การและการใช้ทรัพยากรต่างๆเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
สมพงษ์ เกษมสิน, (๒๕๒๓).	การบริหารคือศิลปะในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายร่วมกับผู้อื่นภายในสภาพองค์กรนั้นๆทรัพยากรด้านบุคคลจะเป็นทรัพยากรหลักขององค์การที่เข้ามาร่วมกันทำงานในองค์การซึ่งคนเหล่านี้จะเป็นผู้ใช้ทรัพยากรด้านวัตถุดิบเครื่องจักรอุปกรณ์วัตถุดิบเงินทุนรวมทั้งข้อมูลสารสนเทศต่างๆเพื่อผลิตสินค้าหรือบริการออกจำหน่าย
ศิริสรณ เสรีรัตน์, (๒๕๔๕, หน้า ๑๘-๑๙).	การจัดการ (Management) จะเน้นการปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบาย (แผนที่วางไว้) ซึ่งนิยมใช้ในการจัดการธุรกิจ (Business Management) ส่วนคำว่า “ผู้จัดการ” (Manager) จะหมายถึงบุคคลในองค์กรซึ่งทำหน้าที่รับผิดชอบต่อกิจกรรมในการบริหารทรัพยากรและกิจการงาน
สุปรียา กมลาศน์, (๒๕๔๕, หน้า ๕).	POSDCORB: panning (การวางแผน) Organizing (การจัดองค์การ) Staffing (การจัดบุคคลเข้าทำงาน) Directing (การสั่งหรืออำนวยการ) Coordinating (การประสานงาน) Reporting (การรายงานผลปฏิบัติงาน) Budgeting (การงบประมาณ)
ทองหล่อ เดชไทย, (๒๕๓๕, หน้า ๕).	การจัดการใช้มากในทางธุรกิจหรืออาจกล่าวว่าการบริหารมุ่งเน้นที่การกำหนดนโยบายและการวางแผนส่วนการจัดการเป็นการนำเอานโยบายและแผนไปดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้
ธงชัย สันติวงษ์, (๒๕๔๓, หน้า ๔๗-๔๘).	การบริหารที่มีหลักเกณฑ์ซึ่งมีพื้นฐานอยู่ในหลักการ (Principles) ที่สำคัญ ๔ ประการ ๑.ต้องมีการคิดค้นและกำหนดวิธีที่ดีที่สุด ๒.ต้องมีคัดเลือกและพัฒนาคนงาน ๓. ด้วยวิธีการพิจารณาอย่างรอบคอบเกี่ยวกับวิธีการทำงาน ๔.การประสานร่วมมือกันอย่างใกล้ชิดระหว่างผู้บริหาร

ตารางที่ ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Price, Alan, (๒๐๑๔, p ๑๑๑).	<p>หน้าที่ทางการบริหาร ๕ ประการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.การวางแผน (Planning) ๒.การจัดองค์การ (Organizing) ๓.การบังคับบัญชาสั่งการ (Commanding) ๔.การประสานงาน (Coordinating) ๕.การควบคุม (Controlling)
ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคนอื่นๆ ,(๒๕๔๕, หน้า ๖๘-๖๙).	หลักการในการบริหารจัดการเป็นส่วนประกอบสำคัญที่เพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารจัดการ
ธณจรส พูนสิทธิ์, (๒๕๑๔, หน้า ๒๐)	การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานตามลำดับขั้นอันประกอบด้วย การวางแผน (Planning) การจัดองค์การ (Organizing) การอำนวยการ (Actuating) และการควบคุม (Controlling) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์โดยอาศัยคนและทรัพยากรอื่น
สมพงษ์ เกษมสิน, (๒๕๑๔, หน้า ๓).	การบริหารต้องใช้ทรัพยากรการบริหารเป็นองค์ประกอบพื้นฐานการบริหารมีลักษณะการดำเนินการที่เป็นกระบวนการการบริหารเป็นการดำเนินงานร่วมกันของกลุ่มคนการบริหารอาศัยความร่วมมือร่วมใจของบุคคลและกลุ่มคน เป็นการร่วมมือดำเนินการอย่างมีเหตุผล
พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), (๒๕๔๙) หน้า ๓-๕).	<p>หน้าที่ของผู้บริหาร มี ๕ ประการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.P คือ Planning ๒.O คือ organizing ๓.S คือ staffing ๔.D คือ directing ๕.C คือ controlling

ตารางที่ ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
ธีระรัตน์ กิจจารักษ์, (๒๕๔๒, หน้า ๖๗).	<p>กระบวนการบริหารไว้ ๕ ประการ</p> <ol style="list-style-type: none"> ๑.การวางแผน (Planning) ๒. การแสวงหาและกำหนดตัวบุคคลและอุปกรณ์ (Allocation) ๓. การเสริมกำลังบำรุง (Stimulation) ๔.การประสานงาน (Co-ordination) ๕.การประเมินผล (Evaluation)
เด่น ชะเนติยง, (๒๕๓๓, หน้า ๕๒).	<p>ทักษะของผู้บริหารแต่ละคนที่จะนำความรู้หลักการและทฤษฎีไปปรับหรือประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์และสิ่งแวดล้อมได้ซึ่งเป็นเรื่องศิลปะดังนั้นนักบริหารที่เก่งต้องมีศาสตร์และศิลปะ</p>
ทองหล่อ เดชไทย, (๒๕๓๕, หน้า ๕).	<p>การบริหาร และการจัดการด้านบางครั้งอาจใช้แทนกันได้เนื่องจากเป็นกิจกรรมที่หวังผลขั้นสุดทำอย่างเดียวกันคือ ความสำเร็จของงาน “การบริหาร” ใช้มากในการบริหารรัฐกิจ ส่วน “การจัดการ” ให้มากในทางธุรกิจหรืออาจกล่าวได้ว่า “การบริหาร” มุ่งเน้นที่การกำหนดนโยบายและการวางแผน ส่วน “การจัดการ” เป็นการนำเอานโยบายและแผนไปดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้</p>
เอกวิทย์ มณีธร, (๒๕๔๒, หน้า ๕).	<p>การบริหารและการจัดการมีความหมายไม่แตกต่างกันเป็นความหมายที่เป็นที่ยอมรับกันในสมัยปัจจุบันแต่ความนิยมในการนำไปใช้งานจะมีความแตกต่างกันโดยคำว่าจัดการจะใช้ในหน้าที่การบริหารระดับสูงในด้านนักกำหนดนโยบายการวางแผนการจัดการจัดการบุคคลเข้าทำงานการสั่งงานและการควบคุมในองค์การธุรกิจ ทวนคำว่าการบริหารจะใช้ในหน้าที่เช่นเดียวกับการบริการแต่ใช้ในองค์การรัฐบาล</p>

ตารางที่ ๒.๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (ต่อ)

นักวิชาการหรือแหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พะยอม วงศ์สารศรี, (๒๕๔๑, หน้า ๓๕-๓๖).	หลักเกณฑ์วิธีการทางวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) กระบวนการจัดการกำหนดขอบเขตและหน้าที่ตามขั้นตอนต่างๆ
บรรยงค์ โตจินดา, (๒๕๔๒, หน้า ๒๕).	การบริหารจัดการนั้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์กล่าวคือ ศาสตร์นั้นต้องรู้ (To Know) ในเนื้อหาทางการบริหารจัดการส่วนสิ้นเป็นการนำความรู้ไปปฏิบัติหรือทำ (To Do)

๒.๑.๒ ทฤษฎีเกี่ยวกับกระบวนการบริหารจัดการ

กระบวนการบริหาร^{๑๗} โดยกระบวนการตามความเห็นของนักบริหารทั้งหลายที่ได้แยกไว้ถึง ๓๕ รายการแล้วนำมาวิเคราะห์และประมวลกระบวนการบริหารใหม่โดยแบ่งกระบวนการบริหารได้ ๗ ประการดังนี้

๑. การตัดสินใจสั่งการ (Decision-making) ซึ่งเป็นหัวใจของกระบวนการบริหารงาน การตัดสินใจมีความจำเป็นต่อการบริหารงานในทุกองค์การผู้บริหารควรมีความเข้าใจในความสำคัญของการตัดสินใจและมีหลักการในการตัดสินใจได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง การตัดสินใจจึงเป็นหน้าที่สำคัญของผู้บริหารอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้การเลือกปฏิบัติหรืองดเว้นการปฏิบัติหรือการเลือกทางดำเนินการที่เห็นว่าดีที่สุดทางใดทางหนึ่ง ทางเลือก หลากๆทางเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการหรือการวินิจฉัยสั่งการคือการซึ่งใจไตร่ตรองและตัดสินใจเลือกทางดำเนินการที่เห็นว่าดีที่สุดที่สุดทางใดทางหนึ่งจากหลายๆทาง เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการในทางปฏิบัติการตัดสินใจมักเกี่ยวข้องกับปัญหาที่ยุ่งยากสลับซับซ้อน และมีวิธีการแก้ปัญหาให้วินิจฉัยมากกว่าหนึ่งครั้งเสมอ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้วินิจฉัยปัญหาว่าจะเลือกสั่งการปฏิบัติโดยวิธีใด จึงจะบรรลุเป้าหมายอย่างดีที่สุดและบังเกิดผลประโยชน์สูงสุดแก่องค์การนั้น

การบริหาร เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคิดและการตัดสินใจ (Thought and Decision) ผู้นำมีความเกี่ยวข้องกันโดยตรงกับการวางแผนการวางแผนเกิดขึ้นในทุกระดับของการบริหารในองค์การทุกแห่ง การวางแผนเป็นเรื่องที่จะต้องกระทำอย่างต่อเนื่องกันตลอดเวลาไม่มีสิ้นสุดและมีการปรับปรุงแผนที่ได้กำหนดไว้อยู่เสมอโดยให้แผนนั้นมีความยืดหยุ่นสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้ การวางแผนเป็นการคิดไปในอนาคตที่ยังไม่เกิดโดยผู้นำจะต้องคาดคะเนสถานการณ์ในอนาคตทั้งใน

^{๑๗} วิโรจน์ สารรัตน์, ผู้บริหารโรงเรียนสามมิตินิเทศการพัฒนาวชิราวุธ สุขุมเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิผล, (กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ, ๒๕๔๙), หน้า ๑๙.

ระยะใกล้ การวางแผนเป็นเรื่องของการคาดการณ์ล่วงหน้า และสิ่งที่ต้องการให้เกิดขึ้นต้องการให้เป็นไปในอนาคต โดยพิจารณาสภาพแวดล้อมต่างๆในปัจจุบันและที่กำลังเกิดขึ้นในอนาคตที่ต้องเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ผู้นำจะต้องมีความสามารถในการวางแผนอย่างครอบคลุมในทุกๆ ด้านเป็นการวางแผนอย่างเป็นระบบเป็นความคิดในทางริเริ่มสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และการคิดเชิงวิเคราะห์ การใช้วิจารณญาณ (Critical Thinking) โดยอาศัยความสามารถทางด้านสติปัญญาของผู้นำแต่ละคน (Personal Intelligence) โดยผู้นำแต่ละระดับ จะต้องการวางแผนการทำงานเสมอ และแผนผู้นำแต่ละคนกำหนดมีความแตกต่างกันตามหน้าที่ความรับผิดชอบและบทบาทของผู้นำนั้น ผลของการวางแผนจะทำให้หน่วยงานประสบความสำเร็จหรือล้มเหลวได้ผู้บริหารจึงควรตระหนักถึงการวางแผนการกำหนดทิศทางนโยบายก่อนเสมอ ตั้งแต่เข้ามาดำรงตำแหน่งโดยเฉพาะตำแหน่งสำคัญสำคัญเพราะผู้รับผิดชอบต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์กร คือ ผู้กำหนดกลยุทธ์ (Strategist) ได้แก่ ประธานบริษัท (President) ประธานกรรมการ (Chairman) ผู้บริหารระดับสูง (Top executive) ความสำเร็จหรือความล้มเหลวขององค์กรขึ้นอยู่กับ การวางแผนของผู้นำแผนการที่กำหนดไว้จะนำไปสู่หน้าที่อื่นๆ ทางการบริหารอย่างสอดคล้องต่อเนื่องซึ่งจะช่วยให้องค์กร ประสบความสำเร็จในที่สุดผู้บริหารแต่ละระดับมีการวางแผนและจะต้องตัดสินใจที่แตกต่างกันดังนี้

- ๑) ผู้บริหารระดับสูง มีหน้าที่วางแผนที่เรียกว่า แผนกลยุทธ์ (Strategic Plan)
- ๒) ผู้บริหารระดับกลาง มีหน้าที่ในการวางแผนที่เรียกว่าแผนสำหรับหน้าที่
- ๓) ผู้บริหารระดับล่าง มีหน้าที่ในการวางแผนที่เรียกว่าแผนปฏิบัติการ

การบริหารและการตัดสินใจจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับผู้บริหารในการทำหน้าที่ทางการบริหารและการตัดสินใจในปัญหาต่างๆ

การตัดสินใจขององค์กรขึ้นอยู่กับบุคคลหลายฝ่ายเพราะไม่สามารถตัดสินใจได้ด้วยบุคคลเพียงคนเดียวบางครั้งมีความคิดเห็นแตกต่างกันหลายอย่างต้องมีการรวมกันเพิ่มการตัดสินใจที่เพิ่มมากขึ้น การเลือกตัดสินใจอย่างมีเหตุผลได้แก่การพิจารณาลำดับขั้นตอนของการตัดสินใจตามกระบวนการตัดสินใจ การพิจารณาสภาพแวดล้อม การตัดสินใจเน้นที่ประสิทธิภาพของการตัดสินใจ การรวมอำนาจการตัดสินใจเป็นสิ่งที่อาจทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ง่าย เพราะมีข้อมูลเพื่อการตัดสินใจน้อยขาดความคิดเห็นจากบุคคลฝ่ายต่างๆมีผลประโยชน์มากมายเข้ามาเกี่ยวข้องมีเป้าหมายและค่านิยมที่แตกต่างกัน และความไม่เห็นด้วยทำให้เกิดความขัดแย้งในผลประโยชน์ดังนั้นผู้บริหารควรทำความร่วมมือกันในการตัดสินใจเพื่อให้ผลประโยชน์ลงตัว การตัดสินใจที่ดีควรดำเนินการกระบวนการตัดสินใจดังกล่าวข้างต้นเสมอด้วยความระมัดระวังแต่ในบางครั้งก็อาจมีปัญหากจากการตัดสินใจที่ผิดพลาดอันเนื่องมาจากสาเหตุดังนี้

- ๑) การเบี่ยงเบนที่ไม่ปรากฏออกให้เห็น (Psychological biases) หมายถึงการเบี่ยงเบนผิดพลาดไปโดยที่ไม่มีเอกสารหรือตัวเลขยืนยันได้

๒) การตัดสินใจผิดพลาดเพราะไม่สามารถควบคุมบางอย่างได้ (Illusion of control) หมายถึง การที่คนเรามีความเชื่อว่าไม่สามารถควบคุมได้ว่าอะไรจะเกิดขึ้นมีความเชื่อมั่นในตนเองว่าคงไม่ทำอะไรผิดพลาด หรือคำนึงถึงแต่ในด้านดีโดยไม่นึกถึงความล้มเหลวหรือความเสี่ยงที่เกิดขึ้นได้

๓) ผลกระทบที่เกิดขึ้น (Framing effect) หมายถึงการตัดสินใจผิดพลาดที่เกิดการเบี่ยงเบน เพราะมีการกำหนดและคาดคะเนความสำเร็จความล้มเหลวออกมาจึงทำให้เกิดขอบเขตจำกัดการตัดสินใจเพราะผลของความสำเร็จและความล้มเหลวมีเท่าๆกัน

๔) การเปลี่ยนแปลงในอนาคต (Discount the future) หมายถึง การประเมินทางเลือก โดยให้ความสำคัญกับผลที่เกิดขึ้นในระยะสั้นเท่านั้น การตัดสินใจมีความสำเร็จมีผลในระยะสั้นมากกว่าระยะยาวเพราะระยะยาวอาจมีการเปลี่ยนแปลงได้

๕) ข้อจำกัดด้านเวลา (Time pressures) หมายถึงการมีเวลาในการตัดสินใจน้อย เพราะในภาวะการณ์ปัจจุบันต้องการความเร่งด่วนในการตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมอย่างรวดเร็วการตัดสินใจที่มีคุณภาพในเวลาอันจำกัดเป็นสิ่งที่ยาก ผู้บริหารควรมีการวางแผนในระยะยาวไว้ก่อนล่วงหน้า โดยเน้นที่ข้อมูลปัจจุบันที่มีอยู่และการตัดสินใจโดยมีผู้เชี่ยวชาญเข้ามาเกี่ยวข้องให้คำแนะนำ รวมทั้งพิจารณาถึงความเห็นที่แตกต่างกันความขัดแย้งกัน ที่อาจจะเกิดขึ้น

๖) การตัดสินใจโดยเน้นที่ความพอใจและการยอมรับของคนในองค์กร (Social Realities) หมายถึงการตัดสินใจโดยกลุ่มหรือการตัดสินใจร่วมกันของคนในองค์กร (Decision making in groups) ซึ่งทำให้การตัดสินใจถูกต้องและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้โดยเฉพาะ วัตถุประสงค์ที่สำคัญสำคัญๆ ต้องการตัดสินใจโดยบุคคลหลายฝ่ายหรือกลุ่มคนดังนั้นผู้บริหารจึงควรเข้าใจว่าจะตัดสินใจอย่างไรและจะปรับปรุงการตัดสินใจอย่างไรโดยใช้กลุ่มเข้ามาช่วยในการการตัดสินใจที่ดีคือการส่งเสริมให้เกิดการแสวงหาความคิดเห็นที่จะแก้ปัญหาเทคนิคในการให้มีความคิดริเริ่มมากที่สุด คือ การระดมสมอง (Brainstorming) หมายถึง การให้กลุ่มคนเหล่านั้นแสดงความคิดเห็นให้มากที่สุดเกี่ยวกับปัญหานั้นมากเท่าที่จะทำได้ ในสภาพแวดล้อมของการระดมสมองควรมีสภาพที่ไม่เป็นทางการ ไม่มีอีกชุดมันดูสวยให้เป็นตัวอย่างที่ดีที่สุดและความคิดเห็นอย่างเต็มที่และปริมาณความคิด เกิดวิกฤตที่ การวิพากษ์วิจารณ์ (avoid criticizing) ควรแสดงความคิดเห็นออกมา (exhaust ideas) และผสมผสานความคิดเห็นของแต่ละคนเข้าด้วยกัน (combine ideas) กระบวนการตัดสินใจถือเป็นขั้นตอนหนึ่งอันนำไปสู่การวางแผนการบริหารการตัดสินใจที่มีคุณภาพ ทำให้การบริหารในหน่วยงานนั้นเจริญก้าวหน้า โดยผู้ตัดสินใจกระทำด้วยความระมัดระวัง เพื่อให้ผลของการตัดสินใจเป็นที่ยอมรับและเป็นไปได้มากที่สุดมีผลกระทบน้อยที่สุดโดยคำนึงถึงทางเลือกต่างๆ ที่นำมาวิเคราะห์ทางเลือกเพื่อหาข้อดีข้อเสียของแต่ละทางเลือกจนกระทั่ง เลือกทางเลือกที่ดีที่สุด โดยอาศัยข้อมูลเพียงพอและระยะเวลาในการตัดสินใจที่เพียงพอผู้บริหารอาจใช้เทคนิคในการตัดสินใจในเชิงปริมาณ เข้าช่วยในการตัดสินใจถูกต้องยิ่งขึ้นโดยการพิจารณาข้อมูลตัวเลขต่างๆการ

คำนวณหาค่าตัวเลขที่ชี้บอกถึงการตัดสินใจได้เรียกว่า วิธีการเชิงประมาณ (Quantitative method) วิธีการเชิงประมาณและปัญหาบางอย่างอาจเป็นปัญหาที่ไม่อ่านวัดเป็นตัวเลขได้ผู้ตัดสินใจต้องใช้ดุลพินิจประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งประสบการณ์ในอดีตช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒. การวางแผน (planning) มีความสำคัญต่อการบริหารทุกประการถ้าขาดการวางแผนกิจกรรมนั้นจะไม่สามารถดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ หน้าที่ทางการบริหารในการกำหนดจุดหมายและการตัดสินใจเลือกวิธีที่ดีที่สุดที่จะให้บรรลุจุดหมายนั้น^{๑๘} การกำหนดงานหรือวิธีการปฏิบัติงานไว้เป็นการล่วงหน้าโดยเกี่ยวกับการคาดการณ์ (Forecasting) การกำหนดวัตถุประสงค์ (Set Objective) การพัฒนากลยุทธ์ (Develop strategies) ในการวางแผน ซึ่งต้องคำนึงถึงนโยบายเพื่อให้แผนงานที่กำหนดขึ้นไว้มีความสอดคล้องต้องกันในการดำเนินงาน^{๑๙}

การวางแผน หมายถึง ความพยายามอย่างจริงจังของรัฐบาลที่จะเข้าไปมีอิทธิพลในการกำหนดทิศทาง และควบคุมการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยทางเศรษฐกิจของประเทศภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการ การวางแผนพัฒนาเป็นความพยายามของรัฐบาลในการดำเนินการเกี่ยวกับการตัดสินใจเลือกวัตถุประสงค์ต่างๆที่เกี่ยวกับส่วนรวม การกำหนดเป้าหมายเฉพาะอย่างและการจัดเตรียมเค้าโครงสำหรับการนำออกปฏิบัติการประสานงานการควบคุมติดตามและการประเมินผลการดำเนินการพัฒนา การวางแผนทางปฏิบัติในอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์และการใช้ความพยายามที่ต่อเนื่องเพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้การวางแผนทางปฏิบัติในอนาคตอย่างมีหลักเกณฑ์ และมีการใช้ความพยายามที่ต่อเนื่อง เพื่อเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุดในการบรรลุเป้าหมาย^{๒๐} การเตรียมการเพื่อการกระทำและเป็นวิธีการเพื่อนำไปสู่เป้าหมายสุดท้าย ทั้งเป็นกระบวนการบริหารงานการกำหนดวัตถุประสงค์การตัดสินใจในเรื่องการเงินการจัดองค์การ ความต้องการทางด้านกำลังคนกระบวนการของการทำงานและเครื่องใช้ต่างๆการวางแผนเป็นกระบวนการทางด้านบริการ ที่ใช้ทั้งโดยรัฐบาลและเอกชน^{๒๑}

การวางแผนอย่างมีหลักการและถูกต้องตามหลักวิชาการจะทำให้ได้แผนงานที่มีความสมบูรณ์และสามารถนำไปปฏิบัติงานได้อย่างสัมฤทธิ์ผล ซึ่งหลักการพื้นฐานของการวางแผนที่ดีและมี

^{๑๘} วิโรจน์ สารรัตน์, การบริหาร หลักการ ทฤษฎี และประเด็นทางการศึกษา, หน้า ๑๑.

^{๑๙} พงษ์ศักดิ์ ปัญจพรผล, องค์การและการจัดการ, (กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๒), หน้า ๖๔-๗๒.

^{๒๐} จักรกฤษณ์ นรมิตินตุงการ, การบริหารงานพัฒนาชนบท, (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๒), หน้า ๓๙.

^{๒๑} อนันต์ เกตุวงศ์, การบริหารการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๓), หน้า ๒๒.

ประสิทธิผลเพื่อบรรลุผลสำเร็จของการวางแผน ซึ่งนักวิชาการหลายท่านได้กล่าวไว้ดังนี้หลักการพื้นฐานของการวางแผนมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการคือ จุดมุ่งหมายเครื่องมือหรือการกระทำและค่าน โดยคนจะเป็นผู้กำหนดจุดมุ่งหมายและเครื่องมือหรือวิธีการ เพื่อให้สามารถดำเนินงานให้บรรลุจุดมุ่งหมายได้ การตัดสินใจของคนจึงต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยก่อนที่จะตัดสินใจต้องมีการพิจารณาทางเลือกต่างๆ เท่าที่มีเสียก่อนแล้วจึงเลือกทางเลือกที่มีความเป็นไปได้ ภายใต้สถานการณ์และจุดมุ่งหมายที่ต้องการ ในการนี้จะต้องมีการพิจารณาเปรียบเทียบถึงผลดีผลเสียของแต่ละหนทางเสียก่อนแล้วจึงเลือกหนทางเลือกที่ดีที่สุดด้วยเหตุนี้การวางแผนจึงมีลักษณะที่สำคัญดังนี้

๑) การวางแผนเกี่ยวข้องกับการประยุกต์ใช้ความรู้เทคนิควิชาการเพื่อค้นหาปัญหาเครื่องมือและคาดคะเนถึงผลที่เกิดขึ้น จากการใช้เครื่องมือเพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายที่ต้องการวางแผนจึงเป็นรากฐานทางวิชาการ ให้กับผู้ทำหน้าที่ทางด้านการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี

๒) การวางแผนมีลักษณะของความสมบูรณ์แบบในตัวกล่าวคืออันที่วางแผนจะพิจารณาหนทางเลือกต่างๆเท่าที่มี และผลที่จะเกิดขึ้นตามแต่ละหนทางเลือกกล่าวอีกนัยหนึ่งนักวางแผนจะต้องพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างจุดมุ่งหมายกับหนทาง และผลที่เกิดขึ้นของแต่ละหนทาง

๓) การวางแผนมีลักษณะเป็นเครื่องมือเพื่อการจัดการทรัพยากรคือเป็นเครื่องมือเพื่อช่วยให้การจัดการทรัพยากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพที่สุด ภายใต้กรอบของความสมบูรณ์ตามข้อ ๒ ข้างต้น^{๒๒}

๓. การจัดองค์การ (Organizing) คือ การกระทำให้เกิดความมีระเบียบในการปฏิบัติงาน การกำหนดอำนาจหน้าที่และตำแหน่งต่างๆอย่างชัดเจน

๔. การติดต่อสื่อสาร (Communication) เป็นกระบวนการส่งข่าวสารคำสั่งคำอธิบายจากบุคคลหนึ่งไปยังอีกบุคคลหนึ่ง จากหน่วยงานหนึ่งไปยังอีกหน่วยงานหนึ่ง ซึ่งจะต้องชัดเจนได้ใจความก่อให้เกิดความเข้าใจซึ่งกันและกัน เป็นการผ่านข่าวสารข้อมูลและความเข้าใจเพื่อที่จะให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือบุคคลอื่นเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามที่ต้องการ

๕. การใช้อิทธิพลจูงใจกระตุ้นให้บุคลากรทำงาน (Influencing) ในหน่วยงานทุกชนิดจำเป็นต้องมีระบบควบคุมบังคับบัญชาเพื่อให้กิจกรรมต่างๆดำเนินไปอย่างราบรื่นโดยการปฏิบัติตามคำสั่ง รวมทั้งกระตุ้นให้ผู้นำการปฏิบัติอย่างเต็มที่การจูงใจเป็นกระบวนการอีกอย่างหนึ่งที่ช่วยกระตุ้นให้บุคคลประพฤติ ปฏิบัติในบางสิ่งบางอย่างที่จะนำไปสู่ความสำเร็จ การกระตุ้นที่ว่าเป็นนี้เรียกว่าการจูงใจซึ่งเรามักจะพูดกันว่า บุคคลหนึ่งสามารถที่จะจูงใจบุคคลอีกผู้หนึ่งได้นอกเหนือไปจากการสร้างการจูงใจ ให้มีขึ้นในตนเอง การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งถูกจูงใจแล้วนั้นก็หมายถึงบุคคลนั้นพร้อมที่จะประพฤติปฏิบัติบางสิ่งบางอย่างออกมาให้เห็นได้

^{๒๒} ประสิทธิ์ ตงยิ่งศิริ, การวางแผนพัฒนาของไทย : สำเร็จการหรือล้มเหลว, (กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๔), หน้า ๒๕-๓๐.

๖. การประสานงาน (Co-ordination) เป็นความร่วมมือระหว่างบุคคลต่อบุคคลหรือหน่วยงานต่อหน่วยงาน^{๒๓} มีการติดต่อสัมพันธ์กันช่วยเหลือกันในด้านบุคคลและทรัพยากรอื่นๆ และมีการประสานงานให้ผู้ปฏิบัติงานทุกฝ่ายมีความเข้าใจในงานเข้ามาร่วมทำงานกันอย่างพร้อมเพรียงกัน ข้อตกลงที่สำคัญยิ่งของการประสานงานคือความร่วมมือ ซึ่งเป็นเรื่อง “จิตใจ”

๗. การประเมินผล (Evaluation) คือ การตรวจสอบการปฏิบัติงานทุกระยะอย่างต่อเนื่อง เพื่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย การรายงานผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานให้แก่ผู้บริหารและสมาชิกของหน่วยงานได้ทราบความเคลื่อนไหวของการดำเนินงาน ตลอดจนการประชาสัมพันธ์ (Public Relation) แจกแจงให้ประชาชนทราบซึ่งโดยทั่วไปการรายงานจากหมายถึงวิธีการของสถาบันหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กับการให้ข้อมูลแก่ผู้สนใจมาติดต่อสอบถาม ผู้บังคับบัญชาผู้ร่วมงาน ความสำคัญของการรายงานนั้นจะต้องตั้งอยู่บนรากฐานของความเป็นจริง

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารมีองค์ประกอบที่สำคัญ ๓ ประการได้แก่การวางแผนการปฏิบัติตามแผนและการประเมินผล หากมีการนำไปปฏิบัติหรือดำเนินการแล้วย่อมจะเป็นปัจจัยให้การบริหารงานบรรลุวัตถุประสงค์ได้

แนวคิดหลักการและทฤษฎีการบริหารองค์การเป็นแนวความคิดหรือความเชื่อที่เกิดขึ้นอย่างมีหลักเกณฑ์ มีการทดสอบและการสังเกตจนเป็นที่แน่ใจมีเหตุผลและสามารถนำไปประยุกต์และปฏิบัติได้ เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารงานในองค์การให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อหน่วยงานในองค์การนั้นๆ

๒.๑.๓ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

แม้ว่าแนวคิด ทฤษฎีตะวันตกจะอธิบายในเชิงกระบวนการทางการบริหารในห้วงระยะเวลาเพียงไม่กี่ปี แต่หลักธรรมทางพระพุทธศาสนาได้มีการอธิบายในเรื่องเดียวกันนี้มากกว่า ๒,๕๐๐ ปีมาแล้ว เช่น ความสอดคล้องของแนวคิดวงจรคุณภาพของ William Edwards Deming^{๒๔} ได้นำวงจรของ Walter A. Shewhart มาปรับปรุงและอธิบายให้เห็นเป็นรูปธรรม เรียกว่า PDCA Cycle ซึ่งประกอบด้วย ๔ ขั้นตอนหลัก ๆ คือ PDCA กับหลักอิทธิบาท ๔ เป็นแนวทางการทำงาน ให้ประสบความสำเร็จที่พระพุทธองค์ได้ทรงสดับไว้อย่างแยบคาย อันประกอบด้วยแนวปฏิบัติ ๔ ข้อ คือ ฉันทะ วิริยะ จิตตะ วิมังสา^{๒๕} อันเป็น ๔ ขั้นตอนต่อเนื่องหนุนเสริมกัน จะขาดข้อใดข้อหนึ่งไม่ได้ ด้วยเป็นกระบวนการที่เชื่อมโยงกัน จึงจะทำให้เราประสบผลสำเร็จการทำงาน

^{๒๓} Gulick L. and Urwick J., *Papers on the Science of Administration*, (New York: institute of Public Administration, 1973), pp.18-19.

^{๒๔} Deming, Edward W., *Out of the Crisis*, (USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study, 1995), p. 185.

^{๒๕} ที.ปา. (ไทย) ๑๑/๒๓๑/๒๓๓.

William Edwards Deming ได้พัฒนาวงจร PDCA ขึ้นมาจากแนวคิดของ W.A. Shewhart นักควบคุมกระบวนการเชิงสถิติที่ jBell Laboratories ในสหรัฐอเมริกาที่ได้นำเสนอในหนังสือ Statistical Method from the Viewpoint of Quality Control (๑๙๓๐) ในระยะแรกรู้จักวงจร PDCA ในนาม Shewhart Cycle จากนั้น Dr. William Edwards Deming ได้นำไปพัฒนาปรับใช้ในการควบคุมคุณภาพในวงการอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น จึงมีชื่อเรียกว่า Deming Cycle เริ่มแรกวงจร PDCA เน้นถึงความสัมพันธ์ของ ๔ ฝ่ายในการดำเนินธุรกิจเพื่อให้ได้มาซึ่งคุณภาพและความพึงพอใจของลูกค้า ได้แก่ ฝ่ายออกแบบ ฝ่ายผลิต ฝ่ายขาย และฝ่ายวิจัยความสัมพันธ์ทั้ง ๔ ฝ่ายจะต้องดำเนินต่อไปอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพสินค้าตามความต้องการของลูกค้าที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาโดยให้ถือว่าคุณภาพต้องมาก่อนสิ่งใด ต่อมาแนวคิดเกี่ยวกับ Deming Cycle ได้ถูกดัดแปลงให้เข้ากับวงจรการบริหารงาน คือ ขั้นตอนการวางแผน (Plan) หมายถึง การกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายและวิธีการที่จะนำมาปฏิบัติเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย ขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Do) การศึกษาขั้นตอนการปฏิบัติงานเพื่อลงมือปฏิบัติและรวบรวมข้อมูลเพื่อประกอบการตัดสินใจ ขั้นตอนการตรวจสอบ (Check) หมายถึงการตรวจสอบและประเมินผลลัพธ์ของการปฏิบัติตามแผน และขั้นตอนการปรับปรุงแก้ไข (Act) การทบทวนแผนงานเพื่อปรับปรุงระบบและวิธีการดำเนินการให้เหมาะสม ซึ่งส่งผลให้การบริหารงานมีการจัดระบบการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง ดังนั้นโครงสร้างของวงจร PDCA จึงประกอบด้วย ๔ ขั้นตอนดังนี้

P - (Plan) คือ การวางแผนเป็นการรวบรวม กำหนดเป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินงาน วิธีการและขั้นตอนที่จำเป็นเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ในการวางแผนจำเป็นต้องทำความเข้าใจกับเป้าหมายที่กำหนดต้องเป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ และพันธกิจขององค์กร การวางแผนจำเป็นต้องกำหนดมาตรฐาน ตัวชี้วัดเพื่อเป็นเกณฑ์ในการตรวจสอบว่าเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่ ดังนั้นการวางแผนผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน (Performance Planning) รู้เป้าหมายว่าในแต่ละวันต้องทำอะไรบ้าง และเพื่อให้ได้เป้าหมายที่ต้องการ จะต้องแสดงออกหรือมีพฤติกรรมเช่นไรนั้น จะช่วยทำให้เกิดความคิดที่เป็นระบบ ทำงานเป็นขั้นเป็นตอนมากขึ้น และเมื่องานที่ได้รับมอบหมายบรรลุผลสำเร็จ ย่อมเป็นเหตุหนึ่งที่ทำให้คนทำงานเกิดความรู้สึกโล่งอก โล่งใจ ซึ่งความรู้สึกเช่นนี้มักจะเป็นแรงผลักดันให้เกิดความคิดสิ่งใหม่ ๆ ที่สามารถนำมาใช้เพื่อการปรับปรุงงานให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น ทั้งนี้การวางแผนงานที่ชัดเจนจำเป็นจะต้องมีการจดบันทึกว่าในแต่ละวันงานที่ต้องทำให้สำเร็จมีอะไรบ้าง เพราะแผนงานที่ถูกเขียนขึ้นมาอย่างเป็นลายลักษณ์อักษรจึงเป็นเสมือนเข็มทิศหรือเครื่องนำทางให้สามารถทำงานแต่ละขั้นอย่างเป็นระบบและเป็นขั้นเป็นตอน ดังนั้นแล้วทุกการวางแผนล้วนแต่ต้องเริ่มมาจากฉันทะ ความพอใจรักใคร่ในสิ่งนั้น พอใจทำ (ฉันทะ) ก็จะสามารถทำงานได้บรรลุผลสำเร็จ การสร้างให้เกิดฉันทะนั้นพระพุทธองค์เคยสอนไว้ว่า มนุษย์เราต้องเลือกที่จะศรัทธาบางอย่างและหมั่นตรวจสอบศรัทธาของตัวเองว่าดีต่อตัวเองและดีต่อผู้อื่นอันรวมถึง

สังคมโดยรวมหรือไม่ เมื่อดีทั้งสองอย่างก็จงมุ่งมั่นที่จะทำด้วยความตั้งใจ และหากไม่ดีก็จงเปลี่ยนแปลงศรัทธาเสียใหม่ ซึ่งเราต้องเลือก ไม่เช่นนั้นเราจะกลายเป็นคนที่สับสนไม่มีแก่นสารและเป็นคนไร้รากในที่สุด เมื่อเป็นคนไม่มีแก่นสารก็จะถูกชักชวนไปในทางที่ไม่ดีได้ง่ายนั่นเอง หากจะฝึกฝนตนเอง อาจเริ่มจากการตั้งคำถามกับตัวเองว่าเราศรัทธาอะไรอยู่ เพราะคนเราเมื่อศรัทธาอะไรก็จะได้พบกับสิ่งนั้นเข้าถึงสิ่งนั้น ศรัทธาในเทคโนโลยีเราก็จะเข้าถึงเทคโนโลยี ศรัทธาต่อชาวบ้านเราก็จะเข้าถึงชาวบ้าน ศรัทธาต่อวัตถุก็จะเข้าถึงวัตถุ ศรัทธาต่อลาภยศสรรเสริญก็จะเข้าถึงลาภถึงยศเข้าถึงตำแหน่ง ศรัทธาต่อความรู้ก็จะเข้าถึงความรู้ หรือศรัทธาต่อหลักธรรมก็จะเข้าถึงธรรม หรือไม่ศรัทธาอะไรเลยก็ไม่เข้าถึงก็ไม่เข้าถึงอะไรเลย เพราะความศรัทธานำมาซึ่งมุ่งมั่นทุ่มเทเพื่อทำทุกอย่างให้ได้มาซึ่งสิ่งที่เราศรัทธานั้นเอง ขณะเดียวกันก็ลองตรวจสอบตัวเองดูว่าสิ่งที่เราศรัทธากับสิ่งที่ต้องการของเราศรัทธานั้นตรงกันหรือไม่ หากตรงกันก็เรียนรู้ที่จะเปลี่ยนแปลงตนหรือไม่ตรงกันก็เรียนรู้ที่จะให้โอกาสตัวเองไปสู่แห่งที่ที่เหมาะสมกว่า ฉันทะ เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในจิตภายใต้หลักธรรม คือ โยนิโสมนสิการ คือ การรู้จักคิด วิเคราะห์ หรือคิดในทางที่ถูก และเหมาะสมเพื่อให้เกิดความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ภายใต้สภาวะแห่งเหตุ และผล ดังนั้นเมื่อเกิดฉันทะ คือ ความพอใจหรือยินดีในสิ่งนั้นแล้ว ย่อมทำให้เป็นผู้ที่รู้จักใช้โยนิโสมนสิการ คือ การคิดวิเคราะห์หาแนวทางที่จะดำเนินต่อไป ซึ่งจะนำมาสู่การเกิดวิริยะ คือ ความเพียรในแนวทางนั้นต่อไป

กล่าวได้ว่า การเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ทำ หมายถึง การทำงานด้วยเชื่อมั่น เต็มใจที่จะทำงานนั้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์โดยสมัครใจ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานด้วยความสมัครใจและมุ่งมั่นในผลสำเร็จของงาน ความเต็มใจในการช่วยเหลือเพื่อนร่วมงาน สมัครใจที่จะปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถที่จะปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถแม้งานนั้นจะเหนือความสามารถ ยินดีรับฟังความคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การพัฒนาให้ดีขึ้น และรักและพอใจที่จะปฏิบัติงานอย่างเต็มที่โดยไม่หวังผลตอบแทน

D - (Do) คือ การปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้ซึ่งก่อนที่จะปฏิบัติงานใด ๆ จำเป็นที่จะต้องศึกษาข้อมูล เงื่อนไขต่าง ๆ ของสภาพที่เกี่ยวข้องทั้งที่เป็นงานประจำที่เคยปฏิบัติจริง การปฏิบัติจะต้องเป็นไปตามแผน วิธีการ และขั้นตอนที่ได้กำหนดไว้โดยจะต้องเก็บรวบรวม และบันทึกข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานไว้ด้วยเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานขั้นต่อไป สมาชิกกลุ่มต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นความสำเร็จของการนำแผนมาปฏิบัติต้องอาศัยการทำงานด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดีจากสมาชิกขณะที่ลงมือปฏิบัติจะมีการตรวจสอบไปด้วย^{๒๖} การปฏิบัติงานมีความเข้าใจ และทำตามแผนงานที่วางไว้ ลงมือปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง หรือเรียกว่าต้องมี

^{๒๖} มยุรี คำปาเชื้อ อินถา ศิริวรรณ และอุทัย สติมัน, “รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร”, วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๙): ๑๐๔.

วิริยะ คือความพากเพียร ความมุ่งมั่นทุ่มเท เป็นความมุ่งมั่นทุ่มเททั้งกายและใจ ที่จะเรียนรู้และทำให้เข้าถึงแก่นแท้ของสิ่งนั้น วิริยะนี้มาคู่กับความอดทนอดกลั้น เป็นความรู้สึกไม่ย่อท้อต่อปัญหาและมีความหวังที่จะเอาชนะอุปสรรคทั้งปวง โดยมีศรัทธาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ นำใจ และเตือนใจความอดทนเป็นเครื่องมือสำหรับคนใจเย็นและใจงามด้วย ไม่ใช่มุทะลุตุตันรบเร้าและรุ่มร้อน เพราะมันจะทำให้มีโอกาสผิดพลาดได้ง่าย หรือสูญเสียความอดทนในที่สุด ดังนั้นความวิริยะอุตสาหะ จึงเป็นวิถีทางของบุคคลที่หาญกล้าและท้าทายต่ออุปสรรคใด ๆ การฝึกฝนเรื่องความวิริยะแล้วคงต้องเริ่มจากความคิดที่ว่า ต้องหมั่นฝึกฝนตนเองบ่อย ๆ หมั่นทำหมั่นคิดหมั่นเขียนหมั่นนำเสนอและอย่าซีเกียจ อย่ากลัวความผิดพลาดและจงกล้าแสดงออกซึ่งความรับผิดชอบต่อความล้มเหลวของตัวเองอย่าท้อต่องานหนัก และงานมากให้คิดว่าทำมากรู้มากเก่งมากขึ้น อย่าบ่นว่าไม่มีเวลาเพราะเวลามีเท่าเดิมฯลฯ ด้วยเหตุนี้วิริยะจึงเป็นหลักที่มีความสำคัญอันจะนำไปสู่การประพฤติปฏิบัติในการทำงานหรือการกระทำต่อสิ่งใด ๆ ภายใต้อำนาจของหลักการเหตุ และผลที่เกิดจากโยนิโสมนสิการ เพื่อมุ่งให้สิ่งนั้น ๆ ดำเนินไปสู่จุดหมาย และสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้

กล่าวได้ว่า การมีความเพียร ความมุ่งมั่นทุ่มเท หมายถึง การทำงานด้วยความมุ่งมั่นทุ่มเท และมีความเพียรที่จะทำงานนั้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ ประกอบด้วย การปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่องยาวนานไม่เบื่อหน่าย ปฏิบัติงานด้วยความสม่ำเสมอ ปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงาน ยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง และอดทนและตั้งใจฝึกฝน เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ

C - (Check) คือ การตรวจสอบมีการติดตามผลและความก้าวหน้าของงานเก็บสถิติเพื่อเป็นข้อมูลในการประเมิน และเปรียบเทียบกับแผนงานที่วางไว้ หรือ จิตตะ อันหมายถึง ความไม่ทอดทิ้งสิ่งนั้นไปจากความรู้สึกของตัว ดังนั้นจึงต้องมีการประเมินผลงานที่ทำขึ้นมาว่าผู้รับหรือลูกค้ามีความพึงพอใจกับผลงานแต่ละชิ้นมากน้อยแค่ไหน การประเมินผลงาน (Performance Appraisal) จึงเป็นขั้นตอนสำคัญที่ผลักดันให้ปรับปรุงผลงานอยู่เสมอ ด้วยการวางแผนงานใหม่ หากงานที่ทำไปแล้ว แม้ทำงานได้สำเร็จตามแผนที่กำหนดขึ้น แต่ผู้รับไม่ชอบ ไม่พอใจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนแผนงานใหม่ เพื่อสร้างผลงานให้ลูกค้าหรือผู้รับเกิดความพึงพอใจทั้งในแง่ของคุณภาพและปริมาณงานที่ส่งมอบ แผนงานที่ดีย่อมมีการปฏิบัติ การตรวจสอบ การติดตามผลงานที่ทำไปแล้วว่าสำเร็จหรือไม่สำเร็จบ้าง ด้วยการให้ข้อมูลป้อนกลับกับตนเอง (Performance Feedback) ในการประเมินผลงาน หรือการตรวจสอบนั้นจำเป็นต้องทำด้วยความตั้งใจ (จิตตะ) เพื่อให้เกิดความมุ่งมั่นในการทำงาน ทั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพของงาน ใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ เมื่อมีใจที่จดจ่อแล้วก็จะเกิดความรอบคอบตาม คำนี้ยิ่งใหญ่มาปัจจุบัน สังคมซับซ้อน มีสิ่งใหม่ ๆ เกิดขึ้นมากมาย แต่ละคนมีภาระหน้าที่ ที่ต้องทำมากมาย ไม่รู้จะทำอะไรก่อน แต่ถ้าเรามีใจที่จดจ่อต่อสิ่งที่เราคิดเราทำและรับผิดชอบแล้ว ไม่ว่าจะเป็นการเรียนหรือการงานก็ตาม ทุกอย่างก็จะดีขึ้นไปเอง เรา

ก็จะมีความรู้มากขึ้นเรื่อย ๆ ด้วยใจที่จดจ่อ ตั้งมั่น และใฝ่เรียนรู้ของเรา เมื่อมีความรู้มากขึ้น ก็จะเกิดความรู้รอบคอบตามมา เมื่อมีความรอบคอบแล้วการตัดสินใจทำอะไรก็จะเกิดความผิดพลาดน้อยตามไปด้วย

ความรู้รอบคอบนอกจากจะดำรงอยู่คู่กับความรู้แล้ว ยังต้องอาศัยความตั้งใจเป็นเครื่องเตือนสติด้วย ถึงจะสามารถใช้จิตของเราพิจารณาและตรึกตรองในเนื้อหาของสิ่งต่าง ๆ นั้นได้อย่างเหมาะสม เพราะความตั้งใจตามแบบอย่างของคุณธรรมตามหลักศาสนาและจริยธรรมของสังคมนั้นเป็นสิ่งเดียวที่จะทำให้มนุษย์อยู่ร่วมกันอย่างปรกติสุข จิตตะมีความสัมพันธ์กับสมาธิ คือหมายถึง จิตเป็นเครื่องผลักดัน และควบคุมการเกิดของสมาธิ โดยสภาวะจิตที่มีความแน่วแน่ และจดจ่อต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด ภาวะที่เกิดขึ้นกับจิตนี้จึงเรียกว่า สมาธิ ซึ่งเป็นเครื่องเสริมประสิทธิภาพในการจะกระทำสิ่งใด ๆ ให้ประสบความสำเร็จ เพราะจิตที่เป็นสมาธิแน่วแน่อยู่กับสิ่งที่กำลังทำอยู่ โดยไม่เกิดความฟุ้งซ่าน ย่อมทำให้งานประสบความสำเร็จได้ดี ไม่ผิดพลาด และมีประสิทธิภาพตามเป้าหมายที่วางไว้ ด้วยความสนใจในสิ่งที่จะทำนั้นอย่างจริงจัง เอาใจใส่ในขณะที่กระทำสิ่งนั้น ๆ มีใจที่เป็นสมาธิในขณะที่กระทำสิ่งนั้น ๆ และมีจิตใจมุ่งมั่น และแน่วแน่ในขณะที่กระทำเพื่อมุ่งให้สิ่งนั้น ๆ ดำเนินไปสู่จุดหมาย และสำเร็จตามที่ได้ตั้งไว้

กล่าวได้ว่า การมีใจที่จดจ่อ และรับผิดชอบ หมายถึง การทำงานนั้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์ด้วยใจที่จดจ่อและรับผิดชอบ ประกอบด้วย การมุ่งมั่นที่จะปฏิบัติงานให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย แน่วแน่มั่นคงต่องาน หรือภารกิจไม่คิดเรื่องอื่นจนกว่างานจะสำเร็จ ใส่ใจใฝ่รู้ ในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับงานอยู่เป็นนิตย์ทั้งใน-นอกเวลางาน เอาใจใส่ในงานและเพื่อนร่วมงาน เมื่อพบปัญหาที่พร้อมที่จะแก้ไข สนใจรับรู้ และรับผิดชอบในงานอย่างเต็มที่ แม้งานจะมีอุปสรรค

A - (Act) คือ การปรับปรุงเป็นกิจกรรมที่มีขึ้นเพื่อแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายหลังจากที่ได้ทำการตรวจสอบไปแล้ว หรือการค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำรอยเดิม การปรับปรุงอาจนำไปสู่การกำหนดมาตรฐานของวิธีการทำงานต่างไปจากเดิม เมื่อมีการดำเนินงานตามวงจร PDCA ในรอบใหม่ ข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนมีความสมบูรณ์และมีคุณภาพเพิ่มขึ้นด้วย^{๒๗} การดำเนินการนำผลของการปฏิบัติงาน พร้อมข้อมูลทางสถิติ มาประเมิน หรือวิมังสา หมายถึง ความสอดคล้องในเหตุและผลแห่งความสำเร็จ เกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ให้ลึกซึ้งยิ่ง ๆ ขึ้นไปตลอดเวลา การปรับเปลี่ยนกระบวนการ และวิธีการทำงานเพื่อที่จะหาวิธีการทำในการตอบสนองต่อความต้องการของลูกค้า การสำรวจและจัดบันทึกว่ามีแนวทางไหนบ้างในการปรับเปลี่ยนและพัฒนากระบวนการทำงานให้ดีขึ้น การพัฒนาผลงาน (Performance Development) จะทำให้เกิดการปรับปรุง และการปรับเปลี่ยนตนเองอยู่เสมอ ไม่ซ้ำซากจำเจกับวิธีการทำงานแบบเดิม ๆ บน

^{๒๗} ปิ่นมณี ขวัญเมือง, “หลักอิทธิบาท๔: เส้นทางสู่ความสำเร็จ”, วารสารเศรษฐศาสตร์อุตสาหกรรม, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๕๗): ๓.

พื้นฐานของซังใจ (วิมังสา) ในการตัดสินใจดำเนินการ ทั้งนี้ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการทำอะไร ๆ ย่อมเกิดจากปัจจัยจากข้อนี้เป็นสิ่งสำคัญ เพราะการใช้วิมังสา คือ การคิด วิเคราะห์ อย่างมีเหตุ และผล ย่อมทำให้เข้าใจต่อกระบวนการ วิธีการ และแนวทางในการดำเนินงานที่ถูกต้องเหมาะสม รวมถึงย่อมรู้จักแนวทางในการแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ดี แต่หากไม่มีการใช้ปัญญาก่อนทำหรือขณะทำอะไร ๆ แล้ว ย่อมนำมาซึ่งปัญหา และอุปสรรคในสิ่งนั้น ๆ ส่งผลต่อการท้อแท้ การทำสิ่งนั้นไม่สำเร็จ หรือหากสำเร็จก็จะไม่เกิดประสิทธิผลอย่างเต็มที่

กล่าวได้ว่า การทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา หมายถึง การทำงานนั้นให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าประสงค์โดยมีการทบทวนในสิ่งที่ได้คิดได้ทำมา ประกอบด้วย ไตร่ตรอง หาข้อดี ข้อด้อย ในการปฏิบัติงานทุกครั้งเพื่อเป็นแนวทางครั้งต่อไป ไตร่ตรองคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงาน และแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุและผล ตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา พิจารณาแผนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน ค้นคว้า และวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน

พระพุทธศาสนานิยามความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการเกี่ยวข้องกับคนและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงคุณธรรมและจริยธรรมที่มีคุณค่า พบได้ในสังคัมมนุษย์ หรือปัจจัยแห่งสังคัมในกระบวนการอาศัยซึ่งกันและกัน การพิจารณาด้วยเหตุด้วยผล รู้จักโลก รู้จักธรรมชาติ เพราะมนุษย์เท่านั้นที่จะเป็นผู้ที่บริหารจัดการองค์การที่ดีได้ สำหรับในส่วนของหลักการบริหารสมัยใหม่จะเน้นเทคนิคและวิธีการโดยแสวงหากำไร และการแข่งขันให้องค์กรบรรลุสู่เป้าหมายตามแบบของทุนนิยม แต่หากผู้บริหารจะนำหลักการบริหารเชิงพุทธเข้ามาประกอบ หรือบูรณาการให้เข้ากับการบริหารงานในปัจจุบันก็ถือว่าเป็นแนวทางใหม่ หรือเข้าสู่มิติของการบริหารงานที่ยั่งยืน มีความมั่นคง และสร้างความเป็นธรรมต่อบุคคล หรือสังคมที่เกี่ยวข้องกับองค์กรอย่างชาญฉลาด รวมทั้งสร้างประสิทธิภาพประสิทธิผลต่อการบริหารงานอย่างยั่งยืนและมั่นคง รวมทั้งจะเป็นหลักการของนักบริหารในการบริหารจัดการองค์การของตนอย่างมีระบบ โดยที่ยังมีคุณธรรมมาประกอบในการพิจารณาบริหารจัดการด้วยอีกโสดหนึ่งด้วย

กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารจัดการ คือ การทำให้คณะกรรมการ ประชาชน และผู้ที่มีส่วนได้เสียกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ร่วมกันของกองทุน ประกอบด้วย การเชื่อมั่นต่อสิ่งที่ทำ, ความเพียร ความมุ่งมั่นทุ่มเท, มีใจที่จดจ่อ และรับผิดชอบ และการทบทวนในสิ่งที่ได้คิด ได้ทำมา

๒.๒ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิผล

๒.๒.๑ ความหมายคำว่าประสิทธิผล

ความหมายของคำว่า ประสิทธิผลหมายถึงผลสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้น^{๒๘} ที่เป็นเครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการบริหารงานหรือการจัดการว่าประสบผลสำเร็จเพียงใด^{๒๙} มีความสัมพันธ์กับผลงานที่องค์กรพึงประสงค์ หมายถึงความสำเร็จของการปฏิบัติที่เป็นไปหรือบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ขององค์กร ดังนั้นประสิทธิผลจึงหมายถึง ผลที่เกิดขึ้นของงานนั้นจะต้องสนองตอบหรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร^{๓๐} เพราะการทำกิจกรรมการดำเนินงานขององค์กรสามารถสร้างผลงานได้สอดคล้องกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งในส่วนของผลผลิตและผลลัพธ์ เป็นกระบวนการเปรียบเทียบผลงานจริงกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ ก่อให้เกิดผลผลิต ผลลัพธ์ที่ตรงตามความคาดหวัง ที่กำหนดล่วงหน้าไว้น้อยเพียงใดการมีประสิทธิผลจึงมีความเกี่ยวข้องกับผลผลิตและผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นกระบวนการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออก^{๓๑} ซึ่งเป็นความสามารถขององค์กรที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย ๔ ประการ คือความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การ (Integration) การปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อม (Adaptability) การปรับตัวขององค์กรให้สอดคล้องกับสังคม (Social relevance) และผลผลิตขององค์กร (Productivity)^{๓๒}

กล่าวได้ว่า ความหมายของคำว่า ประสิทธิผล หมายถึง การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้หรือมีความสำเร็จตามที่ปรารถนาซึ่งอาจจะต้องมีการวัดและประเมินผลถึงความสำเร็จดังกล่าวด้วยวิธีการ และกระบวนการที่ถูกต้องเหมาะสมกับความต้องการที่จะให้เกิดขึ้นกับผลงานเชิงรูปธรรมอย่างชัดเจนมากที่สุดไม่ว่าจะเป็น ผลลัพธ์ ผลผลิตตามความคาดหวังขององค์กรที่เป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน รวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมและสังคมอย่างเหมาะสมที่สุด

^{๒๘} ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชันส์ จำกัด, ๒๕๔๖), หน้า ๕๐๔.

^{๒๙} ภรณ์ กীরติบุตร, การพัฒนาประสิทธิผลขององค์กร, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์, ๒๕๒๙), หน้า ๒-๓.

^{๓๐} รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพองค์การ แนวการศึกษาชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา (หน่วยที่ ๑๑), (นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๖), หน้า ๑๕๙.

^{๓๑} สุพจน์ ทราญแก้ว, การวัดผลการปฏิบัติงาน เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนกลยุทธ์และการบริหารงานมุ่งผลงาน, (เชียงใหม่: สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, ๒๕๔๕), หน้า ๑๓๗-๑๓๘.

^{๓๒} อรุณ รักธรรม, ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ : การบริหารองค์การ, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๕), หน้า ๒๕๗.

ตารางที่ ๒.๒ :ความหมายคำว่าประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๖, (๒๕๔๖, หน้า ๕๐๔).	ประสิทธิผลหมายถึงผลสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้น
ภรณ์ กীরติบุตร, (๒๕๒๙, หน้า ๒-๓).	เครื่องตัดสินใจขั้นสุดท้ายของการบริหารงาน
รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร, (๒๕๓๖, หน้า ๑๕๙).	ผลที่เกิดขึ้นของงานนั้นจะต้องสนองตอบ หรือบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์การ
สุพจน์ ทรายแก้ว, (๒๕๔๕, หน้า ๑๓๗-๑๓๘).	การทำกิจกรรมการดำเนินงานขององค์การสามารถสร้างผลงานได้สอดคล้องกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
อรุณ รักธรรม, (๒๕๒๕, หน้า ๒๕๗).	ความสามารถขององค์การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย

๒.๒.๒ แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

แนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การตามแนวความคิดตั้งแต่ดั้งเดิมเป็นความพยายามที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง (Segmentation) การปฏิบัติงานขององค์การ ทำให้ขาดความร่วมมือร่วมใจตลอดจนไม่อาจริเริ่มสร้างสรรค์และไม่อาจจัดการกับความเปลี่ยนแปลงใดๆ ได้จึงเกิดแนวคิดที่ตรงกันข้ามกับแนวคิดดั้งเดิมคือแนวความคิดแบบผสมผสาน (Integration approach) ซึ่งมุ่งเน้นไปที่การเปลี่ยนแปลงและการเสริมสร้างสิ่งใหม่ ๆ โดยมองภาพรวมว่ามีสิ่งใดเกี่ยวข้องในขอบเขตที่กว้างขวางและเชื่อมโยงสิ่งที่เกี่ยวข้องนั้นเข้าด้วยกันลักษณะของ แนวความคิดนี้จะไม่หลบเลี่ยงความขัดแย้งแต่จะมองสิ่งขัดแย้ง (Conflicts) เป็นเรื่องจำเป็นที่ต้องเผชิญและแก้ไขเพื่อนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นแนวทางนี้จึงเป็นพลวัต (Dynamic) มีเป้าหมายอยู่ที่การพยายามทำงานให้สำเร็จด้วยดี^{๓๓}

แนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลนอกจากความสามารถในการบรรลุเป้าหมายอันเป็นความมีประสิทธิภาพโดยทั่วไปแล้วการประเมินประสิทธิผลอาจพิจารณาได้จากคุณภาพของผลผลิตหรือบริการพื้นฐานขององค์การหรือความสามารถในการผลิตสินค้าหรือบริการขององค์การ ความพร้อมหรือความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานที่เฉพาะเจาะจงเมื่อถูกขอร้องให้ทำผลตอบแทนหรือผลกำไรที่ได้รับจากการผลิตสินค้าและบริการ เป็นต้น ดังนั้น กิจกรรมขององค์การที่เป็นเครื่องตัดสินการ

^{๓๓} วุฒิชัย จำนงค์, “การผสมผสานปฏิบัติการเพื่อผลิตภาพ”, วารสารพัฒนบริหารศาสตร์, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๓, (๒๕๓๐): ๒๕๕ - ๒๖๙.

ปฏิบัติงานขององค์การว่ามีประสิทธิผลหรือไม่จึงประกอบไปด้วยกิจกรรมต่อไปนี้คือ การได้มาซึ่งทรัพยากรที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงานการใช้งบประมาณเข้าอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเทียบกับผลผลิตความสามารถในการผลิตสินค้าหรือบริการของ องค์การการปฏิบัติงานด้านเทคนิควิชาการและด้านการบริหารอย่างมีเหตุผล การลงทุน ในองค์การการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กับพฤติกรรมในองค์การและการตอบสนองความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันของบุคคลและของกลุ่ม^{๓๔}

ประสิทธิผล (Effectiveness) เป็นเรื่องของการกระทำใด ๆ หรือความพยายามใด ๆ ที่มีความมุ่งหมายจะได้รับผลอะไรสักอย่างให้เกิดขึ้น การกระทำหรือความพยายามจะมีประสิทธิผลสูงต่ำเพียงใดขึ้นกับว่าผลที่ได้รับนั้นตรงครบถ้วน ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และใช้พลังงานน้อยเพียงใด

ประสิทธิผลอาจพิจารณาเป็น ๒ ระดับ คือ

- ๑) ประสิทธิผลของบุคคล
- ๒) ประสิทธิผลขององค์การ

ประสิทธิผลของบุคคล คือ ลักษณะของบุคคลที่มีความสามารถปฏิบัติงานใด ๆ หรือปฏิบัติกิจกรรมใด ๆ แล้วประสบผลสำเร็จ ทำให้บังเกิดผลตรงและครบถ้วนตามที่มิวัตถุประสงค์ไว้ผลที่เกิดขึ้นมีลักษณะคุณภาพ เช่น ความถูกต้อง ความมีคุณค่า ความเหมาะสมตึงาม ตรงกับความคาดหวังและความต้องการของของหมู่คณะ สังคม และผู้จะนำผลนั้นไปใช้เป็นผลที่ได้จากการปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ คือ เป็นการปฏิบัติด้วยความพอใจ ปฏิบัติเต็มความสามารถ ปฏิบัติด้วยการเลือกสรรกลวิธีและเทคนิควิธีการที่เหมาะสมที่สุดที่จะทำให้บรรลุผลทั้งเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพอย่างสูงสุด แต่ใช้ทุน ทรัพยากร และระยะเวลาที่น้อยที่สุด

ประสิทธิผลขององค์การ เน้นไปที่ผลรวมขององค์การ ซึ่งกับสันอธิบายถึงเกณฑ์ของความมีประสิทธิภาพขององค์การ ว่าประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ๕ ตัว คือ

- ๑) การผลิต (Production) องค์การมีประสิทธิผลถ้าองค์การสามารถดำเนินการผลิตให้ได้ผลผลิตทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพได้ตรงกับความต้องการขององค์การ
- ๒) ประสิทธิภาพ (Performance) องค์การมีประสิทธิผลถ้าอัตราส่วนระหว่างปัจจัยทรัพยากร (Inputs) ที่ใช้ กับผลผลิต (Outputs) มีความเหมาะสมในลักษณะที่ใช้ปัจจัยทรัพยากรได้คุ้มค่า
- ๓) ความพึงพอใจ (Satisfaction) องค์การมีประสิทธิผลถ้าผลการดำเนินงานขององค์การนำมาซึ่งความสำเร็จสอดคล้องกับความต้องการและความคาดหวังของสมาชิกในองค์การ

^{๓๔} จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์, “การบริหารและการพัฒนาองค์การ”, เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการบริหารและพัฒนาองค์การ (หน่วยที่ ๒), (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๐), หน้า ๒๔๓.

๔) การปรับเปลี่ยน (Addictiveness) องค์กรมีประสิทธิผลถ้าองค์กรมีกลไกที่สามารถปรับเปลี่ยนการดำเนินงานได้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปทั้งภายในองค์กรและภายนอกองค์กร

๕) การพัฒนา (Development) องค์กรมีประสิทธิผลถ้าองค์กรสามารถเพิ่มพูนศักยภาพ (Potential) และวิสัยความสามารถ (Capacity) ขององค์กรให้เจริญก้าวหน้าตามการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม

ประสิทธิผลทั้งระดับบุคคลและระดับองค์กรมีความหมายครอบคลุมทั้งผลการดำเนินงานที่สนองวัตถุประสงค์ได้ผลดีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพและยังครอบคลุม ถึงกระบวนการดำเนินงานที่ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และใช้วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม ซึ่งก็ครอบคลุมถึงประสิทธิภาคนั่นเอง^{๓๕} จะเห็นได้ว่า แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลองค์กร (Organization effectiveness) จะบ่งบอกถึงความสามารถของสถานศึกษาในการบรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยประยุกต์ตามแนวความคิดของ Kaplan และ Norton ซึ่งประกอบด้วยมุมมอง ๔ ด้าน ได้แก่

- ๑) ประสิทธิภาพด้านการเงิน
- ๒) ประสิทธิภาพด้านผู้รับบริการ
- ๓) ประสิทธิภาพด้านกระบวนการภายใน
- ๔) ประสิทธิภาพด้านการเรียนรู้และพัฒนา

ประสิทธิผลด้านการเงิน (Financial Perspective) หมายถึง ความสามารถของสถานศึกษาในการบริหารงบประมาณและทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ ประหยัด โปร่งใส สามารถบริหารจัดการทรัพยากรอย่างคุ้มค่า ทั้งในการแสวงหางบประมาณและทรัพยากรในรูปแบบต่าง ๆ สอดคล้องกับเป้าหมายทั้งในระยะสั้นและระยะยาวขององค์กร

ประสิทธิผลด้านผู้รับบริการ (Customer Perspective) หมายถึงความสามารถของสถานศึกษาในการสร้างความพึงพอใจแก่ผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินการของสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู และเจ้าหน้าที่สนับสนุน เช่นความพึงพอใจของผู้ปกครองหรือผู้เข้ามาติดต่อกับสถานศึกษาในด้านการให้บริการทางวิชาการ หรือบริการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับความพึงพอใจของนักเรียนนักศึกษาต่อกระบวนการจัดการเรียนการสอนและบริการ ความพึงพอใจของชุมชนเป็นต้น

ประสิทธิผลด้านกระบวนการภายใน (Internal – Process Perspective) หมายถึงความสามารถของสถานศึกษาในการดำเนินการเกี่ยวข้องกับการบริหารภายในตั้งแต่การวิเคราะห์การกำหนดทรัพยากรที่ต้องการในการบริหาร เช่น การบริหารงานวิชาการ การจัดการเรียนการสอน การสร้างและปลูกฝังแนวคิดด้านคุณธรรมจริยธรรมให้แก่ผู้เรียน การประกันคุณภาพภายใน

^{๓๕} สมใจ ลักษณะ, การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์พิมพ์เพิ่มทรัพยากรพิมพ์, ๒๕๕๒), หน้า ๕-๖.

สถานศึกษา การสนับสนุนให้บุคลากรทำงานวิจัยในชั้นเรียน การสนับสนุนสื่อและอุปกรณ์การเรียน การสอน การติดตามผลการดำเนินงานตามโครงการต่าง ๆ เป็นต้น ดังนั้น ประสิทธิภาพขององค์การ เป็นปัจจัยที่สำคัญขององค์การที่ผู้จัดการจะประเมินผลของบุคคล และของกลุ่มโดยประเมินจากการดำเนินงานโดยพิจารณาถึงองค์ประกอบที่จะสามารถนำไปเปลี่ยนแปลงตัวองค์การเองไปในทิศทางที่ก่อให้เกิดความสำเร็จ

นักวิชาการท่านแรกกล่าวว่า องค์การที่มีประสิทธิผล คือ องค์การที่สามารถดำเนินการบรรลุเป้าหมาย (goal) ที่ตั้งไว้ขององค์การ ดังนั้น องค์การที่มีประสิทธิผลย่อมประสบความสำเร็จสูงในการบรรลุเป้าหมายขององค์การ ในขณะที่องค์กรที่มีประสิทธิผลต่ำมักจะประสบความล้มเหลวในการบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้^{๓๖} อีกท่านหนึ่งเปรียบเทียบให้เห็นว่า ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานที่นำพาองค์การมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลนั้นองค์การต้องมีสุขภาพสมบูรณ์ คือ

- ๑) สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ
- ๒) สมาชิกทุกคนขององค์การฝึกความรับผิดชอบต่อปัญหาหรือข้อยุ่งยากที่เกิดขึ้นและมีความเชื่อมั่นว่าปัญหาดังกล่าวจะสามารถแก้ไขให้ลุล่วงได้เสมอ
- ๓) ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างกว้างขวาง คุมความขัดแย้ง
- ๔) มีการยอมรับนับถือความคิดเห็นของผู้บริหารระดับรองลงมาเป็นอย่างมาก
- ๕) เมื่อมีวิกฤติการณ์เกิดขึ้น สมาชิกขององค์การทุกคนจะผนึกกำลังกันอย่างเร็ว เพื่อแก้ปัญหาหรือสถานการณ์จนกระทั่งวิกฤติการณ์ดังกล่าวหมดสิ้นไปที่สุด
- ๖) ภาวะผู้นำมีความยืดหยุ่นได้มาก
- ๗) ความสำนึกในด้านระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งยังคงมีอยู่ แต่เมื่อเทียบอัตราส่วนกันแล้วความคิดริเริ่มหรือภาวะสร้างสรรค์มีอยู่สูงมากกว่าเรื่องใดก้าวทันสมัยใหม่จะได้รับการพิจารณาและยกเลิกในที่สุด^{๓๗}

ประสิทธิผลขององค์การจะมีขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่า องค์การสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดอยู่เบื้องหลังควบคู่กับประสิทธิผลก็คือ ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึง การมีสมรรถนะสูง สามารถ

^{๓๖} พิทยา บวรวัฒนา, **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: ศักดิโสภณการพิมพ์, ๒๕๔๑), หน้า ๕๓.

^{๓๗} อรุณ รักธรรม, **การพัฒนาองค์กร แนวคิดและการประยุกต์ใช้ระบบสังคม**, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๔๐), หน้า ๖๐.

มีระบบการทำงานที่ก่อให้เกิดผลผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ไป^{๓๘} เห็นพ้องกับนักวิชาการท่านนี้ ท่านให้ความหมายไว้ว่า ประสิทธิภาพ หมายถึง การทำกิจกรรมการดำเนินงานขององค์การสามารถสร้างผลงานได้สอดคล้องกับเป้าหมาย/วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ล่วงหน้า ทั้งในส่วนของผลผลิต และผลลัพธ์ ที่ตรงตามความคาดหวัง ที่กำหนดล่วงหน้าไว้น้อยเพียงใด การมีประสิทธิภาพจึงมีความเกี่ยวข้องกับ ผลผลิตและผลลัพธ์การดำเนินงานเป็นกระบวนการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออก^{๓๙} อีกท่านหนึ่งได้ให้ความหมายของการวิจัยประเมินผลว่า หมายถึงการวิจัยประยุกต์ซึ่งได้นำระเบียบวิธีวิจัยทางสังคม และพฤติกรรมศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อเหตุผล ดังนี้

๑) ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลระหว่าง นโยบาย/แผนงาน/โครงการ (หรือตัวแปรอิสระ) กับผลลัพธ์และผลกระทบ (ตัวแปรตาม) ทั้งที่พึงปรารถนาและไม่พึงปรารถนา

๒) ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์และผลกระทบที่พึงปรารถนากับวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

๓) ศึกษา สังเกต รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลลัพธ์และผลกระทบข้างเคียงที่อาจไม่เคยคาดคิดล่วงหน้า

๔) เพื่อติดตามและประเมินกระบวนการในขั้นตอนต่างๆระหว่างดำเนินการให้เป็นไปตามแนวทางหรือแผนงานที่ได้วางไว้ล่วงหน้า^{๔๐}

การบรรลุเป้าหมายอันเป็นประสิทธิผลโดยทั่วไปแล้วการประเมินประสิทธิผลอาจพิจารณาได้จากคุณภาพของผลผลิตหรือบริการพื้นฐานขององค์การ หรือความสามารถ ในการผลิตสินค้า หรือบริการขององค์การ ความพร้อม หรือความเป็นไปได้ในการปฏิบัติงานที่ เฉพาะเจาะจงถูกขอร้องให้ทำผลตอบแทน หรือผลกำไร ที่ได้รับการผลิตสินค้าและบริการ เป็นต้น ดังนั้นกิจกรรมขององค์การที่เป็นเครื่องตัดสินการปฏิบัติงานขององค์การว่ามีประสิทธิผลหรือไม่จึงประกอบไปด้วย กิจกรรมต่อไปนี้ การได้มาซึ่งทรัพยากรที่ต้องใช้ในการปฏิบัติงาน การใช้ปัจจัยนำเข้าอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเทียบกับผลผลิตความสามารถในการผลิตสินค้าหรือบริการขององค์การ การปฏิบัติงานด้านเทคนิควิชาการ และด้านการบริหารอย่างมีเหตุผล การลงทุนในองค์การ การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์กับพฤติกรรมในองค์การและ การตอบสนองความต้องการและความสนใจที่

^{๓๘} ธงชัย สันติวงษ์, การบริหารเชิงกลยุทธ์, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๔), หน้า ๑๕๒.

^{๓๙} สุพจน์ ทรายแก้ว, การวัดผลการปฏิบัติงาน เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผน กลยุทธ์และการบริหารงานมุ่งผลงาน, (เชียงใหม่: สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏเชียงใหม่, ๒๕๔๕), หน้า ๑๘.

^{๔๐} ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, การวิจัยประเมินผล, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนการพิมพ์พระนคร จำกัด, ๒๕๒๙), หน้า ๗-๘.

แตกต่างกันของบุคคลและของกลุ่ม^{๔๑} พร้อมกับการประเมินผลนโยบาย สามารถกระทำได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน เช่น

- ๑) ประเมินประสิทธิผล
- ๒) ประเมินประสิทธิภาพ
- ๓) ประเมินความพอใจ
- ๔) ประเมินความเสมอภาค
- ๕) ประเมินตอบสนอง
- ๖) ประเมินความเหมาะสม

นอกจากนี้ในการวินิจฉัยขององค์การประสิทธิผล คือ ความร่วมมือช่วยเหลือกันทำงาน โดยมุ่งสู่จุดหมาย และ ความรู้สึกเป็นอิสระในการเสนอข้อคิดเห็นจากความรู้สึกในการแก้ปัญหา นั้น จะเป็นการปฏิบัติที่มุ่งต่อผล อย่างแท้จริงและบรรยากาศการทำงานเป็นแบบให้ความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลไปอย่างอิสระโดยเต็มใจโดยสรุปลักษณะขององค์การที่มีประสิทธิผลต้องมีลักษณะ ดังนี้

- ๑) มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การสามารถผสมผสานความต้องการสมาชิกได้
- ๒) การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น
- ๓) การปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพทางสังคม
- ๔) ผลผลิตที่สูงขององค์การ^{๔๒}

นักวิชาการท่านนี้ได้อธิบายว่าความสามารถขององค์การในการสร้างให้วัตถุประสงค์หรือ จุดมุ่งหมายที่กำหนด การวัดประสิทธิผลขององค์กรมีหลายแนวทาง เช่น การพิจารณาถึงขนาดของ ความสำเร็จขององค์การในการทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ โดยวิธีวิเคราะห์ประสิทธิผลของ องค์กร ๔ วิธี คือ

๑. วิธีการวัดผลสำเร็จตามเป้าหมาย โดยยึดหลักที่ว่า องค์กรทุกองค์กรมีจุดหมายการวัดผลสำเร็จของเป้าหมายจึงเป็นแนวทางสำหรับการวัดประสิทธิผลมากที่สุด
๒. วิธีการวัดประสิทธิผลเชิงระบบ โดยอาศัยแนวคิดที่ว่าองค์กรประกอบด้วยส่วนย่อยต่างๆ และการพิจารณาเชิงระบบ จะสมบูรณ์ได้ต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
๓. วิธีการบริหารประสิทธิผลโดยอาศัยสภาพแวดล้อมโดยเฉพาะแต่ละส่วนโดยองค์กรตอบสนองความต้องการส่วนต่าง ๆ ที่อยู่ในแต่ละสภาพแวดล้อม

^{๔๑} จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์, “การบริหารและการพัฒนาองค์กร”, เอกสารประกอบการสอนชุด วิชาการบริหารและพัฒนาองค์กร (หน่วยที่ ๒), (นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๔๐), หน้า ๑๑๗.

^{๔๒} มนูญ วงศ์นารี, องค์กรที่มีประสิทธิผล, (กรุงเทพมหานคร: นาภาพัฒนการพิมพ์, ๒๕๓๔), หน้า ๕๗.

๔. วิธีการวัดคุณค่า ซึ่งเป็นการเอาคุณค่าและความนิยมเป็นหลักในการประเมิน

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาสำนักมาตรฐานและประเมินผล อุดมศึกษาให้รายละเอียดว่า ประสิทธิภาพเป็นการพิจารณาว่ากระบวนการ หรือมาตรการที่ใช้สามารถ ตอบสนองจุดประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด การประเมินประสิทธิภาพต้องประเมินว่า แนวทางนั้นมีความ สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน กับความต้องการของสถาบัน และสถาบันสามารถนำแนวทางไป ปฏิบัติได้ดีเพียงใด รวมทั้งผลลัพธ์ของมาตรการที่ใช้^{๔๓} เพราะประสิทธิภาพเป็นการแสดงให้เห็นที่ ได้รับของโครงการหรือบริการที่มีส่วนช่วยลดและแก้ปัญหาหรือพัฒนางานให้ดีขึ้น ฉะนั้น ประสิทธิภาพ จึงเป็นการวัดผลของการได้มาซึ่งวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ในโครงการ^{๔๔} ท่านสุดท้าย ที่ได้ให้ความหมายของประสิทธิภาพว่า เป็นการสมดุลอย่างดีที่สุด ระหว่างกิจการด้านการปรับตัว และการรักษาสภาพ ดังนั้น กิจกรรมขององค์การซึ่งเป็นเครื่องตัดสินการปฏิบัติขององค์การว่า มี ประสิทธิภาพหรือไม่ จึงประกอบด้วย กิจกรรม ต่อไปนี้

๑. การได้มาซึ่งทรัพยากร
๒. การใช้ตัวป้อนอย่างมีประสิทธิภาพเมื่อเทียบกับผลผลิต
๓. การผลิตผลผลิตในรูปบริการหรือสินค้า
๔. การปฏิบัติงานด้านเทคนิคและด้านการบริหารอย่างมีเหตุผล
๕. การลงทุนในองค์การ
๖. การปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของพฤติกรรม
๗. การสนองตอบความสนใจที่แตกต่างกันของบุคคลและกลุ่ม

กล่าวได้ว่า กิจกรรมเหล่านี้แต่ละกิจกรรมมุ่งไปสู่การรักษาไว้ซึ่งปัจจัยในวงจรของตัวป้อน กระบวนการผลิตผล และปรับให้เข้ากับสภาพแวดล้อม^{๔๕} โดยสรุปประสิทธิภาพ หมายถึง ผลสำเร็จ หรือผลสัมฤทธิ์ในการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์ ที่ตั้งไว้ ประสิทธิภาพองค์การ (Organizational Effectiveness) คือความสามารถในการบริหาร ดำเนินการงานขององค์กรให้ก้าวหน้า มีการปฏิบัติงาน ตรงตามหน้าที่ที่องค์กรกำหนดไว้ ทำให้องค์การสามารถบรรลุเป้าหมายขององค์กรที่จะต้อง มีองค์ประกอบด้วยตัวบ่งชี้ ๕ ตัว คือ การผลิต ประสิทธิภาพ ความพึงพอใจ การปรับเปลี่ยน และการพัฒนา ทั้ง ๕ ประการจะต้องวัดไปที่ประสิทธิภาพ ๒ ระดับ ได้แก่ ระดับบุคคล และระดับของ

^{๔๓} ทวี หงส์วิวัฒน์, การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา, (กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗), หน้า ๙๘.

^{๔๔} ทองหล่อ เดชไทย, การบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับหน่วยงานสาธารณสุข, (กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบริการงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑), หน้า ๖๕.

^{๔๕} ยงยุทธ เกษสาคร, การวางแผนและนโยบายทางด้านทรัพยากรมนุษย์, (กรุงเทพมหานคร: สถาบัน ราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๕), หน้า ๕๕.

องค์กรจะเป็นสิ่งที่บ่งชี้ถึงความสำเร็จตามที่มุ่งหวังด้วยภาพรวมจะต้องวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์กร ๔ วิธี คือ วิธีการวัดผลสำเร็จตามเป้าหมาย วิธีการวัดประสิทธิผลเชิงระบบ วิธีการวัดคุณค่า และวิธีการบริหารประสิทธิผลโดยอาศัยสภาพแวดล้อมที่มีการปฏิบัติงานอย่างสอดคล้องกับไปด้วยความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันในองค์การสามารถผสมผสานความต้องการสมาชิกได้ มีการปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่ยืดหยุ่น มีการปรับตัวขององค์การให้สอดคล้องกับสภาพทางสังคมและผลผลิตที่สูงขององค์การ

ตารางที่ ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
วุฒิชัย จำนงค์, (๒๕๓๐, หน้า ๒๕๕-๒๖๙).	แนวความคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลขององค์การตามแนวความคิดตั้งแต่ดั้งเดิมเป็นความพยายามที่จะเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะอย่าง
จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์, (๒๕๓๐, หน้า ๒๔๓).	ความสามารถในการบรรลุเป้าหมายอันเป็นความมีประสิทธิภาพซึ่งพิจารณาได้จากคุณภาพของผลผลิตหรือบริการพื้นฐานขององค์การ
สมใจ ลักษณะ, (๒๕๕๒, หน้า ๕-๖).	การดำเนินงานที่สนองวัตถุประสงค์ได้ผลดีทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพและยังครอบคลุม ถึงกระบวนการดำเนินงานที่ใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า และใช้วิธีการปฏิบัติที่เหมาะสม
พิทยา บวรวัฒนา, (๒๕๔๑, หน้า ๕๓).	องค์การที่สามารถดำเนินการบรรลุ เป้าหมาย (goal) ที่ตั้งไว้ขององค์การ
อรุณ รักธรรม, (๒๕๔๐, หน้า ๖๐).	<ol style="list-style-type: none"> ๑. สมาชิกทุกคนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง ๒. สมาชิกทุกคนขององค์การฝึกความรับผิดชอบ ๓. ผู้บังคับบัญชาเปิดโอกาสให้สมาชิก ๔. มีการยอมรับนับถือความคิดเห็น ๗. ความสำนึกในด้านระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่ง ๖. ภาวะผู้นำมีความยืดหยุ่นได้มาก ๕. เมื่อมีวิกฤติการณ์เกิดขึ้น สมาชิกขององค์การทุกคนจะผนึกกำลังกันอย่างเร็วเพื่อแก้ปัญหา
ธงชัย สันติวงษ์, (๒๕๔๔, หน้า ๑๕๒).	องค์การสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้

ตารางที่ ๒.๓ แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผล (ต่อ)

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
สุพจน์ ทรายแก้ว, (๒๕๔๕, หน้า ๑๘).	การมีประสิทธิผลจึงมีความเกี่ยวข้องกับ ผลผลิตและผลลัพธ์ การดำเนินงานเป็นกระบวนการวัดผลงานที่เน้นด้านปัจจัยนำออก
ประชัย เปี่ยมสมบูรณ์, (๒๕๒๙, หน้า ๗-๘).	การวิจัยประยุกต์ซึ่งได้นำระเบียบวิธีวิจัยทางสังคม และ พฤติกรรมศาสตร์มาประยุกต์ใช้เพื่อเหตุผลเพื่อ ๑. ศึกษาความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล ๒. ศึกษาเปรียบเทียบระหว่างผลลัพธ์และผลกระทบ ๓. ศึกษา สังเกต รวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลลัพธ์และผลกระทบ ๔. เพื่อติดตามและประเมินกระบวนการในขั้นตอนต่าง ๆ
มัญญ วงศ์นารี, (๒๕๓๔, หน้า ๕๗).	การประเมินนโยบาย สามารถ กระทำได้หลายแบบ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการประเมิน เช่น ๑. ประเมินประสิทธิผล ๒. ประเมินประสิทธิภาพ ๓. ประเมินความพอเพียง ๔. ประเมินความเสมอภาพ ๕. ประเมินตอบสนอง ๖. ประเมินความเหมาะสม
ทวี หงส์วิวัฒน์, (๒๕๒๗, หน้า ๙๘).	การพิจารณาว่ากระบวนการ หรือมาตรการที่ใช้สามารถ ตอบสนองจุดประสงค์ที่ตั้งไว้เพียงใด การประเมิน ประสิทธิภาพต้องประเมินว่า แนวทางนั้นมีความสอดคล้องไป ในทิศทางเดียวกัน กับความต้องการของสถาบัน
ทองหล่อ เดชไทย, (๒๕๔๑, หน้า ๖๕).	การแสดงให้เห็น ทราบผลที่ได้รับของโครงการหรือบริการที่มี ส่วนช่วยลดและแก้ปัญหาหรือพัฒนางานให้ดีขึ้น

๒.๒.๓ ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

ผลการปฏิบัติงานขององค์กร (Organizational Performance) ว่าจะมีประสิทธิผล (Effectiveness) หรือไม่ขึ้นอยู่กับปัจจัย ๓ กลุ่ม คือ ปัจจัยลักษณะองค์กร (Organizational Characteristics) ซึ่งประกอบด้วย โครงสร้าง และเทคโนโลยี

๑. ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม (Environmental Characteristics) ประกอบด้วย สภาพแวดล้อมภายนอก และสภาพแวดล้อมภายใน ซึ่งหมายถึง บรรยากาศองค์การ

๒. ปัจจัยลักษณะของพนักงาน (Employee Characteristics) ประกอบด้วย การปฏิบัติงาน และความผูกพันต่อองค์การ

๓. ปัจจัยด้านนโยบายและการปฏิบัติ (Managerial Policies and Practices) ซึ่งประกอบด้วย การมีเป้าหมายที่ชัดเจน การจัดหาและการใช้ทรัพยากร การสร้างสภาพแวดล้อมการทำงาน กระบวนการสื่อสาร ภาวะผู้นำและการตัดสินใจ การปรับตัวขององค์การและนวัตกรรม^{๔๖}

จากข้อความดังกล่าวมีผลต่อความสำเร็จ (Success) หรือความล้มเหลว (Failure) ในการปฏิบัติงานขององค์การเพื่อบรรลุเป้าหมายหรือนโยบายที่ได้กำหนดไว้นอกจากนี้ ประสิทธิภาพขององค์การ (Organizational Effectiveness) หมายถึง ระดับของการปฏิบัติงานที่องค์การคาดหวังหรือวางแผนไว้ สามารถบรรลุหรือสำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนี้ ยังได้กล่าวถึงองค์ประกอบขององค์การที่มีประสิทธิภาพ ได้แก่

๑. การเจริญเติบโตขององค์การ (Growth) เช่น จำนวนของผลิตภัณฑ์หรือการให้บริการที่เพิ่มขึ้น

๒. การได้มาซึ่งทรัพยากรทางการจัดการ (Resource Acquisition) เป็นความสามารถขององค์การในการสรรหาปัจจัยนำเข้าตามกรอบการพิจารณาองค์การ ได้แก่ ทุน คน วัตถุดิบ และแนวความคิดใหม่ ๆ เป็นต้น

๓. ความสามารถในการปรับตัว (Adaptability) ขององค์การภายใต้เงื่อนไขต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไปในส่วนของผู้รับบริการ คู่แข่งขัน พนักงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น

๔. นวัตกรรม (Innovation) คือ ความสามารถขององค์การในการคิดสิ่งใหม่ ๆ เช่น การให้บริการรูปแบบใหม่ การใช้เทคโนโลยีใหม่ หรือระบบการจัดการที่ทันสมัย เป็นต้น

๕. ผลิตภาพการให้บริการ (Productivity) คือ การจัดหาบริการที่มีคุณค่าในระดับสูง โดยใช้ต้นทุนต่ำที่สุด หรือความมีประสิทธิภาพในการจัดการ

๖. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ (Customer/client Satisfaction) และความพึงพอใจ ความผูกพันของพนักงาน หรือสมาชิกที่มีต่อองค์การ^{๔๗}

^{๔๖} Steers, R. M., *When is an Organization Effective?*, (A process approach to understanding effectiveness, *Organizations Dynamics*, 1980), p. 442.

^{๔๗} Arnold, H. J., & Feldman, D. c, *Organizational Behavior*, (New York: McGraw-Hill, 1986), p. 6.

ประสิทธิผลขององค์การ (Organization Effectiveness) กำหนดจากระดับความมากน้อยในการบรรลุเป้าหมาย หรือการทำเป้าหมายให้เป็นจริง ขององค์การ และยังได้กล่าวถึงการวิเคราะห์ประสิทธิผลขององค์การใน ๒ รูปแบบ คือ

๑. ตัวแบบเป้าหมาย (Goal Model) คือ การประเมินประสิทธิผลขององค์การ โดยใช้เป้าหมายขององค์การเป็นเครื่องวัดผลการทำงาน

๒. ตัวแบบเชิงระบบ (System model) ซึ่งวัดประสิทธิผลขององค์การจากความสามารถในการจัดสรรทรัพยากรไปยังส่วนต่าง ๆ ขององค์การเพื่อสนองตอบความต้องการให้เกิดประโยชน์สูงสุด^{๔๘}

ความแตกต่างของตัวแบบทั้งสองในการวัดประสิทธิผล ขององค์การ โดยกล่าวถึงตัวแบบเป้าหมายว่า สามารถปฏิบัติได้ง่ายกว่า แต่มีข้อบกพร่อง ได้แก่ การที่องค์การโดยมากจะมีหลายเป้าหมายและหลายผู้กำหนด เช่น ผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง หรือเจ้าของกิจการ อีกทั้งระยะเวลาและมิติของการบรรลุเป้าหมาย เช่น ระยะยาว หรือระยะสั้น และเป็นเป้าหมายด้านเทคนิค หรือด้านการบริการซึ่งเป็นการยาก ที่จะให้ความสำคัญกับเป้าหมายใด และอาจทำให้การวัดประสิทธิผลคลาดเคลื่อนไปจาก ความเป็นจริง กล่าวโดยสรุป คือ Etzioni ให้ความสำคัญกับตัวแบบเชิงระบบ (system model) มากกว่า นอกจากนั้น การวัดประสิทธิผลขององค์การว่ามีแนวความคิดและเกณฑ์การวัดที่แตกต่างกันและได้แนวทางในการศึกษาเพื่อวัดประสิทธิผลขององค์การไว้เป็น ๔ แนวทาง คือ

๑. แนวทางที่มุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมาย (The Goal-attainment Approach) โดยวัดประสิทธิผลขององค์การจากความสามารถในการดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายขององค์การแนวทางนี้ยึดหลักว่า องค์การมีความตั้งใจที่จะบรรลุเป้าหมายที่เฉพาะเจาะจง โดยอาจมีเป้าหมายเดียวหรือหลายเป้าหมายก็ได้ แนวทางที่มุ่งการบรรลุเป้าหมาย คือ องค์การจะต้องมีความมั่นคง มีเหตุผล และแสวงหาเป้าหมายที่แท้จริง

๒.แนวทางเชิงระบบ (The Systems Approach) วัดประสิทธิผลขององค์การตามแนวคิดเชิงระบบที่มีทรัพยากรนำเข้า กระบวนการแปรสภาพทำให้เกิดผลผลิต การศึกษาในแนวทางนี้นอกจากจะมุ่งเน้นเป้าหมายแล้ว ยังมุ่งเน้นวิธีการที่ทำให้บรรลุเป้าหมายด้วย

๓. แนวทางเชิงกลยุทธ์เฉพาะส่วน (The Strategic-Constituencies Approach) กล่าวถึงการที่องค์การต้องมีปฏิสัมพันธ์ต่อสิ่งแวดล้อมตลอดเวลา ได้แก่ ความกดดันและ ข้อเรียกร้องจากกลุ่มผลประโยชน์ แต่จะมีเฉพาะบางส่วนเท่านั้นที่มีความสำคัญต่อความอยู่รอดขององค์การ คือ กลุ่มผลประโยชน์นั้น ๆ มีอำนาจควบคุมทรัพยากรที่จำเป็นต่อองค์การ ดังนั้น ความอยู่รอดขององค์การขึ้นอยู่กับความสามารถในการจัดหาและรักษา ทรัพยากรจะแสดงถึงระดับความมีประสิทธิภาพขององค์การ

^{๔๘} Etzioni, A., *Modern Organizations* Upper Saddle River, (NJ: Prentice-Hall, 1964), p. 8.

๔. แนวทางการแข่งขัน-คุณค่า (The Competing-Values Approach) กล่าวถึงเป้าหมาย ที่แตกต่างกันไปในแต่ละองค์การ มาจากบุคคลที่กำหนดเป้าหมายที่มีค่านิยมต่างกัน ดังนั้นการวัดประสิทธิผลขององค์การจึงขึ้นกับค่านิยม (Values) ความพึงพอใจ (Preferences) และความสนใจ (Interests) ของผู้ประเมินหรือวัดประสิทธิผลขององค์การ^{๔๙}

นอกจากนี้การประเมินประสิทธิผลขององค์การเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อองค์การต้องการประเมินสถานะขององค์การโดยรวมทั้งหมด^{๕๐} แต่การประเมินหรือการวัดประสิทธิผลขององค์การเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและเต็มไปด้วยค่านิยม^{๕๑} โดยเฉพาะอย่างยิ่งการประเมินองค์การภาครัฐ ซึ่งเป็นเรื่องที่ยากเพราะองค์การภาครัฐมีลักษณะที่แตกต่างจากองค์การภาคเอกชนหลายประการ เช่น ความหลากหลายภายในองค์การ การได้รับอิทธิพลจากคน หรือกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มากกว่าองค์การภาคเอกชน ระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานที่แท้จริง มีความขัดแย้งค่อนข้างมากระหว่างผู้กำหนดนโยบาย มีความแตกต่างด้านสถานะและบทบาท ตลอดจนได้รับการตรวจสอบจากกลุ่มผลประโยชน์และสื่อต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา^{๕๒} เป็นต้น

ตารางที่ ๒.๔ ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Steers, R. M. (1980, p. 442).	ผลการปฏิบัติงานขององค์การขึ้นอยู่กับปัจจัย ๓ กลุ่ม คือ ๑. ปัจจัยด้านลักษณะสภาพแวดล้อม ๒. ปัจจัยลักษณะของพนักงาน ๓. ปัจจัยด้านนโยบายและการปฏิบัติ

^{๔๙}Robbins, R. P., *Organization Theory: Structure, Design and Applications*, (2nd ed.), (Englewood Cliffs NJ: Prentice-Hall, 1987), p. 22.

^{๕๐}Murray, V., *Evaluating the Effectiveness of Nonprofit Organizations*. In R. D. Herman (Ed.), *The Jossey-Bass Handbook of Nonprofit Leadership and Management*, (San Francisco: Jossey-Bass, 2005), p. 346.

^{๕๑}Goodman, P. S., & Pennings, J. M., *Critical issues in Assessing Organizational Effectiveness*, (New York: John Wiley & Sons, 1980), p. 185.

^{๕๒}Eddy, W. B., *Public Organization Behavior and Development*, Cambridge, (MA: Winthrop, 1981), p. 105.

ตารางที่ ๒.๔ ทฤษฎีเกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

นักวิชาการ/แหล่งข้อมูล	แนวคิดหลัก
Arnold, H. J., & Feldman, D. c. (1986, p.6).	องค์ประกอบขององค์การที่มีประสิทธิผล ได้แก่ <ol style="list-style-type: none"> ๑. การเจริญเติบโตขององค์การ ๒. การได้มาซึ่งทรัพยากรทางการจัดการ ๓. ความสามารถในการปรับตัว ๔. นวัตกรรม ๕. ผลิตภาพการให้บริการ ๖. ความพึงพอใจของผู้รับบริการ
Robbins, R. P. (1987, p. 22).	การศึกษาเพื่อวัดประสิทธิผลขององค์การไว้เป็น ๔ แนวทางคือ <ol style="list-style-type: none"> ๑. แนวทางที่มุ่งเน้นการบรรลุเป้าหมาย ๒. แนวทางเชิงระบบ ๓. แนวทางเชิงกลยุทธ์-เฉพาะส่วน ๔. แนวทางการแข่งขัน-คุณค่า
Murray, V (2005, p. 346).	การประเมินประสิทธิผลขององค์การเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อองค์การต้อง การประเมินสถานะขององค์การโดยรวมทั้งหมด
Goodman, P. S., & Pennings, J. M. (1980, p. 185).	การประเมินหรือการวัดประสิทธิผลขององค์การเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและเต็มไปด้วยค่านิยม
Eddy, W. B. (1981, p. 105).	การประเมินองค์การภาครัฐซึ่งเป็นเรื่องที่ยากเพราะองค์การภาครัฐมีลักษณะที่แตกต่างจากองค์การภาคเอกชนหลายประการเช่น ความหลากหลายภายในองค์การ การได้รับอิทธิพลจากคน หรือกลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ

๒.๓ แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

ในที่ประชุมเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน ณ องค์การสหประชาชาติ เมื่อปี ค.ศ. ๑๙๗๕ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญที่ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น คำที่ไม่อาจกำหนดนิยามความหมายเดียวที่ครอบคลุมได้ เพราะความหมายของการมีส่วนร่วมอาจแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ หรือแม้แต่ในประเทศเดียวกันก็ตาม ดังนั้นการนิยามความหมายของการมีส่วนร่วมของ

ประชาชน ควรมีลักษณะจำกัดเฉพาะในระบบเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองหนึ่ง ๆ เท่านั้น อย่างไรก็ตาม ใดก็ตาม กลุ่มผู้เชี่ยวชาญดังกล่าวได้ขยายความการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าครอบคลุมประเด็น ดังนี้^{๕๓}

ประเด็นที่ ๑ การมีส่วนร่วมของประชาชนครอบคลุมการสร้างโอกาสที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนของชุมชนและของสังคมได้ร่วมกิจกรรมซึ่งนำไปสู่ และมีอิทธิพลต่อกระบวนการ พัฒนา และเอื้อให้ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน

ประเด็นที่ ๒ การมีส่วนร่วมสะท้อนการเข้าเกี่ยวข้องโดยสมัครใจ และเป็นประชาธิปไตย ในกรณีดังนี้ คือ การเอื้อให้เกิดการพยายามพัฒนา การแบ่งสรรผลประโยชน์จากการพัฒนาโดยเท่าเทียมกัน และการตัดสินใจเพื่อกำหนดเป้าหมาย นโยบายและการวางแผนดำเนินการโครงการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม

ประเด็นที่ ๓ การมีส่วนร่วมเป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างประชาชนและทรัพยากรเพื่อพัฒนา กับประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุนดังกล่าว กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการตัดสินใจ ไม่ว่าจะระดับท้องถิ่น ภูมิภาค และระดับชาติจะช่วยก่อให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่ประชาชนลงทุนลงแรงกับประโยชน์ที่ได้รับ

ประเด็นที่ ๔ การมีส่วนร่วมของประชาชนอาจแตกต่างกันไปตามสภาพเศรษฐกิจของประเทศ นโยบาย และโครงสร้างการบริหาร รวมทั้งลักษณะเศรษฐกิจสังคมของประชากร การมีส่วนร่วมของประชาชนมิได้เป็นเพียงเทคนิควิธีการ แต่เป็นปัจจัยสำคัญในการประกันให้เกิดกระบวนการพัฒนาที่มุ่งเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน

นอกจากนี้ ในกระบวนการพัฒนาแบบมีส่วนร่วมจะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจกำหนดความต้องการของตนเอง การตัดสินใจใช้ทรัพยากร^{๕๔} โดยทวิทอง หงษ์วิวัฒน์ มีความเห็นที่สอดคล้องกันว่า การมีส่วนร่วม หมายถึง สิทธิของประชาชนต่อการตัดสินใจ นโยบายที่เกี่ยวกับการจัดสรร (Allocation) และการใช้ประโยชน์ (Utilization) ของทรัพยากรเพื่อการผลิต ซึ่งเป็นความจำเป็นที่ประชาชนต้องเข้าร่วมในการวางแผน เพื่อการกินดีอยู่ดี และสามารถตอบสนองต่อสิ่งที่เข้าถึง ซึ่งการพัฒนาให้คนจนได้รับประโยชน์เพื่อการผลิต การบริการ และสิ่งอำนวยความสะดวกสาธารณะด้วย และการมีส่วนร่วมคือการที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจในระดับต่าง ๆ ทางการจัดการบริการทางการเมือง เพื่อกำหนดความต้องการของชุมชนของตน การมีส่วนร่วมของประชาชนก่อให้เกิดกระบวนการและโครงสร้างที่ประชาชนสามารถที่จะ แสดงออก ซึ่งความต้องการของตน การจัดลำดับความสำคัญ การเข้าร่วมในการพัฒนา และได้รับประโยชน์จากการ

^{๕๓} กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข, *วัดส่งเสริมสุขภาพ: แนวคิดและการดำเนินงาน*, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๕๐), หน้า ๕๐.

^{๕๔} ทวิทอง หงษ์วิวัฒน์, *การมีส่วนร่วมของประชาชน*, (กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล, ศูนย์ศึกษานโยบายสาธารณสุข, ๒๕๒๗), หน้า ๒.

พัฒนานั้นโดยเน้นการให้อำนาจในการตัดสินใจแก่ประชาชนในชนบท และเป็นกระบวนการกระทำที่ประชาชนมีความสมัครใจเข้ามามีส่วนในการกำหนดการเปลี่ยนแปลง เพื่อประชาชนเอง โดยให้ประชาชนได้มีส่วนในการตัดสินใจเพื่อตนเอง ทั้งนี้โดยมิใช่การกำหนดกรอบความคิดจากบุคคลภายนอก

ตามนิยามข้างต้น จะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมของประชาชน ในฐานะสมาชิกของสังคม ไม่ว่าจะในบริบทของการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมืองหรือวัฒนธรรม ย่อมเป็นสิ่งที่แสดงออกให้เห็นถึงพัฒนาการรับรู้ และภูมิปัญญาในการกำหนดชีวิตของตนเองเป็นต้นของตนเองในการจัดการควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตทางเศรษฐกิจและสังคม ตามความจำเป็นอย่างสมศักดิ์ศรี นอกจากนี้ การที่ประชาชนหรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการควบคุมการใช้ทรัพยากร ควบคุมการกระจายทรัพยากรที่มีอยู่ เพื่อประโยชน์ต่อการดำรงชีพทางเศรษฐกิจและสังคม ทำให้ประชาชนได้พัฒนาการรับรู้และภูมิปัญญา

๒.๓.๑ ความหมายของการมีส่วนร่วม

ความหมายของคำว่า “การมีส่วนร่วม” คือ การที่ประชาชนหรือชุมชนสามารถเข้าไปมีส่วนในการตัดสินใจ ในการกำหนดนโยบายพัฒนาท้องถิ่น และมีส่วนร่วมในการรับประโยชน์จากบริการ รวมทั้งมีส่วนในการควบคุมประเมินโครงการต่าง ๆ ของท้องถิ่นนอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมว่ามี ๒ ลักษณะ คือ

๑) การมีส่วนร่วมในลักษณะที่เป็นกระบวนการของการพัฒนา โดยให้ประชาชน มีส่วนร่วมในการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมกันค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากรและเทคโนโลยีท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามประเมินผล รวมทั้งรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ

๒) การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ การส่งเสริมสิทธิและพลังอำนาจของพลเมืองโดยประชาชน หรือชุมชนพัฒนาขีดความสามารถของตนในการจัดการเพื่อรักษาผลประโยชน์ของกลุ่ม ควบคุมการใช้และการกระจายทรัพยากรของชุมชนอันจะก่อให้เกิดกระบวนการ และโครงสร้างที่ประชาชนในชนบทสามารถแสดงออกซึ่งความสามารถของตนและได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาการเปลี่ยนแปลงกลไกการพัฒนาโดยรัฐ มาเป็นการพัฒนาที่ประชาชน มีบทบาทหลักโดยการกระจายอำนาจในการวางแผนจากส่วนกลางมาเป็นส่วนภูมิภาค เป็นการคืนอำนาจในการพัฒนาให้แก่ประชาชนให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของตนเอง^{๕๕}

การมีส่วนร่วมเป็นการเกี่ยวข้องทางด้านจิตใจและอารมณ์ของบุคคลหนึ่งในสถานการณ์กลุ่ม ซึ่งผลของการเกี่ยวข้องดังกล่าวเป็นเหตุเร้าใจให้กระทำการให้บรรลุจุดมุ่งหมายของกลุ่มนั้น กับ

^{๕๕} สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงานสถาบันราชภัฏและทบวงมหาวิทยาลัย (๒๕๔๖), หน้า ๑๑๔.

ทั้งทำให้เกิดความมีส่วนร่วมรับผิดชอบ^{๕๖} ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดที่ไม่เคยได้เข้าร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ หรือเข้าร่วมการตัดสินใจ หรือเคยมาเข้าร่วมด้วยเล็กน้อยได้เข้าร่วมด้วยมากขึ้น เป็นไปอย่างมีอิสรภาพ เสมอภาค มิใช่มีส่วนร่วมอย่างผิวเผินแต่เข้าร่วมด้วยอย่างแท้จริงยิ่งขึ้น และการเข้าร่วมนั้นต้องเริ่มตั้งแต่ขั้นแรกจนถึงขั้นสุดท้ายของโครงการ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชนบท หมายถึง การที่ประชาชนทั้งในเมืองและชนบทได้เข้ามีส่วนร่วม หรือเข้ามีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการดำเนินงานพัฒนาชนบทขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งหรือทุกขั้นตอนแล้วแต่เหตุการณ์จะเอื้ออำนวย^{๕๗} และการเข้าร่วมอย่างแข็งขันและอย่างเต็มที่ของกลุ่มบุคคลผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกขั้นตอนของโครงการหรืองานพัฒนาชนบท โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมีส่วนร่วมในอำนาจการตัดสินใจและหน้าที่ความรับผิดชอบการมีส่วนร่วมเข้าร่วมจะเป็นเครื่องประกันว่า สิ่งที่มีส่วนได้ส่วนเสียต้องการที่สุดนั้น จักได้รับการตอบสนองและทำให้มีความเป็นไปได้มากขึ้นว่าสิ่งที่ทำไปนั้นจะตรงกับความต้องการที่แท้จริง และมั่นใจมากขึ้นว่าผู้เข้าร่วมทุกคนจะได้รับประโยชน์เสมอหน้ากัน^{๕๘}

การมีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาถือเป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการ ได้แก่ การร่วมค้นหาปัญหา การวางแผน การตัดสินใจ การระดมทรัพยากร และเทคโนโลยีในท้องถิ่น การบริหารจัดการ การติดตามผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากโครงการ โดยโครงการจะต้องมีความสอดคล้องกับวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน^{๕๙} และถือเป็นการพัฒนาที่เกิดขึ้นตามกรอบแนวคิดแบบ “การพัฒนาทางเลือก” (Alternative Development) โดยมุ่งเป้าการพัฒนาไปยังชุมชนที่มีขนาดเล็กโดยตรง และให้ความสำคัญต่อความต้องการขั้นพื้นฐาน (Basic Needs) เช่น การพัฒนาให้เกิดความสมบูรณ์ต่อปัจจัย ๔ รวมถึงการให้ความสำคัญและให้ความสนใจในข้อจำกัดในการเข้าถึงหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชน (Human Rights) สิทธิความเป็นพลเมือง (Citizenship Right) และการพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ (Human Flourishing)^{๖๐} ขณะที่องค์การสหประชาชาติได้ให้ความหมายของการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าเป็นกระบวนการเกี่ยวกับการกระทำและเกี่ยวข้องกับ

^{๕๖} นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์, *การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗), หน้า ๕๙.

^{๕๗} นิรันดร์ชัย พัฒนพงศา, *การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ๕๙๘, ๒๕๔๖), หน้า ๗๙.

^{๕๘} วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน, *การพัฒนาชนบทไทย*, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๓๑), หน้า ๕๒.

^{๕๙} ปารีชาติ วลัยเสถียรและคณะ, *กระบวนการพัฒนาและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว), ๒๕๔๓), หน้า ๘๙.

^{๖๐} Friedmann, John, *Empowerment: The Politics of Alternative Development*, (Blackwell: Cambridge M.A. and Oxford UK, 1993), pp. 31-32.

มวลชนในระดับต่าง ๆ คือในกระบวนการตัดสินใจเกี่ยวกับจุดประสงค์ทางสังคม การจัดสรรทรัพยากรในการกระทำโดยสมัครใจต่อกิจกรรมและต่อโครงการ^{๖๑}

กล่าวโดยสรุปแล้ว การมีส่วนร่วมเป็นการที่ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมหรือโครงการสาธารณะของรัฐจนเกิดความพึงพอใจและมีส่วนร่วมในการผลักดันให้ภารกิจหรือโครงการนั้นเกิดผลสำเร็จ ผ่านกระบวนการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ การปฏิบัติ การติดตามประเมินผล รวมทั้งการรับผลประโยชน์ที่เกิดจากกิจกรรมหรือโครงการนั้น ๆ ด้วยความรู้สึกรับรู้ความเป็นเจ้าของ (Ownership) ที่มีพลังในการต่อรองทางการตัดสินใจ (Empowerment) และตั้งอยู่บนพื้นฐานความชอบธรรมแห่งสิทธิมนุษยชน (Human Rights) รวมถึงสิทธิความเป็นพลเมือง (Citizenship Right)

๒.๓.๒ ทฤษฎีการมีส่วนร่วม (Participation)

การมีส่วนร่วมมีกรอบแนวคิดที่กว้างขวางและสามารถเกิดขึ้นได้ในขอบเขตและระดับที่แตกต่างกันไปขึ้นอยู่กับประเภทและประเด็นปัญหา การนิยามคำว่ามีส่วนร่วมมักจะไปในลักษณะการบรรยายองค์ประกอบและรูปแบบของการมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนใหญ่ เป็นต้นว่า เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้รับรู้ข้อมูลเกี่ยวกับภารกิจหรือโครงการที่ส่วนราชการจะดำเนินการซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่โดยปกติของประชาชนในชุมชนนั้น การทำความเข้าใจถึงผลกระทบและแนวทางแก้ไขปัญหานั้นที่ส่วนราชการจะดำเนินการ และการปรึกษาหารือร่วมกันระหว่างภาครัฐและภาคประชาชน โดยให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและรัฐต้องรับฟังและแก้ไขปัญหานั้นจนประชาชนเกิดความพึงพอใจและมีมีส่วนร่วมในการผลักดันให้ภารกิจหรือโครงการนั้นเกิดผลสำเร็จ เพราะเห็นว่าจะเกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน^{๖๒}

การมีส่วนร่วมนั้นยังมีการแบ่งแยกออกเป็น ๒ ลักษณะ กล่าวคือ

๑) การมีส่วนร่วมเป็นทางการและไม่เป็นทางการ (Formal-informal Participation) ที่เป็นการมีส่วนร่วมที่ถูกต้องตามระบบขององค์กร ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมตามหน้าที่ที่มีอิทธิพลต่อการเข้าร่วมตามขอบเขตที่องค์กรได้วางนโยบายไว้ และการมีส่วนร่วมอย่างไม่เป็นทางการซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีโครงสร้าง อาจเป็นการร่วมตกลงกันระหว่างสมาชิกในกลุ่มหรือในบรรยากาศของความเป็นส่วนตัวมากกว่าลักษณะการมีส่วนร่วมอย่างเป็นทางการ

๒) การมีส่วนร่วมทางตรง (Direct Participation) ซึ่งเป็นการมีส่วนร่วมกันโดยตรงที่สมาชิกหรือการรวมกลุ่มต่าง ๆ โดยได้มีส่วนร่วมแบบทันที แต่ละคนมีสิทธิและโอกาสที่จะแสดงการมี

^{๖๑} ปรีดา ปูนพันธ์ฉาย, “ผลของการให้คำแนะนำแบบมีส่วนร่วมต่อความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ”, รายงานวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๐), หน้า ๙๕.

^{๖๒} สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, เอกสารชี้แจงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖, (กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๖), หน้า ๙.

ส่วนร่วมที่เกี่ยวข้องโดยผ่านองค์กรที่จัดตั้งโดยประชาชน และการมีส่วนร่วมทางอ้อม (Indirect Participation) โดยผ่านองค์กรผู้แทนของประชาชน กรรมการของกลุ่มหรือชุมชน^{๖๓}

ขณะเดียวกัน Cohen and Uphoff^{๖๔} ยังได้อธิบายถึงลักษณะหรือมิติของการมีส่วนร่วมว่าประกอบด้วย ๑) การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) ๒) การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) ๓) การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefits) และ ๔) การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation)

นอกจากนี้ Cohen and Uphoff ได้เสนอลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้บริหารเพิ่มเติม คือ

๑) การร่วมประชุมกลุ่มผู้ทำกิจกรรมในสถานประกอบการนั้น ๆ กล่าวคือ ผู้บริหารกิจกรรมได้มีส่วนร่วมในการเข้าประชุมตามวัน และเวลาที่มีการประชุม

๒) การร่วมวางแผนในการประกอบธุรกิจ คือ การที่บุคคลซึ่งเป็นผู้บริหารกิจกรรมมีส่วนร่วมในการเสนอแนวความคิดใหม่ ๆ ในการปรับปรุงกิจกรรมในธุรกิจ เช่น การตลาดก็มีการเสนอให้หาตลาดใหม่ก็คือ ว่าเป็นการร่วมวางแผน เป็นต้น

๓) การร่วมตัดสินใจเลือกแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรม คือ การที่ผู้บริหารกิจการมีส่วนร่วมในการคัดเลือกกิจกรรมที่จะมีขึ้นในสถานประกอบการนั้น ๆ

๔) การร่วมปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ คือ การที่ผู้บริหารได้มีโอกาสลงมือทำกิจกรรมร่วมกับผู้อื่นในสถานประกอบการนั้น ๆ

๕) การร่วมประเมินผลในกิจกรรมต่าง ๆ คือ การที่ผู้บริหารกิจการมีโอกาสเป็นผู้ตรวจสอบและติดตามผลงานของกิจกรรมที่เกิดขึ้น

๖) การร่วมได้รับประโยชน์จากการประกอบกิจการ คือ การที่ผู้บริหารกิจการมีโอกาสได้เงินเดือน หรือโบนัสเพิ่มมากขึ้นจากเดิม

สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมตามแนวคิดของ Cohen and Uphoff จะต้องประกอบด้วยการมีส่วนเกี่ยวข้องประชาชน ๔ ประการ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจว่า จะทำอะไรและทำด้วยวิธีการอย่างไร มีส่วนในการดำเนินโครงการตัดสินใจในการให้ทรัพยากรสนับสนุนโครงการและการร่วมมือกับองค์กรหรือกลุ่มกิจกรรมเป็นการเฉพาะ มีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และมีส่วนในการประเมินผลโครงการ

ในส่วนของเงื่อนไขพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของประชาชนนั้นมี ๓ ประการสำคัญ ได้แก่

^{๖๓} Cohen J.M. and Uphoff N.T., *Participation's Place in Rural Development : Seeking Clarity Through Specific, World Development*, (New York: Cornell University, 1977), pp. 213-235.

^{๖๔} Cohen & Uphoff, *Effective Behavior in Organizations*, (New York: Richard D. Irwin Inc, 1980), p. 20.

๑) การมีส่วนร่วมต้องเป็นไปโดยอิสระภาพ หมายถึง ผู้มีส่วนร่วมมีอิสระที่จะเข้าร่วมหรือไม่ก็ได้ การเข้ามามีส่วนร่วมจะต้องเป็นไปอย่างสมัครใจ การถูกบังคับให้ร่วมไม่ว่าจะรูปแบบใดก็ตามไม่ถือว่าเป็นการมีส่วนร่วม

๒) การมีส่วนร่วมต้องเป็นไปโดยความเสมอภาค กล่าวคือ ประชาชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมใดจะต้องมีสิทธิเท่าเทียมกับผู้เข้าร่วมคนอื่น ๆ

๓) การมีส่วนร่วมต้องเป็นไปตามความสามารถ ทั้งนี้ในบางกิจกรรมแม้จะกำหนดว่าผู้เข้าร่วมมีเสรีภาพและเสมอภาคแต่กิจกรรมที่กำหนดไว้มีความซับซ้อนเกินความสามารถของกลุ่มเป้าหมายการมีส่วนร่วมย่อมเกิดขึ้นไม่ได้^{๖๕}

ขณะเดียวกันการมีส่วนร่วมยังขึ้นอยู่กับเงื่อนไขย่อยอื่นอีกเป็นต้นว่า ประชาชนต้องใช้เวลาประชาชนต้องมีความสนใจประชาชนต้องสามารถสื่อสารด้วยความเข้าใจต่อกันทั้งสองฝ่ายประชาชนต้องไม่รู้สึกว่าเป็นผลกระทบกระเทือนต่อตำแหน่งหน้าที่ หรือสถานภาพทางสังคมด้วยสำหรับรูปแบบในการสร้างการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาของชุมชนนั้นสามารถจัดได้หลายรูปแบบด้วยกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ดำเนินการ โดยอาจเปิดโอกาสการมีส่วนร่วมของประชาชนจากระดับต่ำไปจนถึงระดับสูงสุดนั่นก็คือการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ซึ่งในบางโครงการอาจสามารถดำเนินการเพียงรูปแบบเดียวก็สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ แต่สำหรับโครงการที่มีความซับซ้อนของโครงสร้างปัญหาควรดำเนินการในลักษณะบูรณาการจากหลาย ๆ รูปแบบเข้าไว้ด้วยกันเพื่อความสำเร็จของโครงการ การมีส่วนร่วมของชุมชนที่ตรงกับปัญหาและความต้องการที่แท้จริงมีรูปแบบของการมีส่วนร่วมสามารถสรุปได้เป็น ๕ รูปแบบ^{๖๖} ได้แก่

๑) การรับรู้ข่าวสาร (Public information) หมายถึง การที่ประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและบุคคลหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จะต้องได้รับการแจ้งให้ทราบถึงรายละเอียดของโครงการที่จะดำเนินการ รวมทั้งผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ทั้งนี้การได้รับแจ้งข่าวสารดังกล่าวจะต้องแจ้งก่อนที่จะมีการตัดสินใจดำเนินโครงการ

๒) การปรึกษาหารือ (Public Consultation) หมายถึง รูปแบบการมีส่วนร่วมที่มีการจัดการหารือ ระหว่างผู้ดำเนินการโครงการกับประชาชนที่เกี่ยวข้องและได้รับผลกระทบ เพื่อที่จะรับฟังความคิดเห็นและตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม หรือประกอบการจัดทำรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม นอกจากนี้การปรึกษาหารือยังเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการกระจายข้อมูลข่าวสารไปยัง

^{๖๕} ถวิลวดี บุรีกุล, การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและการบวนการ, (นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า, ๒๕๔๘), หน้า ๓.

^{๖๖} สุคนธ์ เครือน้ำคำ และคณะ, การพัฒนาทีมงาน, (ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๕), หน้า ๖๕.

ประชาชนทั่วไปและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดความเข้าใจในโครงการและกิจกรรมมากขึ้นและเพื่อให้มีการให้ข้อเสนอแนะ หรือเพื่อประกอบทางเลือกในการตัดสินใจ

๓) การประชุมรับฟังความคิดเห็น (Public Meeting) หมายถึง การที่ภาคประชาชน และส่วนงานที่เกี่ยวข้องกับโครงการหรือกิจกรรม รวมถึงผู้มีอำนาจตัดสินใจในการทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นได้ใช้เวทีสาธารณะในการทำความเข้าใจ และค้นหาเหตุผลที่จะดำเนินโครงการหรือกิจกรรมในพื้นที่นั้นหรือไม่ การประชุมรับฟังความคิดเห็นมีหลายรูปแบบที่พบเห็นกันบ่อย ได้แก่

๓.๑) การประชุมในระดับชุมชน (Community Meeting) การประชุมลักษณะนี้จะต้องจัดขึ้นในชุมชนที่ได้รับผลกระทบจากโครงการ โดยเจ้าของโครงการหรือกิจกรรมจะต้องส่งตัวแทนเข้าร่วมเพื่ออธิบายให้ที่ประชุมทราบถึงลักษณะโครงการหรือผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้น รวมถึงตอบข้อซักถาม การประชุมในระดับนี้อาจจะจัดในระดับวงกว้างเพื่อรวมหลายๆ ชุมชนในคราวเดียวกันในกรณีที่มีหลายชุมชนได้รับผลกระทบเหมือนกันหรือคล้ายกัน

๓.๒) การประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ (Technical Hearing) สำหรับโครงการที่มีข้อโต้แย้งในเชิงวิชาการจำเป็นต้องมีการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็นในเชิงวิชาการ โดยเชิญผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาจากภายนอกมาช่วยอธิบายซักถามและให้ความเห็นต่อโครงการ การประชุมอาจจะจัดในที่สาธารณะทั่วไปและผลการประชุมจะต้องนำเสนอต่อสาธารณะ รวมถึงผู้เข้าร่วมประชุมต้องได้รับทราบผลดังกล่าวด้วย

๓.๓) การประชาพิจารณ์ (Public Hearing) เป็นการประชุมที่มีขั้นตอนการดำเนินการที่ชัดเจนมากขึ้น เป็นเวทีในการเสนอข้อมูลอย่างเปิดเผยไม่มีการปิดบัง ทั้งฝ่ายเจ้าของโครงการและฝ่ายผู้มีส่วนได้ส่วนเสียจากโครงการ การประชุมและคณะกรรมการจัดการประชุมจะต้องมีองค์ประกอบของผู้เข้าร่วมที่เป็นยอมรับ มีหลักเกณฑ์ มีประเด็นในการพิจารณาที่ชัดเจนซึ่งอาจมาจากการร่วมกันกำหนดขึ้นและแจ้งให้ทุกฝ่ายทราบทั่วกัน ทั้งนี้รูปแบบการประชุมไม่ควรจะเป็นทางการมากนักและไม่เกี่ยวข้องกับนัยของกฎหมาย ที่จะต้องมีการชี้ขาดเหมือนการตัดสินใจในทางกฎหมาย การจัดประชุมจึงอาจจัดให้หลายวันและไม่จำเป็นต้องจัดเพียงครั้งเดียวหรือสถานที่เดียวตลอดไป

๔) การร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) หมายถึง การที่ภาคประชาชนและส่วนงานที่เกี่ยวข้องมีสิทธิ์และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจต่อประเด็นปัญหา ถือเป็นเป้าหมายสูงสุดของการมีส่วนร่วมภาคประชาชน ซึ่งในทางปฏิบัติการที่จะให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจต่อประเด็นปัญหานั้น ๆ ไม่สามารถดำเนินการให้เกิดขึ้นได้ง่ายนัก ทั้งนี้อาจดำเนินการให้ประชาชนที่ได้รับผลกระทบเลือกตัวแทนของตนเข้าไปนั่งในคณะกรรมการใดคณะหนึ่งที่มีอำนาจตัดสินใจ รวมทั้งได้รับเลือกในฐานะที่เป็นตัวแทนขององค์กรที่ทำหน้าที่เป็นผู้แทนประชาชนในพื้นที่ และประชาชนจะมีบทบาทชี้แนะการ

ตัดสินใจได้เพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบของคณะกรรมการพิเศษนั้นๆ ว่าจะมีการวางน้ำหนักของประชาชนไว้เพียงใด

๕) การใช้กลไกทางกฎหมาย (Law) หมายถึง การที่ภาคประชาชนและส่วนงานที่เกี่ยวข้องมีสิทธิและมีส่วนร่วมในเชิงของการป้องกันแก้ไข เป็นลักษณะของการเรียกร้องและป้องกันสิทธิของตนเองอันเนื่องมาจากการไม่ได้รับความเป็นธรรม และเพื่อให้ได้มาซึ่งผลประโยชน์ที่ตนเองคิดว่าจะได้รับ โดยในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือ ๒๕๕๐ ก็ได้ แต่ก็ทำให้หลักการเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในหลาย ๆ ด้าน เป็นต้นว่า

- ๕.๑) ด้านการรับรู้ข่าวสาร
- ๕.๒) ด้านการพิจารณาการปฏิบัติราชการทางการปกครอง
- ๕.๓) ด้านการกำหนดนโยบาย
- ๕.๔) ด้านการบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๕.๕) ด้านการคัดเลือกผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- ๕.๖) ด้านการตรวจสอบและการปฏิบัติงาน
- ๕.๗) ด้านการออกกฎหมาย

ทั้งนี้ประชาชนสามารถใช้สิทธิของตนตามรัฐธรรมนูญทั้งในรูปของปัจเจกและในรูปขององค์กรตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติต่าง ๆ ประกอบรัฐธรรมนูญ อย่างไรก็ตามการใช้กลไกทางกฎหมายนี้จะทำให้เกิดความยึดถือต่อการดำเนินการโครงการหรือการยุติโครงการ รวมทั้งมีภาระค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นด้วย ขณะเดียวกันสถาบัน IAP๒ (International Association for Public Participation)^{๖๗} ซึ่งเป็นสถาบันฝึกอบรมการมีส่วนร่วมของประชาชนที่มีชื่อเสียงของสหรัฐอเมริกา ได้จัดระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนไว้ตามกรอบแนวคิดขององค์การสหประชาชาติ^{๖๘} ที่ได้กล่าวถึงหลักการสร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนว่าหมายถึงการเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วนร่วมกับภาครัฐใน ๕ ระดับ ดังนี้

๑) การมีส่วนร่วมในระดับให้ข้อมูลข่าวสาร (Inform) ซึ่งเป็นระดับเริ่มต้นประชาชนมีบทบาทน้อย เป้าหมาย คือ การให้ข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและถูกต้องแก่ประชาชน รวมทั้งเสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นปัญหา ทางเลือก และทางแก้ไข ตัวอย่างเช่น การจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ เช่น

^{๖๗} สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน, คู่มือการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชน, (กรุงเทพมหานคร: กรมชลประทาน, ๒๕๕๕), หน้า ๑๐-๑๑.

^{๖๘} United Nation, "Popular Participation as a Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert". Department of international Economic and Social Affair, (New York: United Nation, 1981), pp. 123-124.

แผ่นพับ เสียงตามสาย ฯลฯ คำสัญญาที่หน่วยงานให้กับประชาชน คือ การให้ประชาชนได้รับข้อมูลข่าวสารที่จำเป็นและถูกต้อง

๒) การมีส่วนร่วมในระดับปรึกษาหารือ (Consult) ระดับนี้ประชาชนจะมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ความรู้สึก และแสดงความคิดเห็นประกอบการตัดสินใจ เป้าหมายคือการได้รับข้อมูลและรับความคิดเห็นจากประชาชนเกี่ยวกับสภาพปัญหา ทางเลือก และแนวทางแก้ไขตัวอย่าง เช่น การสำรวจความคิดเห็น การสนทนากลุ่มย่อย การจัดเวทีสาธารณะ ฯลฯ คำสัญญาที่หน่วยงานให้กับประชาชน คือ การให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชนที่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยการรับฟังความคิดเห็น ตระหนักถึงข้อมูล และความคิดเห็นของประชาชนในการตัดสินใจ

๓) การมีส่วนร่วมในระดับการเข้ามามีบทบาท (Involve) เป็นการเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมทำงาน ตลอดกระบวนการตัดสินใจมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลข่าวสารระหว่างรัฐและประชาชนอย่างจริงจัง เป้าหมายคือ การทำงานร่วมกับประชาชนเพื่อสร้างความมั่นใจว่า ความต้องการและความคิดเห็นของประชาชนจะได้รับการพิจารณา ตัวอย่างเช่น การประชุมเชิงปฏิบัติการ การสำรวจความคิดเห็นโดยการปรึกษาหารือ ฯลฯ คำสัญญาที่หน่วยงานให้กับประชาชน คือ การทำงานกับประชาชนเพื่อให้ความคิดเห็นและข้อมูลจากประชาชนสะท้อนในทางเลือก

๔) การมีส่วนร่วมในระดับสร้างความร่วมมือ (Collaborate) เป็นการให้บทบาทแก่ประชาชนในระดับสูง โดยประชาชนและรัฐทำงานร่วมกันในกระบวนการตัดสินใจ เป้าหมายคือ การเป็นหุ้นส่วนกับประชาชนในทุกขั้นตอนของการตัดสินใจตั้งแต่การระบุปัญหา พัฒนาทางเลือกและแนวทางแก้ไข ตัวอย่างเช่น การตั้งเป็นคณะที่ปรึกษาฝ่ายประชาชน การสร้างฉันทามติ กระบวนการตัดสินใจแบบมีส่วนร่วม ฯลฯ คำสัญญาที่หน่วยงานให้กับประชาชน คือ การร่วมงานกับประชาชน เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะและแนวคิดใหม่จากประชาชน โดยสัญญาว่าจะนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการตัดสินใจทางออกของปัญหาให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

๕) การมีส่วนร่วมในระดับให้อำนาจแก่ประชาชน (Empower) ถือเป็นขั้นที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมสูงสุด เป้าหมายคือ การให้ประชาชนเป็นผู้ตัดสินใจลงมือด้วยตนเอง โดยรัฐจะดำเนินการตามการตัดสินใจในรูปแบบการมีส่วนร่วม คือ การลงประชามติ และการแก้ไขปัญหาคความขัดแย้ง โดยกระบวนการประชาคม มักเป็นประเด็นที่มีผลกระทบต่อประชาชนโดยตรง ประโยชน์ของการตัดสินใจขั้นนี้ คือ การสร้างการเรียนรู้ร่วมกัน เข้าใจและความรู้สึกเป็นเจ้าของร่วมกัน คำสัญญาที่หน่วยงานให้กับประชาชน คือ การปฏิบัติตามสิ่งที่ประชาชนตัดสินใจเลือก

๒.๔ หลักปาปนิกรรม

จากการศึกษาหลักปาปนิกรรมที่ปรากฏในพระไตรปิฎกซึ่ง เป็นคัมภีร์ทางพุทธศาสนา นั้นซึ่งในหลักธรรมดังกล่าวที่ได้กล่าวถึง หลักธรรมของการบริหารจัดการไว้ อย่างน่าสนใจ ซึ่งได้มี

นักวิชาการทั้งทางพุทธหรือกระทั่งนักวิชาการที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบริหาร จัดการทั่วไปได้นำหลักดังกล่าวไปใช้หรือมีส่วนร่วมของหลักธรรมดังกล่าวนี้ไปใช้ในการบริหารจัดการ ดังกล่าว หลักการบริหารนี้ได้ปรากฏในพระสุตตันตปิฎก อังคุตตรนิกาย ติกนิบาตร ปฐมปิณณาสก์ ซึ่ง พระพุทธองค์ได้ตรัสไว้ว่า ผู้ที่จะเป็นนักบริหารจัดการที่ดีนั้นจะต้องเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ มีการบริหาร จัดการที่ดี และมีมนุษยสัมพันธ์^{๖๙} ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้ได้มีนักวิชาการทางพุทธศาสนาได้อธิบาย ขยายความไว้เป็นจำนวนมาก

จากเนื้อหาในพระไตรปิฎกดังกล่าว ทำให้เราเข้าใจได้ระดับหนึ่งของพระสูตรนี้แต่เพื่อที่จะเข้าใจในแนวคิดของทฤษฎีปาปณิกสูตรมากยิ่งขึ้น ได้มีพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ท่านได้กล่าวถึง ทฤษฎีปาปณิกสูตร หรือปาปณิกธรรม ๓ ในพจนานุกรมพุทธศาสตร์ฉบับประมวลธรรมว่า (ปาปณิกังคะ หลักพ่อค้า, องค์คุณของพ่อค้า - qualities of a successful shopkeeper or businessman) ประกอบด้วย

๑) จักขุมา ตาดี (รู้จักสินค้า ดูของเป็น สามารถคำนวณราคา กะทุนแก่งกำไรแม่นยำ - shrewd)

๒) วิธูโร จัดเจนธุรกิจ (รู้แหล่งซื้อแหล่งขาย รู้ความเคลื่อนไหวความต้องการของตลาด สามารถในการจัดซื้อจัดจำหน่าย รู้ใจและรู้จักเอาใจลูกค้า - capable of administering business)

๓) นิสสยสัมปนโน พร้อมด้วยแหล่งทุนเป็นที่อาศัย (เป็นที่เชื่อถือไว้วางใจในหมู่แหล่ง ทุนใหญ่ๆ หาเงินมาลงทุนหรือดำเนินกิจการโดยง่าย - having good credit rating)^{๗๐}

จากหลักการของพระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) ดังกล่าวก็สอดคล้องกับสิ่งที่ พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต) ได้กล่าวถึงคำตรัสสองคัมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ได้ตรัสไว้ในทฤษฎีปาปณิกสูตรว่า เกี่ยวกับคุณลักษณะ ๓ ประการของนักบริหารที่จะช่วยให้นักบริหารทำสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

๑) จักขุมา หมายถึง ปัญญา มองการณ์ไกล เช่นถ้าเป็นพ่อค้าหรือนักบริหารธุรกิจ ต้องรู้ว่าอนาคตเศรษฐกิจหรือตลาดจะมีแนวโน้มเป็นแบบไหนหรือสามารถคาดการณ์ทิศทางหรืออนาคตในการดำเนินธุรกิจได้แม่นยำจากการอาศัยกระบวนการคิดที่รอบคอบและมีเหตุผล โดยอาจใช้ประสบการณ์ในอดีตร่วมในการตัดสินใจและวางแผนด้วย ซึ่งคุณลักษณะข้อแรกนี้ตรงกับภาษาอังกฤษ คำว่า Conceptual Skill คือการชำนาญในการใช้ความคิด หรือทักษะทางด้านความคิด

๒) วิธูโร หมายถึง จัดการธุระได้มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น นักการเงินต้องมีความรู้และความเชี่ยวชาญทางการเงินสามารถคำนวณอัตราผลตอบแทนต่างๆ ได้หรือเข้าใจใน

^{๖๙} อด.ต.ก. (ไทย) ๒๐/๒๐/๑๖๓-๑๖๔.

^{๗๐} พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต), พจนานุกรมพุทธศาสตร์ (ฉบับประมวลธรรม), (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมมิก จำกัด, ๒๕๕๔), หน้า ๙๖ - ๙๘.

งการเงิน ที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจได้ ในกรณีแพทย์ผ่าตัดตมองก็ต้องมีความเชี่ยวชาญในการผ่าตัดตมอง เป็นต้น คุณลักษณะที่สองนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษ คำว่า Technical Skill คือความชำนาญการด้านเทคนิค หรือ ทักษะทางด้านการปฏิบัติงาน

๓) นิสัยสัมพันธ์ หมายถึง พึงพาอาศัยคนอื่นได้เพราะเป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี มีความสามารถในการติดต่อประสานงานให้งานสำเร็จลุล่วงไปได้ตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด มีความสามารถในการสื่อสารและประสานงานให้แต่ละฝ่ายในองค์กรดำเนินแนวทางตามกรอบทิศทางที่องค์กรต้องการบรรลุได้หรือมีความสามารถในการผูกใจคนให้เป็นที่รักของคน โดยสามารถทำให้พนักงานแต่ละคนปฏิบัติงานตามคำสั่งด้วยความเต็มใจได้ เป็นต้น คุณลักษณะที่สามนี้ตรงกับคำภาษาอังกฤษ คำว่า Human Relation Skill คือความชำนาญด้านมนุษยสัมพันธ์ หรือ ทักษะทางด้านมนุษยสัมพันธ์

โดยคุณลักษณะทั้งสามประการมีความสำคัญมากน้อยแตกต่างกันนั้นขึ้นอยู่กับระดับ ของนักบริหารถ้าเป็นนักบริหารระดับสูงที่ต้องรับผิดชอบในการวางแผนและควบคุมคนจำนวนมาก คุณลักษณะข้อที่ ๑ และ ๓ มีความสำคัญมาก ส่วนข้อที่ ๒ มีน้อยเพราะเขาสามารถใช้ผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถเฉพาะด้านได้ สำหรับนักบริหารระดับกลาง คุณลักษณะทั้ง ๓ ข้อมีความสำคัญพอๆ กัน นั่นคือ เขาต้องมีความชำนาญเฉพาะด้านและมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้ใต้บังคับบัญชา ในขณะเดียวกันต้องมีปัญญาที่มองภาพกว้างและไกล เพื่อเตรียมตัวสำหรับเป็นนักบริหารระดับสูง นอกจากนั้นต้องมีความสามารถในการสื่อสาร ประสานงานในการถ่ายทอดนโยบายและยุทธศาสตร์จากผู้บริหารระดับสูงมาสู่การปฏิบัติในผู้บริหารและพนักงานระดับล่าง และนำผลการดำเนินงานที่ได้จากการปฏิบัติงานมาสรุปและนำเสนอต่อผู้บริหารระดับสูง^{๗๑} ด้วยหลักการดังกล่าวของท่านนั้นก็ได้อีกวิชาการท่านหนึ่ง ได้ให้ทัศนะต่อว่า ในหลักการของพุทธปาปนิคสูตร นั้นสำหรับหัวข้อหลักธรรมที่เป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่สุดของนักบริหารที่ดีนั้น จะต้องมีความ Human Relation Skill หรือ หลักนิสัยสัมพันธ์ เพราะมนุษยสัมพันธ์ที่ดีจะทำให้คนอยากเข้ามาร่วมงานและ ทำงานให้ หากไม่มีมนุษยสัมพันธ์การบริหารคนก็ไปไม่รอด “หลักนิสัยสัมพันธ์ เป็นหลักการสำคัญ ที่จำเป็นและสำคัญมาก สำหรับนักบริหารคน เพราะถ้ามนุษยสัมพันธ์ไม่ดีก็ไม่มีใครอยากมาร่วมงาน หรือทำงานให้ เพราะการบริหารงาน บริหารคน คือการดำเนินกิจกรรมให้สำเร็จโดยร่วมกับคนอื่นทางด้านวิชาการอีกท่าน^{๗๒} ให้ความเห็นต่อว่าโดยหลักพุทธปาปนิคสูตรที่ประกอบด้วย ๓ หลักการนั้นเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะการมีวิสัยทัศน์หรือจักษุมา ถือว่าเป็นหลักการของนักบริหารที่ทันสมัย

^{๗๑} พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต), พุทธวิธีการบริหาร, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๙), หน้า ๑๕.

^{๗๒} นิตยสาร ผู้จัดการ, เปิดไตรสูตรสร้างนักบริหารใช้หลักธรรมสู่ความสำเร็จธุรกิจ, [ออนไลน์], แหล่งที่มา : <http://info.gotomanager.com/news/printnews.aspx?id=70732> [๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑].

ทันสมัยที่สุด เพราะการมองการณ์ไกล มีสายตาปัญญาในการวิเคราะห์อนาคตทำให้นักบริหาร นั้นมี โอกาสประสบความสำเร็จ สามารถแข่งขันอยู่รอดในธุรกิจได้ ขณะที่ วิธูโร หรือ การจัดการธุระ โดยมีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เปรียบเทียบได้กับหลัก Competency ความสามารถที่จะเข้ามา สร้าง สมดุลให้กับนักบริหารที่เป็นผู้นำและหลักนิสยสัมปันโน เป็นความสามารถด้านมนุษยสัมพันธ์ โดยหลัก ๓ ข้อควรมีอยู่ภายในของนักบริหาร และหากหลอมรวมกันก็จะเป็นภูมิคุ้มกันที่มี ประสิทธิภาพ ในการบริหารธุรกิจ กิจการให้ประสบความสำเร็จหรือผ่านพ้นวิกฤติต่างๆ ไปได้^{๗๓} และต่อมาท่าน นักวิชาการอีกท่านได้กล่าวถึง ทุติยปาปณิกสูตร ไว้เช่นกันว่า พหุคัมภีร์นั้นต้องมี ตาติ ๑ มีธะติ ๑ ถึงพร้อมที่บุคคลที่พึงได้หนึ่ง ๑ คือ หมายถึง ๑. ความสามารถในการคิดค้นทุนและ รายได้เป็น ๒. รู้ว่า สินค้าใดจะขายได้และขายได้อย่างไร และ ๓. มีเครดิตดี หากมีครบทั้ง ๓ ประการ จะทำให้พหุคัมภีร์ โภคทรัพย์มากมายเหลือเพื่อ^{๗๔}

สรุป จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับหลักปาปณิกธรรมทั้งจากพระไตรปิฎกและ อรรถกถาร่วมทั้งนักวิชาการและนักธุรกิจดังกล่าวทำให้ สรุปได้ว่า หลักปาปณิกธรรมดังกล่าวที่ ประกอบด้วย จักขุมา คือ การมีวิสัยทัศน์ วิธูโร การจัดการดี และนิสยสัมปันโนการมีมนุษยสัมพันธ์มี ความสำคัญต่อองค์กรทุกระดับและถือว่าเป็นหน้าที่ของผู้บริหารและบุคลากรในทุกระดับจะต้อง ตระหนักและให้ความสำคัญต่อหลักธรรมในหลักปาปณิกธรรมดังกล่าว

๒.๕ แนวคิดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายของรัฐบาลในสมัย พ.ต.ท.ทักษิณ ชินวัตร เป็นนายกรัฐมนตรี ตั้งแต่ ปีพ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นต้นมา ซึ่งถือเป็นนโยบายที่มุ่งแก้ไขปัญหาความ ยากจนของประชาชน และให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการและรักษาสมบัติของ ชุมชน โดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาตนเองของแต่ละชุมชนและมุ่งเน้นให้ประชาชนในหมู่บ้านและใน ชุมชนเมืองทั่วประเทศพึ่งพาตนเอง โดยเริ่มแรกรัฐบาลจะสนับสนุนเงินทุนให้แก่กองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองแห่งละ ๑ ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนใน ชุมชนและถือเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่ให้ประชาชนหรือสมาชิกในชุมชนกู้ยืมเงินเพื่อนำไปสร้าง งาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนและใช้เป็น แหล่งเงินทุนในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมและยังเป็นการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของ หมู่บ้านและชุมชนเมืองในด้านการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มในด้านต่าง ๆ เพื่อแก้ไข ปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมด้านเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมถึง การสร้างศักยภาพ สร้างจิตสำนึกของความเป็นชุมชนให้มีความเข้มแข็ง และเพื่อให้คนในชุมชนมีส่วน

^{๗๓} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

^{๗๔} เรื่องเดียวกัน, หน้า ๓.

ร่วมในการกำหนดอนาคตของชุมชนตนเองในการแก้ไขปัญหาความยากจนของประชาชนที่เกิดขึ้นในชุมชน และเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นและเป็นการเสริมสร้างขีดความสามารถของสมาชิกในชุมชนในการบริหารจัดการในด้านการดำเนินงานด้านต่างๆของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและการบริหารจัดการด้านการเงินของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

สำหรับนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ถือเป็นนโยบายการกระจายอำนาจในการบริหารงานอย่างหนึ่งของรัฐบาลที่ทำให้ประชาชนในชุมชนมีสิทธิในการบริหารงานอย่างอิสระและการบริหารจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับศักยภาพการบริหารของคณะกรรมการและความร่วมมือของคนในชุมชนในการบริหารจัดการ และในการบริหารกองทุนให้มีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศและชุมชนนั้น ขึ้นอยู่กับคนในชุมชนจะต้องร่วมมือช่วยกันในการบริหารจัดการ และสมาชิกทุกคนต้องรับรู้ด้วยความรู้สึกร่วมกันของการเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในชุมชนอย่างเป็นระบบ และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีความสามัคคีที่จะก่อให้เกิดเป็นพลังของเครือข่ายทางการเงินและสังคมในการขับเคลื่อนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้โดยก่อนการส่งมอบเงินทุนแต่ละชุมชนจะต้องมีการคัดเลือกคณะกรรมการขึ้นมาดูแลและมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของกรรมการอย่างชัดเจนรวมถึงการให้อำนาจการตัดสินใจในการบริหารจัดการกองทุนอย่างเต็มที่และมีกระบวนการสร้างความรู้ ความเข้าใจในการใช้เงินกองทุน และปลูกฝังการสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในชุมชนมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบต่อเงินกองทุนหมู่บ้าน ซึ่งส่งผลทำให้เงินทุนมีประโยชน์ต่อการพัฒนาความเป็นอยู่ของคนในชุมชนอย่างแท้จริง ซึ่งการพัฒนาชุมชนถือเป็นกลไกสำคัญในกระบวนการสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็งในการพัฒนาชุมชนจึงครอบคลุมในหลายมิติ เช่น ด้านเศรษฐกิจด้านสังคม ด้านประชาธิปไตย ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ตลอดจนด้านวัฒนธรรมวิถีการดำรงชีวิตของคนในชุมชน ซึ่งถือเป็นรากฐานในการพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนในการพัฒนาทุนทางชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ต้องเริ่มจากการพัฒนาคุณภาพคนให้เป็นคนที่มีความรู้มีจิตสำนึกสาธารณะและรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงเพื่อนำไปสู่การพัฒนาชุมชนให้มีความเข้มแข็งและช่วยเหลือเกื้อกูลกันภายในชุมชน

นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้เพื่อให้มีรายได้เพิ่ม การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน ส่งเสริมการพัฒนาในหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดการระบบและการบริหารเงินทุนของตนเอง เสริมสร้างการเรียนรู้การพึ่งพาตนเองของคนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้คนในชุมชนมีความเสียสละเห็นแก่ประโยชน์ส่วนร่วม เห็นอกเห็นใจกันสร้างความสามัคคีและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อสร้างความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะมีความแตกต่างจาก

โครงการอื่นๆ โดยการจัดตั้งคณะกรรมการกองทุนฯ จำนวน ๙-๑๕ คน ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเอง โดยสมาชิกจากบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ และมีความรับผิดชอบที่จะบริหารจัดการกองทุนส่วน ราชการจะทำหน้าที่คอยสนับสนุนการดำเนินงานในรูปของคณะกรรมการสนับสนุนการ ดำเนินงานเท่านั้น หัวใจสำคัญของการดำเนินงานคือคณะกรรมการกองทุนจะต้องมีบทบาทในการ บริหารจัดการ ช่วยกันดูแลรักษาเงินกองทุนให้เกิดประโยชน์ไม่ให้นำไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน หรือพวกพ้องหากคณะกรรมการไม่เข้ามามีส่วนร่วมบริหารจัดการเงินกองทุน ย่อมเกิดการทุจริตและ สูญหายได้ซึ่งการที่จะบริหารกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่ตั้งไว้ซึ่งหากพิจารณา ในแง่ของโครงสร้างอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกองทุน ถือว่าเป็นการเปิดโอกาสให้หมู่บ้านและ ชุมชน ได้ใช้ทรัพยากรบุคคลที่มีค่าเข้ามาทำงานร่วมกันเพื่อหมู่บ้านหรือชุมชนของตนเอง ในการ ปฏิบัติงานตามบทบาทของคณะกรรมการกองทุนเป็นสิ่งที่ดีและประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติใน ระดับหนึ่ง

เนื่องจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองไม่มีรูปแบบที่ชัดเจนดังกล่าวข้างต้นรัฐบาลจึงได้ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และระเบียบ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔ ถึง (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ ตลอดจนจัดทำคู่มือการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านขึ้นเพื่อให้ ประชาชนและภาครัฐ (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย) ได้ใช้เป็นเครื่องมือในการ ดำเนินงาน

โดยสรุป การดำเนินงานของภาครัฐไม่ว่าจะเป็นการอบรมให้ความรู้การช่วยเหลือแนะนำ วิธีการเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร ตลอดจนโครงการของสถาบันอุดมศึกษาที่ให้นิสิตนักศึกษาเขามามี ส่วนร่วมในการดำเนินการต่างๆ ของชาวบ้าน โดยให้คำชี้แนะและช่วยเหลือเกี่ยวกับรายละเอียด ต่าง ๆ ในการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านสิ่งต่างๆ เหล่านี้ได้มีการดำเนินการอย่างต่อเนื่องหลังจาก นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของรัฐบาลอยู่ในขั้นตอนของการปฏิบัติและนับเป็นปัจจัย ภายนอกที่มีความสำคัญซึ่งจะส่งผลถึงการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและการพัฒนาอาชีพเพื่อ สร้างรายได้ของคนในชุมชนทั้งในระดับหมู่บ้านและชุมชนเมือง นอกจากนี้ปัจจัยภายนอกที่ได้กล่าวถึง ในข้างต้นแล้วปัจจัยภายในชุมชนเมืองและหมู่บ้านเอง เช่น ผู้นำชุมชน คุณลักษณะกลุ่มอาชีพใน ชุมชน การบริหารกองทุนอื่น ๆ ที่เคยมีการดำเนินการมาก่อนหน้านี้ก็มีความสำคัญเช่นกันและคงต้อง กล่าวรวมไปถึงวัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณีของแต่ละชุมชนและหมู่บ้านที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้อาจจะสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองของแต่ละแห่งได้นอกจากนี้ยังมีปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาอาชีพ เช่น แหล่งน้ำสภาพ ดินที่เป็นแหล่งผลิตหลักโดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำเกษตรของชุมชนหมู่บ้าน นอกจากนี้การ

คมนาคมที่จะนำผลผลิตไปจำหน่ายลักษณะของกลุ่มผู้ซื้อ ซึ่งในชุมชนเมืองและหมู่บ้านย่อมมีความแตกต่างกันสิ่งเหล่านี้ สมศักดิ์ นักวิชาการให้เห็นเชิงสังคมวิทยาในลักษณะภาพกว้างๆ ของความสัมพันธ์ระหว่างประชากร นิเวศวิทยา เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมว่าไม่สามารถแยกส่วนจากกันได้ในการศึกษาชุมชนเชิงสังคมวิทยา ดังนั้นในการศึกษาเปรียบเทียบความสำเร็จและล้มเหลวในการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต้องให้ความสำคัญในหลายเรื่องเช่นขนาดและความหนาแน่นของประชากร ชุมชนชนบทจะมีขนาดน้อยกว่าชุมชนในเมือง แต่ถ้าหากพิจารณาถึงรายได้และระดับการศึกษาที่มีผลต่อการพัฒนาอาชีพ การจับจ่ายหรือซื้อผลผลิต ชุมชนในเมืองจะมี อำนาจซื้อสูงกว่า อย่างไรก็ตามหากมองในแง่นิเวศวิทยาชุมชนในชนบทจะมีทุนทรัพยากรธรรมชาติในการสร้างอาชีพทางการเกษตรที่สูงกว่าเพราะมีพื้นที่ทำกินมากกว่าซึ่งสะท้อนสังคมหมู่บ้านว่าเป็นสังคมเกษตรกรรม ส่วนคนในชุมชนเมืองจะมีอาชีพที่หลากหลาย ดังนั้นการกำหนดเงินกองทุนหมู่บ้านหนึ่งล้านบาทเพื่อทำอาชีพและสร้างรายได้ของคนในสองชุมชนนี้ก็มีความแตกต่างกันนอกจากประเด็นการศึกษาเปรียบเทียบชุมชนเมืองกับหมู่บ้านในเรื่องเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านหนึ่งล้านบาทจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจแล้ว ความเชื่อในเรื่องการพัฒนาแนวใหม่ที่เชื่อว่าความสำเร็จของการพัฒนาขึ้นอยู่กับชุมชนเป็นหลักโดยมีเจ้าหน้าที่ของทางราชการและผู้ที่เกี่ยวข้องที่มาจากหน่วยงานขององค์กรเอกชนเป็นฝ่ายสนับสนุน ซึ่งสมศักดิ์ ศรีสันติสุข(๒๕๔๙ : ๑๓ - ๑๔) ได้สรุปว่าชุมชนจะต้องมีส่วนร่วมในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงความสำเร็จของโครงการในตอนสุดท้าย นั่นก็คือชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตโดยใช้ภูมิปัญญาของตนเองในการเกื้อกูลซึ่งกันและกันซึ่งจะส่งผลให้เกิดกระบวนการการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชาสังคม นอกจากนี้ยังเป็นการกระจายอำนาจให้แก่ท้องถิ่นและเป็นการพัฒนาประชาธิปไตยขั้นพื้นฐานต่อไป และหากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองก็จะพบว่าประเด็นหลักๆ ที่ภาครัฐมุ่งเน้นคือ ให้กองทุนนี้เป็นแหล่งเงินทุน หมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุ ฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และนำไปสู่การสร้างกองทุน สวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนจากการช่วยเหลือจากภาครัฐในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ไม่มีรูปแบบชัดเจนบวกกับภูมิปัญญาของชาวบ้านในการบริหารจัดการที่แตกต่างกันไปในแต่ละชุมชน หากพิจารณาถึงความสำเร็จของกองทุนหมู่บ้านในจังหวัดกำแพงเพชรพบว่ามีหลายประเด็นที่สำคัญและนำไปสู่ความสนใจการศึกษาว่าการบริหารกองทุนหมู่บ้านที่ต้องมีการวางระบบการบริหารจัดการได้รับการยอมรับจากสมาชิกกองทุน การกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุนตลอดจนความรู้ความสามารถของคณะกรรมการบริหารกองทุน และการตรวจสอบติดตามประเมินผล หากนำมาเปรียบเทียบกับการบริหารกองทุนชุมชนเมืองที่มีปัจจัยการบริหารคล้ายคลึงกันได้ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการพัฒนาอาชีพของสมาชิกกองทุนในสองชุมชนนี้อย่างไรบ้าง

จากผลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านในเขตจังหวัดกำแพงเพชรพบว่ายังมีปัญหามากมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานตามโครงการและที่สำคัญประการแรก คือคณะกรรมการกองทุนยังขาดความรู้และความสามารถในการบริหารจัดการเงินกองทุน ประการที่สองประชาชนมีการกู้เงินไปใช้ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ไม่สามารถนำเงินมาใช้ได้ตามเป้าหมายส่งผลให้เกิดการนำ เงินนอกระบบมาคืนหรือในลักษณะกู้ใหม่เพื่อคืนเงินเก่าเกิดหนี้สะสมและวงจรวนเวียนไม่จบสิ้นท้ายสุดประชาชนเป็นหนี้มากขึ้น และการที่สามจากการที่รัฐบาลได้สรุปว่าการดำเนินงานตามนโยบาย ประสบผลสำเร็จ โดยดูจากบัญชีรับจ่ายที่ชาวบ้านนำเงินมาครบตามจำนวนตามกำหนดพร้อมทั้งมีการจัดเกรดของหมู่บ้านและใช้เกณฑ์ในการประเมินความเข้มแข็งของกองทุนหมู่บ้าน แต่ความจริงที่ยังซ่อนเร้นอยู่อาทิชาวบ้านกู้เงินไปทำอะไรบ้าง มีระบบการคืนเงินอย่างไรและคณะกรรมการมีระบบการติดตามและกำกับดูแลหนี้สินอย่างไร ซึ่งข้อมูลที่เป็นเท็จจริงเหล่านี้ได้ถูกรวบงำโดยกลไกทางการเมืองและระบบของรัฐ ซึ่งส่งผลให้เกิดการวิเคราะห์และประเมินผลผิดพลาดได้ซึ่งจะนำไปสู่การกำหนดทิศทางหรือกลยุทธ์ที่ผิดพลาดได้

จากเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความต้องการที่จะศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตจังหวัดกำแพงเพชร ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการนำข้อมูลไปประยุกต์ใช้ในการกำหนดทิศทางการพัฒนานโยบายและการวางแผนเพื่อขจัดปัญหาและอุปสรรคที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อให้การดำเนินงานพัฒนากองทุนหมู่บ้านให้บรรลุตามเป้าหมายต่อไป

การที่กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะอยู่รอดและมีความมั่นคงเพียงใดขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของกองทุน ความหมายของประสิทธิภาพขององค์กรที่ใช้กับในกลุ่มผู้บริหารองค์กรคือความสามารถขององค์กรที่ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรทำให้เกิดผลผลิตที่บรรลุเป้าหมายขององค์กร และสามารถอยู่ได้ในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง ทั้งนี้ประสิทธิภาพขององค์กรที่ดีที่สุดเป็นการทำให้เป้าหมายขององค์กรในสถานการณ์ใด ๆ มีความเป็นไปได้ถือได้ว่าเป็นเป้าหมายสูงสุดที่ผู้บริหารองค์กรต้องการจะบรรลุถึง^{๗๕} ซึ่งทุกองค์กรไม่ว่าจะมีขนาด ประเภท หรือสถานที่ตั้งอย่างไรล้วนต้องการความเจริญก้าวหน้าความอยู่รอดการปรับตัว รักษาสภาพ และไม่ต้องการความขัดแย้งในการทำงาน เหล่านี้เป็นประสิทธิภาพขององค์กรทั้งสิ้น แต่กรณีจะเป็นไปได้ต้องอาศัยการบริหารและการจัดการที่เหมาะสม^{๗๖} โดยเฉพาะอย่างยิ่งองค์กรในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งอยู่ในยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ที่มีการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมภายนอก ทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างรวดเร็วการแข่งขันระหว่างประเทศทวีความรุนแรงมากขึ้น กฎหมาย

^{๗๕} พงษ์เทพ จันทสุวรรณ, “ประสิทธิภาพขององค์กร: ปฏิบัติแห่งมนทัศน์”, วารสารร่วมพฤษ, ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๓ (๒๕๕๓): ๑๓๔-๑๘๒.

^{๗๖} Steers, R. M., *Organizational effectiveness: A behavioral view*, (Santa Monica, CA: Goodyear, 1977), p. 55.

ข้อตกลงระหว่างประเทศ การเปิดเสรีตลาดจนการรวมกลุ่มกันของประเทศต่าง ๆ ส่งผลให้องค์การ
 ทุกองค์การจำเป็นต้องปรับสภาพแวดล้อมภายใน อาทิ ด้านโครงสร้าง การนำองค์การ การ
 วางแผนยุทธศาสตร์การมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียขององค์การ การ
 บริหารทรัพยากรมนุษย์การจัดการความรู้การพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศ กระบวนการบริหาร
 จัดการให้ก้าวทัน ต่อการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วดังกล่าวเพื่อให้การดำเนินการขององค์การ
 บรรลุผลสำเร็จหรือผลลัพธ์ตามเป้าหมายที่กำหนด องค์การมีการพัฒนาและเจริญเติบโตอย่างมั่นคง
 และยั่งยืนต่อไป

สำหรับวิธีการวัดความสามารถขององค์การในการบรรลุเป้าหมาย (The goal -
 attainment Approach) เป็นวิธีการหนึ่งในการวัดประสิทธิผลขององค์การ ซึ่งความสามารถวัด
 ประสิทธิภาพขององค์การจากความสามารถในการบรรลุเป้าหมายได้ ต่อเมื่อลักษณะขององค์การและ
 เป้าหมายนั้นมีลักษณะเป็นเป้าหมายที่แท้จริง สามารถมองเห็นและเข้าใจเป้าหมายเหล่านั้นได้
 จำนวนเป้าหมายที่แท้จริงขององค์การควรมีปริมาณไม่มากจนเกินความสามารถที่เราจะวัดได้ มี
 ความเห็นพ้องต้องกันเป้าหมายที่แท้จริงเหล่านั้นและต้องสามารถวัดได้ว่าองค์การกำลังบรรลุ
 เป้าหมายได้แค่ไหน เมื่อไร อย่างไร^{๗๗} ซึ่งเป้าหมายจะมีความสำคัญเช่นเดียวกันกับเกณฑ์ประเมิน
 ประสิทธิภาพขององค์การโดย พิจารณาในแง่ความสามารถในการผลิต (Productivity) ความยืดหยุ่น
 คล่องตัว (Flexibility) และการปราศจากซึ่งความกดดัน (Strain) และข้อขัดแย้ง (Conflict) มี
 ความสัมพันธ์และเกี่ยวข้องกับประสิทธิผลเป็นเกณฑ์ที่บ่งชี้ความมี ประสิทธิภาพ ปัจจัยเหล่านี้สัมพันธ์
 กันอย่างใกล้ชิดกับเป้าหมายขององค์การอีกด้วย^{๗๘}

นอกจากนี้ประสิทธิผลขององค์การยังสามารถวัดได้จากความพึงพอใจ (Satisfaction) ซึ่ง
 องค์การสามารถสนองตอบความต้องการ ความพอใจและขวัญของพนักงานถือเป็นการตอบสนอง
 ความพึงพอใจภายใน ซึ่งเป็นความเห็นที่สอดคล้องกับ Campbell ที่ให้ความสำคัญกับความสามารถ
 ตอบสนองความต้องการต่อบุคคลหรือองค์การภายนอก ทั้งนี้ต้องมีการประเมินผลจากบุคคลภายนอก
 (Evaluation by external entities) โดยการประเมินผลขององค์การหรือหน่วยงานย่อยขององค์การ
 โดยบุคคลและองค์การต่าง ๆ ที่อยู่ในสภาพแวดล้อมขององค์การที่ถูกประเมินผล ซึ่งเป็นการพิจารณา
 ถึงความจงรักภักดีศรัทธา และการสนับสนุนที่องค์การได้รับจากกลุ่มต่าง ๆ เช่น ลูกค้า เจ้าของกิจการ

^{๗๗} Robbins, S. P., *Organization theory: Structure designs and applications*, (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hal, 1990), pp. 24-41.

^{๗๘} ภรณ์ กীরติบุตร, *การประเมินประสิทธิผลขององค์การ*, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๒๙), หน้า ๓๗.

ประชาชน^{๗๙} ซึ่งถ้าองค์กรมีความสามารถในการชนะใจและตอบสนองความต้องการของบุคคลและกลุ่มผล ประโยชน์เหล่านั้นซึ่งอยู่เหนือองค์การจะมีผลต่อความอยู่รอดขององค์การด้วย ประสิทธิภาพเป็นความมากน้อยของการที่องค์การสนองต่อความต้องการของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งลูกค้า ซึ่งวัดได้จากสิ่งที่ลูกค้าได้รับจากหน่วยงานในแง่ของคุณภาพสินค้าหรือ บริการ ปริมาณความเรียบร้อยและความได้มาตรฐานของสินค้าหรือบริการ ความรวดเร็วของการบริการ ความเต็มใจช่วยเหลือ ความเป็นมิตรและลักษณะท่าทีของพนักงานหรือพฤติกรรมของพนักงานนั่นเอง^{๘๐} ประสิทธิภาพขององค์การจะมีขึ้นได้ย่อมขึ้นอยู่กับเงื่อนไขที่ว่า องค์กรสามารถทำประโยชน์จากสภาพแวดล้อมจนบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่ตั้งใจไว้ แต่สิ่งที่สำคัญ ที่สุดอยู่เบื้องหลังควบคู่กับประสิทธิผลก็คือ ความมีประสิทธิภาพ (Efficiency) ซึ่งหมายถึง การมีสมรรถนะสูง สามารถมีระบบการทำงานที่ก่อให้เกิดผลได้สูงโดยได้ผลผลิตที่มีมูลค่าสูงกว่ามูลค่าของทรัพยากรที่ใช้ไป^{๘๑}

จากการวิเคราะห์ จากแนวคิดของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่า ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้นเป็นความสามารถขององค์การในการบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ที่ได้กำหนดไว้ โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรอย่างคุ้มค่า รักษาไว้ ซึ่งทั้งทรัพยากรและวัสดุอุปกรณ์และไม่สร้างความเครียดแก่สมาชิก สมาชิกเกิดความพึงพอใจในงานทุกคนมีส่วนร่วมอย่างกว้างขวางในการกำหนดวัตถุประสงค์ขององค์การ และรับผิดชอบต่อปัญหา หรือข้อยุ่งยากที่เกิดขึ้น และองค์การส่วนรวมสามารถปรับตัว และพัฒนาเพื่อดำรงอยู่ต่อไปได้โดยการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉิน และความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชน

๒) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้าน และชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

^{๗๙} Gibson; et al., **Organization Behavior**, 6th ed., (Texas: Business Publication, 1988), p. 155.

^{๘๐} Friedlander, F., & Pickle, H. "Component of effectiveness in small organization", **Administrative Science Quarterly**, Vol 13 No2 (1968): 289-304.

^{๘๑} ธงชัย สันติวงษ์, **ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ**, (กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗), หน้า ๖๕.

๓) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพ และส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน และชุมชนเมือง

๔) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศในอนาคต

๕) เสริมสร้างศักยภาพ และความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน หรือชุมชนเมือง

การที่จะแสวงหาเกณฑ์ในการวัดที่เป็นสากลจึงเป็นเรื่องที่ทำได้ยากเนื่องจาก มีบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประเมินองค์การที่มีความหลากหลาย และใช้เกณฑ์ในการประเมินที่แตกต่างกัน และมีพื้นฐานมาจากทฤษฎีที่แตกต่างและขัดแย้งกันอีกด้วย^{๘๒} ประสิทธิภาพขององค์การนั้นสามารถวัดได้จากมุมมองที่ต่างกัน เช่น จากกลุ่มคนที่มีตำแหน่งสูงในองค์การ จากสมาชิกภายในองค์การ หรือจากลูกค้าที่ใช้บริการ เป็นต้น การประเมินประสิทธิภาพขององค์การเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นเมื่อองค์การต้อง การประเมินสถานะขององค์การโดยรวมทั้งหมด^{๘๓} แต่การประเมินหรือการวัดประสิทธิภาพขององค์การเป็นเรื่องที่ซับซ้อนและเต็มไปด้วยค่านิยม^{๘๔} โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การประเมินองค์การภาครัฐซึ่งเป็นเรื่องที่ยาก^{๘๕} เพราะองค์การภาครัฐมีลักษณะที่แตกต่างจากองค์การภาคเอกชนหลายประการ เช่น ความหลากหลายภายในองค์การ การได้รับอิทธิพลจากคนหรือกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ มากกว่าองค์การภาคเอกชนระบบการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ไม่สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานที่แท้จริง มีความขัดแย้งค่อนข้างมากระหว่างผู้กำหนดนโยบาย มีความแตกต่างด้านสถานะและบทบาท ตลอดจนได้รับการตรวจสอบจากกลุ่มผลประโยชน์และสื่อต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลา เป็นต้น

ประสิทธิภาพขององค์การเป็นการวัดถึงการที่องค์การประสบความสำเร็จบรรลุถึงวิสัยทัศน์ โดยอาศัยกลยุทธ์หลักขององค์การและการที่องค์การจะประสบความสำเร็จหรือมีประสิทธิภาพองค์การต้องมีทั้งความคล่องตัว (Agility) และมีความยืดหยุ่น (Resilient) จะขาดสิ่งใดสิ่งหนึ่งไม่ได้

^{๘๒} Scott, W. R, *Effectiveness of organizational effectiveness studies*, (San Francisco: Jossey-Bass, 1977), pp. 63-95.

^{๘๓} Murray, V., *Evaluating the effectiveness of nonprofit organizations*, 2nd ed., (San Francisco: Jossey-Bass, 2005), pp. 345-370.

^{๘๔} Goodman, P. S., & Pennings, J. M., *Critical issues in assessing organizational effectiveness*, (New York: John Wiley & Sons, 1980), pp. 185-215.

^{๘๕} Eddy, W. B., *Public organization behavior and development*, (Cambridge, MA: Winthrop, 1981), p. 105.

นอกจากนั้นการที่นักวิชาการให้คำจำกัดความของคำว่า “ประสิทธิผล (Effectiveness)” ในลักษณะที่หลากหลายแตกต่างกัน ทำให้วิธีการในการวัดประสิทธิผลขององค์การมีความหลากหลายตามไปด้วย^{๘๖} การกำหนดปัจจัยหรือตัวชี้วัดถึงประสิทธิผลขององค์การจึงมีมุมมองที่แตกต่างกันออกไป^{๘๗}

มีนักวิชาการบางท่านกล่าวว่า “ไม่มีกฎเกณฑ์ตายตัวในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ” เพราะนักทฤษฎีองค์การเสนอแนวคิดวิธีการวิเคราะห์ที่ออกเป็นหลายแนวทางโดยเฉพาะอย่างยิ่งการกำหนดเกณฑ์การวัดประสิทธิผลขององค์การที่มีลักษณะกว้างขวางแตกต่างกันไป ดังนั้นจึงไม่มีบรรทัดฐานในการประเมินประสิทธิผลซึ่งเป็นที่ยอมรับกันเป็นสากล^{๘๘} ในองค์การของตำรวจก็เช่นเดียวกัน คือ ไม่มีเกณฑ์เพียงอย่างเดียว (Single Criteria) ในการประเมินประสิทธิผลขององค์การ ดังนั้นทำให้ยังไม่มีการสร้างองค์ความรู้ที่เป็นสากล^{๘๙} ด้วยเหตุนี้จึงนำไปสู่การพัฒนาตัวแบบประสิทธิผลขององค์การในลักษณะที่หลากหลาย^{๙๐} แตกต่างกันไป ยกตัวอย่างเช่น การประเมินประสิทธิผลขององค์การในมุมมองของการจัดการโซ่อุปทาน (supply chain management) ก็จะใช้เกณฑ์ในการประเมินเฉพาะอย่าง ได้แก่ ผลผลิต คุณภาพการบริการ การปรับตัว และผลการปฏิบัติงาน เป็นต้น^{๙๑} ในกรณีที่จะมีการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องของประสิทธิผลควรคำนึงถึงระดับในการวิเคราะห์ ๓ ระดับคือ ระดับบุคคล ระดับจัดการ และระดับองค์การ^{๙๒} โดยมีวิธีการวัดประสิทธิผลขององค์การในระดับองค์การ ๔ แนวทาง คือ

๑) วัดจากความสามารถในการบรรลุเป้าหมายขององค์การ (Goal-attainment Approach) วิธีการวัดตามแนวคิดนี้ยึดถือหลักการที่ว่า การวัดประสิทธิผลขององค์การสามารถวัดได้

^{๘๖} McCann, J., **Organizational effectiveness: Changing concepts for changing environments**. *Human Resource Planning*, Vol 27 No 1 (2004): 42-50.

^{๘๗} Schmid, H., “Relationships between organizational properties and organizational effectiveness in three types of nonprofit human service organizations”, **Public Personnel Management**, Vol 31 No 3 (2002): 377-395.

^{๘๘} พิทยา บวรวัฒนา, **ทฤษฎีองค์การสาธารณะ**, พิมพ์ครั้งที่ ๕, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ศักดิ์โสภณาการพิมพ์, ๒๕๕๑), หน้า ๑๘๐.

^{๘๙} Sonnichsen, R. C, **Measuring police performance**, (New Brunswick, NJ: Transaction, 1999), p. 220.

^{๙๐} Goodman, P. S., & Pennings, J. M., **Critical issues in assessing organizational effectiveness**, (New York: John Wiley & Sons, 1980), p. 187.

^{๙๑} Elmuti, D., “The perceived impact of supply chain management on organizational effectiveness”, **The Journal of Supply Chain Management**, Vol 38 No 3 (2002): 19-57.

^{๙๒} Eddy, W. B., **Public organization behavior and development**, (Cambridge, MA: Winthrop, 1981), p. 107.

จากความสามารถขององค์การในการดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ขององค์การ ภายใต้สมมติฐานที่ว่าองค์การนั้นต้องมีเป้าหมายที่แท้จริง เป้าหมายนั้นสามารถมองเห็นและเข้าใจได้ จำนวนเป้าหมายขององค์การมีไม่มากเกินไปสมาชิกในองค์การมีความเห็นพ้องต้องกันในเป้าหมายและต้องสามารถวัดได้ว่าองค์การจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้

ในระดับใดเมื่อไหร่และอย่างไรก็ตามวิธีการวัดประสิทธิผลขององค์การตามแนวทางนี้ประสบกับปัญหาหลายประการด้วยกันเนื่องจากเป้าหมายขององค์การมักมีเป้าหมายที่แตกต่างไปจากเป้าหมายในทางปฏิบัติ^{๙๓} รวมถึงการทำความเข้าใจถึงผู้กำหนดเป้าหมายขององค์การก็เป็นเรื่องที่น่าสนใจได้ยาก องค์การหลาย ๆ องค์การมีเป้าหมายหลายอย่าง ซึ่งในบางครั้งก็ขัดแย้งกันเองและการจัดอันดับความสำคัญของเป้าหมายเหล่านั้นเป็นเรื่องที่ยากพอสมควร และที่สำคัญอีกประการหนึ่ง คือ ความยากในการเลือกว่าจะวัดประสิทธิผลขององค์การจากเป้าหมายระยะสั้น ระยะกลางหรือระยะยาว นอกจากนั้น แม้ว่าองค์การจะสามารถบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ แต่องค์การอาจไม่มีประสิทธิผลก็ได้ถ้าหากเป้าหมายนั้นต่ำเกินไปวางเป้าหมาย ผิด หรือเป้าหมายนั้นเป็นอันตรายต่อองค์การ

๒) วัดโดยอาศัยความคิดระบบ (System Approach) ด้วยข้อจำกัดของแนวทางแรกที่เน้นการให้ความสำคัญกับปัจจัยผลผลิตขององค์การ ดังนั้น จึงมีการอาศัยแนวความคิดเชิงระบบ ซึ่งครอบคลุมส่วนอื่น ๆ ขององค์การมาประเมินประสิทธิผลขององค์การโดยการวัดประสิทธิผลขององค์การตามแนวคิดนี้ จะคำนึงถึง ความสามารถขององค์การในการหาปัจจัยนำเข้า ความสามารถขององค์การในการแปรสภาพปัจจัยนำเข้าเป็นปัจจัยผลผลิต ความสามารถในการอยู่รอดขององค์การท่ามกลางสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงและความ สัมพันธ์แบบพึ่งพากันระหว่างส่วนต่าง ๆ ขององค์การจะเห็นได้ว่า แนวทางการประเมินผลแบบนี้มีข้อดี คือ เป็นการให้ความสำคัญต่อเป้าหมายระยะยาวขององค์การ ความสัมพันธ์ระหว่างส่วนต่าง ๆ ขององค์การ และสามารถหาตัวชี้วัดอื่นมาประเมินประสิทธิผลขององค์การ หากเป้าหมายขององค์การมีความคลุมเครือ อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของแนวคิดนี้ คือ ตัวแปรบางตัว เช่น ความสามารถขององค์การในการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่มีการเปลี่ยนแปลง เป็นตัวแปรที่วัดค่อนข้างยาก นอกจากนั้น ยังทำให้นักวิชาการสนใจศึกษาถึงวิธีการทำงาน (Means) มากกว่าเป้าหมายที่แท้จริง (Ends) ขององค์การ

๓) วัดจากความสามารถขององค์การในการเอาชนะใจผู้มีอิทธิพลต่อองค์การ องค์การที่มีประสิทธิผลตามแนวคิดนี้ คือ องค์การที่สามารถรู้ว่ากลุ่มใดบุคคลใดมีความสำคัญต่อองค์การและสามารถเอาชนะใจกลุ่มคนเหล่านั้นหรือบุคคลนั้น ๆ ได้ ซึ่งจะทำให้บุคคลและกลุ่มบุคคลเหล่านั้นไม่ดำเนินการใด ๆ ที่ขัดขวางการทำงานขององค์การ ดังนั้นองค์การจะอยู่รอดได้จะต้องสามารถ

^{๙๓} Robbins, S. P., **Organization Theory: Structure, design, and application**, (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1990), pp. 53-77.

ตอบสนองต่อความต้องการของบุคคลและกลุ่มผล ประโยชน์เหล่านั้นได้คือข้อจำกัดของแนวคิดนี้ คือ ความยากในการระบุว่า ใครหรือกลุ่มใดเป็นผู้ที่มีความสำคัญเหนือองค์การและการหาข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับความต้องการของบุคคลและกลุ่มผลประโยชน์ต่าง ๆ เป็นเรื่องที่ยากลำบาก

๔) วัดจากค่านิยมที่แตกต่างกันของสมาชิกในองค์การ (Competing-values Approach) แนวคิดนี้เห็นว่า การวัดประสิทธิผลขององค์การขึ้นอยู่กับผู้ประเมินว่าเป็นใคร มีค่านิยมอย่างไร เพราะบุคคลที่กำหนดเป้าหมายขององค์การแต่ละคนมีค่านิยมที่แตกต่างกัน เช่นผู้บริหาร ฝ่ายผลิต และฝ่ายสนับสนุน ต่างก็มีความคิดที่แตกต่างกันในเรื่องของเกณฑ์การประเมินประสิทธิผลขององค์การ แนวคิดนี้มีความคล้ายคลึงกันกับแนวคิดระบบแต่แตกต่างกันที่แนวคิดนี้เน้นในเรื่องของคนที่มีอิทธิพลต่อการอยู่รอดขององค์การเป็นหลักการวัดโดยดูจากค่า นิยมที่แตกต่างกันของสมาชิกองค์การ (Competing-value Approach) นี้ เป็นการวัดประสิทธิผลขององค์การโดยพิจารณา ค่านิยมที่ขัดแย้งกันของคนในองค์การใน ๓ ประเด็น คือ การมองโครงสร้างองค์การว่าเน้นความยืดหยุ่นหรือการควบคุม การมองว่าควรจะเน้นคนหรือองค์การ และการมองถึงกระบวนการภายในว่ามีวิธีการและเป้าหมายอย่างไร^{๙๔}

กล่าวสรุปได้ว่า ประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นผลสำเร็จหรือผลที่เกิดขึ้นจากความสามารถหรือสมรรถนะ (Capacity) ขององค์การในการที่จะอยู่รอด (Survival) ปรับตัว (Adapt) รักษาสภาพ (Maintain) และเติบโต (Grow) มีลักษณะขององค์การในฐานะเป็นพลวัต (Dynamic) โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การพยายามทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย ๕ ประการ คือ

๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้การลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

๒) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

๓) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมืองในการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๔) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต และ

๕) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

^{๙๔} Robbins, S. P., *Organization Theory: Structure, design, and application*, 3rd ed., (Englewood Cliffs, NJ: Prentice-Hall, 1990), pp. 53-77.

ตารางที่ ๒.๕ ฐานะข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ที่	อำเภอ	จำนวนกองทุน	ข้อมูลฐานะการเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง				ข้อมูลการดำเนินงาน	
			บัญชี ๑ (เงินจัดสรรจากรัฐบาล)	บัญชี ๒ (บัญชีหุ้น/เงินฝาก)	บัญชี ๓ (บัญชีเงินกู้ยืม)	บัญชี ๔ (บัญชีติดตามการ ปล่อยดอกเบี้ย ๒ ปี)	จำนวน (คน)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	เมืองกำแพงเพชร	๒๑๙ กองทุน ๒๓๓ ชุมชน	๔๓๙,๕๕๕,๕๐๐	๕๙๙,๙๙๙,๙๙๙.๙๙	๑๒๘,๒๒๙,๒๒๘.๕๑	๑๒๙,๙๙๙,๐๐๐	๒๑,๙๙๕	๖๐๑,๑๑๕,๙๐๒
๒	ไทรงาม	๙๑	๑๕๕,๒๐๐,๐๐๐	๒๖,๒๒๐,๒๒๕	๑๓,๕๙๖,๕๐๐	๕๖,๙๙๙,๐๐๐	๙๓๖๕	๒๑๕,๒๐๓,๘๓๙
๓	คลองลาน	๖๘	๑๘๓,๓๙๓,๒๒๙	๑๓,๒๕๙,๐๐๓	๕๖,๐๐๐,๐๐๐	๖๕,๙๙๙,๕๘๐	๖,๐๙๙	๑๘๓,๒๑๕,๕๐๐
๔	ขามเฒ่า	๑๔๓	๔๐๒,๖๕๓,๕๘๙.๐๖	๕๕,๕๖๘,๒๙๙.๘๖	๙๐,๑๕๕,๓๓๐.๑๑	๑๒๕,๕๖๘,๑๐๐	๑๓,๕๕๖	๕๖๑,๘๐๕,๒๕๘
๕	คลองขลุง	๑๐๓	๒๓๙,๙๐๐,๐๐๐	๑๓,๒๙๙,๑๙๙	๙๖,๖๖๐,๐๐๐	๘๓,๘๘๖,๐๐๐	๘,๙๙๓	๒๙๙,๙๙๙,๐๐๐
๖	พรานกระต่าย	๑๑๖	๒,๙๙๘,๕๖๒,๙๙๕	๑๙,๖๒๙,๙๙๕.๐๓	๑๒๐,๕๙๕,๙๙๐.๘๐	๙๙,๙๙๙,๐๐๐	๘๓๕๑	๒,๙๙๙,๙๙๕,๕๐๐
๗	ลานกระบือ	๖๘	๑๙๙,๘๓๐,๕๑๐	๕,๖๒๙,๕๕๖	๓,๓๙๙,๘๙๙.๖๒	๖๐,๕๕๙,๙๙๐	๕,๕๕๕	๑๙๙,๙๙๙,๖๐๐
๘	ทรายทองวัฒนา	๓๘	๘๕,๕๐๐,๐๐๐	๖,๙๙๐,๘๘๙	๕๖,๑๐๕,๙๖๐	๓๙,๐๐๐,๐๐๐	๓,๙๙๕	๑๐๒,๕๕๕,๙๐๐
๙	ปางศิลาทอง	๕๖	๑๑๖,๓๒๙,๕๕๘.๙๙	๑๙,๑๙๙,๙๙๖.๙๐	๒๙,๙๙๐,๒๒๒.๒๓	๕๕,๐๐๐,๐๐๐	๕,๕๕๖	๑๑๕,๙๙๕,๙๐๐
๑๐	ปางสามัคคี	๕๕	๑๒๙,๙๙๙,๙๙๙.๕๙	๑๒,๐๘๖,๕๕๙.๙๙	-	๒๐,๙๙๐,๐๐๐	๓,๖๖๖	๑๒๙,๙๙๙,๙๐๐
๑๑	โกสัมพีนคร	๕๓	๙๖,๑๐๐,๐๐๐	๑๓,๕๒๙,๘๙๒	๕๕,๓๓๒,๑๑๙	๓๙,๙๙๐,๐๐๐	๕,๓๕๓	๑๑๕,๙๙๕,๖๐๐
รวม		๙๓๙	๕,๙๓๘,๕๕๓,๙๙๕	๒๑๕,๕๕๓,๙๐๒.๘๘	๖๒๘,๙๙๐,๖๑๐.๑๙	๙๕๖,๖๕๖,๖๘๐	๖๕,๕๕๓	๒,๖๒๒,๕๕๕,๕๙๙

ในการศึกษาวิจัย “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีนโยบายหลักการบริหารจัดการกองทุนฯ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมระบบเศรษฐกิจในระดับฐานราก ส่งเสริมกระบวนการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความต้องการของหมู่บ้านและชุมชน เพื่อเพิ่มศักยภาพ^{๕๕}

หมู่บ้านและชุมชนผ่านกลไกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองรวมทั้งส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำโครงสร้างพื้นฐานการแก้ไขปัญหาความจำเป็นเร่งด่วนหรือสนับสนุนการจ้างงานในหมู่บ้านและชุมชน เพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพสร้างงาน สร้างรายได้และความเป็นอยู่ของคนในโดยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ตั้งในจังหวัดกำแพงเพชรซึ่งเป็นพื้นที่ที่จะดำเนินการศึกษาวิจัยประกอบด้วย

- ๑) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านประชารัฐ ตำบลคลองแม่ลาย อำเภอเมืองฯ
- ๒) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านตลิ่งชัน ตำบลหนองแม่แตง อำเภอไทรงาม
- ๓) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมอเมค่าพัฒนา ตำบลสีงาม อ.คลองลาน
- ๔) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่า
- ๕) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแฉ่ม อำเภอคลองขลุง
- ๖) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าไม้ ตำบลท่าไม้ อำเภอพรานกระต่าย
- ๗) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองท่าไม้ ตำบลบึงทับแรต อำเภอลานกระบือ

^{๕๕} สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร, กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย, “ฐานะข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร”, [ออนไลน์], แหล่งที่มา: <http://kamphaengphet.cdd.go.th> [๑๕ สิงหาคม ๒๕๖๑].

๘) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านทรัพย์แวง ตำบลถาวรพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย
 ๙) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองกระสี ตำบลหินดาด อำเภอยางชุมน้อย
 ๑๐) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านแหม่โค้ง ตำบลบึงสามัคคี อำเภอบึงสามัคคี
 ๑๑) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านลานดอกไม้ ตำบลลานดอกไม้ อำเภอกันทรวิชัย
 รวมทั้งหมด ๑๑ แห่ง ซึ่งมีประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งกองทุนฯ ดังต่อไปนี้

๑) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านประจักษ์ หมู่ที่ ๒ ตำบลคลองแม่ลาย อำเภอเมือง
 จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านประจักษ์ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการ
 ประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๕ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๕๗ คน

๒) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านตลิ่งชัน หมู่ที่ ๑๐ ต.หนองแม่แตง อำเภอไทรทอง
 อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านตลิ่งชัน ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ.
 ๒๕๔๕ จะทำการประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๗ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ
 จำนวน ๗๑ คน

๓) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมอระค่าพัฒนา หมู่ที่ ๑๐ ตำบลสีงาม อำเภอคลองลาน
 จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมอระค่าพัฒนา ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการ
 ประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๘๔ คน

๔) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม หมู่ที่ ๑ ตำบลแสนตอ อำเภอยางชุมน้อย
 จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการ
 ประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๕ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๙๑ คน

๕) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าขมิ้น หมู่ที่ ๒ ตำบลวังแหม อำเภอคลองขลุง
 จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าขมิ้น ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการ
 ประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๗ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๘๘ คน

๖) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าไม้ หมู่ที่ ๔ ตำบลท่าไม้ อำเภอพรานกระต่าย
 จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าไม้ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการประชุม
 สมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๕ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๖๖ คน

๗) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองท่าไม้ หมู่ที่ ๒ ตำบลบึงทับแสด อำเภอลาน
 กระบือ จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองท่าไม้ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะ
 ทำการประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๗ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน
 ๑๐๑ คน

๘) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านทรัพย์แวง หมู่ที่ ๖ ตำบลถาวรพัฒนา อำเภอยางชุมน้อย
 จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านทรัพย์แวง ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการ
 ประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๑๐ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๙๐ คน

๙) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองกระสี หมู่ที่ ๗ ตำบลหินดาด อำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองกระสี ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๕ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๕๒ คน

๑๐) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านแหมไค้ง หมู่ที่ ๒ ตำบลบึงสามัคคี อำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านแหมไค้ง ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๗ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๙๗ คน

๑๑) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านลานดอกไม้ หมู่ที่ ๑ ตำบลลานดอกไม้ตก อำเภอโกสุมพินคร จังหวัดกำแพงเพชร กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอกไม้ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๕ จะทำการประชุมสมาชิกกองทุนฯ ทุกวันที่ ๕ ของทุกเดือน ปัจจุบันมีสมาชิกที่กู้เงินจากกองทุนฯ จำนวน ๑๐๒ คน

๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้หลายท่าน ฉะนั้นผู้วิจัยจะได้นำมาศึกษาเพื่อให้เห็นประเด็นต่างๆที่นำมาสนับสนุนเพื่อให้เกิดความเข้าใจและความนิยมของผู้วิจัยทั้งหลาย ดังต่อไปนี้

๒.๗.๑ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล พบว่ามีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง ^{๑๖} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า

๑) ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔ ด้าน ประกอบด้วย การบรรลุวัตถุประสงค์ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศประสิทธิภาพในการทำงาน และความพึงพอใจในการทำงาน พบว่า ประสิทธิผลในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒) ปัจจัยทัศนคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดย ปัจจัยทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าปัจจัยทัศนคติต่อเทคโนโลยี

^{๑๖} ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง, “ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๕๘): ๖๐-๗๐.

สารสนเทศ ๓) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะเป็นในเรื่องการให้ความรู้และการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่พอเพียงและไม่ทั่วถึง และบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่เพียงพอ

อารวย ดีเลิศ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง” ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วุฒิกการศึกษาส่วนใหญ่จบด้านเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความชำนาญอยู่ในระดับปานกลาง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในโดยรวมพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา วุฒิกการศึกษาที่สำเร็จ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน แต่ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในจะมีแผนการปฏิบัติงานระยะเวลาที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ขอบเขตของงาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนกำหนดไว้ประกอบกับพนักงานตรวจสอบภายในจะได้รับการฝึกอบรมเสริมความรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งในการทำงานจะแบ่งพนักงานเป็นทีมซึ่งแต่ละทีมจะจัดพนักงานที่มีความรู้ด้านสินเชื่อบัญชีและเรื่องทั่วไปเพื่อช่วยเสริมให้ทีมงานปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด^{๑๗}

ชูหนิง หลิน^{๑๘} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานชาวจีนในบริษัทชั้นนำอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ปัจจัยด้านศักยภาพการทำงานและปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่าผลการศึกษาโดยภาพรวม ปัจจัยด้านศักยภาพการทำงานทั้ง ๕ ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจในการทำงานด้านมาตรฐานของงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านปริมาณงานที่ทำได้สำเร็จด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาความรู้ส่งผลในด้านบวกต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ ๑ ซึ่งกำหนดว่า ศักยภาพการทำงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน ๒) ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตการทำงานและปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่าผลการศึกษาโดยภาพรวม ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรมด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพด้านการจัดองค์การ

^{๑๗} อารวย ดีเลิศ, “ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร”, **ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๙), หน้า ก.

^{๑๘} ชูหนิง หลิน”ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานชาวจีนในบริษัทชั้นนำอินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด”, **รายงานการวิจัย**, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๗), หน้า ก.

และการบริหารส่งผลในด้านบวกต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ ๒ ซึ่งกำหนดว่าคุณภาพชีวิตการทำงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน ๓) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรและปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่าผลการศึกษาโดยภาพรวม ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ในองค์กร ด้านความคิดสร้างสรรค์ในองค์กร ส่งผลในด้านบวกต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านความน่าเชื่อถือในองค์กร ไม่ส่งผลต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงานผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ ๓ ซึ่งกำหนดว่าวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน

พระมหาเตชินท์ สิทธาภิภู (ผกา)^{๙๙} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “คุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล” ผลการวิจัยพบว่าระดับประสิทธิผลการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก(=๓.๕๓) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมากโดยมีค่าเฉลี่ยตามลำดับ คือ ด้านอาคารสถานที่(=๓.๕๘) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (=๓.๕๑) ส่วนด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการ (=๓.๔๙) อยู่ในระดับปานกลางการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร พบว่าประชาชนที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติในประสิทธิผลการให้บริการแก่ประชาชนของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร แตกต่างกันในขณะที่เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีทัศนคติไม่ต่างกัน ปัญหาอุปสรรคต่อการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหารด้านเจ้าหน้าที่ผู้ให้บริการคือ เจ้าหน้าที่ขาดมนุษยสัมพันธ์ที่มีความรักในงานให้บริการน้อย เอกสารอธิบายขั้นตอนการให้บริการในด้านต่าง ๆ ยังไม่เพียงพอ ด้านอาคารสถานที่สภาพแวดล้อมโดยรวมไม่เหมาะสม ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ขาดเจ้าหน้าที่แนะนำขั้นตอนการให้บริการ

พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง)^{๑๐๐} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (= ๓.๑๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน

^{๙๙} พระมหาเตชินท์ สิทธาภิภู (ผกา), “ประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมืองจังหวัดมุกดาหาร”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔), หน้า ก.

^{๑๐๐} พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง), “ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี”, *วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์*, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ก.

พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีเพียงด้านการติดตามผลที่อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านสถานที่ให้บริการ (= ๓.๓๙) ด้านกระบวนการให้บริการ (= ๓.๑๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร (= ๓.๑๑) และด้านการวางแผน (= ๓.๐๒)๒) เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ พบว่าประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน ๓) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง พบว่าประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจนที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น นโยบายต่างๆ ถูกกำหนดจากบนลงล่างซึ่งเป็นนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาของประชาชนในพื้นที่ ประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่มีความจริงจังในการแก้ปัญหาคความยากจนให้กับความเข้าใจในการแก้ปัญหาคความยากจน รวมทั้งประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการประชาชน และงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลไม่เพียงพอต่อรายจ่ายที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมด้านการแก้ไขปัญหาคความยากจนขึ้น ส่วนด้านข้อเสนอแนะองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคความยากจน โดยการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานด้วยความตั้งใจและจริงจังเสมือนว่าประชาชนทุกคนเป็นญาติมิตรของตนเอง การวางแผนการทำงาน ควรมีการสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดความสอดคล้องระหว่างปัญหากับแนวทางแก้ไขและรัฐบาลควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานให้เพียงพอและเหมาะสม ๔) ผลการสัมภาษณ์เชิงลึกบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปได้ดังนี้ การแก้ไขปัญหาคความยากจนจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้นั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับกระบวนการให้บริการกับประชาชนอย่างแท้จริง มีการสำรวจสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ก่อนที่จะกำหนดเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาค และจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านการแก้ไขปัญหาคความยากจนอย่างเพียงพอ ส่วนภาคประชาชนควรให้ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และคอยติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกิดความร่วมมือทั้งภาครัฐและประชาชน

สรุปได้ว่า จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล ซึ่งจะเห็นได้ว่าประสิทธิผลมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการแสดงถึงความสำเร็จของงานว่าจะสามารถดำเนินการให้เป็นไปตามเป้าหมายในการดำเนินงานที่วางไว้มากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ประสิทธิผลยังเป็นหัวใจขององค์กรทุก ๆ องค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจเอกชน หรือองค์กรของรัฐก็ตามเพราะนั่นหมายถึงเป็นเครื่องชี้การทำงานว่าสามารถบรรลุเป้าหมายของกิจกรรมต่างๆมากน้อยเพียงใด

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล จะเห็นได้ว่าประสิทธิผลเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้แสดงถึงความสำเร็จของกิจกรรมหรือโครงการตามเป้าหมายที่วางไว้มากน้อยเพียงใด ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ ๒.๖ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง.(รายงานวิจัย.๒๕๕๘.)	การปฏิบัติงานประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ประกอบด้วย การบรรลุวัตถุประสงค์ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศประสิทธิภาพในการทำงาน และความพึงพอใจในการทำงาน ปัจจัยที่คนคิดต่อเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ปัจจัยที่ทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงาน

ตารางที่ ๒.๖ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับประสิทธิผล (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
<p>อารวย ดีเลิศ(วิทยานิพนธ์การศึกษา ๒๕๔๙).</p>	<p>เพศ อายุ ระดับการศึกษา วุฒิการศึกษาที่สำเร็จ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน แต่ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในจะมีแผนการปฏิบัติงาน ระยะเวลาที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ขอบเขตของงาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนกำหนดไว้</p>
<p>ชูหนึ่ง หลิน(วิทยานิพนธ์การศึกษา คุษฎีบัณฑิต.๒๕๕๖).</p>	<p>ผลการศึกษาโดยภาพรวมพบว่า ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตการทำงาน ด้านการดูแลเอาใจใส่ในองค์กร ด้านความคิดสร้างสรรค์ในองค์กรส่งผลในด้านบวกต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงาน ส่วนด้านความน่าเชื่อถือในองค์กรไม่ส่งผลต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงานวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน</p>
<p>พระมหาเตชินท์ สิทธาภิภู (ผกา) (วิทยานิพนธ์. ๒๕๕๔).</p>	<p>ประสิทธิผลการให้บริการประชาชนของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร พบว่า ประชาชนที่มีอายุต่างกันมีทัศนคติในประสิทธิผลการให้บริการแก่ประชาชนแตกต่างกัน ในขณะที่เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีทัศนคติไม่แตกต่างกัน</p>
<p>พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง) (วิทยานิพนธ์ ๒๕๕๗).</p>	<p>ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ พบว่า ประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา</p>

รายได้ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วงแตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน

๒.๗.๒ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการ พบว่ามีผู้ทำการศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

ปณิทัต นอขุนทด^{๑๐๑} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น:กรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาพบว่าระดับความสำคัญของปัจจัยด้านการวางแผนที่มีผลต่อการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ ๑.การจัดทำแผนในการปฏิบัติงาน เพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ๒.การประชาสัมพันธ์ถึงภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ประชาชนได้ทราบเพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน ๓.การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจน ส่วนปัจจัยด้านการดำเนินงานที่มีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ ๑. ด้านงบประมาณ ๒. ด้านวิธีปฏิบัติงาน ๓.ด้านวัสดุอุปกรณ์ ส่วนปัจจัยด้านการประเมินผลที่มีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ ลำดับแรกได้แก่ ๑.การนำข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขทันต่อเหตุการณ์และมีการดำเนินงานอย่างเหมาะสม ๒.การติดตามผลเกี่ยวกับประสิทธิผลของกระบวนการปฏิบัติงานทำให้สามารถทราบได้ว่านโยบายที่ปฏิบัติประสบผลสำเร็จหรือไม่ ๓.การเปรียบเทียบประสิทธิภาพการปฏิบัติงานกับองค์กรอื่นที่มีลักษณะการดำเนินงานเช่นเดียวกันและปัจจัยด้านภาวะผู้นำที่มีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ๓ ลำดับแรก ได้แก่ ๑.ผู้บังคับบัญชา/ผู้บริหารมีความสัมพันธ์อันดีต่อบุคลากรของหน่วยงาน ๒. บุคลากรในหน่วยงานมีความเคารพเชื่อฟังต่อผู้บังคับบัญชา/ผู้บริหาร ๓. นโยบายของส่วน/กองต่างๆภายในหน่วยงานถูกสนองตอบโดยผู้บริหารในการนำไปปฏิบัติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยการวิเคราะห์ความแตกต่าง

^{๑๐๑} ปณิทัต นอขุนทด, “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น:กรณีศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน อำเภอขามสะแกแสง จังหวัดนครราชสีมา”, วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา (สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๖), หน้า ก.

ของค่าคะแนนเฉลี่ยรายกลุ่มของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าปัจจัยด้านส่วนงานที่ปฏิบัติ ความรู้ความเข้าใจในการวางแผนงานและภาวะความเป็นผู้นำมีผลต่อการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการวางแผน บุคลากรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์วิธีปฏิบัติงาน ประเมินผล และภาวะผู้นำ ส่วนในปัจจัยอื่นๆไม่มีผลต่อการบริหารจัดการองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นแต่อย่างใด

นงนันทน์ สุริยมณฑลและคณะ^{๑๐๒} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า จุดเด่นในการบริหารงานที่ทำให้ องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับรางวัลที่ ๑ ประเภทการบริหารจัดการที่ดีประจำปี ๒๕๕๗ ได้แก่ การบริหารจัดการ ส่วนหลักคุณธรรมองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่ทำการศึกษา ส่วนใหญ่ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกฎหมายอย่างเคร่งครัด ส่วนหลักความโปร่งใสองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีในทุก ๆ ทาง การสื่อสารส่วนหลักความรับผิดชอบต่อในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลจะสอบถามความเห็นของประชาชนโดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการในแต่ละหมู่บ้านก่อนแล้วจึงนำมารวมกันเพื่อและจัดลำดับตามความจำเป็นเร่งด่วนในภาพรวมอีกครั้ง และส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาท้องถิ่นจะมีการ ส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ

ชัชฎุมิ สีชมพู^{๑๐๓} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ผลการวิจัยพบว่า มีจุดมุ่งหมายเพื่อนำเสนอรูปแบบการบริหาร จัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล โดยมีจุดมุ่งหมายเฉพาะ คือ (๑) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (๒) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเชิงอุดมคติ ของผู้เชี่ยวชาญ เกี่ยวกับรูปแบบการบริหารจัดการ เขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล(๓) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ตามความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงาน บริหารในเขตพื้นที่การศึกษา ระเบียบวิธีวิจัย เป็นแบบผสมเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาการบริหารจัดการเขตพื้นที่ การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน ๓๑๗ คน ผู้ปกครองนักเรียน จำนวน ๓๐๗ คน ได้จากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน และผู้บริหารองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๓๐๘ คน ได้จากการสุ่มแบบแบ่งชั้น พบว่า ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย มีความต้องการการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล

^{๑๐๒} นงนันทน์ สุริยมณฑล และคณะ, “คุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล”, วารสารสหศาสตร์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๐): ๙๕-๑๑๘.

^{๑๐๓} ชัชฎุมิ สีชมพู, “รูปแบบการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล”, วิทยานิพนธ์การศึกษาคุณวุฒิบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๘), หน้า ง.

ในระดับมากทุกด้าน รูปแบบการบริหารจัดการพื้นที่ การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ประกอบด้วยองค์ประกอบ ๒ ด้าน คือ ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการบริหารจัดการ ด้านปัจจัยนำเข้าจำแนกเป็นภาวะของผู้ อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และภาวะผู้นำของคณะกรรมการ เขตพื้นที่การศึกษา ด้านกระบวนการบริหารจัดการ จำแนกเป็นการกำหนดวิสัยทัศน์ การกำหนดแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการ การบริหารตามแผนบุคลากร การบริหารตามแผนงบประมาณ การบริหารตามแผนการส่งเสริมคุณภาพการจัดการศึกษา การวางแผนปฏิบัติงานเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ และตรวจสอบถ่วงดุล การรายงาน ผลการจัดการศึกษาความเป็นไปได้ในการนำรูปแบบการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล ไปใช้ความคิดเห็นของผู้ปฏิบัติงานบริหารในเขตพื้นที่การศึกษา พบว่ามีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติในระดับมากทุกรูปแบบ

กัมพล ราชวงษ์ และคณะ^{๑๐๔} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลักธรรมาภิบาล:กรณีศึกษาบริษัทแสนสิริจำกัด (มหาชน) ผลการวิจัยพบว่า มีการนำการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการในองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านได้แก่ด้านหลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วมหลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม และหลักคุณธรรมการเปรียบเทียบและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลักธรรมาภิบาล สรุปได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์แตกต่างกันและปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่พบความแตกต่างคือ เพศ อายุ และระดับตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพโดยใช้หลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ ส่วนปัจจัยด้านสถานภาพทางครอบครัวและระดับการศึกษาที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ขวัญกมล ดอนขวา^{๑๐๕} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผลการศึกษาพบว่า การจัดการด้านการผลิต การจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ การจัดการด้านการตลาด และการจัดการการเงินและบัญชี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการ

^{๑๐๔} กัมพล ราชวงษ์ และคณะ, “การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลักธรรมาภิบาล:กรณีศึกษาบริษัทแสนสิริจำกัด (มหาชน)”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (เมษายน ๒๕๕๘ – กันยายน ๒๕๕๘): ๕๘-๗๒.

^{๑๐๕} ขวัญกมล ดอนขวา, “การจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”, รายงานการวิจัย, (นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๖), หน้า ง.

จัดการธุรกิจชุมชน ส่วนความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ความรู้ และคุณธรรม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีค่ามีค่า KMO ค่า Bartlett's Test of Sphericity มีการแจกแจงโดยประมาณแบบ Chi-Square ผ่านเกณฑ์การทดสอบทางสถิติ นอกจากนี้ยังมีค่า Total Initial Eigenvalues มากกว่า ๑ และสามารถอธิบายความแปรปรวนของข้อมูลได้มากที่สุดถึง ๗๕ % โดยองค์ประกอบทุกตัวมีค่า Factor Loading เข้าใกล้ ๑ ในด้านการประยุกต์ใช้แนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดีและความมีเหตุผล มีผลกระทบทางตรงต่อการจัดการธุรกิจชุมชนด้านการผลิตมากที่สุด โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๐.๔๙๐ และ ๐.๓๑๕ ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มอาชีพใช้เงื่อนไขความรู้มาเป็นหลักในการพิจารณาการจัดการธุรกิจชุมชนด้านการผลิต มากกว่าเงื่อนไขคุณธรรม โดยมีค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ ๐.๕๑๘ และ ๐.๒๘๘ ตามลำดับ กลุ่มอาชีพมีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ในระดับสูงมากเพียงใด มีระยะเวลาดำเนินการมายาวนาน และการได้รับการอบรมของสมาชิกในแต่ละกลุ่มอาชีพเกี่ยวกับการจัดการธุรกิจชุมชน จะทำให้สามารถประสบความสำเร็จในการทำธุรกิจของกลุ่มอาชีพเพิ่มขึ้น

สรุปได้ว่า จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ ซึ่งจะเห็นได้ว่าระบบการบริหารจัดการมีความสำคัญอย่างยิ่ง ในการวางแผนเป้าหมายในการดำเนินให้เกิดประสิทธิภาพของงาน นอกจากนี้การบริหารจัดการอย่างเป็นหัวใจขององค์กรทุก ๆ องค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจ เอกชน หรือองค์กรของรัฐก็ตาม เพราะนั่นหมายถึงการทำงานให้เร็วโดยรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ จะเห็นได้ว่าการบริหารจัดการเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้องค์กรมีการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดความเข้มแข็งขององค์กรได้อย่างแท้จริง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ ๒.๗ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ

นักวิจัย	ผลการวิจัย
ปิ่นนัท นอขุนทด(รายงานวิจัย.๒๕๕๖.)	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการได้แก่ การจัดทำแผนเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ การประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบเพื่อให้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน การมอบหมายหน้าที่ความรับผิดชอบในการดำเนินการตามแผนอย่างชัดเจน ปัจจัยด้านการดำเนินงานที่มีระดับความสำคัญต่อการบริหารจัดการได้แก่งบประมาณ วิธีปฏิบัติงาน วัสดุอุปกรณ์ และปัจจัยด้านการประเมินผล

ตารางที่ ๒.๗ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการ (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล.(รายงานการวิจัย. ๒๕๔๙).	การบริหารจัดการประกอบด้วย ๑ ลักษณะส่วนบุคคล ๒ การจัดการความหลากหลายในองค์กร และ ๓ บริบทอื่น ส่วนนโยบายเกี่ยวกับการจัดการความหลากหลายทางเพศของทรัพยากรมนุษย์ในองค์กรที่ทำงานอยู่มี คณะกรรมการ บริหารองค์กรที่มีความหลากหลาย ขณะที่องค์กรที่ทำงานอยู่มีการจัดฝึกอบรมและให้ความรู้เกี่ยวกับความหลากหลายของทรัพยากรมนุษย์
ชัชฎา สีสุมพ. (วิทยานิพนธ์การศึกษา ดุษฎีบัณฑิต.๒๕๔๘).	ภาครัฐและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความจริงจัง และจริงจังต่อการกระจายอำนาจ ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่าที่ควร นอกจากนี้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติยังมีความเข้าใจในนโยบายของรัฐบาลไม่ชัดเจน หรือมีการอาศัยช่องว่างของระเบียบกฎหมาย ในการยืดเวลาการถ่ายโอนภารกิจออกไป ผลของการกระจายอำนาจต่อการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนยังไม่เห็นผลมากนัก
กัมพล ราชวงษ์และคณะ. (วิทยานิพนธ์ การศึกษา.๒๕๕๘).	การนำการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กร อสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการในองค์กร ได้แก้ด้านหลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบ หลักการมีส่วนร่วมหลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม และหลักคุณธรรม ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์แตกต่างกันและปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์หลัก
ขวัญกมล ดอนขวา.(วิทยานิพนธ์ การศึกษา.๒๕๕๖).	การจัดการด้านการผลิต การจัดการด้านทรัพยากรมนุษย์ การจัดการด้านการตลาด และการจัดการการเงินและบัญชี เป็นองค์ประกอบที่สำคัญของการจัดการธุรกิจชุมชน ส่วนความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ความรู้ และคุณธรรม

๒.๗.๓ งานวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม

พรรณฉลิย์ นิตโรจน์^{๑๐๖} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร:ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเขตวังทองหลาง” ผลการวิจัยพบว่า ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการวางแผน และการประเมินผลการดำเนินงานตามชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นไม่เกิดขึ้น เนื่องจากเป็นแผนที่ได้รับการกำหนดมาแล้วจากกรุงเทพมหานคร โดยการจัดทำโครงการโดยสำนักพัฒนาสังคม กรุงเทพมหานครและส่งมาให้สำนักงานเขตทั้ง ๕๐ เขตดำเนินการตามแผน ซึ่งถือว่าเป็นการกำหนดนโยบาย หรือโครงการโดยภาครัฐ เป็นแบบบนลงล่าง (Top-Down Policy Formulation) และการประเมินก็เป็นการประเมินด้านเดียวเช่นกัน แต่การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการปฏิบัติหรือดำเนินการตามแผนชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้น ตั้งแต่ขั้นตอนการคัดเลือกแกนนำชุมชนและอบรมวิทยากรกระบวนการ ขั้นตอนการจัดเวทีเรียนรู้ และสร้างความเข้าใจขั้นตอนการสำรวจข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ขั้นตอนการยกร่างแผนชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงขั้นตอนการจัดเวทีประชาพิจารณ์จนถึงขั้นตอนนำเสนอแผนชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงต่อสำนักงานเขตนั้นจะพบว่ามีปัญหาอุปสรรคมากมายทั้งทางด้านของภาครัฐคือฝ่ายพัฒนาชุมชนเองหรือภาคประชาชนเองเกิดขึ้นมากมาย เช่น การอบรมคณะทำงานจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการสร้างความรู้ความเข้าใจอย่างเพียงพอในการสร้างวิทยากรกระบวนการได้และขั้นตอนที่จะทำให้ผู้เข้ารับการอบรมวิทยากรกระบวนการเกิดความรู้ความเข้าใจยังไม่มีประสิทธิภาพพอเพียงที่จะดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

ณัฐพร ดอกบุญนาค^{๑๐๗} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว:กรณีศึกษาชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยวนั้นคนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในระดับมากโดยเฉพาะในด้านของการจัดการด้านสถานที่ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านวางแผน การประชุมนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นต่างๆด้านของสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นชุมชนจะมีส่วนแค่การแสดงความคิดเห็นว่าดีหรือไม่ต้องการหรือไม่ต้องการแต่ไม่ได้

^{๑๐๖} พรรณฉลิย์ นิตโรจน์, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร:ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเขตวังทองหลาง”, วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, (คณะนิติศาสตร์:สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๗), หน้า ก.

^{๑๐๗} ณัฐพร ดอกบุญนาค, “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว:กรณีศึกษาชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี”, รายงานการวิจัย, (กองทุนส่งเสริมการวิจัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณ, ๒๕๕๖), หน้า ง.

เข้ามาส่วนในการวางแผนคิดนโยบายหรือการจัดการมากแต่อย่างใดและด้านบุคลากร ประชาชนหรือคนในชุมชนนั้นมีส่วนร่วมมากแต่ในส่วนของการจัดการด้านกฎเกณฑ์ทางการท่องเที่ยวในตลาดร้อยปีสามชุกนั้นคนในชุมชนมีส่วนร่วมลดลงหากเทียบกับด้านอื่นๆเนื่องจากปัจจุบันกฎเกณฑ์ต่างๆคือกฎที่ได้ปฏิบัติสืบทอดกันมาไม่ได้มีการวางกฎเกณฑ์ที่ตายตัว

อรทัย พระทัด^{๑๐๘} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์:กรณีศึกษาชุมชนป้อมมหากาฬ” ผลการศึกษาพบว่า ปัญหานโยบายการดำเนินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนป้อมมหากาฬส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยของประชาชนในชุมชนป้อมมหากาฬ โดยการดำเนินนโยบายของทางกรุงเทพมหานครไม่มีการศึกษาผลกระทบต่อประชาชนอย่างชัดเจนจึงไม่ได้ความร่วมมือจากประชาชนอย่างเต็มที่แม้การดำรงตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่ละสมัย ซึ่งมีนโยบายร่วมกับชุมชนในการหาทางออกในการแก้ไขปัญหาด้วยกันได้เสนอนโยบายต่างๆเพื่อให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ผ่านเวทีการสัมมนา เจรจาแต่ยังหาข้อสรุปไม่ได้ว่าจะมีวิธีแก้ไขปัญหาคืออย่างไร ผลสรุปออกมาทุกครั้งคือประชาชนต้องรื้อย้ายที่อยู่ออกจากพื้นที่ชุมชนป้อมมหากาฬและจากปัญหาการไล่รื้อที่อยู่อาศัย ทำให้เกิดข้อขัดแย้งขึ้นระหว่างประชาชนชุมชนป้อมมหากาฬและกรุงเทพมหานคร ทำให้การดำเนินโครงการดังกล่าวล่าช้าไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ส่วนประชาชนก็มีการต่อสู้เพื่อจะขออยู่ต่อไปในพื้นที่ชุมชนต่อไป ซึ่งทำให้ปัญหาเกิดความยืดเยื้อมากกว่ายี่สิบกว่าปีแม้ว่าจะมีหน่วยงานต่างๆเข้ามาให้ข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปัญหากับทางชุมชนเพื่อเสนอทางออก แนวทางแก้ไขต่อทางกรุงเทพมหานครแต่ก็ยังหาข้อสรุปไม่ได้

ธนิศร ยืนยง^{๑๐๙} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก” ผลการศึกษาพบว่า ๑)การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายกภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ๒) การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครนายกภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความเข้มแข็งพัฒนาและส่งเสริมความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้สังคมมีความสงบสุขอยู่

^{๑๐๘} อรทัย พระทัด, “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์”, การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการสาธารณะ, (คณะรัฐศาสตร์: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘), หน้า ก.

^{๑๐๙} ธนิศร ยืนยง, “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก”, วารสาร มหาจุฬานาครทรรศน์, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑): ๙๐-๑๐๕

ในระดับมากการส่งเสริมการบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพแบบองค์รวมอยู่ในระดับมากและการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสิ่งอำนวยความสะดวกสินค้าบริการอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ๓) การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผลประโยชน์ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔๐

วารุต มาลาแวจัทร์และคณะ^{๑๑๐} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต” ผลการศึกษาพบว่า ๑.ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมาคือด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ๒. ปัญหาอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล ได้แก่ ๑) ประชาชนไม่ได้รับความสะดวกจากการให้บริการ เช่น การให้บริการจากเจ้าหน้าที่รถฉุกเฉิน ความล่าช้าและการติดต่อเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ๒) ประชาชนได้รับความเดือดร้อนด้านสาธารณูปโภคต่างๆเช่นน้ำประปาไม่ไหลไม่มีไฟฟ้าส่องสว่างข้างทาง น้ำเน่าเสียในชุมชน ถนนเป็นหลุมเป็นบ่อ ระบบเสียงตามสายไม่ติด ฯลฯ ๓) ผู้บริหารไม่เข้ามาแก้ไขปัญหตามที่เสนอและไม่ให้ความสำคัญกับประชาชน ๔) ประชาชนไม่ทราบข้อมูลข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ให้เข้ามามีส่วนร่วมน้อยไม่ถึง ๕) องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเลไม่เปิดโอกาสให้เข้าร่วมประชาชนเข้าร่วมน้อยมีเฉพาะกลุ่ม ๓.แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต มีแนวทางดังนี้ ๑) ด้านระเบียบกฎหมาย ส่งเสริมให้ประชาชนได้ รู้ระเบียบกฎหมายและเข้าใจบทบาทหน้าที่ ๒) ด้านประชาธิปไตยโดยสร้างจิตสำนึกจากพื้นฐานประชาธิปไตยและปลูกฝังประชาธิปไตยตั้งแต่ระดับครัวเรือนให้กับประชาชน ๓) ด้านการตอบสนองปัญหาและความต้องการโดยการตอบสนองความต้องการหรือแก้ไขปัญหาของประชาชนให้รวดเร็วและตรงจุดมีความความจริงจังในการแก้ไขปัญหา ๔) ด้านการประชาสัมพันธ์ปรับปรุงวิธีการแจ้งข้อมูลข่าวสาร และการประชาสัมพันธ์ให้กว้างขวางขึ้น ๕) ด้านแรงจูงใจสร้างแรงจูงใจให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมโดยการสนับสนุนการจัดงานหรือกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ๖) ด้านการสร้างความเป็นเจ้าของโดยกระตุ้นจิตสำนึกความเป็นเจ้าของและสร้างพฤติกรรมความต้องการจากการตระหนักถึงปัญหาร่วมกัน

^{๑๑๐} วารุต มาลาแวจัทร์และคณะ, “แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นองค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต”, วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต, ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๙): ๑๐๐.

สรุปได้ว่า จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม ซึ่งจะเห็นได้ว่าระบบการมีส่วนร่วมมีความสำคัญอย่างยิ่งทุกๆ ด้านเช่นในการวางแผนเป้าหมาย ในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการประเมินผล นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังเป็นหัวใจขององค์กรทุก ๆ องค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจเอกชน หรือองค์กรของรัฐก็ตามเพราะนั่นหมายถึงการทำงานให้เร็วโดยรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย และตรงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมจะเห็นได้ว่าการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่ จะทำให้้องค์กรมีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ และตรงตามความต้องการขององค์กรอย่างแท้จริง ซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ ๒.๘ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม

นักวิจัย	ผลการวิจัย
พรรณิฉัย นิติโรจน์.(วิทยานิพนธ์การศึกษา ดุขฎฐิ์บัณฑิต.๒๕๔๘).	การมีส่วนร่วมของประชาชนในขั้นตอนการวางแผน และการประเมินผลการดำเนินงานตามชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงนั้นไม่เกิดขึ้นเนื่องจากเป็นแผนที่ได้รับ การกำหนดมาแล้ว ซึ่งถือว่าเป็นการกำหนดนโยบาย หรือโครงการโดยภาครัฐ เป็นแบบบนลงล่าง (Top-Down Policy Formulation) พบว่ามีปัญหาอุปสรรคมากเช่นการอบรมคณะทำงานจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงยังไม่มีประสิทธิภาพ
ณัฐพร ดอกบุญนาค. (วิทยานิพนธ์การศึกษา. ๒๕๕๘).	การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนในการจัดการด้านการท่องเที่ยวที่คนในชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการการท่องเที่ยวในระดับมากโดยเฉพาะในด้านการจัดการด้านสถานที่ ที่จะเข้ามามีส่วนร่วมทั้งในด้านวางแผน การประชุมนโยบายหรือแสดงความคิดเห็นต่างๆด้านของสิ่งอำนวยความสะดวกนั้นชุมชนจะมีส่วนแค่การแสดงความคิดเห็นว่าดีหรือไม่ต้องการหรือไม่ต้องการแต่ไม่ได้เข้ามาส่วนในการวางแผนคิดนโยบายหรือการจัดการมากแต่อย่างใด

ตารางที่ ๒.๘ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วม (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
<p>อรทัย พระทัด.(วิทยานิพนธ์การศึกษา.๒๕๕๖).</p>	<p>ปัญหานโยบายการดำเนินโครงการอนุรักษ์และพัฒนาชุมชนป้อมมหากาฬส่งผลกระทบต่อที่อยู่อาศัยของประชาชนในชุมชนป้อมมหากาฬ โดยการดำเนินนโยบายของทางกรุงเทพมหานครไม่มีการศึกษาผลกระทบต่อประชาชนอย่างชัดเจนจึงไม่ได้ความร่วมมือจากประชาชนอย่างเต็มที่</p>
<p>ธนิศร ยืนยง.(วิทยานิพนธ์การศึกษา ดุสิตบัณฑิต.๒๕๕๘).</p>	<p>การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายกภาพรวมอยู่ในระดับมากการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมากการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชน การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความเข้มแข็งพัฒนาและส่งเสริมความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้สังคมมีความสงบสุขอยู่ในระดับมาก</p>
<p>วารุต มาลาแวจัทร์และคณะ. (วิทยานิพนธ์การศึกษา.๒๕๕๘).</p>	<p>ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเลอำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต การมีส่วนร่วมในการดำเนินการมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ปัญหาอุปสรรคต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นประชาชนไม่ได้รับความสะดวกจากการให้บริการ ความล่าช้าและการติดต่อเจ้าหน้าที่ในการให้บริการ ประชาชนได้รับความเดือดร้อนด้านสาธารณูปโภคต่างๆ</p>

๒.๗.๔ งานวิจัยที่เกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

คณิงนิจ คิริสมบุรณ์ และคณะ^{๑๑๑} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา” ผลการวิจัยพบว่า

๑) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุอยู่ในระหว่าง ๔๑- ๕๐ ปี ระดับการศึกษาประถมศึกษา สถานภาพสมรส อาชีพเกษตรกร และรายได้ต่อเดือน น้อยกว่า ๕,๐๐๐ บาท

๒) ในภาพรวมของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยที่สุด ได้แก่ การบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน และความรู้ ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้าน

๓) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ในภาพรวม ด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ ด้านการมีส่วนร่วม ของคณะกรรมการ และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามอายุ พบว่า ในภาพรวม และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ และด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ สำหรับด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ ไม่แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ในภาพรวม และรายด้านทุกรายการ ไม่แตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๖) ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา เมื่อจำแนกตามรายได้ต่อเดือน พบว่า ในภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑ สำหรับด้านการบริหารงานของคณะกรรมการ และด้านความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ และด้านการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๐๑

^{๑๑๑} คณิงนิจ คิริสมบุรณ์ และ คณะ, “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา”, วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ (ตุลาคม ๒๕๕๒-มกราคม ๒๕๕๓): ๗๖.

๓) การมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้าน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

ชญาณันท์ ณิชภัคปฐมภพ และคณะ^{๑๑๒} ได้ศึกษาวิจัย “แนวทางการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์” พบว่า การเกิดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเริ่มมาจากนโยบายทางการเมืองและได้มีรูปแบบการบริหารจัดการ แบ่งโครงสร้างออกเป็น ๔ ระดับ อันได้แก่ ระดับประเทศ หน่วยงานรับผิดชอบ ระดับอำเภอ และกองทุน ความคาดหวังของกองทุน ส่วนใหญ่นั้น คือ การเพิ่มทุนให้กับชาวบ้านเพื่อการประกอบอาชีพ (ร้อยละ ๙๗) รองลงมาคือ เป็นแหล่งพึ่งพาเงินทุนของชาวบ้านในยามฉุกเฉิน (ร้อยละ ๙๑) และสวัสดิการชุมชน (ร้อยละ ๙๑) ตามลำดับ นอกจากนี้มุมมองของผู้เชี่ยวชาญถึงแนวทางการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ให้ความสำคัญผู้นำ และคณะกรรมการ ยังเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการกองทุนให้ประสบผลสำเร็จ และกลไกการมีส่วนร่วมเป็นกลไกที่ส่งผลให้การกองทุนมีประสิทธิภาพสูงสุดและเกิดความยั่งยืนของกองทุน

บุญคลอง เรืองแสน และคณะ^{๑๑๓} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์โดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมาก แนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านในเขตอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า ควรมีการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่เป็นผู้ดูแลและเป็นพี่เลี้ยงกองทุนหมู่บ้าน มีการสร้างโครงสร้างการบริหารงานกองทุนที่ชัดเจนและมีการประสานงานกันระหว่างกรรมการกองทุนอย่างสม่ำเสมอจะช่วยดูแลและช่วยแก้ไขปัญหา เช่น การทวงเงินสมาชิกที่ไม่ชำระเงินคืน ถ้ากรรมการกองทุนมีหนังสือเตือนแล้ว ยังไม่ยอมชำระเงิน นายอำเภอก็จะไปช่วยแก้ปัญหา ด้านการวางแผนพบว่า นโยบายกองทุนหมู่บ้าน เป็นนโยบายที่รัฐบาลต้องการช่วยเหลือ ประชาชนผู้ยากจนอย่างแท้จริง และคิดว่าสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจระดับรากหญ้าได้ บุคลากรที่รับผิดชอบในการดำเนินงานจะเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้านซึ่งชุมชนเลือกกันเอง กรรมการกองทุน หมู่บ้านระดับอำเภอ มีความสามารถ ตั้งใจทำงาน เจริญญี่มีความรู้ทางด้านเศรษฐศาสตร์และเคยทำงานที่กองทุนนี้

^{๑๑๒} ชญาณันท์ ณิชภัคปฐมภพ และคณะ, “แนวทางการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์”, วารสารการจัดการสมัยใหม่ Journal of Modern Management Science, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๘): ๙๓-๑๐๑.

^{๑๑๓} บุญคลอง เรืองแสน และคณะ, “การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์”, วารสารการเมืองการปกครอง การบริหารการจัดการ-การบริหารทรัพยากรมนุษย์-นโยบาย, ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (กันยายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙): ๙๓-๑๐๑.

สามารถดำเนินการได้ดี ด้านการจัดองค์กร พบว่า การพิจารณารับสมาชิก การพิจารณาการกู้ยืม การชำระเงินคืน การทำบัญชีและการตรวจสอบเงินกองทุน รวมถึงการประชาสัมพันธ์ พบว่า กรรมการกองทุน ทราบกระบวนการดำเนินการเป็นอย่างดีแล้ว แต่ทางอำเภอจะจัดอบรมพัฒนากรรมการกองทุนอยู่เสมอ ในเรื่องการบริหารการเงิน การจัดทำบัญชีที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า ชาวบ้านมักจะใช้เงินผิดประเภท ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เงินในกรณีการช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ จึงยังไม่ชัดเจน อาจเนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่มีความรู้ไม่เพียงพอ วิธีแก้ไขคือขณะนี้ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยฝึกอบรมอาชีพให้ชาวบ้านเพิ่มเติมแล้ว ด้านการควบคุม พบว่า การพิจารณารับสมาชิก เป็นไปตามข้อบังคับกองทุนหมู่บ้าน ผู้สมัครเป็นสมาชิกต้องมีภูมิลำเนาอยู่ในชุมชนครบ ๑ ปี แต่ถ้าเป็นสมาชิกแล้วลาออก จะมาสมัครสมาชิกใหม่อีก ต้องลาออกไปแล้วครบ ๒ ปี ข้อบังคับนี้จะอ่านให้สมาชิกฟังทุกข้อการพิจารณาการกู้ยืม กรรมการกองทุนจะพิจารณาการกู้ยืมเงิน โดยจะพิจารณาวัตถุประสงค์ของการกู้ยืม และจะให้ความเป็นธรรม เพราะกรรมการกองทุนรู้จักสมาชิกทุกคนดี เนื่องจากชุมชนนี้ไม่ใช่ชุมชนอุตสาหกรรม ดังนั้นจะอยู่กันแบบญาติพี่น้องจะพยายามช่วยเหลือให้สร้างอาชีพการชำระเงินคืน กำหนดให้ชำระเงินคืนโดยคณะกรรมการกองทุน จะกำหนดระยะเวลาคืนเงินตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เงิน ถ้ากู้เพื่อไปทำการค้าขายจะกำหนดให้ชำระทุกเดือน เพราะมีเงินหมุนเวียน

ประไพ จ้อยอ่วม และคณะ^{๑๓๔} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชน : กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม” พบว่า

๑) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุน ปัจจัยด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุน มีความสัมพันธ์ต่อความพร้อมของกองทุน เป็นสถาบันการเงินชุมชน โดยมีผลกระทบเชิงบวก อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติ ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุน ปัจจัยด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุน มีความสัมพันธ์ต่อความสามารถในการพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ปัจจัยด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุน มีความสัมพันธ์ต่อความหลากหลายของบริการทางการเงินแก่ชุมชน ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของประธานกองทุน ปัจจัยด้านบรรยากาศการเรียนรู้ของกองทุน ปัจจัยด้านนโยบายเงินปันผล ปัจจัยด้านการมี

^{๑๓๔} ประไพ จ้อยอ่วม และคณะ, “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๑): ๒๔๙-๒๕๐.

ส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุนมีความสัมพันธ์ต่อการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่คนจน

๒) ระดับการมีส่วนร่วมของสมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอยู่ในระดับมาก

๓) ปัญหาและข้อเสนอแนะที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน คือ ขาดทุนจากผลการดำเนินงานในการ บริหารงานของกองทุน สมาชิกภายในกลุ่มหรือกองทุนมีรายได้น้อย และยังไม่เป็นสถาบันการเงินที่มั่นคง ข้อเสนอแนะเพื่อให้การส่งเสริมระดับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชนนั้น รัฐบาลควรรับฟังความคิดเห็นของประธาน กองทุนหมู่บ้าน และให้การสนับสนุนให้ประธานกองทุนหมู่บ้านมีบทบาท สร้างบรรยากาศการเรียนรู้ในเรื่องการบริหารจัดการกองทุนให้เกิดในชุมชน ส่งเสริมให้สมาชิกของกองทุนมีส่วนร่วมต่อกองทุนในทุก ๆ ด้าน และให้หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล เช่น ธนาคารที่เกี่ยวข้องพัฒนาการชุมชนอำเภอเข้าไปส่งเสริมอาชีพให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ไพรรินทร์ พุดินอก^{๑๑๔} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “กองทุนหมู่บ้าน: ทุนทางสังคมในฐานะกระบวนการขับเคลื่อนกองทุนหมู่บ้านโนนสังข์” ผลการวิจัยพบว่า กองทุนหมู่บ้านโนนสังข์สมาชิก ส่วนใหญ่กู้ยืมเพื่อการลงทุนทางด้านการประกอบอาชีพ ได้แก่ การเกษตร ค่าขาย และเป็นค่าใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉิน ผู้ไม่ได้เป็นสมาชิกส่วนใหญ่ คือ ผู้มีรายได้ดี ไม่มีเหตุจำเป็นที่ต้องกู้ยืม และไม่ยอมยักเป็นหนี้กองทุนหมู่บ้านนี้สามารถขับเคลื่อนไปได้โดยใช้ทุนทางสังคมที่มีอยู่ในชุมชน ได้แก่ ทุนด้านความเชื่อวัฒนธรรม ประเพณีที่เชื่อมร้อยจิตใจคนในชุมชนผ่านกิจกรรมความเชื่อต่าง ๆ ให้เกิดความรัก สามัคคี อยู่กันแบบพี่น้อง มีการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทุนด้านความสัมพันธ์ทางเครือญาติ พบว่า ชุมชนมี ความเป็นเครือญาติกันสูง ส่งผลให้เกิดการรวมกลุ่มของกองทุนหมู่บ้านเป็นไปโดยไม่มี ความซับซ้อน คนที่เข้ามาเป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กันภายในกลุ่ม คือ การเป็นผู้ค้า ประกันให้แก่กัน ส่วนใหญ่ผู้ค้าประกันอยู่ในสายตระกูลเดียวกันทำให้เกิดการเกาะเกี่ยวกันระหว่างบุคคลที่ต้องขับเคลื่อนให้กองทุนหมู่บ้านบริหารจัดการไปได้ภายใต้ปัญหาหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหา ด้านรายได้ ปัญหาด้านภัยพิบัติ ปัญหาด้านสุขภาพ เป็นต้น ทุนด้านการประกอบอาชีพ พบว่า ชาวบ้านทุกครัวเรือนประกอบอาชีพทำนาซึ่งมีความสัมพันธ์กับรายได้ และการส่งใช้เงินยืมกองทุนหมู่บ้านในแต่ละปี คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายกองทุนหมู่บ้านให้สามารถเอื้อกับบริบทของชุมชน ซึ่งในแนวคิดของ ปีแอร์ บูดีเยอร์ สะท้อนให้เห็นว่า ทุนทางสังคมมีฐานะเป็นเครือข่ายความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่สามารถสร้างมูลค่าระดับปัจเจก ที่

^{๑๑๔} ไพรรินทร์ พุดินอก, “กองทุนหมู่บ้าน: ทุนทางสังคมในฐานะกระบวนการขับเคลื่อนกองทุนหมู่บ้านโนนสังข์”, *Veridian E-Journal, SU กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*, Vol. 5 No. 3 (September - December 2012): ๑๒๖.

มุ่งหวังในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจในระดับครัวเรือนและชุมชน โดยมีผลประโยชน์เป็นปัจจัยพื้นฐานทำให้เกิดเครือข่ายทางสังคม ในขณะที่แนวคิดของ โรเบิร์ต พูทน์ม สะท้อนให้เห็นว่าทุนทางสังคมมีฐานะเป็นระบบคิดและค่านิยม หรือเป็นวัฒนธรรมของสังคมมีพื้นฐานอยู่บนความไว้วางใจและมีบรรทัดฐานที่เป็นกรอบร่วมกัน ในการทำให้เกิดความร่วมมือ การแก้ปัญหาต่าง ๆ ไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ในเชิงเศรษฐกิจ

วิลาวรรณ วงศ์สุวรรณ^{๑๑๖} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามหลักธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี” ผลการศึกษาวิจัยพบว่าการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามหลักธรรมาภิบาลของ กองทุนหมู่บ้านในอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานีทั้ง ๖ ด้านโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการบริหารกองทุนหมู่บ้านอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านหลักนิติธรรม รองลงมา ด้านหลักคุณธรรม ด้าน หลักความโปร่งใส ด้านหลักการมีส่วนร่วม ด้านหลักความรับผิดชอบ และ ด้านหลักความคุ้มค่าตามลำดับ ผลการเปรียบเทียบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามหลักธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอคีรีรัฐ นิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า สถานภาพ รายได้ และตำแหน่งโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมี นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนเพศ อายุ ระดับการศึกษา และอาชีพไม่แตกต่างกัน แนวทางการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามหลักธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควรมีกระบวนการทำงานที่สมาชิกสามารถตรวจสอบได้ สร้างความเข้าใจให้สมาชิกเห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วม สร้างจิตสำนึกให้สมาชิกทุกคนมีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และมีการตอบสนองความต้องการของสมาชิกทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีกระบวนการทำงานตามวัตถุประสงค์ของภารกิจ มีการจัดการและควบคุมการใช้ ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและสอดคล้องกับลักษณะของการบริหารจัดการที่ดี

สิริวงษ์ เอียสกุล^{๑๑๗} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การประเมินผลกองทุนหมู่บ้านในเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย” พบว่า การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ มาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านปัจจัยนำออก และด้านกระบวนการ ตามลำดับ ด้านปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน ในเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย พบว่า ๑) ปัญหาในการบริหารจัดการ ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างกั๊ยืมเงินเพื่อนำไปใช้หนี้ เป็นการสะสมหนี้

^{๑๑๖} วิลาวรรณ วงศ์สุวรรณ, “การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามหลักธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี”, JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA, Vol. 10 No.2 (July–December 2016): ๒๔๓-๒๔๔.

^{๑๑๗} สิริวงษ์ เอียสกุล, “การประเมินผลกองทุนหมู่บ้านในเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย”, วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๗): ๓๐.

โยกย้ายหนี้จากเจ้าหนี้ รายหนึ่งมาเป็นเจ้าหนี้อีกรายหนึ่ง ๒) ปัญหาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม พบว่า สมาชิกไม่เห็นความสำคัญของการบริหารจัดการร่วมกัน เห็นความจำเป็นแค่ช่วงเวลาที่ตนเองจะกู้ยืมเงิน และ ๓) ปัญหาเกี่ยวกับประสบการณ์ด้านการบริหารจัดการ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ไม่มีประสบการณ์ และทักษะในการบริหารจัดการ เช่น การจัดทำบัญชี การบริหารโครงการ การติดตามงานและทักษะด้าน การพัฒนา

หรรษา คล้ายจันทร์พงษ์ และคณะ^{๑๑๘} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ตัวแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒)” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า สภาพปัจจุบันสิ่งแวดล้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการการบริหารจัดการ และประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒) อยู่ในระดับมาก และจากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สิ่งแวดล้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการการบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนอกจากนี้ยังพบ อีกว่า ปัจจัยทางด้านการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒) มากที่สุด

เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ^{๑๑๙} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ผลกระทบจากกองทุนหมู่บ้านในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองต่อประชาชนในประเทศไทย” ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ๘๓.๔ % ได้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้าน เฉลี่ยกู้กันคนละ ๒.๖ ครั้ง สมาชิก ๖๒.๒% กู้เงินอย่างอื่นด้วย และนำมาใช้หนี้กองทุน ๒๖.๗% เงินส่วนใหญ่ของกองทุนหมู่บ้านถูกนำไปใช้จ่ายในครอบครัว ซื้อปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช การลงทุนอย่างอื่น ซื้อวัวควาย ให้ลูกหลานเรียนหนังสือ ใช้หนี้ ประกอบอาชีพระยะสั้น และก่อสร้าง/ปรับปรุงบ้านเรือน ด้านผลกระทบของกองทุนหมู่บ้านต่อประชาชนไทยนั้นมี ๓ ด้าน คือ ด้านเศรษฐกิจสังคม และการเมือง

ผลดีด้านเศรษฐกิจ คือ ทำให้เกิดการกระจายรายได้ ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการแก้ปัญหาความยากจนด้านรายได้และหนี้สิน แต่มีผลลบในแง่การใช้จ่ายบริโภคและภาระหนี้สิน เมื่อชั่งผลดีกับผลลบ ปัจจุบันยังมีผลดีมากกว่าผลลบ การดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านอยู่ระดับพอไปได้ แต่ต้องพึ่งพาอาศัยรัฐต่อไป

^{๑๑๘} หรรษา คล้ายจันทร์พงษ์ และคณะ, “ตัวแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒)”, วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๕๘): ๓๐.

^{๑๑๙} เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ, “ผลกระทบจากกองทุนหมู่บ้านในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองต่อประชาชนในประเทศไทย”, รายงานวิจัย, (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา: มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, ๒๕๕๐), หน้า ๑๒๕-๑๓๐.

ผลดีด้านสังคม คือ ทำให้สังคมเข้มแข็ง หากนำเงินไปใช้จ่ายในสิ่งที่เป็นประโยชน์แต่ขณะเดียวกันก็ทำให้สังคมอ่อนแอได้หากใช้จ่ายไม่ดี ซึ่งสามารถวัดผลที่เกิดทางสังคมได้จากตัวแปร ๔ ตัว คือ สมรรถนะในการพัฒนา ความเป็นธรรมในการพัฒนา การเสริมสร้างอำนาจให้กับชุมชน และความยั่งยืนในการพัฒนา ปัจจุบัน พบว่า ระดับของผลดีที่มีต่อสังคมมีปานกลาง แต่ยังไม่ถึงขั้นที่ก่อให้เกิดผลต่อการเปลี่ยนแปลงสังคม โดยเฉพาะการเปลี่ยนโครงสร้างอาชีพ การพัฒนาคน และการสร้างความยั่งยืนในการพัฒนาส่วนผลกระทบด้านการเมือง ผลดีนั้นกองทุนหมู่บ้านช่วยสร้างประชาธิปไตยในหมู่บ้านทางด้านการรับผิดชอบต่อตัวเองและความร่วมมือกัน แต่ด้านลบนั้นกองทุนหมู่บ้านได้สร้างโครงสร้างอำนาจใหม่ในหมู่บ้าน และมีส่วนสร้างความสัมพันธ์เชิงแลกเปลี่ยนในหมู่บ้าน ปัจจุบันยังใช้อำนาจไม่มาก จึงไม่ค่อยมีความขัดแย้ง แต่ก็มีข้อสงสัยต่อการได้เปรียบเสียเปรียบในการกู้เงินมากขึ้น

สำหรับรูปแบบของผลกระทบของกองทุนหมู่บ้านอยู่ที่ด้านเศรษฐกิจเป็นหลักหากการกู้เงินกองทุนหมู่บ้านไปใช้ประโยชน์ ก็จะมีผลดีด้านสังคม ซึ่งจะทำให้สังคมเข้มแข็งแต่ถ้าผู้ไปบริโภคและมีภาระหนี้มากก็จะทำให้สังคมอ่อนแอ ความเข้มแข็งของสังคมนี้ยังขึ้นอยู่กับปัจจัยการเมืองด้วย โดยเฉพาะโครงสร้างอำนาจที่เกิดจากกองทุนหมู่บ้าน หากใช้อำนาจมากก็จะเกิดความขัดแย้งและไม่เป็นประชาธิปไตย กลายเป็นระบบอุปถัมภ์แบบใหม่ และในระดับมหภาคนั้น กองทุนหมู่บ้านเป็นโครงสร้างอำนาจที่รัฐบาล พ.ต.ท.ทักษิณใช้เป็นเครื่องมือหาเสียง กระตุ้นเศรษฐกิจ และครอบงำประชาชนมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๔-๒๕๔๖ อันเป็นจุดอ่อนที่ทำให้สังคมส่วนรวมอ่อนแอไปด้วย ซึ่งต้องปรับโครงสร้างกองทุนหมู่บ้านใหม่โดยรื้อถอดการครอบงำนี้ออกไป

ด้านสมรรถนะในการบริหารของกองทุนหมู่บ้านทั้งหมดในปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง สมรรถนะที่ยังต่ำอยู่ ได้แก่ การได้รับความช่วยเหลือในการพัฒนา และการมีประสบการณ์ในการพัฒนา

ผลจากการทดสอบทางสถิติ พบว่า ปัจจัยด้านสมรรถนะในการบริหารที่มีผลต่อผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง ได้แก่ (๑) ความสามารถของกรรมการกองทุนหมู่บ้าน (๒) ความเป็นอิสระในการพัฒนา (๓) การมีทรัพยากรในการพัฒนา และ (๔) การมีโครงสร้างและสถาบันในการพัฒนา

ด้านบริบทชุมชน พบว่า ภาคต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยของผลลัพธ์ของการนำนโยบายไปปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ค่าเฉลี่ยจากสูงไปต่ำ ได้แก่ (๑) ภาคเหนือ (๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๓) ภาคกลาง (๔) กรุงเทพมหานคร และ (๕) ภาคใต้ ลักษณะความสำเร็จที่มีร่วมกัน คือ มีหนี้เสียน้อยหรือไม่มีเลย ด้านบริบทชุมชน ปัจจัยความสำเร็จ ได้แก่ (๑) ปัจจัยผู้นำ (๒) ปัจจัยความร่วมมือของประชาชน (๓) ปัจจัยด้านการไม่มีความขัดแย้งทางการเมือง (๔) ปัจจัยด้านการมีกลุ่มพัฒนา และ (๕) ปัจจัยทางเศรษฐกิจและสังคมภายในหมู่บ้าน เช่น ประชาชนมีฐานะรายได้ดี มี

ความสามารถในการออม การใช้เงินคืน สามารถรวมกลุ่มและร่วมมือกัน และการยึดประเพณีเป็นเครื่องเหนี่ยวนำ

ผลการจัดประชุมกลุ่มสนใจได้ข้อมูลใกล้เคียงกับการสำรวจ เมื่อนำกองทุนหมู่บ้านของไทยไปเปรียบเทียบกับธนาคารกรามีนของบังคลาเทศที่เป็นต้นแบบของธนาคารคนจนทั่วโลก พบว่ามีความแตกต่างกันหลายประเด็น เช่น ธนาคารกรามีนเริ่มจากล่างขึ้นบนและทำจากเล็กมาหาใหญ่ บริหารแบบเอกชน มีปรัชญาความอยู่รอดและพึ่งตัวเอง ส่วนกองทุนหมู่บ้านไทยรวมศูนย์โดยรัฐ และมีเป้าหมายทางการเมืองแอบแฝง ภูกิจวิจารณ์ว่านำคนไทยไปติดกับดักนี้ ทำลายวิถีชีวิตชุมชนและเป็นเครื่องมือของรัฐ

ผู้วิจัยสรุปว่ากองทุนหมู่บ้านในพื้นที่ยังสามารถดำเนินไปได้ แต่ต้องแก้ไขในแง่โครงสร้างเพื่อไม่ให้เป็นเครื่องมือทางการเมือง โดยเสนอแนะให้ปรับโครงสร้างองค์การและการบริหารกองทุนหมู่บ้านตามแบบอย่างของธนาคารกรามีน และให้ข้อมูลแหล่งที่มาของเงินทุนของกองทุนหมู่บ้านให้ถูกต้อง ส่วนระยะสั้น ให้เน้นความยั่งยืนของกองทุนหมู่บ้านทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจต้องพึ่งพารัฐเป็นหลัก ด้านสังคม ต้องปรับทัศนคติในการพึ่งตัวเองและเสริมสร้างอำนาจให้ประชาชน ด้านการเมือง ต้องรื้อถอดการครอบงำของรัฐและจัดระบบอุปถัมภ์แบบใหม่ โดยมีมาตรการลงโทษการใช้อำนาจไม่เป็นธรรมของกรรมการหมู่บ้าน ส่วนปัญหาเฉพาะหน้าต้องเร่งแก้ปัญหาการขาดทรัพยากรและประสบการณ์ในการพัฒนา เช่น อาจหาทางใช้ทรัพยากรร่วมกันและแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน

สำราญ มีแจ่ง และไพศาล วรคำ^{๑๒๐} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาตัวชี้วัดศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง” ผลการศึกษาค้นคว้าพบว่า ตัวชี้วัดศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มี ๖ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบด้านคุณภาพการบริหารจัดการ ด้านภาวะผู้นำของประธาน ด้านคุณภาพของคณะกรรมการกองทุน ด้านคุณภาพของสมาชิกกองทุน ด้านความเข้มแข็งของชุมชน และด้านการได้รับการสนับสนุนของกองทุน ซึ่งประกอบด้วย ๑๘ องค์ประกอบย่อยได้แก่ คุณภาพการจัดองค์กร กลยุทธ์การบริหาร ความเหมาะสมของกฎระเบียบ คุณลักษณะของผู้นำกองทุน ความสามารถเชิงกลยุทธ์ความสามารถในการสร้างความร่วมมือ คุณลักษณะของคณะกรรมการ ความสามารถในการทำงาน ความพึงพอใจในการทำงาน ความพึงพอใจในกฎระเบียบ คุณลักษณะส่วนบุคคลของสมาชิก การมีส่วนร่วมกิจกรรมของสมาชิก ความพึงพอใจของสมาชิก การมีส่วนร่วมของชุมชนการติดต่อสัมพันธ์ในเครือข่ายชุมชน การพึ่งตนเองได้ของชุมชน ปริมาณการสนับสนุนจากภายในชุมชน และปริมาณการสนับสนุนจากภายนอกชุมชน

^{๑๒๐} สำราญ มีแจ่ง และไพศาล วรคำ, “การพัฒนาตัวชี้วัดศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง”, วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๑): ๑๕ – ๓๒.

รวมตัวชี้วัดทั้งหมด ๑๐๔ ตัวชี้วัด โดยองค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนใน ศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ถึงร้อยละ ๖๘.๒๒

ผาสุก สถาพร^{๑๒๑} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง”การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านหนองกระทุ่ม หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง นครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา” ผลการศึกษาวิจัยพบว่า กระบวนการกองทุนหมู่บ้านช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุน ชาวบ้านเกิดการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกิดการร่วมมือบริหารจัดการกองทุน สร้างจิตสาธารณะ ความรัก ความเอื้ออาทรต่อคนในชุมชนแม้การบริหารจัดการกับกองทุนบางครั้งอาจทำให้ขัดแย้งกันแต่ก็เป็นบทเรียนที่มีคุณค่าในการดำเนินงานต่อไป ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านที่ผู้วิจัยพบ มีดังนี้ ๑. ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสมาชิกคือสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกมีหนี้สินเดิมอยู่มาก การกู้ยืมจากกองทุนทำให้เกิดภาวะการหมุนเวียนหนี้สินและส่งผลให้มีหนี้สินเพิ่มมากขึ้นจากเดิม ๒. ปัญหาที่เกิดจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน คือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน ,คณะกรรมการบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบกองทุนทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจกับสมาชิก,คณะกรรมการส่วนใหญ่มีงานประจำทำให้ไม่มีเวลามาประชุมอย่างต่อเนื่องและบางคนยังขาดจิตสำนึกในเรื่องความเสียสละต่อส่วนรวม

กล่าวโดยสรุปว่า ในการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องในบริบทของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวน ๑๐ เรื่องจากรายงานการวิจัย บทความวิจัยจากวารสารที่มีความน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุด คือ ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ รองลงมา คือ ปัจจัยด้านผู้นำ และปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมที่จะทำให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีสิทธิผลมากที่สุด แต่ทั้งนี้ยังมีปัจจัยแวดล้อมอื่น ๆ อีก เช่น ความเข้มแข็งของชุมชน คณะกรรมการ และการได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อีกด้วย ดังนั้นแล้วผู้วิจัยจึงได้กำหนดตัวแปร คือ การบริหารจัดการ ภาวะผู้นำและการมีส่วนร่วม มาเป็นตัวแปรต้นในการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

สรุปได้ว่า จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งจะเห็นได้ว่าระบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่หลายด้าน เช่นในการวางแผนเป้าหมาย ในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมทั้งการมีส่วนร่วมในการประเมินผล นอกจากนี้การมีส่วนร่วมยังเป็นหัวใจขององค์กรทุก ๆ องค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรธุรกิจ

^{๑๒๑} ผาสุก สถาพร, “การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้านหนองกระทุ่ม หมู่ที่ ๗ ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมืองนครราชสีมา จังหวัดนครราชสีมา”, **สารนิพนธ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต**, (สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๔๔), หน้า ก.

เอกชน หรือองค์กรของรัฐก็ตามเพราะนั่นหมายถึงการทำงานให้เร็วโดยรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่าย และตรงความต้องการของชุมชนอย่างแท้จริง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งจะเห็นได้ว่าระบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านยังมีปัญหาอุปสรรคอยู่หลายด้านซึ่งสามารถสรุปได้ดังตารางที่ ๒.๙ ดังนี้

ตารางที่ ๒.๙ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นักวิจัย	ผลการวิจัย
คณิงนิจ ศิริสมบูรณ์และคณะ. (วิทยานิพนธ์การศึกษาดุสิต. ๒๕๕๖).	ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา อยู่ในระดับมากทุกรายการ โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยที่สุด ได้แก่ การบริหารงานของคณะกรรมการหมู่บ้าน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการหมู่บ้าน และความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้าน
ชญาณ์นันท์ ณิชภัคปฐมภพ และคณะ. (วิทยานิพนธ์การศึกษา. ๒๕๕๘).	แนวทางการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ให้ความสำคัญผู้นำ และคณะกรรมการ ยังเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการกองทุนให้ประสบผลสำเร็จ และกลไกการมีส่วนร่วมเป็นกลไกที่ส่งผลให้การกองทุนมีประสิทธิภาพสูงสุดและเกิดความยั่งยืนกองทุน
บุญคลอง เรืองแสน และคณะ (วิทยานิพนธ์การศึกษา. ๒๕๕๙).	ด้านการอำนวยความสะดวก พบว่า ชาวบ้านมักจะใช้เงินผิดประเภท ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เงินในกรณีการช่วยสร้างงาน สร้างอาชีพ จึงยังไม่ชัดเจน อาจเนื่องจากชาวบ้านส่วนใหญ่มีความรู้ไม่เพียงพอ วิธีแก้ไขคือขณะนี้ได้ส่งเจ้าหน้าที่ไปช่วยฝึกอบรมอาชีพให้ชาวบ้านเพิ่มเติม

ตารางที่ ๒.๙ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
<p>ประไพ จ้อยอ่วม และคณะ (วิทยานิพนธ์การศึกษา.๒๕๕๙).</p>	<p>ปัญหาที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้าน คือขาดทุน จากผลการดำเนินงานในการ บริหารงานของกองทุน สมาชิก ภายในกลุ่มหรือกองทุนมีรายได้น้อย และยังไม่เป็นสถาบันการเงิน ที่มั่นคง ข้อเสนอแนะเพื่อให้การส่งเสริม ยกระดับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นสถาบันการเงินชุมชน นั้น รัฐบาลควรรับฟังความคิดเห็นของประธาน กองทุนหมู่บ้าน และให้การสนับสนุนให้ประธานกองทุนหมู่บ้านมีบทบาท สร้าง บรรยากาศการเรียนรู้ในเรื่องการบริหารจัดการกองทุนให้เกิด ในชุมชน</p>
<p>ไพรรินทร์ พฤตินอก (วิทยานิพนธ์การศึกษา. ๒๕๕๕).</p>	<p>กองทุนหมู่บ้านบริหารจัดการไปได้ภายใต้ปัญหาหลาย ๆ ด้าน เช่น ปัญหาด้านรายได้ ปัญหาด้านภัยพิบัติ ปัญหาด้านสุขภาพ เป็นต้น ทุนด้านการประกอบอาชีพ พบว่า ชาวบ้านทุกครัวเรือนประกอบ อาชีพทำนาซึ่งมีความสัมพันธ์กับรายได้ และการส่งใช้เงินยืม กองทุนหมู่บ้านในแต่ละปี คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้ที่มี บทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายกองทุนหมู่บ้านให้สามารถเอื้อ กับบริบทของชุมชน</p>
<p>วิลาวรรณ วงศ์สุวรรณ (วิทยานิพนธ์การศึกษา. ๒๕๕๙).(ต่อ)</p>	<p>แนวทางการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามหลักธรรมาภิบาล ของกองทุนหมู่บ้านในอำเภอศรีรัตนนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี ควร การทำงานที่สามารถตรวจสอบได้ สร้างความเข้าใจให้สมาชิกเห็น ความสำคัญของการมีส่วนร่วม สร้างจิตสำนึกให้ทุกคนมีความ รับผิดชอบต่อหน้าที่และมีการตอบสนองความต้องการของสมาชิก ทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน มีการทำงานตามวัตถุประสงค์ของภารกิจ มีการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า</p>

ตารางที่ ๒.๙ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ต่อ)

นักวิจัย	ผลการวิจัย
สิริวงษ์ เอียสกุล (วิทยานิพนธ์การศึกษา. ๒๕๕๓).	ปัญหาในการบริหารจัดการ ส่วนมากกลุ่มตัวอย่างกั้มเงินเพื่อนำไปใช้หนี้ เป็นการสะสมหนี้ โยกย้ายหนี้จากเจ้าหนี้ รายหนึ่งมาเป็นเจ้าหนี้อีกรายหนึ่งและปัญหาเกี่ยวกับประสิทธิภาพด้านการบริหารจัดการ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ไม่มีประสิทธิภาพและทักษะในการบริหารจัดการ เช่น การจัดทำบัญชี การบริหารโครงการ การติดตามงานและทักษะด้าน การพัฒนา
ทรรษา คล้ายจันทร์พงษ์ กฤษณา ปลั่งเจริญศรี และบัณฑิต ผังนิรันดร์(วิทยานิพนธ์การศึกษา. ๒๕๕๘).	จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า สิ่งแวดล้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการการบริหารจัดการส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนอกจากนี้ยังพบ อีกว่า ปัจจัยทางด้านการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗
เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ (วิทยานิพนธ์การศึกษา. ๒๕๕๐).	ด้านสังคม ต้องปรับทัศนคติในการพึ่งตัวเองและเสริมสร้างอำนาจให้ประชาชน ด้านการเมือง ต้องรื้อถอดการครอบงำของรัฐและจัดระบบอุปถัมภ์แบบใหม่ โดยมีมาตรการลงโทษการใช้อำนาจไม่เป็นธรรมของกรรมการหมู่บ้าน ส่วนปัญหาเฉพาะหน้าต้องเร่งแก้ปัญหาการขาดทรัพยากรและประสิทธิภาพในการพัฒนา เช่น อาจหาทางใช้ทรัพยากรร่วมกันและแลกเปลี่ยนประสพการณ์กัน
สำราญ มีแจ่ง และไพศาล วรคำ (วิทยานิพนธ์การศึกษา.๒๕๕๑)	ตัวชี้วัดศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มี ๖ องค์ประกอบหลัก ได้แก่ องค์ประกอบด้านคุณภาพการบริหารจัดการ ด้านภาวะผู้นำของประธาน ด้านคุณภาพของคณะกรรมการกองทุน ด้านคุณภาพของสมาชิกกองทุน ด้านความเข้มแข็งของชุมชน และด้านการได้รับการสนับสนุนของกองทุน
นางสาวผาสุก สถาพร (วิทยานิพนธ์การศึกษา.๒๕๔๔)	กระบวนการกองทุนหมู่บ้านช่วยเสริมสร้างความเข้มแข็งของกองทุน ชาวบ้านเกิดการเรียนรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เกิดการร่วมมือบริหารจัดการกองทุน สร้างจิตสาธารณะ ความรัก ความเอื้ออาทรต่อคนในชุมชน ปัญหาและอุปสรรคในการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านที่ผู้วิจัยพบว่า ๑.ปัญหาที่เกิดขึ้นจากสมาชิกคือสมาชิกขาดความรู้ความเข้าใจในกฎระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน สมาชิกมี

หนี้สินเดิมอยู่มาก การกู้ยืมจากกองทุนทำให้เกิดภาวะการหมุนเวียนหนี้สินและส่งผลให้มีหนี้สินเพิ่มมากขึ้นจากเดิม ๒. ปัญหาที่เกิดจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน คือคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านขาดประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุน , คณะกรรมการบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในระเบียบกองทุน ทำให้ยากต่อการทำความเข้าใจกับสมาชิก, คณะกรรมการส่วนใหญ่มีงานประจำทำให้ไม่มีเวลามาประชุมอย่างต่อเนื่องและบางคนยังขาดจิตสำนึกในเรื่องความเสียสละต่อส่วนรวม

๒.๘ กรอบแนวคิดในการวิจัย

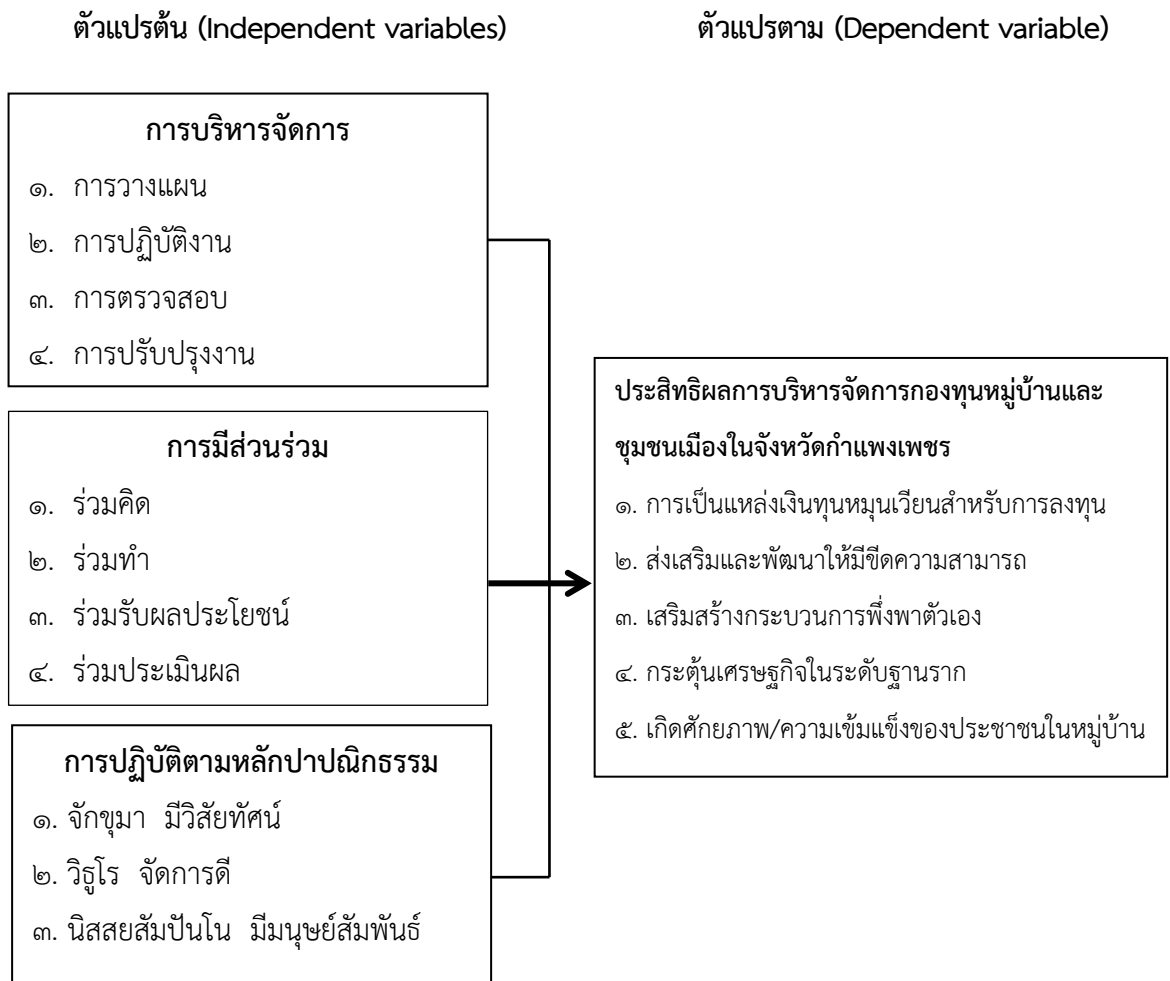
จากการศึกษาข้อมูลจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้กำหนดขอบเขตของการศึกษาและตัวแปร ดังนี้

กลุ่มตัวแปรอิสระ ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับการบริหาร ได้แก่การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน ได้ใช้แนวคิดทฤษฎีของ PDCA ของ William Edwards Deming^{๑๒๒} รวมทั้งการมีส่วนร่วมของกรรมการ สมาชิกกองทุน ประกอบด้วย การร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ และการร่วมประเมินผล โดยใช้แนวคิดทฤษฎีของโคเฮนและอัฟฮอฟฟ (Cohen & Uphoff)^{๑๒๓} และใช้การปฏิบัติตามหลักปาปนิกรธรรม ซึ่งประกอบด้วย การมีวิสัยทัศน์ การจัดการดี การมีมนุษยสัมพันธ์

กลุ่มตัวแปรตาม เรื่องประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร โดยนำวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมากำหนดเป็นตัวชี้วัดผลสัมฤทธิ์ของประสิทธิผลในตัวแปรตามซึ่งประกอบด้วย เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน การส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก และ สร้างศักยภาพความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน

^{๑๒๒} Deming, Edward W., *Out of the Crisis*, (USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study, 1995), p. 185.

^{๑๒๓} Cohen & Uphoff, *Effective Behavior in Organizations*, (New York: Richard D. Irwin Inc, 1980), p. 20.

แผนภาพที่ ๒.๑ กรอบแนวคิดในการวิจัย

<p>ตอนที่ ๒</p> <p>ศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p>	<p>๑. ตรวจสอบความเหมาะสมของประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๒๐ ท่าน</p> <p>๒. ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)</p> <p>๓. ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา</p>	<p>ได้ชุดความรู้ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p>
<p>ตอนที่ ๓</p> <p>๑. พัฒนาตัวแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p> <p>๒. ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบจำลองกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p>	<p>๒. ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบจำลองกับบริบทของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร โดยการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๓ ท่าน เพื่อยืนยันรูปแบบ</p> <p>๓. ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)</p> <p>๔. ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา</p> <p>๕. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation)</p>	<p>๑. ได้ชุดความรู้ของตัวแบบของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p> <p>๒. ได้ตัวแบบการจัดการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (ฉบับสมบูรณ์)</p>

ภาพที่ ๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ ๓ การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัย เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมชุมชนนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ควบคุมชุมชนนิพนธ์ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอเพื่อพิจารณาและเผยแพร่ต่อไป

๓.๒ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้ใช้แผนแบบการวิจัยแบบผสมวิธีโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อขยายผลวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Method to Extend Quantitative Results) แสดงได้ดังภาพที่ ๓.๒

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ๑. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๒. เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๓. เพื่อนำเสนอต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิผลในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ออกแบบการวิจัยด้วยวิธีวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อขยายผลวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งประกอบด้วยแผนแบบการวิจัย ประชากร กลุ่มตัวอย่าง ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ และผู้เชี่ยวชาญ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

๓.๑.๑ รูปแบบการวิจัย

๓.๑.๒ ระยะเวลาที่ ๑ การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๑.๒.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๓.๑.๒.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๒.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑.๒.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑.๓ ระยะเวลาที่ ๒ การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๑.๓.๑ กลุ่มเป้าหมาย/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ

๓.๑.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

๓.๑.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๓.๑.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้แนวทางในการดำเนินการในวิจัยครั้งนี้เป็นไปอย่างมีระบบและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงได้กำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการวิจัยเป็น ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การเตรียมการวิจัย ขั้นตอนนี้เป็นการศึกษาแนวความคิดเกี่ยวกับศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการบริหารงานคุณภาพ (PDCA) ทฤษฎีการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการตามหลัก ปาปนิถธรรม เพื่อนำมาพัฒนาเป็นตัวแบบการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งตำรา เอกสารวิชาการ ข้อมูลสารสนเทศ งานวิจัยต่าง ๆ ทั้งในประเทศและ ต่างประเทศ

ขั้นตอนที่ ๒ การดำเนินการวิจัย เป็นขั้นตอนการศึกษาวิเคราะห์กำหนดกรอบแนวคิด ของการวิจัย เพื่อการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล การพัฒนาเครื่องมือ ปรับปรุง คุณภาพ และนำเครื่องมือที่สร้างและพัฒนาไปเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง และนำข้อมูลที่ได้มา ทดสอบความถูกต้อง ก่อนที่จะมีการวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ ทั้งนี้ขั้นตอนการ ดำเนินการวิจัยในขั้นตอนที่ ๒ นี้จะประกอบด้วยขั้นตอนย่อย ๓ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนการดำเนินการ	กระบวนการ	ผลที่ได้รับ
<p>ตอนที่ ๑</p> <p>ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและ งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้</p> <p>๑. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้ง เอกสารภายในและ ต่างประเทศ</p> <p>๒. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย</p> <p>๓. สร้างเครื่องมือและตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือวิจัยที่ใช้ ในการเก็บรวบรวมข้อมูล</p> <p>๔. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ</p>	<p>๑. วิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี และ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อหาปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการการบริหารงานของกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p> <p>๒. สร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย จากผลของการ วิเคราะห์ สังเคราะห์ (Systematic Reviews)</p> <p>๓. จัดทำแบบสอบถาม</p> <p>๔. ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงของเนื้อหา และนำมาหาค่า IOC</p> <p>๕. Try out โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค</p> <p>๖. เก็บรวบรวมข้อมูลภาคสนามจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๔๐๐ ชุด ในจังหวัดกำแพงเพชร</p> <p>๗. วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ใช้การวิเคราะห์ด้วย สถิติเชิงบรรยาย และการวิเคราะห์ด้วย โปรแกรมSPSS ค่าร้อยละ,และการวิเคราะห์ การถดถอย (Linear Regression)</p>	<p>๑. นิยามศัพท์ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็น แนวทางในการพัฒนากรอบ แนวคิดในการวิจัย</p> <p>๒. กรอบแนวคิดในการวิจัย</p> <p>๓. ได้ข้อมูลเชิงปริมาณจากการตอบ แบบสอบถามจำนวน ๔๐๐ ชุด</p> <p>๔. ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้</p> <p>๔.๑ ได้ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับลักษณะกลุ่ม ตัวอย่าง การแจกแจงของ กลุ่มตัวอย่าง</p> <p>๔.๒ ได้ผลการศึกษาเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพการการบริหาร จัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชน เมือง ใน จั ง หั ว ด กำแพงเพชร</p>

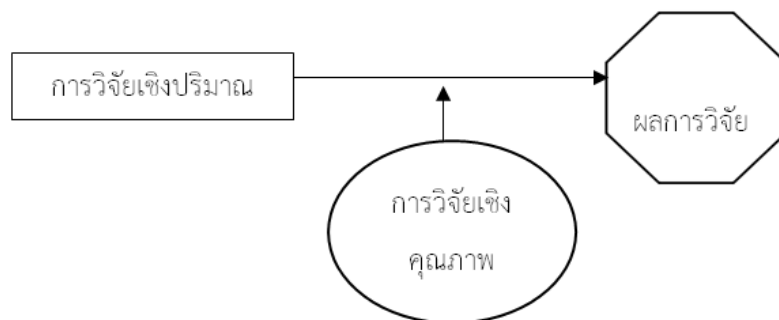
<p>ตอนที่ ๒</p> <p>ศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p>	<p>๑. ตรวจสอบความเหมาะสมของประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน ๒๐ ท่าน</p> <p>๒. ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)</p> <p>๓. ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา</p>	<p>ได้ชุดความรู้ของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p>
<p>ตอนที่ ๓</p> <p>๑. พัฒนาตัวแบบประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p> <p>๒. ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบจำลองกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p>	<p>๒. ตรวจสอบความเหมาะสมของแบบจำลองกับบริบทของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร โดยการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๓ ท่าน เพื่อยืนยันรูปแบบ</p> <p>๓. ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling)</p> <p>๔. ใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา</p> <p>๕. การสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation)</p>	<p>๑. ได้ชุดความรู้ของตัวแบบของการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร</p> <p>๒. ได้ตัวแบบการจัดการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรที่เหมาะสมสำหรับใช้ในการวิจัยครั้งนี้ (ฉบับสมบูรณ์)</p>

ภาพที่ ๓.๑ ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ ๓ การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำร่างรายงานผลการวิจัย เพื่อนำเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมชุมชนนิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการผู้ควบคุมชุมชนนิพนธ์ จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอเพื่อพิจารณาและเผยแพร่ต่อไป

๓.๒ รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) ผู้วิจัยได้ใช้แผนแบบการวิจัยแบบผสมวิธีโดยใช้วิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อขยายผลวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Method to Extend Quantitative Results) แสดงได้ดังภาพที่ ๓.๑

ภาพที่ ๓.๒ การวิจัยแบบผสมวิธีด้วยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อขยายผลวิธีการวิจัยเชิงปริมาณ^๑

จากแผนแบบงานวิจัยในภาพที่ ๓.๑ ทำให้ได้แนวทางในการออกแบบการวิจัยโดยแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ดังนี้

ระยะที่ ๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยเริ่มจากการศึกษาวิจัยในเชิงเอกสาร (Documentary Research) เพื่อทบทวน แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยเลือกตามเกณฑ์ที่สำคัญ ประกอบด้วย ๑) ความจริง (Authenticity) ๒) ความถูกต้องน่าเชื่อถือ (Credibility) ๓) การเป็นตัวแทน (Representativeness) และ ๔) ความหมาย (Meaning) ความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของข้อมูลในเอกสารที่นำมาวิเคราะห์ และสังเคราะห์ โดยนำผลที่ได้รับมาดำเนินการสร้างกรอบแนวคิดในการวิจัย และดำเนินการสร้างแบบสอบถาม (Questionnaire) ที่มีความสอดคล้องกับกรอบแนวคิดในการวิจัย เพื่อเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

ระยะที่ ๒ การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีกระบวนการ ดังนี้

๑) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจงเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและตัวแทนชุมชน จำนวน ๒๐ ท่าน และการสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจน สามารถอธิบายเสริม สนับสนุน ข้อโต้แย้งต่าง ๆ และเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ รวมถึงการเสนอแนะข้อคิดเห็นในประเด็นที่มีข้อขัดแย้ง หรือเห็นควรเพิ่มเติมให้ชุดความรู้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตัวแปรศึกษาคือ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงพรรณนา

๒) การสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) กับผู้เชี่ยวชาญ (Expert) ผู้วิจัยกำหนดการสนทนากลุ่มเฉพาะของผู้เชี่ยวชาญด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยตรง มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์ และมี

^๑ นงลักษณ์ วิรัชชัย, วิจัยและสถิติ: คำถามชวนตอบ, (กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดไอคอนพรินติ้ง, ๒๕๕๒), หน้า ๕๖-๕๗.

ความสามารถในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบเป็นอย่างดีโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และการสร้างเครือข่ายในการปฏิบัติงานร่วมกันของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholder) รวมถึงการสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในด้านการจัดการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างรอบด้านด้วยความละเอียดลึกซึ้ง จำนวน ๑๓ ท่าน

๓.๓ ระยะที่ ๑ การออกแบบการวิจัยเชิงปริมาณ

๓.๓.๑ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

๑) ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวน ๗๓๗ แห่ง ใน ๑๑ อำเภอของจังหวัดกำแพงเพชร

๒) กลุ่มตัวอย่าง (Sample) ผู้วิจัยกำหนดประชากรตามจำนวนของหน่วยกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๗๓๗ แห่ง วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง เป็นแบบแบ่งพื้นที่ (Cluster or Area Sampling) ดังนี้ แบ่งพื้นที่ตามเขตอำเภอได้ทั้งหมด ๑๑ กลุ่ม/อำเภอ ในแต่ละอำเภอสุ่มกองทุนหมู่บ้านมาอำเภอละ ๑ หมู่บ้าน โดยวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Sample Random Sampling) ในแต่ละกองทุน สุ่มสมาชิกกองทุนมาตามจำนวนสัดส่วนของประชากร รายละเอียดดังแสดงในตาราง

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

กองทุนหมู่บ้านที่	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านประชารัฐ	๑๒๕	๔๕
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านตลิ่งชัน	๘๙	๓๒
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านมอเมค่าพัฒนา	๘๒	๒๙
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม	๘๕	๓๐
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าขมิ้น	๑๑๐	๓๙
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าไม้	๑๘๐	๖๕
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองท่าไม้	๕๑	๑๘
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านทรัพย์แวง	๑๙๕	๗๐
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองสังกะสี	๓๕	๑๓
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านแหมไค้ง	๙๕	๓๔
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านลานดอกไม้	๗๐	๒๕
รวม	๑,๑๑๗	๔๐๐

๓.๓.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามความคิดเห็นเชิงสำรวจ (Questionnaire) สำหรับการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) ขั้นตอนการสร้างแบบสอบถาม

ขั้นตอนการสร้างและตรวจสอบคุณภาพตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑.๑) ศึกษาข้อมูลแนวคิด ทฤษฎี เอกสาร รายงานวิจัย รายงานการประชุมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ครอบคลุมเนื้อหาตามวัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย เพื่อกำหนดนิยามตัวแปรที่ใช้ศึกษาตามกรอบแนวคิดของการวิจัยซึ่งได้นิยามตัวแปรที่กำหนดไว้ในกรอบแนวคิดดังนี้

๑.๒) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

๑.๓) สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

๑.๔) ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา โดยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น พร้อมทั้งนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปร เพื่อตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

๑.๕) นำเครื่องมือที่ได้จากการไปทดลองแจก (Try Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน ๓๐ ชุด มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา

๑.๖) จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับจริง และนำไปแจกกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

๑.๗) รวบรวมแบบสอบถาม แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อหาข้อสรุปที่เป็นเชิงสถิติ และสังเคราะห์ข้อมูลที่ได้เพื่อนำมาสู่กระบวนการสร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Form)

๒) ลักษณะของแบบสอบถาม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเชิงสำรวจ (Questionnaire) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นตามกรอบวิจัย โดยการสร้างแบบสอบถามโดยแบ่งออกเป็น ๔ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน ๖ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับวิธีการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale)^๒ จำนวน ๘๐ ข้อ คำตอบมี ๕ ระดับ ดังนี้

^๒ Likert, Rensis, *The Method of Constructing and Attitude Scale*, Reading in Attitude Theory and Measurement, (Fishbein, Matin, Ed. New York: Wiley & Son, 1970), pp. 90-95.

- ๕ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมากที่สุด
- ๔ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก
- ๓ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง
- ๒ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อย
- ๑ หมายถึง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Questions) จำนวน ๑ ข้อ

๓) การตรวจสอบและหาคุณภาพของแบบสอบถาม

ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนโดยได้นำแบบสอบถามหาค่าความเที่ยงตรง (Validity) และหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) มีขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ดังนี้

๓.๑) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาฯ ศึกษานิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือที่ออกแบบไว้

๓.๒) หาค่าความเที่ยงตรง (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้ว เสนอประธานและกรรมการที่ปรึกษาฯ ศึกษานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและนำเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสม จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๒.๑) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๒) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภชัย ทวี อาจารย์ประจำคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์

๒.๓) ดร.ไอศูรย์ ตีรัตน์ ท้องถิ่นจังหวัดกำแพงเพชร

๒.๔) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระจ่าง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒.๕) อาจารย์ ดร.สุรียา รักษาเมือง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือในการวิจัยก่อนนำไปใช้ เพื่อพิจารณาทั้งในด้านเนื้อหาสาระและโครงสร้างของคำถาม ตลอดจนภาษาที่ใช้และตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยการวัดความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างคำถามแต่ละข้อ และวัดอุปสรรค (IOC : (The Index of Item Objective Congruence)) ที่มีเกณฑ์ในการพิจารณาให้คะแนน ดังนี้

- +๑ หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย
- ๑ หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย

หลังจากนั้นนำคะแนนของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง^๓ โดยใช้สูตรของ Rainelle & Hamilton^๓ มีสูตรการคำนวณดังนี้

$$\text{ใช้สูตร } IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้อง
(Index of Item – Objective Congruence)

R คือ คะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ
 $\sum R$ คือ ผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
 N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การแปลความหมาย ค่าดัชนีความสอดคล้องที่ยอมรับได้ ซึ่งเครื่องมือการวิจัยฉบับนี้ได้ค่า IOC ทุกข้อ ซึ่งถือว่าเครื่องมือใช้ได้ ทั้งนี้ผู้วิจัยเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า ๐.๖ จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ รูป/คน มาเป็นข้อคำถาม ซึ่งได้ตรวจสอบแบบสอบถามแล้วเห็นว่าแบบสอบถามทุกข้อที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงตรงของเนื้อหาครอบคลุมในแต่ละด้าน และครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัย

๓) หากความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากรที่มีลักษณะใกล้เคียงกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน ๓๐ ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาตามวิธีการของครอนบาค (α : Cronbach's Alpha Coefficient)^๔ โดยเครื่องมือการวิจัยได้ค่าของแบบสอบถามเท่ากับ .๘๖๓ ซึ่งถือได้ว่าแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

๔) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอความเห็นชอบและจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อใช้แจกกลุ่มตัวอย่างจริงในการวิจัยต่อไป

๓.๓.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถาม จำนวน ๔๐๐ ฉบับ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างๆ เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเบื้องต้นก่อนลงพื้นที่ ข้อมูลที่สำคัญ

^๓ Rainelle, R.J. and Hamilton, R.K. "On the Use Content Specialist's in the Assessment of Criterion Reference Test Item Validity", *Dutch Journal of Educational Research*, Vole 2, (1977): 49-60.

^๔ Cochran, W. G., *Sampling Techniques*, Third Edition, (New York: John Wiley & Sons, Inc, 1977), p. 200.

ในช่วงนี้ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีวงจรบริหารงานคุณภาพ (PDCA), ทฤษฎีการมีส่วนร่วม, หลักปาปนิกรธรรมในการบริหารจัดการประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในจังหวัดกำแพงเพชรและผลงานวิจัยเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ได้มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล ๔ วิธี คือ (๑) การสังเกต (Observation) (๒) ตำราและเอกสาร (Texts & Documents) (๓) การสัมภาษณ์ (Interviews) (๔) การบันทึกวีดิทัศน์และโสตทัศนูปกรณ์ (Audio & video recording) การสัมภาษณ์เป็นวิธีการที่จะได้ข้อมูลเกี่ยวกับความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็น และมุมมองค่านิยมที่จะนำไปสู่การปฏิบัติ ระบุไปถึงการบอกเล่าประสบการณ์ต่าง ๆ ที่สะท้อนให้เห็นในบุคคลนั้น ๆ และที่สำคัญการสัมภาษณ์จะเป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกิดขึ้นในอดีต มาพรรณนาได้

๒) นำข้อมูลที่ได้ไปวิเคราะห์และประมวลผลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัยทางสังคมศาสตร์

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณเป็นหลัก โดยการดำเนินการขั้นแรก คือ

๑) นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ (Editing) แล้วดำเนินการลงรหัสตามคู่มือการลงรหัส (Code Book)

๒) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

(๑) สถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าทางสถิติ ตามเกณฑ์การตัดสินใจระดับความคิดเห็นมีช่วงค่าเฉลี่ยการตอบที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ^๕ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปกำหนดเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดเป็นข้อคำถามและการแปลความหมาย ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	หมายถึง
๔.๕๐-๕.๐๐	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารอยู่ในระดับ มากที่สุด
๓.๕๐-๔.๔๙	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารอยู่ในระดับ มาก
๒.๕๐-๓.๔๙	มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารอยู่ในระดับ ปานกลาง

^๕ สุวิมล ว่องวานิช, การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส, ๒๕๕๙), หน้า ๒๓๐.

๑.๕๐-๒.๔๙ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารอยู่ในระดับ น้อย

๑.๐๐-๑.๔๙ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

(๓) การทดสอบสมมติฐาน ข้อ ๑) การบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ข้อ ๒) การมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร และข้อ ๓) การปฏิบัติตามหลักป้าปณิธาน ส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นก่อนการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ^๖ ดังนี้

๑) ตรวจสอบการแจกแจงของกลุ่มประชากร (Normality) ด้วย วิธีการทดสอบ One Simple Kolmogorov- Simonov Test พบว่า มีค่า Z มีค่ามากกว่านัยสำคัญ ที่ .๐๕ แสดงว่าข้อมูลมีการแจกแจงปกติเป็นไปตามข้อตกลง

๒) ตรวจสอบความเป็น Linearity ดูความสัมพันธ์กันเชิงเส้นตรงของตัวแปร ตรวจสอบจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ r_{xy} พบว่า ตัวแปรอิสระและตัวแปรตามมีความสัมพันธ์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

๓) ตรวจสอบตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (Multicollinearity) พิจารณาจากค่า Variance Inflation Factor (VIF) ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน ๑๐ พบว่า ค่า VIF ทุกสมมติฐานเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น พิจารณา ค่า Tolerance ซึ่งพบว่ามีค่าอยู่ระหว่าง $0 > 1$ พบว่า แสดงว่า ตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กันเองเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

๓.๑) กราฟ Normal Prob. Plot มีการแจกแจงแบบปกติ มีการเรียงตัวใกล้เคียงเส้นตรงเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

๓.๒) มีตรวจสอบความคงที่ของความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อน (Heteroscedasticity) โดยการพล็อตกราฟระหว่างค่ามาตรฐานของเศษเหลือ (e_i) กับค่าประมาณของตัวแปรตาม ถ้าความแปรปรวนของค่าความคลาดเคลื่อนมีค่าคงที่ กราฟที่ได้จะต้องต่างจากศูนย์ไม่มากนักเป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

๓.๓) มีความแปรปรวนคงที่ โดยพิจารณาจากกราฟ Scatterplot ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน (Autocorrelation) พิจารณา ค่า Durbin-Watson ซึ่งต้องมีค่าไม่เกิน ๑.๕ - ๒.๕ สรุปได้ว่า ความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกัน เป็นไปตามข้อตกลงเบื้องต้น

การใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression coefficients) แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ซึ่งเป็นวิธีการคัดเลือก

^๖ กัลยา วานิชย์บัญชา, การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล, พิมพ์ครั้งที่ ๑๖ (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓), หน้า ๓๗๐.

แบบการผสมผสานระหว่างวิธีการคัดเลือกตัวแปรของ forward Selection และวิธีของ Backward elimination ร่วมเข้าด้วยกัน^๗ ในขั้นแรกจะเลือกตัวแปรทำนายที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์กับตัวแปรตามสูงที่สุดเข้าสมการโดยวิธี forward Selection ถ้าไม่พบตัวแปรทำนายใดผ่านเกณฑ์เข้าสมการได้ก็แสดงว่า ไม่มีตัวแปรทำนายใดมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตามการวิเคราะห์ก็จะต้องยุติ แต่ถ้าหากมีตัวแปรทำนายบางตัวผ่านเกณฑ์เข้าสมการได้ จะใช้วิธีการ forward Selection และวิธีการ Backward Selection คือ การนำตัวแปรทำนายทั้งหมดที่ผ่านเข้าสมการพร้อมกันเพื่อพิจารณาตัวแปรทำนายพร้อมกันทุกตัวที่จัดเข้าสมการก่อนหน้านี้ ตัวแปรทำนายได้มีนัยสำคัญน้อย โดยพิจารณาจากค่าสถิติค่า t ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติก็ต้องถูกตัดออกจากสม แล้วสร้างสมการทำนายในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน

(๔) ข้อมูลที่ได้จากคำถามปลายเปิด นำมาจัดกลุ่มคำตอบวิเคราะห์รายข้อ วิเคราะห์โดยเทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบท (Content Analysis Techniques) นำเสนอข้อมูลโดยเขียนเป็นความเรียงประกอบตาราง

๓.๔) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด (Open-ended Question) วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis Technique) ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง

๓.๔ ระยะเวลาที่ ๒ การออกแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ

๓.๔.๑ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญและผู้เชี่ยวชาญ

๑) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants)

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ผู้วิจัยกำหนดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้เชี่ยวชาญในสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและตัวแทนชุมชน จำนวน ๒๐ รูป/ท่าน เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจน สามารถอธิบายเสริม สนับสนุน ข้อโต้แย้งต่าง ๆ และเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์ รวมถึงการเสนอแนะข้อคิดเห็นในประเด็นที่มีข้อขัดแย้ง หรือเห็นควรเพิ่มเติมให้ชุดความรู้มีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ตัวแปรศึกษา คือ ชุดความรู้ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร โดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) กับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยแบ่งออกเป็น ๔ ด้านรวมทั้งสิ้น ๒๐ รูป/ท่าน

๑.๑) ด้านหน่วยงานภาครัฐ เป็นผู้ขับเคลื่อนนโยบายของภาครัฐลงสู่เชิงพื้นที่ในจังหวัดกำแพงเพชร จำนวน ๕ ท่าน

๑. นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร

๒. นางโสภา บุญยี่น พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร

^๗ ยุทธ ไกยวรรณ, การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๖), หน้า ๑๕๑.

๓. นายณัฐพงษ์ ผิวบาง พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

๔. นายธีรพงศ์ เปรมปรี พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร

๕. นางสาวเกษร กันสุ่ม พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๒) ด้านผู้บริหารกองทุนหมู่บ้านฯ เป็นผู้บริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ทำหน้าที่ในการนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ และการกระจายการสนับสนุนให้แก่สมาชิกกองทุน จำนวน ๕ ท่าน

๑. นายสมพงษ์ เชี่ยวเขตวิทย์ ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๒. นายณภูมิตร ชัยภา ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร

๓. นายธนากร เกิดศรี เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๔. นางสมพร จันทวิมล เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๕. นางกาญญา เอี่ยมแพร เற்றுญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๓) ด้านสมาชิกกองทุนหมู่บ้านฯ เป็นผู้ได้รับผลดีผลเสียจากการบริหารจัดการของกองทุนฯ จำนวน ๕ ท่าน

๑. นางวิไลวรรณ รัตนอุบล สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตออำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๒. นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตออำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๓. นายเอื้อง จันทน สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๔. นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๕. นางจเร บุญเนียม สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

๑.๔) ด้านนักวิชาการที่เกี่ยวข้อง เป็นผู้เชี่ยวชาญในสาขาวิชาการ จำนวน ๕ ท่าน

๑. ศ.ดร.กฤษ เพิ่มพันจิตต์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

๒. พระครูสิทธิวิจิตรธรรม เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร

๓. พระครูไพโรจน์วิจิตรกร เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร

๔. ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลธัญธา อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร

๕. นายยศขจร ชันสิงหา ปราชญ์ชาวบ้านตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร

๒) ผู้เชี่ยวชาญ (Expert)

ผู้วิจัยกำหนดการประชุมความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักวิชาการทางรัฐประศาสนศาสตร์และพระพุทธศาสนา ประชาชน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เพื่อนำไปสู่การแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ สนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เพื่อสร้างองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องในประสิทธิผลการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างรอบด้านด้วยความละเอียดถี่ถ้วน จำนวน ๑๓ ท่าน ประกอบด้วย

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผอ.หลักสูตรบัณฑิตศึกษา

๒. ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๓. รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยะมางกุล อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกรียงศักดิ์ สุขเหลือง รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ภาควิชาการ

๕. ศาสตราจารย์ พล.ต.ท.หญิง ดร. นัยนา เกิดวิชัย อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อนุวัต กะสังข์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๗. อาจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๘. อาจารย์ ดร.กาญจนา ต่าจตุติ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๙. อาจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๑๐. อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

๑๑. นางสาวปณณา แสงอาวุธ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาการอำเภอวังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา

๑๒. นายไพฑูรย์ อ่อนชื่น ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านรณชัย หมู่ที่ ๘ ตำบลเชียงรากน้อย อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา

๑๓ นางสาววิณา มั่นคง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านรณชัย หมู่ที่๘ ตำบลเชียงรากน้อย อ.บางปะอิน จ.พระนครศรีอยุธยา

๓.๔.๒ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยในเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในการสัมภาษณ์ (Interview) ซึ่งเป็นคำถามปลายเปิดที่จะนำไปใช้สัมภาษณ์สำหรับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ในการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑) ศึกษารวบรวมข้อมูลจากเอกสาร เป็นการรวบรวมขั้นแรกเมื่อเริ่มทำการวิจัย โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการวิจัย ช่วยในการกำหนดประเด็นและตัวแปรที่จะศึกษา และเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบความคิดในการสร้างแบบสัมภาษณ์รวมทั้งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย

๒) กำหนดคำถามการวิจัย (Research Question) คือ คำถามที่ต้องการคำตอบจากการวิจัยหรือเป็นสิ่งต้องตอบโจทย์ของวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาจากปัจจัยและประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นและเกี่ยวเนื่องกันกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๓) ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสัมภาษณ์

๔) สร้างแบบสัมภาษณ์จากการวิเคราะห์ สังเคราะห์แนวคิด และข้อค้นพบจากผลงานวิจัยในบริบทปัจจัยที่มีอิทธิพลทางตรง และทางอ้อมต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants) ทั้งนี้เพื่อให้ได้ข้อค้นพบที่ชัดเจน สามารถอธิบายเสริม สนับสนุน ข้อโต้แย้งต่างๆ ให้ละเอียด และเสริมให้มีความรู้ ความเข้าใจในปรากฏการณ์นี้ที่เป็นตัวแปรศึกษาจากการวิจัยเชิงเอกสารให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยโดยการสร้างแบบสัมภาษณ์ (Interviews Form) ตามกรอบปัจจัยที่กำหนด แบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ ข้อมูลผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสัมภาษณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยกำหนดการสร้างแบบสัมภาษณ์จากดัชนีของตัวแปรที่ได้จากการวิเคราะห์ และสังเคราะห์

ตอนที่ ๓ แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ

๓.๔.๓ การเก็บรวบรวมข้อมูล

๑) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นปฐมภูมิ (Primary Source) ได้แก่ การศึกษาจากพระไตรปิฎก อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา คัมภีร์ ฉบับภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการตามหลักพุทธธรรม

๒) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารชั้นทุติยภูมิ (Secondary Source) หรือการวิจัยเชิงเอกสาร (Documentary Research) ได้แก่ ส่วนที่เป็นคำอธิบายจากเอกสาร หนังสือ ตำราที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยการทบทวน วิเคราะห์ และสังเคราะห์เพื่อให้ได้ตัวแปรที่ส่งผลต่อการจัดการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๓) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ มีวิธีการเก็บข้อมูลหลายแบบให้เลือกตามความเหมาะสมของข้อมูลที่ต้องการ และตามลักษณะของประชากรเป้าหมายในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

๓.๑) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร สถิติ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นการรวบรวมผลจากแบบสอบถามในขั้นแรกเมื่อเริ่มทำการวิจัย โดยศึกษาเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาประกอบการวิจัย ช่วยในการกำหนดประเด็นและตัวแปรที่จะศึกษา และจากการวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถาม เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดกรอบคำถามในการสร้างแบบสัมภาษณ์รวมทั้งนำมาใช้ในการวิเคราะห์ด้วย

๓.๒) การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informants Interview) ซึ่งเป็นผู้ที่มีความรู้หรือมีข้อมูลในเรื่องที่ผู้วิจัยกำลังศึกษาดีที่สุดหรือมีความเกี่ยวข้องมากที่สุด โดยแบ่งเป็น ๔ ด้าน จำนวน ๒๐ รูป/ท่าน ที่ถูกเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

๔) การเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ ตรวจสอบความเหมาะสมของกรอบแนวคิดการวิจัยโดยการสนทนากลุ่มเฉพาะกับผู้เชี่ยวชาญ จำนวน ๑๓ ท่าน เพื่อยืนยันต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๕) การเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต (Observation) ในการลงพื้นที่เพื่อไปเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสังเกต (Observation) โดยการไม่มีส่วนร่วม (Non-participant Observation) เป็นการสังเกตแบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Observation) ผู้สังเกตจะต้องเฝ้ามองพฤติกรรมผู้ถูกสังเกตอยู่ห่าง ๆ โดยไม่เข้าไปร่วมกิจกรรมของกลุ่มตัวอย่างหรือผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยสังเกตจากแบบแผนการกระทำ สภาพสังคม ตลอดจนแนวคิดทัศนคติของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญทั้งนี้แล้วแต่การสังเกตซึ่งถ้าผู้ถูกสังเกตรู้ตัวก็จะทำให้ข้อมูลที่ได้บิดเบือนไป ผู้วิจัยไม่กำหนดเฉพาะเรื่องที่จะสังเกตอย่างเดียว แต่จะทำการสังเกตเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องด้วย จึงไม่สามารถกำหนดรูปแบบที่แน่นอนได้โดยไม่ต้องการให้ผู้ถูกสังเกตรู้สึก ระวัง เพราะอาจทำให้พฤติกรรมผิดไปจากปกติได้

๓.๓.๔ การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัย ดำเนินการตามขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยการดำเนินการขั้นแรก คือ

๑) นำแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้ นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสำรวจ (Editing) แล้วดำเนินการลงรหัสตามคู่มือการลงรหัส (Code Book)

๒) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป

(๑) สถานภาพส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

(๒) ข้อมูลเกี่ยวกับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารเทศบาลตำบลในจังหวัดนนทบุรี วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน S.D. (Standard Deviation) วิเคราะห์ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ เพื่อหาค่าทางสถิติ ตามเกณฑ์การตัดสินระดับความคิดเห็นมีช่วงค่าเฉลี่ย การตอบที่เป็นมาตรฐานส่วนประมาณค่า ๕ ระดับ^๕ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวไปกำหนดเป็นข้อมูลพื้นฐาน ในการกำหนดเป็นข้อคำถามและการแปลความหมาย

ผลการทำวิจัยเชิงคุณภาพ จากการสัมภาษณ์ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ผลการวิจัยเชิงปริมาณ จากแบบสอบถาม และการจัดสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion) อย่างเป็นระบบ

ผู้วิจัยใช้วิธีการประมวลสังเคราะห์ เป็นองค์ความรู้ใหม่เพื่อปรับปรุงการวิจัยให้เกิดความสมบูรณ์ถูกต้อง และเชื่อถือได้ และอธิบายผลการวิเคราะห์ และสังเคราะห์ผลออกมาและสื่อให้ผู้อื่นเข้าใจ

โดยผู้วิจัย จะนำข้อมูลจากผลการวิจัยในแต่ละขั้นตอน มาวิเคราะห์จัดรวบรวมข้อมูลพร้อมอธิบายความหมายแล้วทำการสร้างข้อสรุป (Conclusions) ด้วยวิธีวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) ที่ความสร้างข้อสรุปข้อมูลจากผลการวิจัยด้วยการวิเคราะห์โดยการจัดระบบเชิงเนื้อหา (Content Analysis) เพื่อให้การสรุปข้อมูลผลการวิจัย ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพเกิดความสมบูรณ์สามารถนำมาตีความสร้างข้อสรุปจากผลการวิจัยสามารถสร้างรูปแบบเพื่อนำเสนอ “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ให้สามารถใช้ได้จริงอย่างเป็นรูปธรรมได้ต่อไป ตามขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

^๕ สวีมล ว่องวานิช, การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น, (กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส, ๒๕๕๙), หน้า ๒๓๐.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาเรื่อง “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๓) เพื่อนำเสนอต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิผลในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลและทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ และนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น ๒ ส่วน คือ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพดังนี้

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

๔.๒ การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์

๔.๓ องค์ความรู้จากการวิจัย

๔.๑ การวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

๔.๑.๑ ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล

ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา ระยะเวลาในการปฏิบัติงาน รายได้ต่อเดือน ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล (n=๔๐๐)

ลำดับ	ปัจจัยส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
๑	เพศ		
	ชาย	๑๓๒	๓๓.๐
	หญิง	๒๖๘	๖๗.๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๒	อายุ		
	ต่ำกว่า ๒๕ ปี	๗	๑.๘
	๒๕ - ๓๕ ปี	๔๒	๑๐.๕
	๓๖ - ๔๕ ปี	๑๔๘	๓๗.๐
	ตั้งแต่ ๔๖ ปีขึ้นไป	๒๐๓	๕๐.๗
รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐	

ตารางที่ ๔.๑ จำนวน และร้อยละของข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล (ต่อ)

๓	ระดับการศึกษา		
	ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น	๓๒๘	๘๒.๐
	ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	๕๙	๑๔.๗
	ระดับปริญญาตรี	๑๓	๓.๓
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๔	ความเกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน		
	ผู้บริหาร	๙๕	๒๓.๘
	สมาชิกกองทุน	๒๘๙	๗๒.๒
	อื่น ๆ โปรตระกูล	๑๖	๔.๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๕	รายได้ต่อเดือน		
	๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท	๒๙๖	๗๔.๐
	๑๐,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท	๙๒	๒๓.๐
	๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท	๑๒	๓.๐
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐
๖	ระยะเวลาของการเป็นสมาชิก		
	๑ - ๕ ปี	๖๙	๑๗.๓
	๖ - ๑๐ ปี	๑๑๐	๒๗.๕
	๑๑ - ๑๕ ปี	๑๘๙	๔๗.๒
	๑๖ - ๒๐ ปี	๓๐	๗.๕
	๒๑ ปี ขึ้นไป	๒	๐.๕
	รวม	๔๐๐	๑๐๐.๐

จากตารางที่ ๔.๑ เป็นการวิเคราะห์ข้อมูล จำนวน และร้อยละของปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน ๔๐๐ คน สรุปได้ดังนี้

ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน ๒๖๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๐ และเพศชาย จำนวน ๑๓๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐ ตามลำดับ

ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ ๔๖ ปีขึ้นไป จำนวน ๒๐๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗ รองลงมา มีอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี จำนวน ๑๔๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐ มีอายุระหว่าง ๒๕

- ๓๕ ปี จำนวน ๔๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕ และมีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี จำนวน ๗ คน คิดเป็นร้อยละ ๑.๘ ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน ๓๒๘ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๐ รองลงมามีระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน ๕๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗ และมีระดับปริญญาตรี จำนวน ๑๓ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๓ ตามลำดับ

ด้านความเกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกองทุน จำนวน ๒๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๒ รองลงมาคือผู้บริหาร จำนวน ๙๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘ และอื่น ๆ อีกจำนวน ๑๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๔.๐ ตามลำดับ

ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๒๙๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๐ รองลงมาคือมีรายได้ระหว่าง ๑๐,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๙๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐ และมีรายได้ระหว่าง ๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท จำนวน ๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๓.๐ ตามลำดับ

ด้านระยะเวลาของการเป็นสมาชิก พบว่า อันดับแรกอยู่ระหว่าง ๑๑ - ๑๕ ปี จำนวน ๑๘๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๒ รองลงมาคืออยู่ระหว่าง ๖ - ๑๐ ปี จำนวน ๑๑๐ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ อยู่ระหว่าง ๑ - ๕ ปี จำนวน ๖๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓ และเป็นสมาชิก ๒๑ ปี ขึ้นไป จำนวน ๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๕ ตามลำดับ

๔.๑.๒ ข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารจัดการ

ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงงาน ซึ่งใช้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

๔.๕๐-๕.๐๐ หมายถึง	มากที่สุด
๓.๕๐-๔.๔๙ หมายถึง	มาก
๒.๕๐-๓.๔๙ หมายถึง	ปานกลาง
๑.๕๐-๒.๔๙ หมายถึง	น้อย
๑.๐๐-๑.๔๙ หมายถึง	น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๒ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารจัดการในภาพรวม
(n=๔๐๐)

ข้อ	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑	การวางแผน	๔.๐๙	.๔๕๓	มาก
๒	การปฏิบัติงาน	๔.๐๓	.๖๖๑	มาก
๓	การตรวจสอบ	๓.๙๙	.๓๒๕	มาก
๔	การปรับปรุงงาน	๓.๘๖	.๒๗๑	มาก
ภาพรวมปัจจัยด้านการบริหารจัดการ		๓.๙๙	.๕๕๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๒ พบว่า ปัจจัยด้านการบริหารจัดการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .๕๕๖ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบผลการศึกษาคือ ด้านการวางแผน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ การตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ และด้านการปรับปรุงงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๖ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (n=๔๐๐)

ข้อ	ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑. การวางแผน				
๑	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของ	๓.๙๓	.๘๗๗	มาก
๒	กองทุนหมู่บ้าน ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรวงเงินกู้ของ กองทุนหมู่บ้าน	๔.๒๙	.๖๒๑	มากที่สุด
๓	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อเตรียมรับการ ตรวจสอบ	๔.๐๗	.๖๔๓	มาก
๔	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อคัดเลือกบุคคลเป็น กรรมการกองทุนหมู่บ้าน	๔.๐๒	.๕๗๗	มาก
๕	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่ออบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิก	๔.๑๕	.๕๓๗	มาก
ภาพรวมการวางแผน		๔.๐๙	.๔๕๓	มาก
๒. การปฏิบัติงาน				
๖	ท่านมีการการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่อง ยาวนานไม่เบื่อหน่าย	๓.๙๙	.๕๐๖	มาก
๗	ท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความสม่ำเสมอ	๓.๙๙	.๖๒๓	มาก

ตารางที่ ๔.๓ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารจัดการ (ต่อ)

๘	ท่านมีการปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย	๔.๐๒	.๗๗๙	มาก
๙	ท่านมีการปฏิบัติที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง	๔.๐๕	.๘๗๔	มาก
๑๐	ท่านปฏิบัติงานด้วยความอดทนและตั้งใจฝึกฝน เพื่อพัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ	๔.๑๑	.๙๐๕	มาก
ภาพรวมการปฏิบัติงาน		๔.๐๓	.๖๖๑	มาก
๓. การตรวจสอบ				
๑๑	ท่านมีการไต่ตรองหาข้อดี ข้อด้อย ในการปฏิบัติงาน ทุกครั้งเพื่อเป็นแนวทางครั้งต่อไป	๓.๙๒	.๖๖๗	มาก
๑๒	ท่านไต่ตรองคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงาน และแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุและผล	๓.๘๙	.๕๒๖	มาก
๑๓	ท่านมีการตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา	๔.๑๑	.๔๗๘	มาก
๑๔	ท่านมีการพิจารณาแผนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบ และขั้นตอนที่ชัดเจน	๔.๐๘	.๒๗๕	มาก
๑๕	ท่านมีการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน	๓.๙๖	.๔๗๖	มาก
ภาพรวมการตรวจสอบ		๓.๙๙	.๓๒๕	มาก
ข้อ	๔. การปรับปรุงงาน	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑๖	ท่านรับรู้ผลการประเมินการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและนำผลการประเมินมาปรับใช้ในการดำเนินงาน	๓.๙๘	.๓๒๓	มาก
๑๗	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงและร่วมปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านตามผลการประเมิน	๔.๐๐	.๐๐๐	มาก
๑๘	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกองทุนหมู่บ้านตามผลการประเมิน	๓.๖๘	.๔๖๖	มาก
๑๙	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานปรับปรุงงานที่ได้รับการตรวจสอบแล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิม	๓.๗๕	.๖๑๔	มาก

๒๐ ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน

๓.๘๙

.๕๑๗

มาก

ภาพรวมการปรับปรุงงาน

๓.๘๖

.๒๗๑

มาก

จากตารางที่ ๔.๓ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยด้านการบริหารจัดการได้ผลดังนี้

๑. ด้านการวางแผน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรวงเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๙ รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่ออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ และท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อเตรียมรับการตรวจสอบ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๗

๒. ด้านการปฏิบัติงาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านปฏิบัติงานด้วยความอดทนและตั้งใจฝึกฝนเพื่อพัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑ รองลงมาคือท่านมีการปฏิบัติที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ และท่านมีการปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒

๓. การตรวจสอบ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีการตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๑ รองลงมาคือท่านมีการพิจารณาแผนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ และท่านมีการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖

๔. การปรับปรุงงาน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๖ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงและร่วมปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านตามผลการประเมิน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ รองลงมาคือท่านรับรู้ผลการประเมินการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและนำผลการประเมินมาปรับใช้ในการดำเนินงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ และท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙

๔.๑.๓ ข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วม

ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมประเมินผล ซึ่งใช้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

๔.๕๐-๕.๐๐ หมายถึง	มากที่สุด
๓.๕๐-๔.๔๙ หมายถึง	มาก
๒.๕๐-๓.๔๙ หมายถึง	ปานกลาง
๑.๕๐-๒.๔๙ หมายถึง	น้อย
๑.๐๐-๑.๔๙ หมายถึง	น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๔ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วมในภาพรวม (n=๔๐๐)

ข้อ	ปัจจัยการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑	ร่วมคิด	๓.๙๙	.๔๘๑	มาก
๒	ร่วมทำ	๓.๖๕	.๕๓๒	มาก
๓	ร่วมรับผลประโยชน์	๓.๘๓	.๕๗๗	มาก
๔	ร่วมการประเมินผล	๓.๙๔	.๕๒๖	มาก
ภาพรวมปัจจัยการมีส่วนร่วม		๓.๘๕	.๕๖๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๔ พบว่า ปัจจัยการมีส่วนร่วมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๕ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .๕๖๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบผลการศึกษาคือ ด้านร่วมคิด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ รองลงมาคือ ด้านร่วมการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ ด้านร่วมรับผลประโยชน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ และด้านร่วมทำ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วม (n=๔๐๐)

ข้อ	ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑. ร่วมคิด				
๑	ท่านมีส่วนในการประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนา	๔.๐๓	.๓๙๓	มาก
๒	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	๔.๐๔	.๕๕๔	มาก
๓	ท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาความต้องการ	๓.๙๖	.๗๔๐	มาก
๔	ท่านมีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา	๓.๙๘	.๗๑๑	มาก

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วม (ต่อ) (n=๔๐๐)

๕	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา และความต้องการในการจัดทำแผน	๓.๙๖	.๕๙๗	มาก
ภาพรวมร่วมคิด		๓.๙๙	.๕๘๑	มาก
๒. ร่วมทำ				
๖	ท่านได้เข้าร่วมประชุมในโครงการ/กิจกรรม	๓.๙๖	.๗๔๐	มาก
๗	ท่านได้เข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มทักษะในการ พัฒนาอาชีพ	๓.๕๖	.๘๐๕	มาก
๘	ท่านมีส่วนร่วมในการกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อให้ บุคคลอื่นๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม	๓.๔๘	.๖๔๕	มาก
๙	ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการ ประกอบอาชีพ	๓.๖๕	.๖๔๘	มาก
๑๐	ท่านมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมต่างๆ	๓.๖๑	.๗๑๔	มาก
ภาพรวมร่วมทำ		๓.๖๕	.๕๓๒	มาก
๓. ร่วมรับผลประโยชน์				
๑๑	ท่านมีการจัดสวัสดิการหรือการสนับสนุนการทำงาน ตามความเหมาะสมและเป็นธรรม	๓.๖๕	.๗๖๔	มาก
๑๒	ท่านมีการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันในหมู่ผู้ร่วมงานด้วย การแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ที่ได้มาโดยชอบธรรม	๓.๗๐	.๖๙๔	มาก
๑๓	ท่านมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง	๓.๙๒	.๖๕๙	มาก
๑๔	ท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยสำนึกใน ความรับผิดชอบ โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน	๓.๙๖	.๗๔๐	มาก
๑๕	ท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึด ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง	๓.๙๕	.๖๘๘	มาก
ภาพรวมร่วมรับผลประโยชน์		๓.๘๓	.๕๗๗	มาก
๔. ร่วมประเมินผล		\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑๖	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการควบคุมและ ตรวจสอบการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์และ เป้าหมายของแผนงาน/โครงการ	๓.๙๗	.๗๔๗	มาก
๑๗	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าของ แผนงาน/โครงการ	๓.๘๘	.๗๖๑	มาก

ตารางที่ ๔.๕ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลปัจจัยการมีส่วนร่วม (ต่อ) (n=๔๐๐)

๑๘	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการกระจายเงินกู้ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม	๓.๙๔	.๖๔๐	มาก
๑๙	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการ บริหารงาน	๓.๙๘	.๖๑๓	มาก
๒๐	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการติดตามและ ประเมินผลแผนงาน/โครงการ	๓.๙๒	.๖๔๙	มาก
ภาพรวมร่วมประเมินผล		๓.๙๔	.๕๒๖	มาก

จากตารางที่ ๔.๕ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วมได้ผลดังนี้

๑. ร่วมคิด พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๔ รองลงมาคือ ท่านมีส่วนร่วมในการประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ และท่านมีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘

๒. ร่วมทำ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านได้เข้าร่วมประชุมในโครงการ/กิจกรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖ รองลงมาคือท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ และท่านมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๑

๓. ร่วมรับผลประโยชน์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยสำนึกในความรับผิดชอบ โดยไม่หวังสิ่งใดตอบแทน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖ รองลงมาคือท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๕ และท่านมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๒

๔. ร่วมประเมินผล พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘ รองลงมาคือท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๗ และท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการกระจายเงินกู้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔

๔.๑.๔ ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม

ประกอบด้วย มีวิสัยทัศน์ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์ ซึ่งใช้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

๔.๕๐-๕.๐๐ หมายถึง	มากที่สุด
๓.๕๐-๔.๔๙ หมายถึง	มาก
๒.๕๐-๓.๔๙ หมายถึง	ปานกลาง
๑.๕๐-๒.๔๙ หมายถึง	น้อย
๑.๐๐-๑.๔๙ หมายถึง	น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๖ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรมในภาพรวม (n=๔๐๐)

ข้อ	การปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑	มีวิสัยทัศน์	๔.๑๕	.๓๓๔	มาก
๒	จัดการดี	๓.๙๖	.๒๗๗	มาก
๓	มีมนุษยสัมพันธ์	๔.๑๘	.๔๐๑	มาก
ภาพรวมการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม		๔.๐๙	.๓๘๕	มาก

จากตารางที่ ๔.๖ พบว่า การปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรมในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .๕๖๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบผลการศึกษาคือ มีมนุษยสัมพันธ์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๘ รองลงมาคือ มีวิสัยทัศน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ และจัดการดี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๖ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม

(n=๔๐๐)

ข้อ	การปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑. มีวิสัยทัศน์				
๑	ท่านมีการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ	๔.๑๖	.๕๘๘	มาก
๒	ท่านมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่	๔.๑๔	.๕๖๑	มาก
๓	ท่านมีแนวความคิดที่สอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคต ในหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะประสบความสำเร็จ	๔.๑๑	.๔๗๖	มาก

ตารางที่ ๔.๗ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม (ต่อ)

๔	ท่านมีการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์การรวมถึงการมีเจตคติที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรู้ความสามารถ	๔.๑๘	.๓๘๐	มาก
๕	ท่านมีการวางแผนการดำเนินการและพอใจในการบริหารจัดการที่เป็นอยู่	๔.๑๗	.๕๗๘	มาก
ภาพรวมมีวิสัยทัศน์		๔.๑๕	.๓๓๔	มาก
๒. จัดการดี				
๖	ท่านมีการสนับสนุนโดยมุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ เพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่ดี	๔.๒๒	.๕๐๑	มากที่สุด
๗	ท่านมีทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในร่วมกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	๓.๙๔	.๗๕๕	มาก
๘	ท่านมีความเชี่ยวชาญและมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย	๓.๕๙	.๖๙๙	มาก
๙	ท่านมีเทคนิคและความถนัดในงานที่ทำ มีความพร้อมในการทำงานตลอดเวลาและมีประสบการณ์	๓.๘๕	.๖๒๙	มาก
๑๐	ท่านมีความพยายามในการที่จะบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง	๔.๒๑	.๕๗๓	มากที่สุด
ภาพรวมจัดการดี		๓.๙๖	.๒๗๗	มาก
๓. มีมนุษยสัมพันธ์				
๑๑	ท่านมีความกระตือรือร้นพร้อมให้คำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้อง และหมั่นตรวจสอบข้อบกพร่องเพื่อการบริหารจัดการ	๔.๒๘	.๖๒๗	มากที่สุด
๑๒	ท่านมีการยกย่องให้เกียรติผู้อื่นเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน	๔.๓๒	.๗๒๖	มากที่สุด
๑๓	ท่านมีความชัดเจน และให้โอกาสแสดงความคิดเห็นในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเอาใจใส่	๔.๑๕	.๖๘๙	มาก
๑๔	ท่านมีการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส	๔.๑๐	.๔๖๕	มาก
๑๕	ท่านให้ความเป็นกันเองกับทุกๆ คนที่ทำงานร่วมกันไม่ทอดทิ้งกันจนกว่างานจะสำเร็จ	๔.๐๔	.๕๕๖	มาก
ภาพรวมมีมนุษยสัมพันธ์		๔.๑๘	.๔๐๑	มาก

จากตารางที่ ๔.๗ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักปณิธานธรรม ได้ผลดังนี้

๑. มีวิสัยทัศน์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์การรวมถึงการมีเจตคติที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๘ รองลงมาคือท่านมีการวางแผนการดำเนินการและพอใจในการบริหารจัดการที่เป็นอยู่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๗ และท่านมีการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖

๒. จัดการดี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีการสนับสนุนโดยมุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญเพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่ดี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๒ รองลงมาคือท่านมีความพยายามในการที่จะบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๑ และท่านมีทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในร่วมกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔

๓. มีมนุษยสัมพันธ์ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๘ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ ท่านมีการยกย่องให้เกียรติผู้อื่นเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๓๒ รองลงมาคือท่านมีความกระตือรือร้นพร้อมให้คำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้อง และหมั่นตรวจสอบข้อบกพร่องเพื่อการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๒๘ และท่านมีความชัดเจน และให้โอกาสแสดงความคิดเห็นในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเอาใจใส่ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕

๔.๑ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๔.๑.๕ ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ประกอบด้วย การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน ซึ่งใช้เกณฑ์การแปลผลดังนี้

๔.๕๐-๕.๐๐ หมายถึง	มากที่สุด
๓.๕๐-๔.๔๙ หมายถึง	มาก
๒.๕๐-๓.๔๙ หมายถึง	ปานกลาง
๑.๕๐-๒.๔๙ หมายถึง	น้อย
๑.๐๐-๑.๔๙ หมายถึง	น้อยที่สุด

ตารางที่ ๔.๘ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในภาพรวม (n=๔๐๐)

ข้อ	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑	การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน	๔.๐๕	.๓๓๓	มาก
๒	ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ	๔.๐๓	.๖๖๑	มาก
๓	เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง	๓.๗๓	.๔๐๑	มาก
๔	กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก	๓.๘๒	.๓๘๓	มาก
๕	เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน	๓.๙๑	.๒๗๓	มาก
ภาพรวมประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง		๓.๘๙	.๔๘๒	มาก

จากตารางที่ ๔.๘ พบว่า ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๙ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ .๔๘๒ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยพบผลการศึกษาคือ การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ รองลงมาคือ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑ กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ และเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๓ ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อของแต่ละด้านพบผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (n=๔๐๐)

ข้อ	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๑	๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน กองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินกองทุนเพียงพอกับความ ต้องการกู้ของสมาชิก	๓.๘๗	.๖๖๐	ปานกลาง
๒	กองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนที่เปิดโอกาสให้คนใน ชุมชนสามารถเข้าถึงในการกู้ยืมได้มากขึ้น	๓.๙๕	.๖๓๓	ปานกลาง
๓	กองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับคน ในหมู่บ้านสร้างรายได้และสร้างงาน ลดรายจ่าย บรรเทาความเดือดร้อนกรณีฉุกเฉินและความจำเป็น	๔.๐๙	.๔๖๑	มาก

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง (ต่อ) (n=๔๐๐)

๔	กองทุนหมู่บ้าน มีการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของสมาชิก กองทุนอย่างเป็นธรรม	๔.๑๘	.๓๘๐	มาก
๕	กองทุนหมู่บ้าน มีการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่ กรรมการกองทุนกำหนดอย่างมีความเหมาะสม	๔.๑๖	.๓๖๗	มาก
ภาพรวมการเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการ ลงทุน		๔.๐๕	.๓๓๓	มาก
๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ		\bar{X}	S.D.	การแปลผล
๖	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมืองร่วมกำหนดระเบียบข้อบังคับ กองทุน	๔.๑๖	.๕๗๐	มาก
๗	คณะกรรมการหมู่บ้านได้จัดให้มีการประชุมหรือเวที ประชาคมของสมาชิกเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนด อนาคตของชุมชนและแนวทางในการบริหารกองทุน	๔.๐๘	.๖๓๐	มาก
๘	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านร่วมกับข้าราชการเอกชน และประชาสังคมในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่ สมาชิกในการแก้ไขปัญหาของกองทุนหมู่บ้าน	๓.๙๒	.๔๘๗	มาก
๙	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทำให้เกิดการเชื่อมโยง กระบวนการเรียนรู้ร่วมกับระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน	๓.๖๙	.๔๖๓	มาก
๑๐	กองทุนหมู่บ้านทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการกองทุนเริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ร่วมรับ ผลประโยชน์	๓.๗๔	.๔๔๑	มาก
ภาพรวมส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ		๔.๐๓	.๖๖๑	มาก
๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง				
๑๑	กองทุนหมู่บ้านหมู่บ้านเป็นแหล่งเงินทุนที่ทำให้สมาชิก กองทุนมีแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพ	๓.๗๑	.๔๕๕	มาก
๑๒	กองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิกในองุนมีอัตราการว่าง งานลดลง	๓.๙๓	.๖๗๐	มาก

ตารางที่ ๔.๙ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของข้อมูลประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง (ต่อ) (n=๔๐๐)

๑๓	กองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกในกองทุนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และสร้างศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ	๓.๙๐	.๖๙๒	มาก
๑๔	กองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกกองทุนมีการพัฒนาอาชีพ สร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนอย่างยั่งยืน	๓.๖๕	.๖๒๓	มาก
๑๕	กองทุนหมู่บ้านช่วยลดภาระการกู้ยืมเงินนอกกระบวน	๓.๔๗	.๕๙๙	มาก
ภาพรวมเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง		๓.๗๓	.๕๐๑	มาก
๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก				
๑๖	กองทุนหมู่บ้านมีการเสริมสร้างเศรษฐกิจของ ประชาชนในหมู่บ้านให้ดีขึ้น	๓.๖๘	.๕๖๗	มาก
๑๗	กองทุนหมู่บ้านสามารถแก้ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูงจาก เงินกู้ยืมระบบให้แก่ครัวเรือน	๓.๙๙	.๖๑๙	มาก
๑๘	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้ในชุมชนมีเงินออมมากขึ้น จากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน	๓.๗๖	.๖๘๙	มาก
๑๙	กองทุนหมู่บ้านมีการพิจารณาเงินกู้มีความเป็นธรรม เหมาะสมกับการนำไปใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ	๓.๗๙	.๕๙๙	มาก
๒๐	การดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านสามารถช่วยลดปัญหา อาชญากรรมในสังคมได้	๓.๙๐	.๕๖๕	มาก
ภาพรวมกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก		๓.๘๒	.๓๘๓	มาก
๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน				
๒๑	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้สมาชิกกองทุนมีอาชีพ และรายได้ดีขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้	๓.๗๓	.๕๔๖	มาก
๒๒	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเองได้	๓.๘๕	.๕๖๓	มาก
๒๓	กองทุนหมู่บ้านจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิก	๔.๐๒	.๕๘๑	มาก
๒๔	กองทุนหมู่บ้านจัดให้มีการจัดสวัสดิการ	๓.๙๘	.๓๒๓	มาก
๒๕	กองทุนหมู่บ้านมีการวิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพการ บริหารงานของคนและกลุ่มต่างๆอย่างสม่ำเสมอ	๔.๐๐	.๕๓๖	มาก
ภาพรวมเกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชน		๓.๙๑	.๒๗๓	มาก

จากตารางที่ ๔.๙ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ผลดังนี้

๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน มีการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของสมาชิกกองทุนอย่างเป็นธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๘ รองลงมาคือกองทุนหมู่บ้าน มีการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่กรรมการกองทุนกำหนดอย่างมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ และกองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับคนในหมู่บ้านสร้างรายได้และสร้างงาน ลดรายจ่ายบรรเทาความเดือดร้อนกรณีฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙

๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองร่วมกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ รองลงมาคือคณะกรรมการหมู่บ้านได้จัดให้มีการประชุมหรือเวทีประชาคมของสมาชิกกองทุน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชุมชนและแนวทางในการบริหารกองทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านร่วมกับข้าราชการเอกชนและประชาสังคมในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิกในการแก้ไขปัญหาของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๒

๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๓ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ กองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิกในกองทุนมีอัตราการว่างงานลดลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ รองลงมาคือกองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกในกองทุนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ และกองทุนหมู่บ้านหมู่บ้านเป็นแหล่งเงินทุนที่ทำให้สมาชิกกองทุนมีแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑

๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ กองทุนหมู่บ้านสามารถแก้ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้นอกระบบให้แก่ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ รองลงมาคือการค้าเนินการของกองทุนหมู่บ้านสามารถช่วยลดปัญหาอาชญากรรมในสังคมได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ และกองทุนหมู่บ้านมีการพิจารณาเงินกู้มีความเป็นธรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๙

๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ กองทุนหมู่บ้านจัดให้มีการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกิดความเอื้ออาทรเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ย

เท่ากับ ๔.๐๒ รองลงมาคือกองทุนหมู่บ้านมีการวิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพการบริหารงานของคน และกลุ่มต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ และกองทุนหมู่บ้านจัดให้มีการจัดสวัสดิการเพื่อเกื้อกูลแก่ผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘

๔.๑.๖ การทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม และการการปฏิบัติตามหลักธรรมทศิยาปาปณิกสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม และการการปฏิบัติตามหลักธรรมทศิยาปาปณิกสูตรที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรใช้การวิเคราะห์แบบถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) แบบ stepwise โดยผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ตามข้อตกลงเบื้องต้นในการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอนเพื่อทดสอบว่าตัวแปรทุกตัวจะไม่มีความสัมพันธ์กันเองสูงเพื่อป้องกันปัญหาความสัมพันธ์ภายในของตัวแปรพยากรณ์ (Multicollinearity) โดยพิจารณาค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) เกณฑ์ที่ใช้คือต้องมากกว่า ๐.๑๙ ค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor (VIF)) เกณฑ์ที่ใช้คือ ต้องไม่เกิน ๕.๓ ผลการวิเคราะห์รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๐-๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๐ แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของตัวแปรสังเกตได้ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร (n=๔๐๐)

	x๑	x๒	x๓	x๔	TotalX๑	x๕	x๖	x๗	x๘	TotalX๒
X๑	๑.๐๐๐									
X ๒	.๔๗๓**	๑.๐๐๐								
X๓	.๒๕๕**	.๗๑๙**	๑.๐๐๐							
X๔	.๕๑๘**	.๘๙๔**	.๗๑๕**	๑.๐๐๐						
TotalX๑	.๕๕๖**	.๙๐๘**	.๗๕๕**	.๙๑๑**	๑.๐๐๐					
X๕	.๑๙๕**	.๕๕๒**	.๕๕๗**	.๕๗๙**	.๕๗๙**	๑.๐๐๐				
X๖	.๓๖๒**	.๖๘๗**	.๔๘๘**	.๕๘๗**	.๕๙๗**	.๕๘๖**	๑.๐๐๐			
X๗	.๔๙๖**	.๙๒๒**	.๘๐๗**	.๙๐๒**	.๙๔๙**	.๕๕๖**	.๕๙๙**	๑.๐๐๐		
X๘	-.๐๐๓	.๓๘๖**	.๖๓๘**	.๔๓๖**	.๔๒๓**	.๖๑๕**	.๒๖๑**	.๓๙๙**	๑.๐๐๐	
TotalX๒	.๓๗๕**	.๖๗๘**	.๕๖๑**	.๗๔๓**	.๗๒๑**	.๘๑๗**	.๖๗๘**	.๗๐๒**	.๔๔๖**	๑.๐๐๐
X๙	.๐๙๖*	.๑๖๘**	.๓๘๕**	.๒๐๖**	.๒๖๙**	.๓๖๖**	.๑๐๙**	.๒๐๔**	.๖๐๕**	.๑๘๗**
X๑๐	.๗๗๗**	.๕๓๐**	.๓๔๖**	.๕๔๓**	.๕๗๗**	.๒๐๖**	.๓๓๒**	.๕๕๔**	.๐๘๒*	.๓๗๔**

X๑๑	.๔๑๖	.๓๑๐	.๐๕๕	.๒๔๘	.๓๐๔	-.๐๑๕	.๐๐๓	.๓๑๖	-.๑๗๒	.๑๒๘
TotalX๓	.๔๐๔	.๒๕๕	.๑๑๖	.๒๓๔	.๒๖๓	.๑๕๐	-.๐๐๘	.๒๗๔	-.๐๑๓	.๑๖๒
y๑	.๓๓๕	.๓๘๗	.๔๓๖	.๔๔๕	.๔๕๖	.๘๕๘	.๕๕๕	.๔๓๑	.๕๑๒	.๗๑๘
y๒	.๔๗๓	๑.๐๐๐	.๗๑๙	.๘๙๔	.๙๐๘	.๕๕๒	.๖๘๗	.๙๒๒	.๓๘๖	.๖๗๘
y๓	-.๒๓๖	.๑๙๗	.๔๖๑	.๑๖๓	.๑๓๓	.๕๘๒	.๔๐๖	.๒๐๖	.๖๓๒	.๓๗๒
y๔	.๐๕๕	.๓๖๕	.๓๙๕	.๓๒๓	.๓๑๘	.๗๘๑	.๖๔๐	.๓๕๔	.๕๐๘	.๕๖๖
y๕	.๒๐๑	.๑๓๓	.๐๕๗	-.๐๔๑	.๐๖๖	.๐๖๓	.๔๖๔	.๑๐๑	-.๐๘๕	.๐๙๑
TotalY	.๑๙๒	.๕๔๗	.๔๓๓	.๔๘๘	.๔๓๗	.๗๑๑	.๗๖๑	.๕๐๙	.๔๕๔	.๗๑๖
	X๙	X๑๐	X๑๑	TotalX๓	y๑	y๒	y๓	y๔	y๕	TotalY
X๙	๑.๐๐๐									
X๑๐	.๑๙๔	๑.๐๐๐								
X๑๑	.๑๗๕	.๖๕๙	๑.๐๐๐							
TotalX๓	.๓๗๙	.๖๓๖	.๘๕๙	๑.๐๐๐						
y๑	.๕๐๔	.๓๖๙	.๐๘๐	.๒๔๖	๑.๐๐๐					
y๒	.๑๖๘	.๕๓๐	.๓๑๐	.๒๕๕	.๓๘๗	๑.๐๐๐				
y๓	.๒๗๘	-.๒๘๐	-.๔๖๑	-.๓๐๐	.๔๕๐	.๑๙๗	๑.๐๐๐			
y๔	.๒๐๖	-.๐๓๖	-.๓๑๑	-.๑๓๘	.๖๗๗	.๓๖๕	.๗๖๔	๑.๐๐๐		
y๕	-.๐๖๔	-.๐๒๒	-.๐๙๐	-.๐๔๔	.๒๑๓	.๑๓๓	.๑๐๔	.๒๑๑	๑.๐๐๐	
TotalY	.๑๒๐	.๑๔๕	.๑๐๗	.๑๘๖	.๕๙๗	.๕๔๗	.๕๙๓	.๘๓๖	.๓๙๓	๑.๐๐๐

จากตารางที่ ๔.๑๐ พบว่า การมีส่วนร่วม (TotalX2) มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกกับ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร (Totally) ในระดับสูง โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .๗๑๖ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ โดยเรียงลำดับดังนี้ ร่วมทำ (r=.๗๖๑) ร่วมคิด (r=.๗๑๑) ร่วมรับผลประโยชน์ (r=.๕๐๙) และร่วมประเมินผล (r=.๔๕๔) รองลงมาคือ การบริหารจัดการ (TotalX1) มีความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร (Totally) ในระดับต่ำ อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ .๔๓๗ ส่วนการปฏิบัติตามหลักธรรมทศิยาปาณิกสูตรพบว่ามี ความสัมพันธ์กันในทิศทางบวกกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด กำแพงเพชร (Totally) ในระดับต่ำมาก อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑

ตารางที่ ๔.๑๑ ค่า Tolerance และค่า Variance Inflation Factor ของการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม และการปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในองค์กรในแต่ละด้าน (n=๔๐๐)

การบริหารจัดการ	Collinearity Statistic	
	Tolerance	VIF
๑. การวางแผน	.๒๙๒	๓.๔๓๐
๒. การปฏิบัติงาน	.๐๘๘	๑๑.๓๘๑
๓. การตรวจสอบ	.๑๑๐	๙.๐๘๒
๔. การปรับปรุงงาน	.๐๘๑	๑๒.๓๑๖
การมีส่วนร่วม		
๑. ร่วมคิด	.๑๖๕	๖.๐๖๗
๒. ร่วมทำ	.๒๓๐	๔.๓๕๖
๓. ร่วมรับผลประโยชน์	.๒๕๖	๓.๙๐๗
๔. ร่วมประเมินผล	.๒๖๙	๓.๗๒๑
การปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในองค์กร		
๑. มีวิสัยทัศน์	.๙๒๗	๑.๐๗๙
๒. จัดการดี	.๓๙๕	๒.๕๓๔
๓. มีมนุษยสัมพันธ์	.๔๐๔	๒.๔๗๓

จากตารางที่ ๔.๑๑ พบว่า คำนี้ออกภาวะร่วมเส้นตรงพหุ ค่าความคงทนของการยอมรับ (Tolerance) ได้ค่าระหว่าง ๐.๐๘๑-๐.๙๒๗ ซึ่งมีตัวแปร ๓ ตัวแปรที่ไม่ตรงตามเงื่อนไขประกอบด้วย การปฏิบัติงาน (.๐๘๘) การตรวจสอบ (.๑๑๐) การปรับปรุงงาน (.๐๘๑) ส่วนตัวแปรอื่นเป็นไปตามเงื่อนไข และค่าปัจจัยการขยายตัวของความแปรปรวน (Variance Inflation Factor (VIF)) มีค่าระหว่าง ๑.๐๗๙-๑๒.๓๑๖ ซึ่งมีตัวแปร ๓ ตัวแปรที่ไม่ตรงตามเงื่อนไขประกอบด้วย การปฏิบัติงาน (๑๑.๓๘๑) การตรวจสอบ (๙.๐๘๒) การปรับปรุงงาน (๑๒.๓๑๖) ส่วนตัวแปรอื่นเป็นไปตามเงื่อนไข และสามารถวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังต่อไปนี้

สมมติฐานที่ ๑ การบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

(Multiple Regressions) แบบ stepwise โดยมีตัวแปรที่ศึกษาดังนี้ การวางแผน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ การปรับปรุงงาน

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพิจารณาว่า เมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Enter โดยใส่ตัวแปรอิสระจำนวน ๔ ตัวแปร แล้วสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละเท่าใด และมีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๐

ตารางที่ ๔.๑๒ แสดงการบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร (n=๔๐๐)

ตัวแปรการบริหารงาน	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
การวางแผน	-.๐๒๗	.๐๓๐	-.๐๓๘	-.๙๐๔	.๓๖๖
การปฏิบัติงาน	.๔๗๙	.๐๓๑	.๙๘๐	๑๕.๓๘๕	.๐๐๐***
การตรวจสอบ	-.๘๒๔	.๐๘๘	-.๖๙๐	-๙.๓๖๐	.๐๐๐***
การปรับปรุงงาน	.๖๐๑	.๐๔๙	.๖๐๕	๑๒.๒๒๖	.๐๐๐***
ค่าคงที่	๒.๗๕๕	.๑๘๑		๑๕.๒๓๔	.๐๐๐***

Multiple R = .๘๙๕^e R Square = .๘๐๐ Adjusted R Square = .๗๙๙ Std. Error = .๑๔๕๐๕

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๒ พบว่าการบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน

ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๘๙๕ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .๘๐๐ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๗๙๙ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ .๑๔๕๐๕

แสดงว่า การบริหารงาน ด้านการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๐.๐ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาคือการตรวจสอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๙.๐ และการปรับปรุงงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๐.๕

สมมติฐานที่ ๒ การมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) แบบ stepwise โดยมีตัวแปรที่ศึกษาดังนี้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมประเมินผล

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพิจารณาว่า เมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ Enter โดยใส่ตัวแปรอิสระจำนวน ๔ ตัวแปร แล้วสามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละเท่าใด และมีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๑

ตารางที่ ๔.๑๓ แสดงการมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร (n=๔๐๐)

ตัวแปรการมีส่วนร่วม	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
ร่วมคิด	.๓๙๕	.๐๑๐	.๖๕๐	๔๐.๓๔๗	.๐๐๐***
ร่วมทำ	.๑๙๙	.๐๐๙	.๓๒๕	๒๑.๗๙๗	.๐๐๐***
ร่วมรับผลประโยชน์	.๐๖๒	.๐๑๓	.๐๙๓	๔.๘๗๔	.๐๐๐***
ร่วมประเมินผล	.๐๓๑	.๐๐๙	.๐๕๕	๓.๖๑๖	.๐๐๐***
ค่าคงที่	๑.๓๑๔	.๐๒๑		๖๑.๒๕๔	.๐๐๐***

Multiple R = .๙๘๘^d R Square = .๙๗๖ Adjusted R Square = .๙๗๖ Std. Error = .๐๔๙๘๙

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๓ พบว่าการมีส่วนร่วมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน

ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๙๘๘ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .๙๗๖ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๙๗๖ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ .๐๔๙๘๙

แสดงว่า การมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๙๗.๖ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านร่วมคิด สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๖๕.๐ รองลงมาคือร่วมทำ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๓๒.๕

สมมติฐานที่ ๓ การปฏิบัติตามหลักป้าปณิกรรมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ในการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามหลักป้าปณิกรรมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regressions) แบบ stepwise โดยมีตัวแปรที่ศึกษาคือ มีวิสัยทัศน์ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์

การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณเพื่อพิจารณาว่า เมื่อทำการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) แบบ stepwise โดยใส่ตัวแปรอิสระจำนวน ๓ ตัวแปรแล้ว สามารถอธิบายความแปรปรวนของตัวแปรตามได้ร้อยละเท่าใด และมีตัวแปรใดบ้างที่ส่งผลต่อตัวแปรตามอย่างมีนัยสำคัญ รายละเอียดผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตารางที่ ๔.๑๒

ตารางที่ ๔.๑๔ แสดงการปฏิบัติตามหลักป้าปณิกรรมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร (n=๔๐๐)

ตัวแปรการปฏิบัติตามหลัก ป้าปณิกรรม	B	Std. Error	Beta	t	Sig.
มีวิสัยทัศน์	.๓๙๔	.๐๓๔	.๔๐๘	๑๑.๕๒๙	.๐๐๐***
จัดการดี	๑.๐๑๙	.๐๖๓	.๘๗๓	๑๖.๐๙๙	.๐๐๐***
มีมนุษยสัมพันธ์	-.๖๗๓	.๐๔๓	-.๘๓๔	-๑๕.๕๗๖	.๐๐๐***
ค่าคงที่	๑.๐๔๔	.๑๘๖		๕.๖๐๖	.๐๐๐***

Multiple R = .๗๓๕^c R Square = .๕๔๑ Adjusted R Square = .๕๓๗ Std. Error = . ๒๑๙๙๖

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

*** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑

จากตารางที่ ๔.๑๔ พบว่าการปฏิบัติตามหลักป้าปณิกรรมส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์ และมีวิสัยทัศน์

ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๗๓๕ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .๕๔๑ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๕๓๗ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ .๒๑๙๙๖

แสดงว่า การปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรมซึ่งประกอบด้วย มีวิสัยทัศน์ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๕๔.๑ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจัดการดี สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๗.๓ รองลงมาคือ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๘๓.๔ และมีวิสัยทัศน์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๔๐.๘

สรุปผลการวิจัยเชิงปริมาณ พบว่า การบริหารงาน ประกอบด้วย ด้านการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๐.๐ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาคือการตรวจสอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๙.๐ และการปรับปรุงงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๐.๕

การมีส่วนร่วม ประกอบด้วย ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๙๗.๖ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านร่วมคิด สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๖๕.๐ รองลงมาคือร่วมทำ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๓๒.๕

การปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม ประกอบด้วย มีวิสัยทัศน์ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๕๔.๑ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจัดการดี สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๗.๓ รองลงมาคือ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๘๓.๔ และมีวิสัยทัศน์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๔๐.๘

๔.๒ ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๔.๒.๑ ด้านการบริหารจัดการ

๑) ด้านการวางแผน

ประเด็นสัมภาษณ์คือ มีการวางแผนเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯที่วางไว้ ผลจากการสัมภาษณ์ดังนี้

๑) กองทุนต้องมีกฎและระเบียบข้อบังคับของกองทุนเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับของกองทุน^๑

๒) คณะกรรมการกองทุน จะต้องปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง^๒

๓) จะต้องมีการประชุมระหว่างสมาชิกของกองทุนกับคณะกรรมการให้มากขึ้น^๓

๔) ต้องมีการวางแผนเพื่อสร้างเงินทุนเวียนประกอบอาชีพ ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้กับสมาชิกและมีเงินออมแต่ละปี^๔

๕) ประธานและคณะกรรมการ ต้องกำหนดเรื่องวางเป้าหมายให้ชัดเจน กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจนต่องานที่ทำ^๕

๖) มีการวางแผนในการศึกษาดำเนินงาน ของกองทุนทั้งด้านวิทยากร การประเมินผลการทำงาน และการจัดการความรู้^๖

๗) มีการประชุมคณะกรรมการและสมาชิกเพื่อปฏิบัติตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน^๗

^๑ สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เหนือญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^๒ สัมภาษณ์ นางจรูญ บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^๓ สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^๔ สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^๕ สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^๖ สัมภาษณ์ นางโสภิตา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^๗ สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

๘) วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองคือ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านสำหรับพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในระบบบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง ส่งเสริมระบบการพึ่งพาตนเอง และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ โดยมีแผนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ ๑) การเตรียมความพร้อมของครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมาย รวมทั้งความพร้อมของคนในครัวเรือน ๒) การบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน รวมทั้งส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้มีการบริหารจัดการกองทุนให้สอดคล้องกัน ๓) ให้หมู่บ้านและชุมชนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนาโดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการ และการจัดการ ๔) การติดตามประเมินผล เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้^{๘๘}

๙) ดำเนินการตามระเบียบของกองทุน วางแผนและดำเนินงานตามแผน^{๘๙}

๑๐) มีการแผนการบริหารจัดการเงินกองทุน ได้แก่ด้านการเงิน การตรวจสอบ และการบริหารความเสี่ยงของกองทุน^{๙๐}

๑๑) ช่วยกันทำหน้าที่ของตนเองที่วางไว้^{๙๑}

๑๒) มีการพัฒนาขีดความสามารถของคณะกรรมการฯ ในการจัดระบบและการบริการจัดการเงินทุนให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล^{๙๒}

๑๓) นอกจากนั้นก็ควรแบ่งหน้าที่ให้ทุกคน^{๙๓}

๑๔) มีการจัดทำแผนการดำเนินงาน วิเคราะห์ศักยภาพกองทุนฯ และหมู่บ้าน วิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็ง ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในภาพรวมของหมู่บ้าน และระดมความคิดเห็นของกองทุนฯ จะมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอย่างไรเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน^{๙๔}

^{๘๘} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๘๙} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าศรีสุริย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๙๐} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๙๑} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีสุริย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๙๒} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๙๓} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีสุริย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๙๔} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญรดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าศรีสุริย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

๑๕) เชิญคณะกรรมการสมาชิกกองทุนร่วมประชุม เพื่อชี้แจงทำความเข้าใจในระเบียบวาระการประชุม คณะกรรมการ บทบาทของคณะกรรมการ และสมาชิกให้เข้าใจ และเพื่อเตือนกำหนดการชำระเงินคืนด้วย^{๑๕}

๑๖) ประชาคมจัดตั้งคณะทำงานกองทุนและมอบหมายหน้าที่รับผิดชอบ ตามกรอบการบริหารงานให้ชัดเจน^{๑๖}

๑๗) มีการวางแผนประชาสัมพันธ์ถึงการใช้จ่ายที่กู้ยืมไปประกอบอาชีพเพื่อให้เกิดรายได้^{๑๗}

๑๘) มีการวางแผนกรอบงานและบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการอย่างชัดเจนเพื่อง่ายต่อการจัดการ^{๑๘}

๑๙) กำหนดวัตถุประสงค์ให้ชัดเจน ติดตามผลและประเมินผล สามารถตรวจสอบได้^{๑๙}

๒๐) การบริหารกองทุนประเมินผลสำเร็จต้องมีหลักบริหาร คือ คุณธรรม ความโปร่งใส การมีส่วนร่วม และการรับผิดชอบต่อ^{๒๐}

สรุป กองทุนต้องมีกฎและระเบียบข้อบังคับของกองทุนเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับของกองทุน มีการประชุมคณะกรรมการและสมาชิกเพื่อปฏิบัติตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน โดยมีแผนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ เตรียมความพร้อมของครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมาย รวมทั้งความพร้อมของคนในครัวเรือน บริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน รวมทั้งส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้มีการบริหารจัดการกองทุนให้สอดคล้องกัน ให้หมู่บ้านและชุมชนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนาโดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการ ติดตามประเมินผล เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้

^{๑๕} สัมภาษณ์ นายณัฐิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านขุนน้ำ ตำบลถาวร วัฒนา อำเภอรวยทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

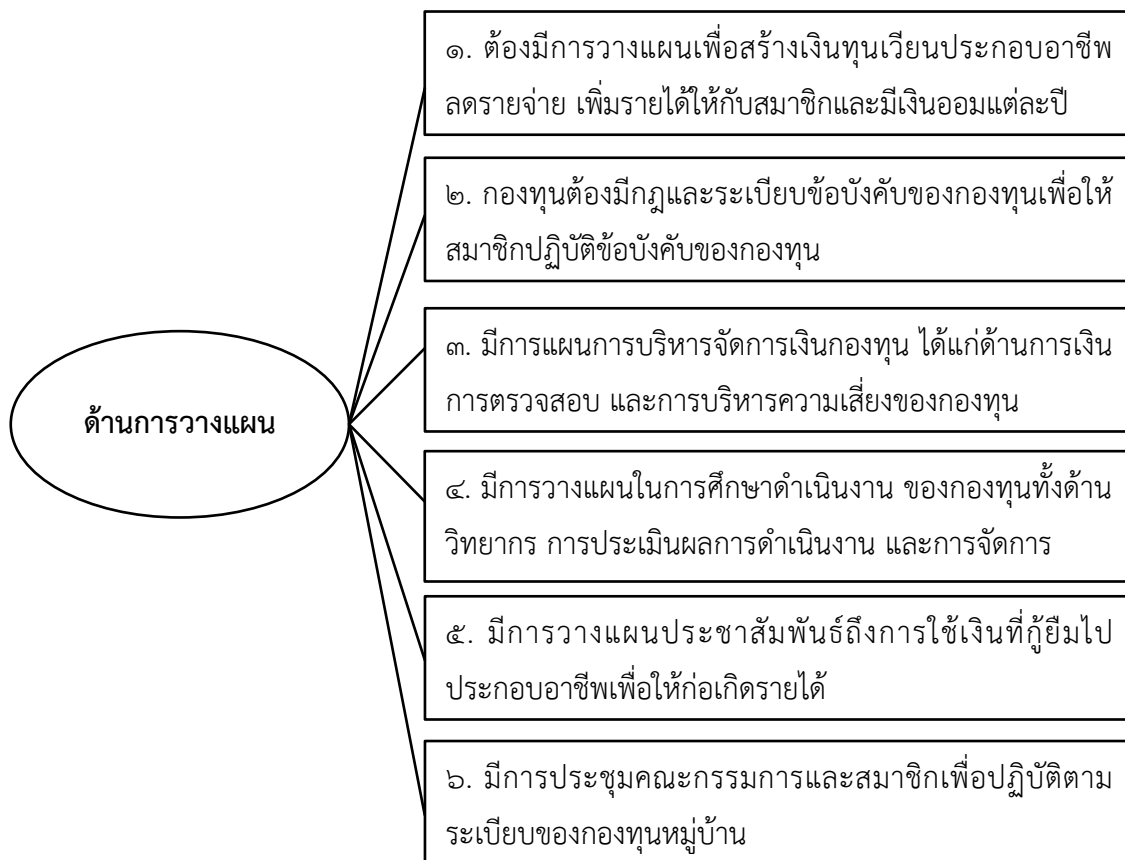
^{๑๖} สัมภาษณ์ นายศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๗} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๘} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๙} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร (กรมกาน), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๐} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

แผนภาพที่ ๔.๑ ด้านการวางแผนจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๒) ด้านการปฏิบัติงาน

ประเด็นสัมภาษณ์คือ คณะกรรมการกองทุนฯ มีการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ที่วางไว้ ผลจากการสัมภาษณ์ดังนี้

๑) ต้องปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด ตรวจสอบได้ มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ และปฏิบัติตามหน้าที่ และมีการตรวจสอบ ประเมินผลการดำเนินงาน^{๒๑}

๒) ทำตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ทำตามระเบียบข้อบังคับที่ตั้งไว้^{๒๒}

^{๒๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยืน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๒} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

- ๓) มีความซื่อตรง^{๒๓}
- ๔) คณะกรรมการฯ ต้องปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทครบทุกด้าน โดยต้องให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ข้อบังคับ อย่างเคร่งครัด^{๒๔}
- ๕) มีความซื่อสัตย์ และมีการวินัยขี้ขาดให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก^{๒๕}
- ๖) คณะกรรมการกองทุนฯ ควรเสริมสร้างสำนึกความรับผิดชอบของสมาชิกกองทุน คณะกรรมการมีความสุจริต โปร่งใสในการทำงาน ซื่อสัตย์สามารถตรวจสอบได้^{๒๖}
- ๗) บริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านรวมทั้งตรวจสอบ กำกับดูแล และจัดสรรดอกผล รายได้ หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของหมู่บ้าน คณะกรรมการทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการทำงาน และมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน และยังทำให้เกิดการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน มีการรวมตัวกันในชุมชน มีการรวมตัวกันทำงาน มีการระดมสมองกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางการบริหารให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ชุมชนมากที่สุด^{๒๗}
- ๘) นอกจากนั้นต้องซื่อสัตย์ โปร่งใส ยุติธรรม ตรวจสอบได้ มีที่มาที่ไป^{๒๘}
- ๙) มีการตรวจสอบการดำเนินงาน^{๒๙}
- ๑๐) การบริหารงานแบบมีธรรมาภิบาล^{๓๐}
- ๑๑) ควรที่จะประชุมคณะกรรมการของกองทุน ปีละ ๒-๓ ครั้ง^{๓๑}

^{๒๓} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๔} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๕} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เจริญญิกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๖} สัมภาษณ์ นางจร บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๗} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๘} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๙} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๐} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๑} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขานุการเลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

๑๒) ปฏิบัติงานแบบตรงไปตรงมาไม่เห็นแก่พวกพ้อง ให้คำนึงถึงผู้เดือดร้อนและยากจนที่ต้องการกู้เงินเพิ่ม^{๓๒}

๑๓) คณะกรรมการกองทุนฯ วางแผนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ มีการพัฒนาให้กองทุนเจริญก้าวหน้าต่อไป^{๓๓}

๑๔) คณะกรรมการมีการประชุม เพื่อประเมินสถานการณ์ของสมาชิกในการประกอบอาชีพ และปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนหมู่บ้าน^{๓๔}

๑๕) การมีส่วนร่วมของคณะทำงานและสมาชิก โดยยึดหลักบริหาร อันประกอบด้วย ๔ ข้อ คือ คน เงินทุน วางแผน และประเมินผลการดำเนินงาน^{๓๕}

๑๖) คณะกรรมการกองทุนต้องที่ความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส^{๓๖}

๑๗) แบ่งบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน และมีการฝึกอบรมทบทวน ร่วมกับหน่วยงานภาคีอย่างสม่ำเสมอ^{๓๗}

๑๘) คณะกรรมการกองทุนฯ ต้องมีการประชุมทุกเดือน เพื่อรับทราบข้อมูลต่าง ๆ และปัญหาของการดำเนินงาน^{๓๘}

๑๙) มีการอบรมให้ความรู้การประเมินและการจัดทำบัญชี แก่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านให้มีความเข้าใจในการติดตามและตรวจสอบ^{๓๙}

^{๓๒} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมชนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๓} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วิจิตร (กรมกาน), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๔} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองหม้อด ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๕} สัมภาษณ์ นายศขจร ชันสิงหา, ประชาชนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๖} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

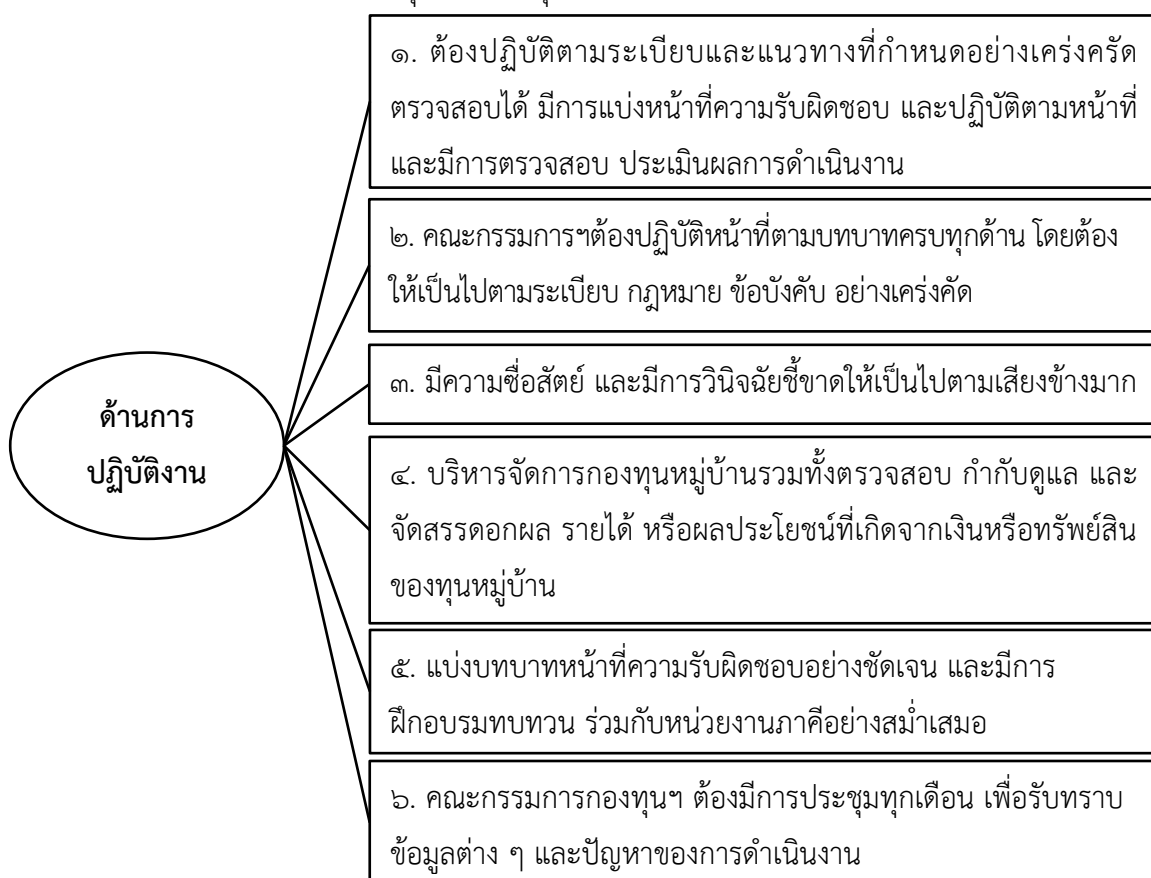
^{๓๗} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๘} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๙} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๒๐) ควรมีการแบ่งคณะกรรมการในแต่ละด้านให้รับผิดชอบในการทำงาน พร้อมมีการประเมินผลการดำเนินงานตามเวลาที่เหมาะสม^{๕๐}

สรุป ปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ โปร่งใสในการทำงาน และมีการวินิจฉัยชี้ขาดให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก เสริมสร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อสมาชิกกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับดูแล และจัดสรรดอกผล รายได้ หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของทุนหมู่บ้าน ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการระดมสมองกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางการบริหารให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ชุมชนมากที่สุด

แผนภาพที่ ๔.๒ ด้านการปฏิบัติงานจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๓) การตรวจสอบ

ประเด็นสัมภาษณ์คือ มีการตรวจสอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของกองทุนฯ ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

^{๕๐} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญบุรี ตำบลป่าพุทรา อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

๑) มีหน่วยงานตรวจสอบที่ทำหน้าที่ หรือทำโดยตรง^{๔๑} ตรวจสอบเพื่อความโปร่งใสต่อการทำงาน^{๔๒}

มีการตรวจสอบจากหน่วยที่รับผิดชอบ^{๔๓} ต้องจัดตั้งกรรมการตรวจสอบภายใน^{๔๔}

๒) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเมื่อได้รับเงินแล้ว ได้มีการนำเงินให้สมาชิก กองทุน กู้ยืมเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และเพื่อให้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชน

๓) คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติต้องพิจารณาจัดสรรเงินกองทุน ให้สอดคล้องกับจำนวนครัวเรือน ความหนาแน่นของคนในชุมชน ความต้องการแต่ละพื้นที่ สภาพ เศรษฐกิจและสังคมของชุมชนเป็นหลัก และพิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรวงเงินเพิ่มหรือลด เงินกองทุนตามผลการดำเนินงาน กองทุนในครั้งต่อ ๆ ไป เพื่อนำให้สมาชิกของกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองกู้ยืม และเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน คือเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ หรือลดรายจ่ายของสมาชิกหรือเพื่อสาธารณประโยชน์ของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชน เมือง

๔) คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด อำเภอ เขต ควรประชุม อบรม ชี้แนวทาง การปฏิบัติต่อ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ให้ศึกษาคู่่มือการพิจารณาเงินกู้ สำหรับ คณะกรรมการหมู่บ้าน และชุมชนเมืองและระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง แห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อให้มีการปฏิบัติได้ อย่างถูกต้อง และแนะนำให้มีการควบคุมติดตามการใช้จ่ายเงินกู้ของสมาชิก เพื่อลดความเสี่ยงเรื่อง การชำระเงินคืน

๕) กรณีผู้กู้มีการเปลี่ยนแปลงการใช้จ่ายเงินกู้ภายหลังต้องแจ้ง ให้คณะกรรมการกองทุน ทราบ และจัดทำบันทึกข้อตกลง เพิ่มเติมไว้เป็นหลักฐาน เพื่อรับรู้ปัญหาที่เกิดขึ้นและใช้เป็นข้อมูล ประกอบการพิจารณาครั้งต่อไป รวมทั้งคณะกรรมการกองทุนต้องมีการจัดทำบัญชีตามคู่มือ การทำ บัญชีและการทำรายงาน จะให้มีระบบการตรวจสอบภายใน และจัดทำรายงานแสดงผลการ ดำเนินงาน และฐานะของกองทุน^{๔๕}

^{๔๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบล แสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๓} สัมภาษณ์ นางจเร บุญเนียม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๔} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๔๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๖) นอกจากนั้นต้องชี้แจงรายละเอียดและขั้นตอนต่าง ๆ ในการทำงาน ของ คณะกรรมการ^{๔๖} มีรายงานผลทำการดำเนินงานทุกสิ้นปี^{๔๗}

๗) การใช้จ่ายเงิน พร้อมหลักฐาน การใช้จ่ายเงิน การจัดทำบัญชี^{๔๘} ควรตรวจสอบ ทางด้านการเงินให้ครบถ้วน^{๔๙}

๘) ให้สมาชิกมีการตรวจสอบได้ โปร่งใส และมีคุณธรรม และให้สมาชิกสามารถแสดง ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านได้อย่างอิสระ^{๕๐}

๙) ที่จะมีการตรวจสอบจากชาวบ้าน^{๕๑} มีการตรวจสอบแผนงานเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ของกองทุนหรือไม่ ควรมีการตรวจสอบในการใช้จ่ายงบประมาณในการทำงาน และควรมีการติดตาม ประเมินผล การทำงานของคณะกรรมการ เพื่อพัฒนาศักยภาพกองทุนฯ ต่อไป^{๕๒}

๑๐) การตรวจสอบอยู่ในวาระการประชุมเป็นรายละเอียดการกู้เงินและบัญชีที่ ๑ ที่ ๒ และมีผลการกู้ สืบเนื่องมาทุกปี จึงเป็นการทำงานที่โปร่งใสโดยปริยาย^{๕๓}

๑๑) ตรวจสอบการครบกำหนดสัญญาการกู้ยืมเงิน -งบดุล -กำไรสุทธิ -การใช้จ่าย ดอกเบี้ย ๑๐๐% คณะทำงานตรวจสอบได้มีความโปร่งใส มีคุณธรรม จริยธรรม^{๕๔}

^{๔๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบล แสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๔๗} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอน แดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๙} สัมภาษณ์ นายเอี้ยง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอ ขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๕๐} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๕๑} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขานุการกองทุนและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอ ขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๕๒} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญธา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่า บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๓} สัมภาษณ์ นายณณมิตร ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวร วัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๔} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน บ้านหนองเหมือด ตำบล แสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๑๒) การทำงานจะต้องมีความชัดเจน ด้านเอกสารติดตามตรวจสอบทุกไตรมาส ปรึกษาผู้ตรวจสอบภายใน ควบคุมการดำเนินงานไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน^{๕๕}

๑๓) ตั้งคณะกรรมการขึ้นมาตรวจสอบคณะกรรมการตรวจสอบเงินกองทุน^{๕๖} มีภาคีร่วมดำเนินงานและติดตามผลการดำเนินงานเป็นระยะ ๆ อย่างสม่ำเสมอ^{๕๗}

๑๔) ชี้แจงรายรับรายจ่ายต่อสมาชิกทุกเดือน พัฒนาให้กองทุนมีความมั่นคง^{๕๘} ให้ประธานกองทุนฯ และกรรมการชี้แจงรายรับ - รายจ่าย ต่อสมาชิก หรือ บุคคลทั่วไป^{๕๙}

๑๕) ควรมีการตรวจสอบโดยบุคคลหรือองค์กรภายนอก ที่เชื่อถือได้ประจำทุกปี เช่น บริษัทตรวจสอบบัญชี เป็นต้น^{๖๐}

สรุป ควรตรวจสอบดังนี้ ๑) ตรวจสอบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเมื่อได้รับเงินแล้ว ควรได้มีการนำเงินให้สมาชิก กองทุนกู้ยืมเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และเพื่อให้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชน ๒) ตรวจสอบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติต้องพิจารณาจัดสรรเงินกองทุน ให้สอดคล้องกับจำนวนครัวเรือน ความหนาแน่นของคนในชุมชน ๓) คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด อำเภอ เขต ควรประชุม อบรม ชี้แนวทางการปฏิบัติต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

^{๕๕} สัมภาษณ์ นายศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

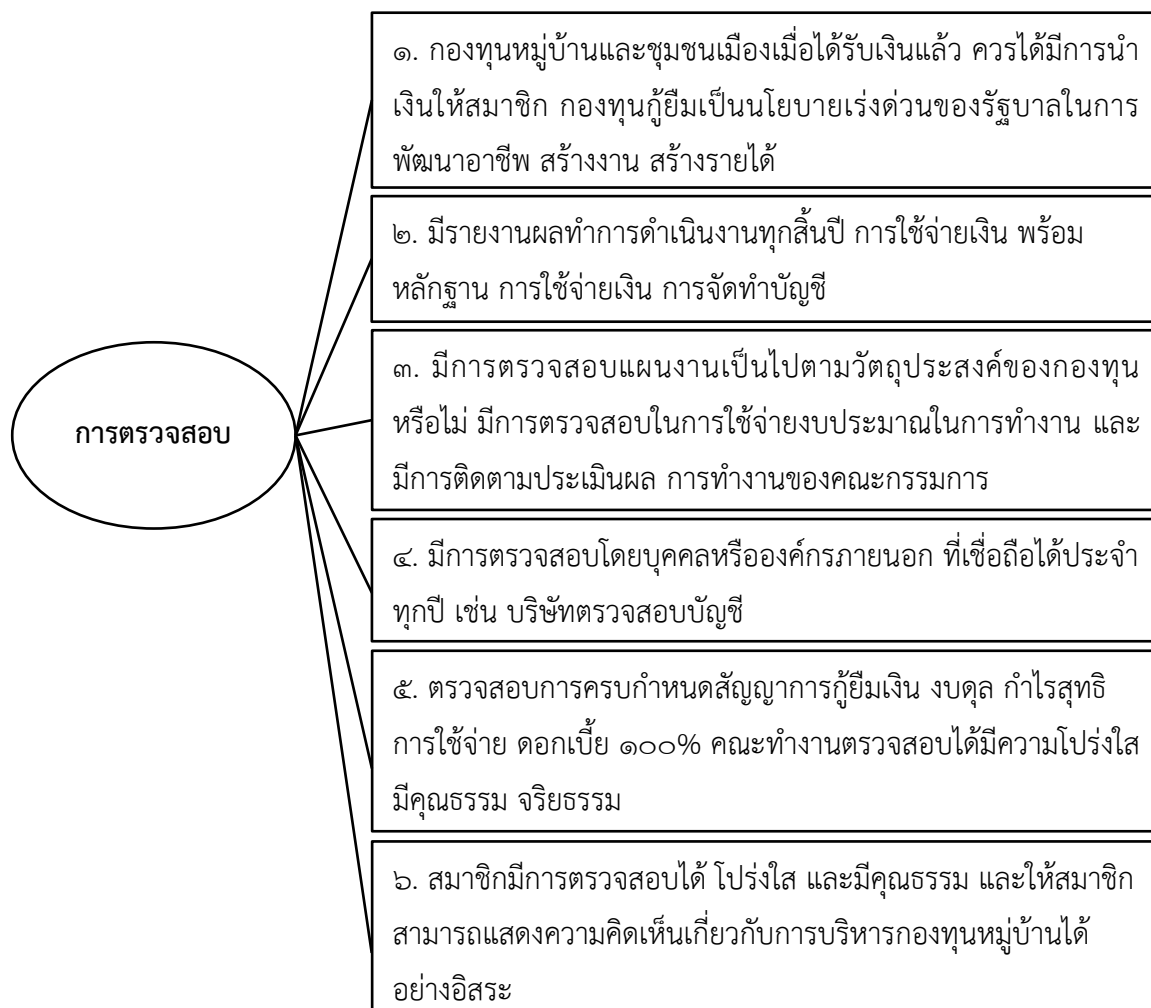
^{๕๖} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๕๗} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอปึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๘} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร (กรมกวาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๕๙} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๖๐} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๓ ด้านการตรวจสอบจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔) ด้านการปรับปรุงงาน

ประเด็นสัมภาษณ์คือ มีการปรับปรุงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุน
๗ ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ต้องมีนิติกร ประจำจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อดำเนินการทางคดีแก่คณะกรรมการ และควรมีสำนักรางกองทุนหมู่บ้านประจำจังหวัด เพื่อให้การควบคุมดูแล กองทุนหมู่บ้าน ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย^{๖๑}

^{๖๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

๒) ไม่จำเป็นเพราะกองทุนฯ ทำงานเพื่อประโยชน์ของหมู่บ้านอยู่แล้ว เป็นไปตามกฎของกองทุนหมู่บ้าน^{๖๒} ที่ดำเนินการอยู่ดีอยู่แล้ว^{๖๓}

๓) ทำงานด้วยความโปร่งใส จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีการรายงานผลการดำเนินงาน^{๖๔} คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ต้องกำหนดนโยบายให้มีการจัดฝึกอบรม การจัดทำบัญชีให้กับกองทุนที่ขาดความรู้ ความเข้าใจอย่างเร่งด่วน โดยมุ่งเน้นให้หลังการฝึกอบรมต้องสามารถนำไปปฏิบัติได้ คู่มือทำการบัญชีควรถ่ายทอดความเข้าใจของผู้จัดทำบัญชี และสามารถแก้ไขปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้น ระหว่างดำเนินการ

๔) คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด อำเภอ ต้องจัดให้มีการฝึกอบรมชี้แจงให้คณะกรรมการ กองทุนเห็นความสำคัญของการติดตามตรวจสอบ ประเมินผล และวิธีการติดตาม ที่สามารถปฏิบัติได้ถูกต้องตามระเบียบ รวมทั้งต้องมีการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง เพื่อให้ทราบปัญหาอุปสรรคในการจัดทำบัญชี และหาแนวทางแก้ไข

๕) คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด อำเภอต้องจัดอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการกองทุนให้ทราบ วิธีการปฏิบัติการเร่งด่วนหนี้สินและมาตรการที่ใช้ในการแก้ไขปัญหาหนี้ค้างชำระให้ชัดเจน ถูกต้องพร้อมทั้งแจ้ง ให้สมาชิกกองทุนทราบโดยทั่วกันและให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการติดตาม รวมทั้งแนะนำให้มีการแต่งตั้งผู้มีหน้าที่ติดตามเร่งรัดการชำระหนี้อย่างชัดเจน^{๖๕}

๖) นอกจากนั้นให้คนในชุมชนมีบทบาท และได้รับความรู้ด้วย^{๖๖} ปรับปรุงไปตามสภาพปัญหาของกองทุนและชุมชน^{๖๗} การจัดทำบัญชีและการใช้จ่าย^{๖๘}

^{๖๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๖๓} สัมภาษณ์ นางจเร บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๖๔} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๖๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๖๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๖๗} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๖๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

มีการชี้แจงด้านรายละเอียดในการปล่อยกู้และดอกเบี้ยให้ชัดเจน^{๖๙}

๗) ปรับปรุงงานในกองทุนให้มั่นคงชัดเจน และให้สมาชิกให้ความเข้าใจ อบอุ่นใจ^{๗๐}

๘) ให้มีการประชาสัมพันธ์วัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายให้ชัดเจน บุคคลที่กู้ยืมต้องมีกฎเกณฑ์ให้แน่ชัด^{๗๑} คณะกรรมการต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหาร จัดการเงินกองทุน^{๗๒}

๙) ทำงานด้วยความโปร่งใส จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีการรายงานผลการดำเนินงาน^{๗๓}

๑๐) การปรับปรุงแก้ไขในกฎระเบียบ ในเรื่องการพักชำระหนี้ ให้ชำระเฉพาะดอกเบี้ยได้ในช่วงเศรษฐกิจถดถอย^{๗๔}

๑๑) การจัดตั้งคณะกรรมการเป็นฝ่าย เพื่อดูแลการดำเนินการของทุนหมู่บ้านให้มีประสิทธิภาพเข้มแข็งให้มีพัฒนา ศักยภาพของกองทุน^{๗๕}

๑๒) การดำเนินงาน ครบไตรมาส ต้องเรียกประชุม ประเมินผล วิเคราะห์ปัญหา และทำการแก้ไขปัญหา ที่เกิดขึ้น โดยมติไม่มีประชุม และแจ้งให้สมาชิกทราบ^{๗๖}

^{๖๙} สัมภาษณ์ นายเอียง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๗๐} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วัชรารกร (กรมกาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๗๑} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๗๒} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๗๓} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขานุการกองทุนและชุมชนเมืองบ้านบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๗๔} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๗๕} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๗๖} สัมภาษณ์ นายยศจรร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

๑๓) มีการลดดอกเบี้ยเงินกู้กองทุน เพิ่มสวัสดิการให้แก่สมาชิก^{๗๗} ให้มีส่วนหน่วยงานภาคีเข้ามาให้คำแนะนำวิธีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องในด้านการฝึกอบรมการบริหารจัดการ^{๗๘}

๑๔) ควรมีการทบทวนความรู้แนวทางปฏิบัติ ระเบียบของกองทุนฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กองทุนควรมีบทบาทในการเสริมสร้างนวัตกรรมพัฒนาด้านอาชีพ เพื่อให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมด้านพัฒนาอาชีพของกลุ่มสมาชิก^{๗๙}

๑๕) ควรมีการปรับปรุงระบบการเงิน การบัญชี พร้อมทั้งการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนฯ ผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปและประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต^{๘๐}

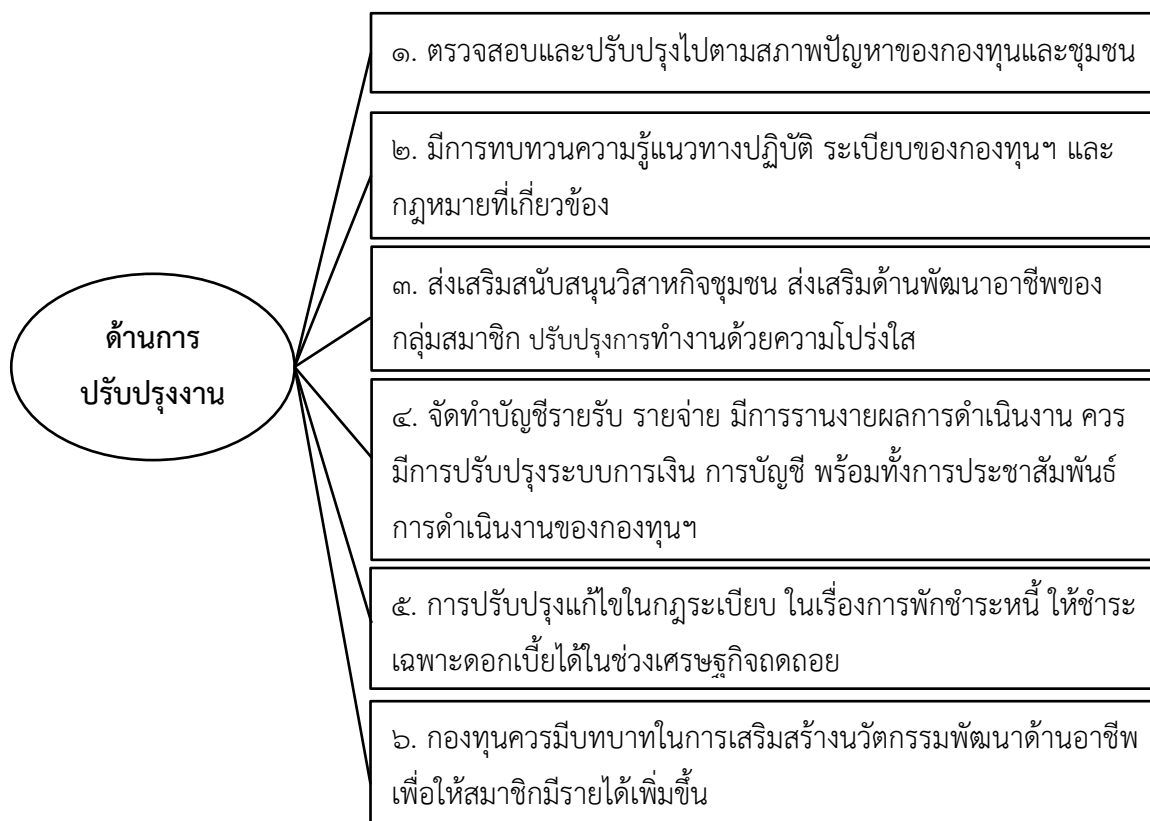
สรุป ตรวจสอบและปรับปรุงไปตามสภาพปัญหาของกองทุนและชุมชน ควรมีการทบทวนความรู้แนวทางปฏิบัติ ระเบียบของกองทุนฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กองทุนควรมีบทบาทในการเสริมสร้างนวัตกรรมพัฒนาด้านอาชีพ เพื่อให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมด้านพัฒนาอาชีพของกลุ่มสมาชิก ปรับปรุงการทำงานด้วยความโปร่งใส จัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย มีการรายงานผลการดำเนินงาน ควรมีการปรับปรุงระบบการเงิน การบัญชี พร้อมทั้งการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนฯ ผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปและประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต การปรับปรุงแก้ไขในกฎระเบียบ ในเรื่องการพักชำระหนี้ ให้ชำระเฉพาะดอกเบี้ยได้ในช่วงเศรษฐกิจถดถอยด้วย

^{๗๗} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๗๘} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๗๙} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๘๐} สัมภาษณ์ นายชัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญรดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๔ ด้านการปรับปรุงงานจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔.๒.๒ การมีส่วนร่วม

๑) ร่วมคิด

ประเด็นสัมภาษณ์คือ มีแนวทางการระดมความคิดในการดำเนินงานของกองทุนฯ ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กองทุนที่ประสบความสำเร็จ และล้มเหลว ถอดบทเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่กองทุนอื่น ๆ^{๔๑}

๒) ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยมีการประชุม^{๔๒} รับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกกองทุน เพื่อให้ดำเนินงานของกองทุนฯ ดีขึ้น^{๔๓}

^{๔๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยืน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๔๓} สัมภาษณ์ นางจเร บุญเนียม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

๓) จัดประชุมคณะกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น^{๘๔} การเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้มีความยั่งยืน มีความต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมในการกำหนด ข้อบังคับ กฎหมาย กฎเกณฑ์หรือกติกาของกองทุน ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาหรือดำเนินกิจกรรมร่วมกัน^{๘๕}

๔) เสนอปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไข^{๘๖} สมาชิกมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้^{๘๗}

๕) สมาชิกต้องร่วมในการบริหารตั้งแต่งกองทุน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และการตรวจสอบ^{๘๘} ต้องมีการสอบถามถึงปัญหา^{๘๙}

๖) มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุง เพื่อให้เกิดศักยภาพในกองทุนฯ^{๙๐} รับฟังความคิดเห็นของสมาชิก และคณะกรรมการ^{๙๑}

๗) ความคิดเห็นก็จะมาจากการประชุมประจำปีของกองทุน^{๙๒} ควรจัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็นและการลงประชามติในเรื่องสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม^{๙๓}

^{๘๔} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๘๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๘๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๘๗} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๘๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอบางคล้าทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๘๙} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๙๐} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร (กรมกาน), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๙๑} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๙๒} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๙๓} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญธา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

๘) ในการประชุมสมาชิกให้มีการเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุน เพื่อมาปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาเพื่อเป็นการพัฒนากองทุนต่อไป^{๙๔}

๙) ประชุมปรึกษาหารือเสนอแนวความคิด การมีส่วนร่วมของสมาชิก^{๙๕} การสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรักษาผลประโยชน์ ร่วมกัน^{๙๖}

๑๐) มีการประชาสัมพันธ์ถึงข้อดีข้อเสีย มีการวางแผน การประชุม^{๙๗} ทุกครั้งที่มีการงบประมาณ หรือทุนสนับสนุน ต้องผ่านมติประชาคมของสมาชิกส่วนใหญ่^{๙๘}

๑๑) ควรมีการจัดประชุม/อบรม /สัมมนา/ดูงาน ร่วมกับสมาชิกและเครือข่ายของกองทุนระดับต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิก^{๙๙}

๑๒) ควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกองทุนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น^{๑๐๐}

สรุป จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กองทุนที่ประสบความสำเร็จ และล้มเหลว ถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่กองทุนอื่น ๆ ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกกองทุน เพื่อให้ดำเนินงานของกองทุนฯ ดีขึ้น สมาชิกต้องร่วมในการบริหารจัดการตั้งแต่งบกองทุน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และการตรวจสอบ การมีส่วนร่วมของสมาชิกจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรักษาผลประโยชน์ ร่วมกัน

^{๙๔} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวร วัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๙๕} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองหม้อด ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

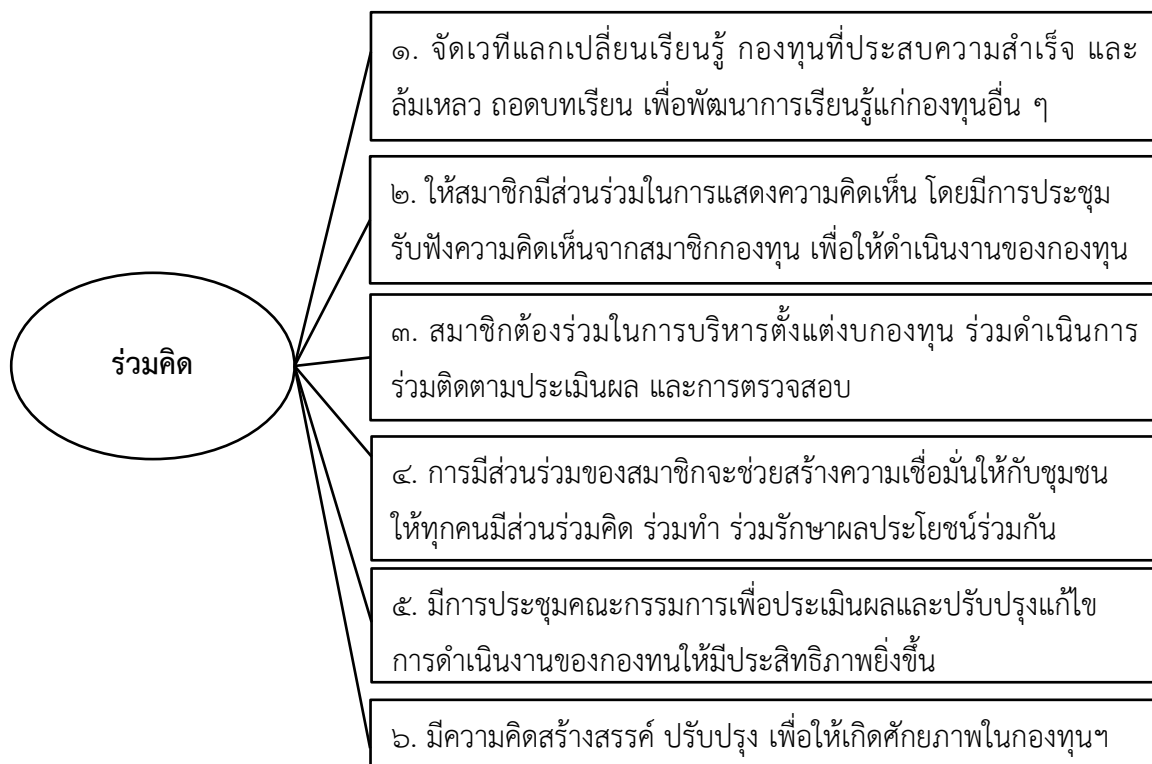
^{๙๖} สัมภาษณ์ นายศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๙๗} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๙๘} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๙๙} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๐๐} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

แผนภาพที่ ๔.๕ การมีส่วนร่วมคิดจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๒) ร่วมทำ

ประเด็นสัมภาษณ์คือ คณะกรรมการกองทุนฯมีแนวทางในการทำงานกับผู้ร่วมงาน ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานร่วมกัน มีการทำงานเป็นทีม ให้หลักประชาธิปไตยในการดำเนินงาน^{๑๐๑}

๒) ฟังความคิดเห็นของทุกคนหาเหตุและผลเพื่อมาดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน^{๑๐๒}

๓) การทำงานประกอบด้วยบุคคล ที่แต่งตั้งโดยการประชาคม เมื่อทุกคนตระหนักต่อหน้าที่ ต้องกำหนดวาระการประชุม อย่างน้อย ๑ ครั้งต่อปี เพื่อทำความเข้าใจให้ตรงกัน^{๑๐๓}

^{๑๐๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๐๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรณูญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๐๓} สัมภาษณ์ นายศขจร ชันสิงหา, ประชาญชวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

๔) มีการอบรมให้ความรู้แก่คณะกรรมการ^{๑๐๔} ฟังความคิดเห็นของกันและกัน^{๑๐๕} เป็นผู้เสียสละ อดทน ตรงต่อเวลา^{๑๐๖} เป็นผู้ที่ตรงต่อเวลา และเป็นผู้เสียสละต่อส่วนร่วม^{๑๐๗}

๕) จัดประชุมกรรมการตามแนวทางที่วางไว้ ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ แบ่งหน้าที่การทำงาน^{๑๐๘}

๖) ในการบริหารงานของคณะกรรมการที่จะทำให้ประสบความสำเร็จ คณะกรรมการทุกคนจะต้องมีส่วนร่วมในการทำงานและมีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจนในการทำงาน และมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน การรวมตัวกันในการทำงาน การระดมสมองการเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ส่งผลต่อการบริหารงานให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์แก่ชุมชนมากที่สุด และยังทำให้เกิดความสามัคคีของคนในชุมชน^{๑๐๙}

๗) มองปัญหาส่วนใหญ่ของคนในชุมชน และรับฟังคำชี้แนะทุกอย่าง^{๑๑๐} มีความเสมอภาค สามารถเสนอแนวความคิดได้เท่าเทียมกัน^{๑๑๑} การมีส่วนร่วม ฟังความคิดเห็น^{๑๑๒} การแบ่งงานกัน และความรับผิดชอบ^{๑๑๓}

^{๑๐๔} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๐๕} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๐๖} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วัชรารากร (กรมกาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๐๗} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวัชรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๐๘} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๐๙} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๑๐} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๑๑} สัมภาษณ์ นางสาวพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๑๒} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๑๓} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

๘) มีแนวทางการทำงานร่วมกับสมาชิก การสร้างแรงจูงใจ การจัดสวัสดิการ การสร้างขวัญและกำลังใจ การยกย่องคนดี ของกลุ่มสมาชิก^{๑๑๔}

๙) รับผิดชอบในหน้าที่การงานที่ได้รับมอบหมาย ปฏิบัติงานตามกฎระเบียบของกองทุน^{๑๑๕}

๑๐) ประชุมรับฟังความคิดเห็นแล้วมาวิเคราะห์ร่วมกันหาแนวทางที่ถูกต้องอธิบายให้เข้าใจอย่างตรงไปตรงมาอย่างถูกต้อง การทำงานร่วมกันจะเป็นไปอย่างราบรื่น^{๑๑๖}

๑๑) คณะกรรมการกองทุนควรมีการปรึกษารื้อกับผู้ร่วมงาน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของกันและกัน^{๑๑๗}

๑๒) ควรที่จะมีการเปิดรับความคิดเห็นจากคณะกรรมการคนอื่น ๆ^{๑๑๘} ควรมีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างคณะกรรมการฯ และระหว่างคณะกรรมการฯ กับประชาชนในหมู่บ้าน^{๑๑๙}

๑๓) ควรให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการพิจารณาเงินกู้ด้วยในรูปแบบเวทีประชาคม^{๑๒๐}

สรุป ควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานร่วมกัน มีการทำงานเป็นทีม ให้หลักประชาธิปไตยในการดำเนินงาน ฟังความคิดเห็นของทุกคนหาเหตุและผล เพื่อการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน จัดประชุมกรรมการตามแนวทางที่วางไว้ ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ แบ่งหน้าที่การทำงาน ควรมีแนวทางการทำงานร่วมกับสมาชิก การสร้างแรงจูงใจ การจัดสวัสดิการ การสร้างขวัญและกำลังใจ การยกย่องคนดีของกลุ่มสมาชิก ควรที่จะมีการเปิดรับความคิดเห็นจากคณะกรรมการคนอื่น ๆ ด้วย

^{๑๑๔} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๑๕} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

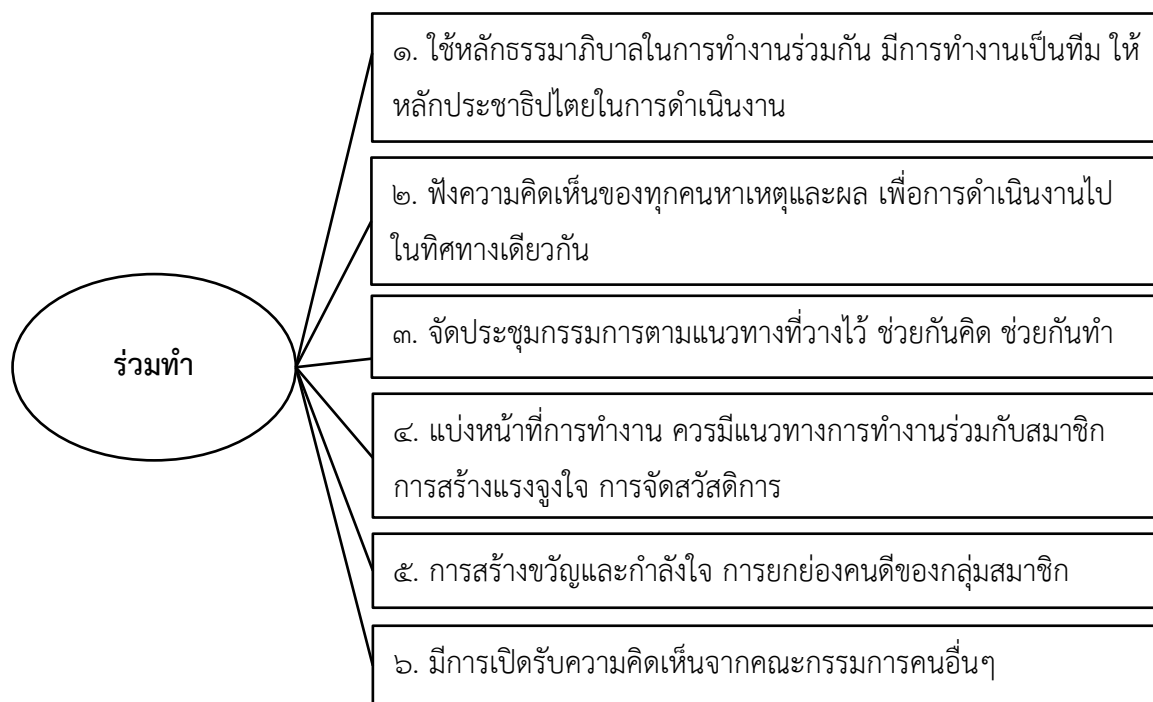
^{๑๑๖} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีสุรินทร์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๑๗} สัมภาษณ์ นางจเร บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีสุรินทร์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๑๘} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าศรีสุรินทร์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๑๙} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญรดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าศรีสุรินทร์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๒๐} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

แผนภาพที่ ๔.๖ การมีส่วนร่วมทำจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๓) ร่วมรับผลประโยชน์

ประเด็นสัมภาษณ์คือ คณะกรรมการกองทุนฯมีแนวคิดทำในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) คณะกรรมการทุกคนต้องมีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์ สุจริต และจริงจังเสียสละ โดยไม่คิดค่าตอบแทนให้ความเสมอภาค ไม่เลือกข้าง^{๑๒๑}

๒) คณะกรรมการกองทุนฯ มีแนวคิดแปลกใหม่ที่ดี ๆ นำเสนอเป็นแนวทางของส่วนรวม^{๑๒๒} คิดคำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม พัฒนาหมู่บ้านให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น^{๑๒๓} ๑) การจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและชุมชนด้วยการจัดสวัสดิการนั้นจะต้องมีความเสมอภาคกันทั้งของสมาชิกและชุมชน เพื่อกระตุ้นให้สมาชิกเกิดแรงจูงใจในการเข้าร่วมกิจกรรมกับกองทุน ทำให้สมาชิกเกิดความรู้สึกเป็นเจ้าของกองทุนร่วมกัน เกิดความภาคภูมิใจ ๒) การจัดสรรผลประโยชน์แก่สมาชิกอย่างเป็นธรรมและเสมอภาคในการกำหนดสิทธิ์ ประโยชน์ของสมาชิกนั้น จะต้องกำหนดอย่างเป็นธรรมไม่

^{๑๒๑} สัมภาษณ์ นายยศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๒๒} สัมภาษณ์ นางจเร บุญเนียม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๒๓} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

เลือกที่รักมักที่ชัง ไม่ว่าจะเป็นของสมาชิกหรือคณะกรรมการจะต้องเท่าเทียมกัน^{๑๒๔} ทำผลกำไรให้กองทุนฯ^{๑๒๕}

๓) สมาชิกมีสวัสดิการ เพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิก^{๑๒๖} การทำงานเพื่อประโยชน์ส่วนรวม^{๑๒๗} มีความร่วมมือในการทำกิจกรรมต่าง ๆ^{๑๒๘}

๔) มีการจัดสรรเป็นทุนสาธารณะประโยชน์ การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียงทฤษฎีใหม่ สร้างระบบความมั่นคงด้านอาชีพที่ครบวงจร ด้วยนวัตกรรม^{๑๒๙}

๕) ทางคณะกรรมการให้จัดทำสาธารณะประโยชน์ให้กองทุน และได้ให้คณะกรรมการมีแนวทางการทำงานร่วมกัน^{๑๓๐}

๖) จัดสรรดอกเบี้ยเงินกองทุนไปทำสาธารณะประโยชน์ให้เป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์ในส่วนรวม^{๑๓๑}

๗) รับฟังสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน นำผลกำไรของกองทุนหมู่บ้านนำไปใช้ประโยชน์ให้ถูกต้องกับหมวดหมู่ที่จัดสรรไว้อย่างถูกต้อง โปร่งใส ก็จะเกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและชุมชน^{๑๓๒}

^{๑๒๔} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๒๕} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๒๖} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๒๗} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันธุ์ม, พัฒนาการอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๒๘} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๒๙} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๓๐} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๓๑} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวร วัฒนา อำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๓๒} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๘) มีการเสนอข้อคิดในการส่งเงินที่กู้ยืมไป มีการจัดสรรเงินดอกเบี้ยให้แก่สมาชิก^{๑๓๓} ทุกครั้งที่มีการแสดงความคิดเห็น ต้องฟังเสียงมติประชาคมสมาชิกเป็นหลัก^{๑๓๔}

๙) ถ้ายทอดประชาสัมพันธ์ โดยไม่ปิดบัง^{๑๓๕} ความรู้ และชักนำสมาชิกให้ดูงานที่อื่น ๆ เพื่อการต่อยอดของกองทุน รับฟังคำติชมของผู้อื่น^{๑๓๖} หาอาชีพเสริมให้สมาชิกกองทุนหมู่บ้าน^{๑๓๗}

๑๐) กรรมการกองทุนควรมีแนวคิด มุ่งประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตน^{๑๓๘}

๑๑) ควรมีการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ดูแลผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดอกเบี้ย เพื่อนำมาจัดสรรให้มีประโยชน์ในหมู่บ้านและส่วนรวม^{๑๓๙}

๑๒) ควรมีการจัดกิจกรรมสาธารณะประโยชน์ในส่วนของกองทุนฯ ควรมีการตั้งงบประมาณในส่วนสาธารณะประโยชน์ไว้ส่วนหนึ่ง แต่การใช้จ่ายเงินดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากกรรมการกองทุนฯ^{๑๔๐}

สรุป ควรมีการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ดูแลผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดอกเบี้ย เพื่อนำมาจัดสรรให้มีประโยชน์ในหมู่บ้านและส่วนรวม ทั้งการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและชุมชน การจัดสรรผลประโยชน์แก่สมาชิกอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค นอกจากนั้นควรมีการจัดสรรเป็นทุนสาธารณะประโยชน์ การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียงทฤษฎีใหม่ สร้างระบบความมั่นคงด้านอาชีพที่ครบวงจรด้วยนวัตกรรม นำสมาชิกให้ดูงานที่อื่น ๆ เพื่อการต่อยอดของกองทุน รับฟังคำติชมของสมาชิกทุกคน

^{๑๓๓} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๓๔} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๓๕} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วัชรกร (กรมกาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

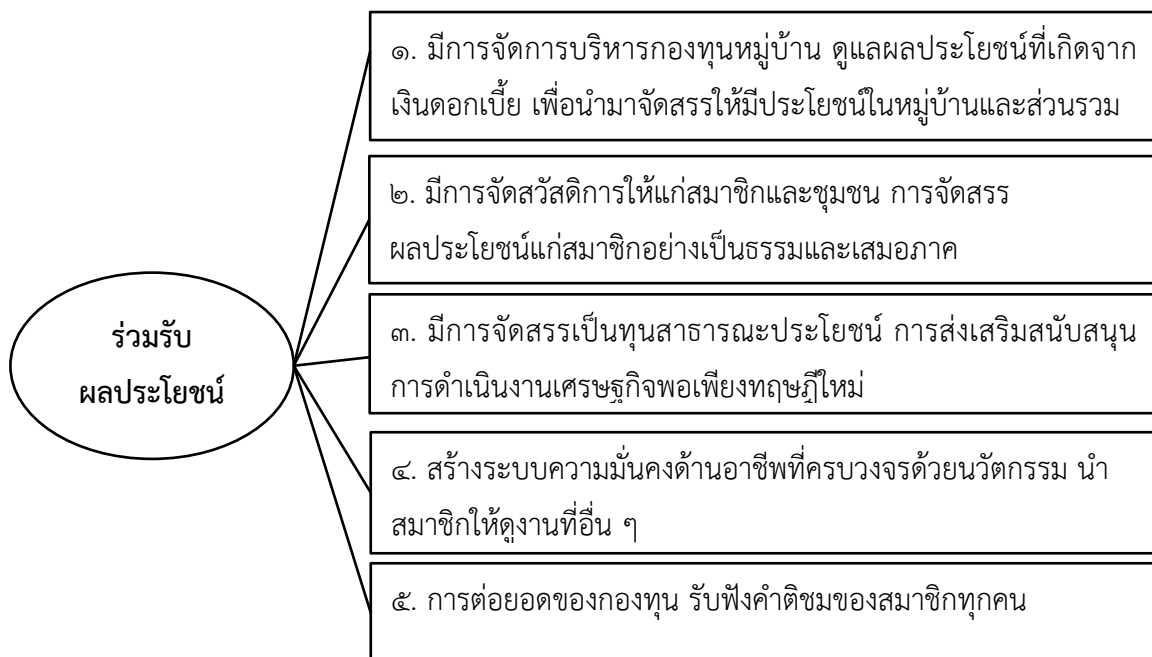
^{๑๓๖} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๓๗} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๓๘} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยืน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๓๙} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพ, เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๔๐} สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญรดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๗ การมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์จากการสัมมนาเชิงลึก

๔) ร่วมประเมินผล

ประเด็นสัมมนาฯ คือ มีแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนฯ ผลจากการสัมมนาพบว่า

- ๑) ให้สถาบันทางการศึกษา ทำการศึกษาวิจัยแนวทางประเมินผล และดำเนินการประเมินผล สรุปและเผยแพร่ผลของการประเมิน^{๑๔๑} ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงาน^{๑๔๒}
- ๒) ทำตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างเคร่งครัด โปร่งใส^{๑๔๓}
- ๓) มีการปฏิบัติตามกฎข้อบังคับ มีการชี้แจงให้ชัดเจน มีการวางแผนงาน และคอยตรวจสอบดูแลกองทุนให้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้^{๑๔๔}

^{๑๔๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยืน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๔๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร่, เภรัญญิกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๔๓} สัมภาษณ์ นางจเร บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๔๔} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

๔) ทำงานด้วยความโปร่งใส จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีการรายงานผลการดำเนินงาน^{๑๔๕} วัดระดับความรู้ของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทุกปี^{๑๔๖}

๕) สมาชิกมีรายได้เพิ่มมากขึ้น สร้างอาชีพให้ชุมชน^{๑๔๗} ควรเป็นผลงานแบบ ๓๖๐ องศา คือ ทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องและไม่เกี่ยวข้อง^{๑๔๘}

๖) จัดให้มีวาระการประชุม เพื่อสรุปยอดและวิเคราะห์ ปัญหา โดยให้ประชาชน มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น อย่างโปร่งใส ยุติธรรม^{๑๔๙}

๗) การประเมินในทุกด้านการปล่อยเงินกู้ การใช้เงินผลกำไร การพิจารณาเงินกู้ การมีส่วนร่วมของสมาชิก ประเมินได้ครบถ้วน เพื่อป้องกันการทุจริต และโอนเอียงการพิจารณาเงินกู้ของคณะกรรมการกองทุน^{๑๕๐}

๘) คณะกรรมการต้องทำงานเป็นระบบถูกต้องตรวจสอบได้ รายงานผลการดำเนินแต่ละปี ให้พัฒนาการอำเภอทราบ สมาชิกกองทุน มีวินัยในการกู้ยืมเงินสงเคราะห์เงินตามที่กำหนดไว้^{๑๕๑}

๙) การทำงานของคณะกรรมการ งบกองทุน ประเมิน ผลกำไร หรือขาดทุนเป็นตัวชี้วัด^{๑๕๒} ออกระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์ วิธีการบริหารจัดการกองทุน^{๑๕๓}

๑๐) เมื่อสิ้นปีงบประมาณ จัดให้มีวาระการประชุม เพื่อสรุปยอดและวิเคราะห์ ปัญหา โดยให้ประชาชน มีส่วนร่วม แสดงความคิดเห็น อย่างโปร่งใส ยุติธรรม^{๑๕๔}

^{๑๔๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๔๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๔๗} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๔๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันธุ์, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๔๙} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๑๕๐} สัมภาษณ์ นายณัฐมิตร ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวร วัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๕๑} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๕๒} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๕๓} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๑๑) ควรมีการกำหนดหัวข้อประเมิน จัดทำแบบประเมิน สัมภาษณ์ บุคคลเป้าหมาย สรุปผลการประเมิน นำข้อที่ประเมินไม่ผ่านมาจัดทำแผนพัฒนา สนับสนุนการพัฒนา^{๑๕๕}

๑๒) พอถึงปีควรมีสมาชิกมาตรวจสอบ^{๑๕๖} ควรมีการประเมินผลการดำเนินงาน กองทุนฯ ใน ๒ ระดับ คือ ๑) ระดับหมู่บ้าน และ ๒) ในรูปแบบคณะกรรมการจากส่วนกลางมาร่วม ประเมิน^{๑๕๗}

๑๓) ควรมีสมาชิกมาตรวจสอบ^{๑๕๘} จาการปิดงบดุล งบกำไร ขาดทุน ประจำปี ผลประโยชน์ที่ส่วนรวมได้รับ^{๑๕๙} ติดตามและประเมินผล ศักยภาพของคณะกรรมการฯ เป็น ตัวชี้วัด^{๑๖๐}

สรุป ให้สถาบันทางการศึกษาทำการศึกษาวิจัยแนวทางประเมินผล และดำเนินการ ประเมินผล สรุปและเผยแพร่ผลของการประเมิน ติดตามตรวจสอบผลการดำเนินงานตามกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างเคร่งครัด โปร่งใส จัดทำ บัญชีรายรับ รายจ่าย มีการรายงานผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง วัดระดับความรู้ของ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทุกปี คณะกรรมการต้องทำงานเป็นระบบถูกต้องตรวจสอบได้ รายงาน ผลการดำเนินแต่ละปีให้พัฒนาการอำเภอทราบ ติดตามและประเมินผล ศักยภาพของคณะ กรรมการฯ เป็นตัวชี้วัด ออกระเบียบ ข้อบังคับ และหลักเกณฑ์วิธีการบริหารจัดการกองทุน

^{๑๕๔} สัมภาษณ์ นายยศจจร ชันสิงหา, ประชาญ์ชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัด กำแพงเพชร ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๕๕} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

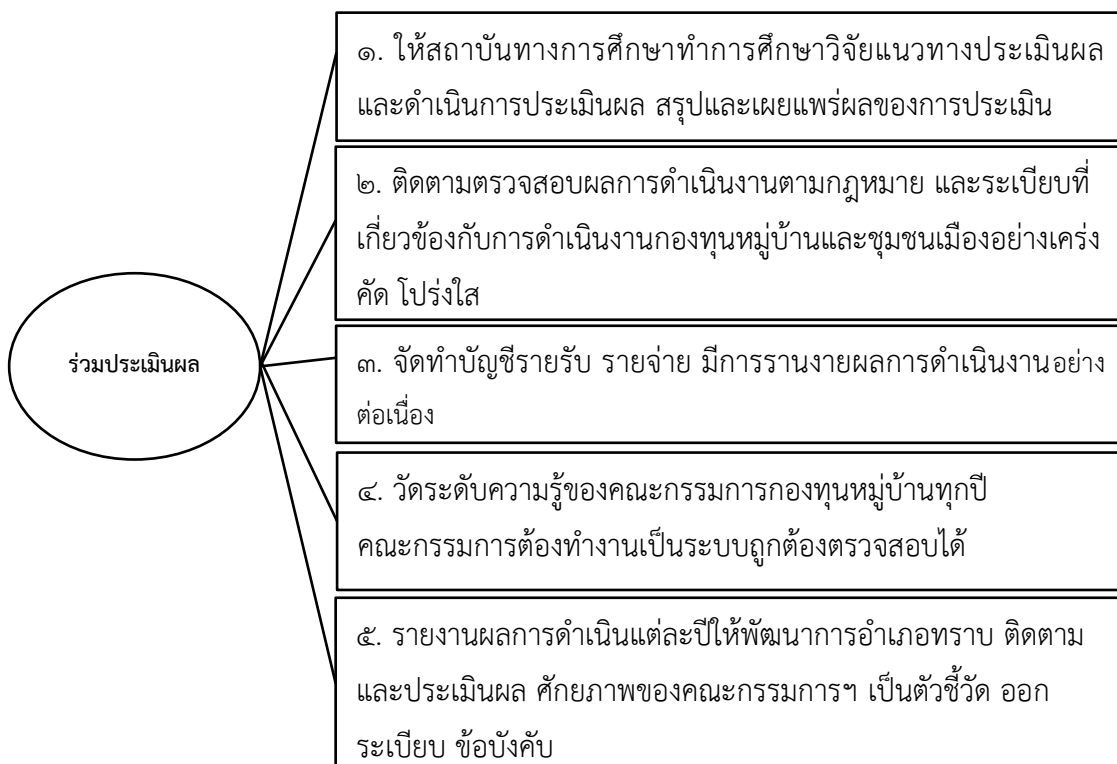
^{๑๕๖} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบล ป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๕๗} สัมภาษณ์ สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญธา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๕๘} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เขียวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบล วังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๕๙} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๖๐} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วิจิรากร (กรมกวาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๘ การมีส่วนร่วมประเมินผลจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔.๒.๓ การปฏิบัติตามหลักปาปนิกรรม

๑) มีวิสัยทัศน์

ประเด็นสัมภาษณ์คือ มีการกำหนดทิศทางการทำงานของกองทุนฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) ต้องมีกฎระเบียบข้อบังคับ^{๑๖๑} เน้นให้คณะกรรมการและสมาชิกกองทุน มีความรับผิดชอบร่วมกัน^{๑๖๒} ต้องปฏิบัติจริง ทบทวน และปรับแก้ ดำเนินงานกองทุนตามระเบียบที่กำหนดไว้^{๑๖๓}

^{๑๖๑} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร่, เภรณฤฎีกองทุนหมู่บ้านบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๖๒} สัมภาษณ์ นางจเร บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๖๓} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

๒) มีคณะทำงานในประเทศ ร่วมกันวิเคราะห์ ผลการดำเนินงานของกองทุน และกำหนดนโยบาย ที่ประชุม ให้กองทุนดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย สำนักงานกองทุนหมู่บ้านควรกำหนดวิสัยทัศน์ คุณภาพการพัฒนา แบ่งแผนงาน^{๑๖๔}

๓) ผลักดันให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นสถาบันการเงินชุมชนที่มีบทบาทหน้าที่สนับสนุนการพึ่งตนเอง ของครอบครัว สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน^{๑๖๕}

๔) ทำให้กองทุนเติบโต และสมาชิกสามารถอยู่ได้^{๑๖๖} มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส เสียสละ^{๑๖๗} การวางแผนบริหารงานทั้งด้านคน งาน เงิน^{๑๖๘} การต่อระยะเวลาในการส่งคืนเงินพร้อมดอกเบี้ย^{๑๖๙}

๕) มีการสรุปประเด็นของหมู่บ้าน และสภาพปัญหาที่กองทุนฯ สามารถแก้ไขปัญหาได้ มีแนวทางการบริหารกองทุนฯ พร้อมทั้งกำหนดภารกิจและทางการปฏิบัติในการดำเนินงานกองทุนฯ^{๑๗๐}

๖) การปล่อยเงินกู้ไม่เกินกำหนด ไม่ให้มีหนี้ค้างชำระ ให้กู้ยืมเฉพาะผู้เป็นสมาชิกที่เดือดร้อนและตามการประกอบอาชีพของครอบครัวนั้น ๆ^{๑๗๑}

^{๑๖๔} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๖๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๖๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองหมื่นถั่ว ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๖๗} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๖๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุขุม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๖๙} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๗๐} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญรดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๗๑} สัมภาษณ์ นายณฤมิตร ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

๗) มีแนวคิด มีวิสัยทัศน์ในการบริหารกิจการกองทุนหมู่บ้าน ดำเนินกิจกรรมของกองทุนหมู่บ้านให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบ ผู้นำมีความเสียสละ มีความอดทน มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม^{๑๗๒}

๘) การดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการที่ชัดเจน มีความรับผิดชอบ ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมีส่วนร่วม ส่วนคิด ร่วมทำร่วมแก้ปัญหา โดยสุจริต โปร่งใส ยุติธรรม^{๑๗๓}

๙) มีการแจ้งเตือนการส่งเสริมเงินกองทุนเมื่อถึงกำหนดส่งเงินที่กู้ยืมไป^{๑๗๔} นำจะมีผู้มีความรู้ ความชำนาญและเข้าใจพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้าน เข้ามาแนะนำการทำงานอย่างสม่ำเสมอ^{๑๗๕}

๑๐) มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้สมาชิกมีอนาคตที่ดี^{๑๗๖} มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล มีความมุ่งมั่นตามเจตนารมณ์^{๑๗๗} ควรมีการประเมินปัญหาที่เกิดขึ้น ในการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้าน^{๑๗๘}

๑๑) ควรมีการอบรมพัฒนาศักยภาพคณะกรรมการฯ ศึกษาดูงานด้านการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล วิจัยทางการเงิน สร้างระบบการออมของกองทุนที่มีประสิทธิภาพ^{๑๗๙} ควรที่จะให้สมาชิกพึ่งพาตนเองได้ เช่น ทำอาชีพเสริม^{๑๘๐}

สรุป ผลักดันให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นสถาบันการเงินชุมชนที่มีบทบาทหน้าที่สนับสนุนการพึ่งตนเอง ของครอบครัว สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้

^{๑๗๒} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๗๓} สัมภาษณ์ นายยศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๗๔} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เขียวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๗๕} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๗๖} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร (กรมกาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

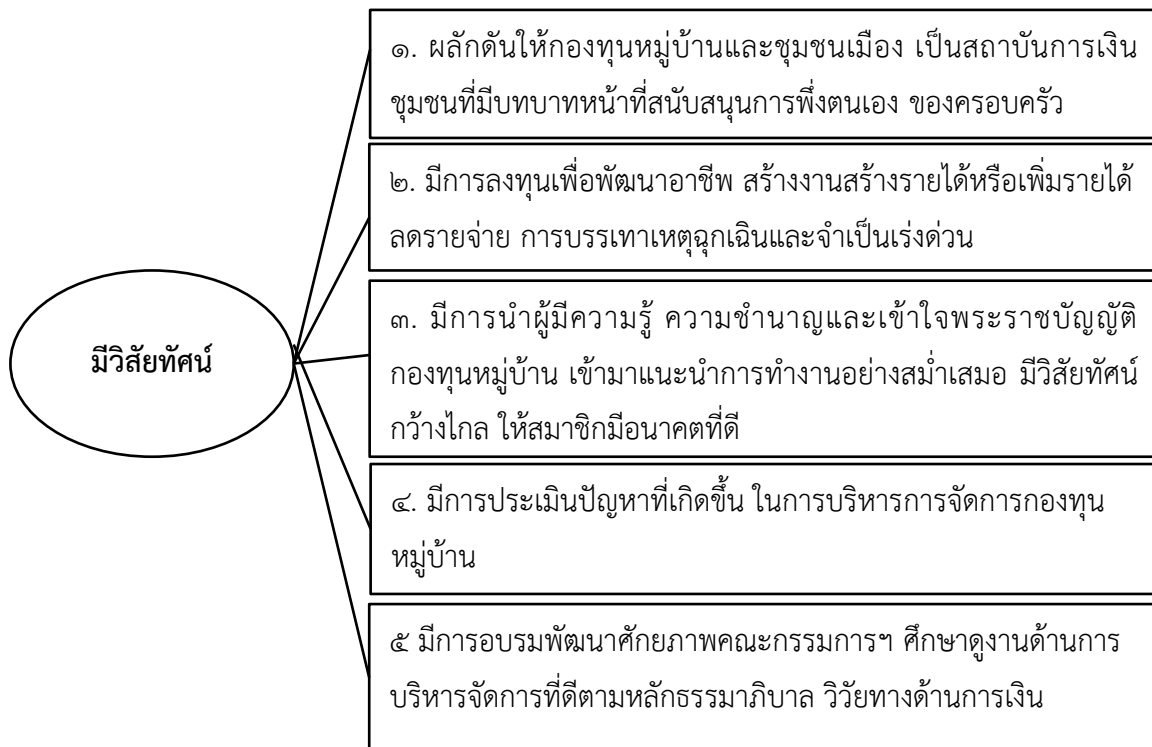
^{๑๗๗} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๗๘} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๗๙} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๘๐} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอลำดวนบุรีรัมย์ จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน และพัฒนาให้กองทุนเติบโต นอกจากนี้ นำผู้มีความรู้ ความชำนาญและเข้าใจพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้าน เข้ามาแนะนำการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้สมาชิกมีอนาคตที่ดี

แผนภาพที่ ๔.๙ มีวิสัยทัศน์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๒) จัดการดี

ประเด็นสัมภาษณ์คือ คณะกรรมการมีความเชี่ยวชาญและมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการกองทุนฯ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

- ๑) มีความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ไม่หยุดเรียนรู้พัฒนาตนเอง^{๑๘๑}
- ๒) คณะกรรมการได้รับฟังการเพิ่มทักษะหรือพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง^{๑๘๒} ต้องมีความซื่อสัตย์ และแบ่งหน้าที่เพื่อที่จะบริหารกองทุนฯ ให้ได้บรรลุเป้าหมาย^{๑๘๓}

^{๑๘๑} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๘๒} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๘๓} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

๓) คณะกรรมการบริหารกองทุน มีความตั้งใจและทุ่มเทตัวบทบาทหน้าที่ที่รับผิดชอบ และให้การช่วยเหลือสมาชิกทุกครั้งในกรณีที่สมาชิกมีปัญหา มีการบริหารงานอย่างโปร่งใส สมาชิกสามารถตรวจสอบการบริหารงานได้ มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และคณะกรรมการที่ดีตรงตำแหน่ง การบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน ทั้งในส่วนของเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กับกองทุนทางสังคมของชุมชน และกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้กองทุนดังกล่าว มีการบริหารจัดการให้สอดคล้องและเกื้อกูลกัน^{๑๘๔}

๔) คณะกรรมการต้องมีความเข้มแข็งไม่เห็นแก่พี่น้องพวกพ้อง การพิจารณาเงินกู้และทำบัญชี ทำสัญญา ต้องละเอียดอย่างรอบคอบ^{๑๘๕}

๕) คณะกรรมการต้องมีความสามัคคี มีความรักกองทุนหมู่บ้าน คณะกรรมการมีการประชุมปรึกษาหารือกิจกรรมของกองทุนหมู่บ้าน สอบถามสมาชิกกองทุนหมู่บ้านในการประกอบอาชีพ^{๑๘๖}

๖) ให้คณะกรรมการต้องศึกษาข้อมูลของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เข้าใจถ่องแท้^{๑๘๗}

๗) มีความรู้ มุ่งมั่นทำเพื่อส่วนรวม^{๑๘๘} ต้องมีความรู้เรื่องบริหารจัดการกองทุน ระบบบัญชี^{๑๘๙} การบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาล^{๑๙๐} การต่อระยะเวลาในการส่งคืนเงินพร้อมดอกเบี้ย^{๑๙๑}

^{๑๘๔} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๘๕} สัมภาษณ์ นายณฤมิตร ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลลาววัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๘๖} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีบึง จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๘๗} สัมภาษณ์ นางจเร บุญเนียม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีบึง จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๘๘} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีบึง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๑๘๙} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าศรีบึง จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๙๐} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๙๑} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีบึง จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

๘) การทำงานในรูปแบบคณะกรรมการต้องมีหลักการทำงานเป็นทีมเป็นส่วนสำคัญ คือพร้อมรับฟังความคิดเห็นผู้อื่นและพร้อมที่จะแนะนำสิ่งที่ถูกต้องและยอมรับเสียงส่วนใหญ่ในการลงมติ^{๑๙๒}

๙) มีวิสัยทัศน์ ควบคุมการทำงาน โดยมีเป้าหมายที่ชัดเจน ไม่หวังผลกำไร บนพื้นฐานที่ทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุข^{๑๙๓} คณะกรรมการมีประสบการณ์ในการทำงาน มีความซื่อสัตย์สุจริต^{๑๙๔}

๑๐) จัดอบรมให้คณะกรรมการรู้บริบทหน้าที่ของตนเอง^{๑๙๕} มีความรู้ ซื่อสัตย์ ในหน้าที่รับผิดชอบ^{๑๙๖} มีความรู้ มีความซื่อสัตย์ ในหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย^{๑๙๗}

๑๑) คณะกรรมการหมู่บ้านควรออกไปเยี่ยมเยียนให้คำแนะนำ ในการประกอบอาชีพของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านอย่างต่อเนื่อง^{๑๙๘}

๑๒) คณะกรรมการควรมีความเชี่ยวชาญ ด้านการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล การมีวิสัยทัศน์ ด้านการส่งเสริมอาชีพใหม่ ๆ ความรู้ด้านเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการสร้างรายได้ ต่อเนื่องมั่นคง การจัดทำระบบบัญชี ด้านการสร้างวินัยทางการเงิน ด้านทักษะการติดตามหนี้สิน กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหาของตนเอง^{๑๙๙}

๑๓) ควรที่จะมีความรู้ความสามารถที่จะช่วยกันให้พัฒนากองทุนไปข้างหน้าให้ประสบผลสำเร็จ^{๒๐๐}

^{๑๙๒} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญธา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๙๓} สัมภาษณ์ นายยศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๙๔} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๙๕} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๙๖} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วัชรกร (กรมกาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

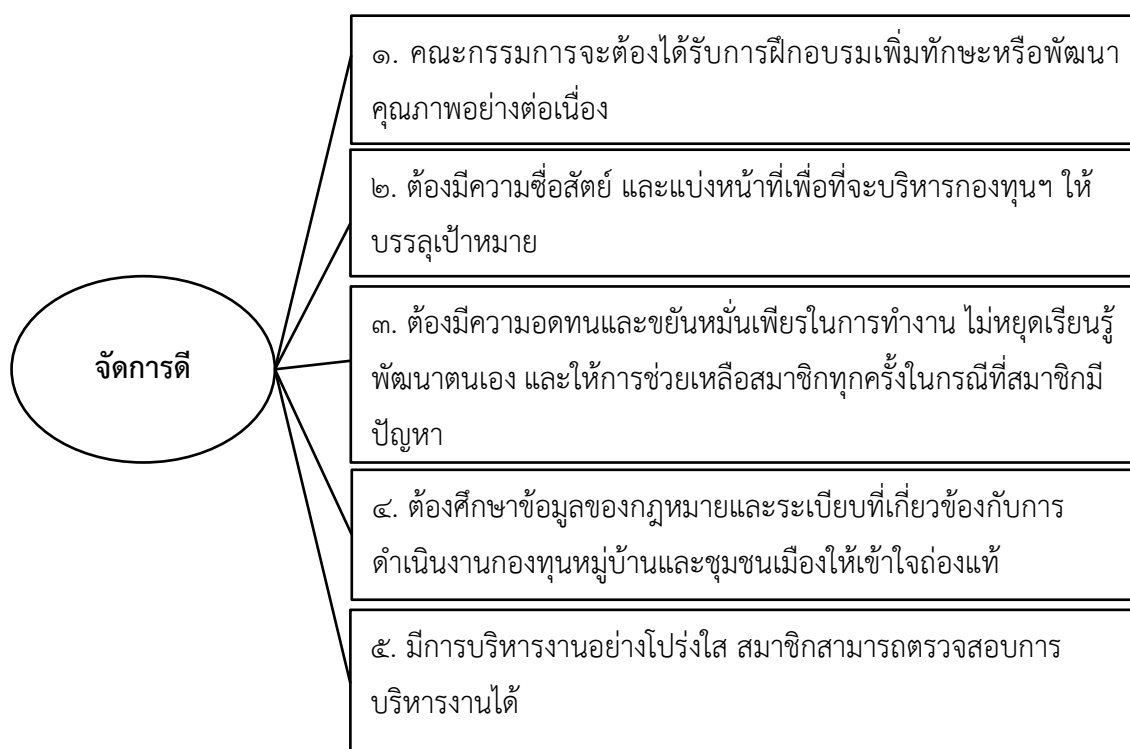
^{๑๙๗} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๑๙๘} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๑๙๙} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๐๐} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

สรุป คณะกรรมการจะต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มทักษะหรือพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ต้องมีความซื่อสัตย์ และแบ่งหน้าที่เพื่อที่จะบริหารกองทุนฯ ให้บรรลุเป้าหมาย ศึกษาข้อมูลของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เข้าใจถ่องแท้ ต้องมีความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ไม่หยุดเรียนรู้พัฒนาตนเอง และให้การช่วยเหลือสมาชิกทุกครั้งในกรณีที่สมาชิกมีปัญหา มีการบริหารงานอย่างโปร่งใส สมาชิกสามารถตรวจสอบการบริหารงานได้

แผนภาพที่ ๔.๑๐ จัดการดีจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๓) มีมนุษยสัมพันธ์

ประเด็นสัมภาษณ์คือ คณะกรรมการกองทุนฯมีความพร้อมในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) คณะกรรมการกองทุนต้องมีความพร้อมและแบ่งหน้าที่การทำงานตามตำแหน่งที่ได้รับ การแต่งตั้งในการรับผิดชอบ^{๒๐๑}

^{๒๐๑} สัมภาษณ์ นายณฤมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมชนาก ตำบลถาวร วัฒนา อำเภอยางชุมน้อย จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

๒) คณะกรรมการกองทุนต้องเป็นผู้ที่มีภาวะของการเป็นผู้นำ ที่กล้าตัดสินใจในการแก้ปัญหาที่มีพฤติกรรมกรรมการบริหารงานให้น่าเชื่อถือ บริหารจัดการกองทุนอย่างเป็นระบบ วางแผนการบริหารโดยการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ให้กับคณะกรรมการแต่ละคนอย่างชัดเจน^{๒๐๒}

๓) มีความพร้อมด้านความรู้ มีวุฒิภาวะ^{๒๐๓} คณะกรรมการกองทุนต้องรับฟังข้อเสนอและความต้องการของสมาชิก^{๒๐๔}

๔) คณะกรรมการกองทุนต้องดำเนินกิจกรรมกองทุนร่วมกับประชุมคณะกรรมการร่วมกับแบ่งงานกันเป็นฝ่าย อย่างเป็นระบบ แสดงวิสัยทัศน์แล้วมาสรุปวิเคราะห์งานกิจกรรมกองทุนแล้วนำมาบริหารกองทุนหมู่บ้าน^{๒๐๕}

๕) ให้คณะกรรมการกองทุนฯ มีการประชุมพูดคุยสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ กับผู้ร่วมงานบ่อย ๆ^{๒๐๖}

๖) มีความจริงใจให้กับเพื่อนร่วมงาน ให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ให้คำปรึกษา และรับฟังความคิดเห็น มีความรับผิดชอบ และปรึกษาหารือกันและขอคำแนะนำจากกองทุนอื่นๆ^{๒๐๗}

๗) จิตอาสา พร้อมทำงานและทำงานแบบโปร่งใส ตรวจสอบได้^{๒๐๘} ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น^{๒๐๙} ดำเนินงานแบบคุณธรรม^{๒๑๐}

^{๒๐๒} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๐๓} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๐๔} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๐๕} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๐๖} สัมภาษณ์ นางจเร บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๐๗} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๐๘} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๐๙} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าศรีษะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๑๐} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

๘) ให้ความเข้าใจ ความรู้แก่สมาชิกของกองทุน^{๒๑๑} คณะกรรมการควรมีความพร้อมในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงาน มีจิตสาธารณะสูง มีเมตตา เอื้ออาทร มีการดูแล และช่วยเหลือสมาชิกทุกคนเมื่อประสบปัญหา ให้เหมือนญาติพี่น้อง และมีการดูแลด้านสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาสที่ต่อเนื่อง^{๒๑๒}

๙) คณะกรรมการจะมีการประชุมชาวบ้าน และให้เข้าถึงยิ่งกว่านี้ เพื่อให้สมาชิกมีความเข้าใจในตัวคณะกรรมการ^{๒๑๓}

๑๐) มีกิจกรรมที่เสริมสร้างความสัมพันธ์ในระหว่างคณะกรรมการฯ และระหว่างคณะกรรมการฯ กับประชาชนในหมู่บ้าน^{๒๑๔}

๑๑) การประชาสัมพันธ์ กระจายข่าวโดยแจ้งข่าว โดยการประชาคม ให้ความเข้าใจให้กับชุมชน เป็นที่ไว้วางใจในการบริหารงาน เปิดโอกาสให้กองทุน อย่างเปิดกว้าง^{๒๑๕}

๑๒) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อสมาชิก มีการแนะนำเรื่องต่าง ๆ^{๒๑๖} การเป็นคณะกรรมการ ต้องมีจิตใจและความเข้าใจในการนำมาเป็นกรรมการ โดยความสมัครใจ จะทำให้มีความพร้อมในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้ร่วมงานได้ดี^{๒๑๗}

๑๓) มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี มีความอดทนและยอมรับฟังคำแนะนำของบุคคลอื่น^{๒๑๘} ในการดำเนินการต้องมีความอดทน และมุ่งมั่น และเป็นกันเองต่อสมาชิก^{๒๑๙}

^{๒๑๑} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๑๒} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๑๓} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาธิการกองทุนและชุมชนเมืองบ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๑๔} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญญา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๑๕} สัมภาษณ์ นายยศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๑๖} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เขียวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

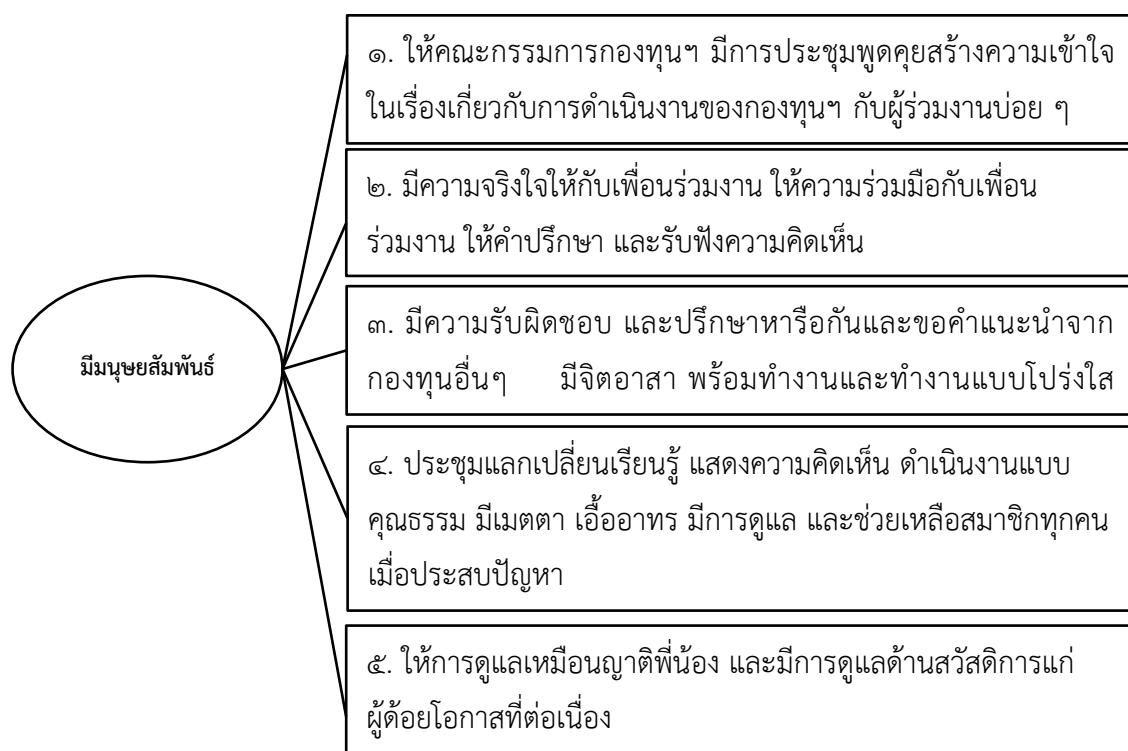
^{๒๑๗} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๑๘} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร (กรมกวาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๑๙} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

๑๔) มีการจัดการอบรม สมาชิกกองทุนหมู่บ้านประจำเดือนหรือ ทุก ๓ เดือน เพื่อตรวจสอบว่าสมาชิกยังมีการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของกองทุนหรือไม่^{๒๒๐}

สรุป ให้คณะกรรมการกองทุนฯ มีการประชุมพูดคุยสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ กับผู้ร่วมงานบ่อย ๆ มีความจริงใจให้กับเพื่อนร่วมงาน ให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ให้คำปรึกษา และรับฟังความคิดเห็น มีความรับผิดชอบ และปรึกษาหารือกันและขอคำแนะนำจากกองทุนอื่นๆ มีจิตอาสา พร้อมทำงานและทำงานแบบโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น ดำเนินงานแบบคุณธรรม มีเมตตา เอื้ออาทร มีการดูแล และช่วยเหลือสมาชิกทุกคนเมื่อประสบปัญหา ให้เหมือนญาติพี่น้อง และมีการดูแลด้านสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาสที่ต่อเนื่อง

แผนภาพที่ ๔.๑๑ มีมนุษยสัมพันธ์จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔.๒.๔ ประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๑) การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุน

ประเด็นสัมภาษณ์คือ กองทุนหมู่บ้านฯ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนได้ ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

^{๒๒๐} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

- ๑) กองทุนรู้หลักการแบ่งกลุ่มที่อยู่ใกล้ชิดกับประชากรมากที่สุด^{๒๒๑} เพื่อเป็นการลดรายจ่าย การบรรเทาความจำเป็นเร่งด่วน^{๒๒๒}
- ๒) กองทุนเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน ส่งเสริมให้ประชาชนไม่มีเงินทุนหมุนเวียน เพื่อสร้างอาชีพ เพื่อสร้างรายได้ ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง^{๒๒๓}
- ๓) เพื่อให้สมาชิกได้นำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนา อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้^{๒๒๔} นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองรัฐบาลจะตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนวันละ ๑ ล้านบาทนั้น วัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน ๑ ล้านบาท ก็เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน^{๒๒๕}
- ๔) เป็นการกระจายเงินทุนให้คนในหมู่บ้านได้หลากหลายอาชีพ^{๒๒๖} มีสถาบันการเงินเกิดขึ้นในชุมชนและคนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น^{๒๒๗}
- ๕) เป็นเงินทุนเบื้องต้น^{๒๒๘} ได้มากเพราะว่าดอกเบี้ยถูก และยังกำหนดดอกเบี้ยใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านได้อีก^{๒๒๙}

^{๒๒๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๒๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรวิทยุกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๒๓} สัมภาษณ์ นายยศจจร ชันสิงหา, ประชาญ์ชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๒๔} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๒๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๒๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๒๗} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๒๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๒๙} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

๖) เป็นแหล่งทุนที่สมาชิกสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อใช้ในการสร้างอาชีพรายได้ ที่มั่นคงควรมีกิจกรรมของเครือข่ายกองทุนที่ทำให้สมาชิกมีรายได้ ส่งคืนเงินกู้ได้^{๒๓๐} เป็นช่วยในการที่ชาวบ้านไม่ต้องหาทุนข้างนอกเพื่อมาลงทุน^{๒๓๑}

๗) การทำกองทุนหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง จะสามารถช่วยเหลือประชาชนในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นแหล่งเงินกู้เพื่อประกอบอาชีพในอัตราดอกเบี้ยต่ำ^{๒๓๒}

๘) กองทุนหมู่บ้านเป็นกองทุนสร้างอาชีพ ทุกอาชีพก็ไปเพื่อทำการสร้างระบบได้ในอาชีพแต่ละคน ของแต่ละครัวเรือน^{๒๓๓}

๙) กองทุนหมู่บ้านเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน สร้างงานสร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิตของสมาชิกในชุมชนหมู่บ้าน โดยคณะกรรมการดำเนินงานบริหารอย่างโปร่งใส^{๒๓๔}

๑๐) มีการปล่อยเงินให้สมาชิกนำไปประกอบอาชีพสร้างรายได้สร้างอาชีพ^{๒๓๕} เป็นกองทุนที่เข้าถึงง่าย^{๒๓๖} ทำให้ชุมชนได้พึ่งตนเอง มีความเข้มแข็ง มีรายได้หมุนเวียน^{๒๓๗}

^{๒๓๐} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๓๑} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาธิการกองทุนและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๓๒} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลรัฐธาดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๓๓} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๓๔} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๓๕} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เขียวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

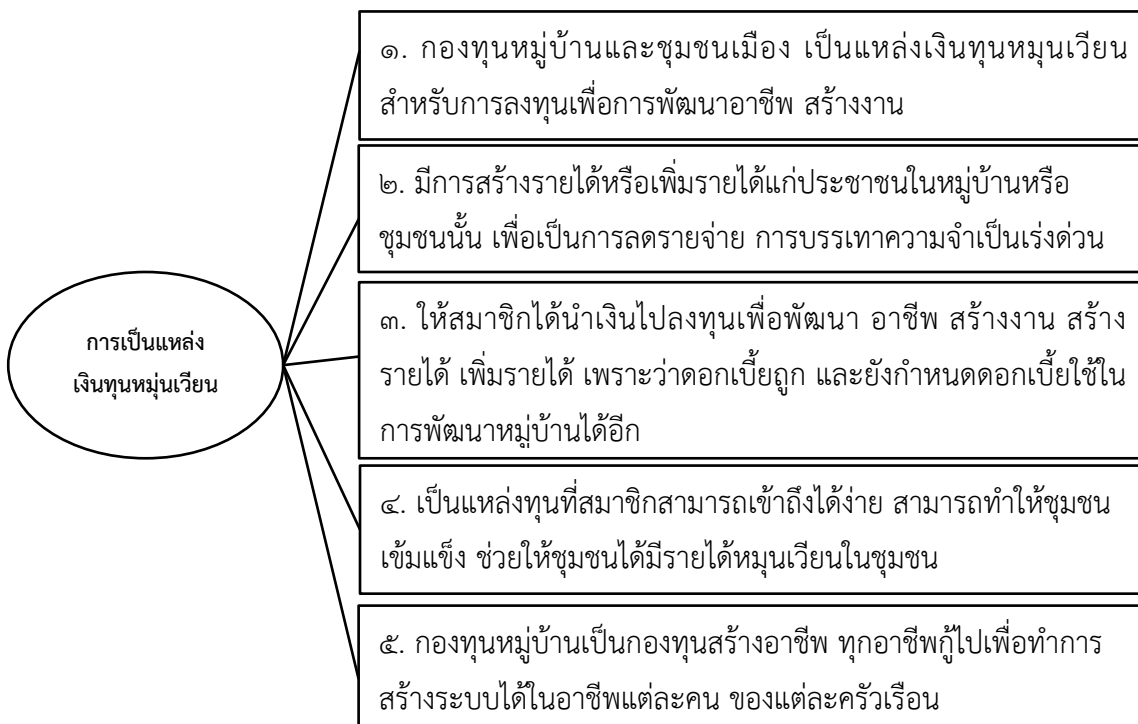
^{๒๓๖} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๓๗} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร (กรมกวาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

๑๑) ทำให้ชุมชนได้เข้มแข็ง ช่วยให้ชุมชนได้มีรายได้หมุนเวียนในชุมชน^{๒๓๘} ไข่ เพราะว่าเป็นเงินของกองทุนหมู่บ้านเป็นเงินที่มีดอกเบี้ยต่ำ และสมาชิกอยู่ในชุมชนจึงสามารถสร้างรายได้ให้แก่สมาชิกเมื่อเวลาชอกู้เงินกองทุน^{๒๓๙}

๑๒) คณะกรรมการกองทุนฯ ควรชี้แจงถึงผลเสียของการกู้ยืมเงินจากกองทุนให้กับสมาชิกกู้ยืม โดยเน้นให้นำเงินที่กู้ยืมไปนั้น ไปเสริมสร้างอาชีพอย่างแท้จริง^{๒๔๐}

สรุป กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น เพื่อเป็นการลดรายจ่าย เป็นการบรรเทาความจำเป็นเร่งด่วน ให้สมาชิกได้นำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนา อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ เพราะว่าดอกเบี้ยถูก และยังกำหนดดอกเบี้ยใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านได้อีก นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งทุนที่สมาชิกสามารถเข้าถึงได้ง่าย สามารถทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ช่วยให้ชุมชนได้มีรายได้หมุนเวียนในชุมชน

แผนภาพที่ ๔.๑๒ การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุนจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

^{๒๓๘} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๓๙} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๔๐} สัมภาษณ์ นางจเร บุญเนียม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

๒) ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ

ประเด็นสัมภาษณ์คือ กองทุนหมู่บ้านฯ มีการส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

- ๑) คณะกรรมการต้องมีความรู้ ความสามารถในการบริหารจัดการ^{๒๔๑}
 - ๒) จัดให้มีการฝึกอบรม หรือศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงาน ที่ประสบความสำเร็จ มีการติดตามงานการดำเนินงาน สทพ. อย่างต่อเนื่อง^{๒๔๒}
 - ๓) มีการจัดการหมวดหมู่ด้านของเอกสาร และจัดทำทะเบียนคุมลูกหนี้ จัดทำทะเบียนทรัพย์สินของกองทุน และมีการจัดทำงบดุล กำไรขาดทุน ไว้ทุกปี^{๒๔๓}
 - ๔) ให้คณะกรรมการกองทุนฯ บริหารจัดการเงินกองทุนเต็มกำลังความสามารถ และทำตามระเบียบข้อบังคับของกองทุนอย่างเคร่งครัด สุจริต โปร่งใส^{๒๔๔}
 - ๕) ส่งเสริมคุณภาพชีวิต ความรู้ และความเข้มแข็งของชุมชน และเพื่อให้สมาชิกลดรายจ่าย เพื่อรายได้ให้แก่ครัวเรือน^{๒๔๕}
- ๖) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่มีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม^{๒๔๖}

^{๒๔๑} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๔๒} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยีน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๔๓} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๔๔} สัมภาษณ์ นางจเร บุญเนียม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๔๕} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๔๖} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๗) เพิ่มเงินออม เพื่อสะสมทุนทรัพย์^{๒๔๗} ศึกษาดูงานเครือข่ายที่ประสบผลสำเร็จสูงสุด^{๒๔๘} ทำบัญชีเป็นระบบ โปร่งใส ตรวจสอบได้^{๒๔๙} เพื่อให้ได้รู้รายรับรายจ่าย^{๒๕๐}

๘) มีการสะสมผลกำไรนำไปลงทุนสร้างระบบกระบวนการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ตามอาชีพที่สมาชิกลงทุนเชื่อมโยงตลาด ครบวงจร พร้อมทั้งสร้างวินัยทางการเงิน และส่งเสริมการอบรม^{๒๕๑}

๙) ที่จะมีการอบรมในการทำอาชีพในแต่ละความสามารถของแต่ละสมาชิก^{๒๕๒} ควรจัดโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกองทุนฯด้วยกัน และพร้อมระบบโปรแกรมสำเร็จรูปมาบริหารจัดการกองทุนฯ^{๒๕๓}

๑๐) เงินกองทุนที่กู้ยืมในแต่ละครั้งต้องเขียนโครงการว่าจะนำเงินไปใช้ในการทำอะไรบ้างถ้าใช้ผิดวัตถุประสงค์ของกองทุนก็จะไม่เกิดผล^{๒๕๔}

๑๑) คณะกรรมการ มีความสามารถในการบริหารจัดการเงินกองทุนดีขึ้น ทำให้สมาชิกรู้จักออมเงินแต่ละปี มีวินัยในการกู้ยืมเงินและส่งเงินคืนได้อย่างดี มีการประชุมกันแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และเสนอแนวคิดร่วมกัน^{๒๕๕}

^{๒๔๗} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๔๘} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๔๙} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันธุ์, พัฒนาการอำเภอบางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๕๐} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

^{๒๕๑} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง พัฒนาการอำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๕๒} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาธิการกองทุนและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๕๓} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญระดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๕๔} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๕๕} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๑๒) นโยบายภาครัฐได้วางนโยบายให้เกษตรกร สามารถพัฒนาอาชีพของตนเอง โดยการสร้างศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ ให้คิดเป็น ทำเป็น และสามารถแก้ไขปัญหา รายรับ รายจ่าย ของตนเองได้^{๒๕๖}

๑๓) มีการจัดตั้ง ธนาคารชุมชน^{๒๕๗} จัดระบบนำเอกสารและการเงิน ค่าใช้จ่าย^{๒๕๘} อยู่ที่กองทุนมากน้อยอย่างไร ที่จะนำมาพัฒนา^{๒๕๙} อยู่ที่กองทุนมากน้อยเพียงใดที่จะนำมาพัฒนา^{๒๖๐}

สรุป กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับหน่วยงานอื่นอย่างต่อเนื่อง ควรมีการจัดการหมวดหมู่ด้านเอกสาร และจัดทำทะเบียนคุณลูกหนี้ จัดทำทะเบียนทรัพย์สินของกองทุน และมีการจัดทำบัญชีกำไรขาดทุน ไว้ทุกปี กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนได้ ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เชื่อมโยงตลาดครบวงจร พร้อมทั้งสร้างวินัยทางการเงิน

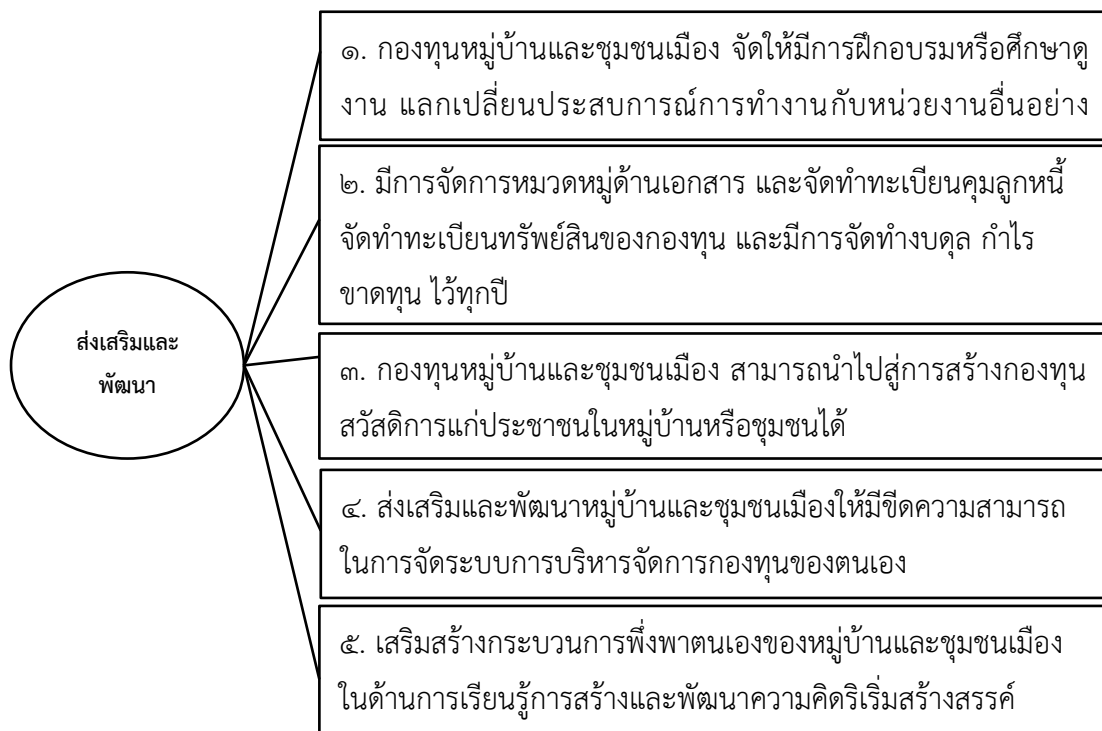
^{๒๕๖} สัมภาษณ์ นายยศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๕๗} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เขียวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๕๘} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๕๙} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร (กรมกวาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๖๐} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอลำลูกเกดบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

แผนภาพที่ ๔.๑๓ ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๓) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง

ประเด็นสัมภาษณ์คือ กองทุนหมู่บ้านที่มีการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของประชาชนในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหาเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

๑) มีการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาหมู่บ้าน โดยการประชุมประชาคม^{๒๖๑} ให้สมาชิกมีการออมทรัพย์สินและมีต้นทุนไว้กับกองทุนหมู่บ้าน^{๒๖๒}

๒) คณะกรรมการกองทุนฯ แนะนำแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพและการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง ให้กับสมาชิกกองทุนไปปฏิบัติ^{๒๖๓}

^{๒๖๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยืน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๖๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขานูร์ลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๖๓} สัมภาษณ์ นางจเร บุญเนียม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขานูร์ลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

๓) คณะกรรมการและสมาชิกกองทุน ร่วมกันเสนอแนวคิดนโยบายแผนของกองทุนหมู่บ้านเสนอโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหมู่บ้าน เมื่อมีงบประมาณจาก กองทุนหมู่บ้าน ลงมาก็จะได้ดำเนินการตามโครงการที่ตั้งไว้^{๒๖๔}

๔) กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานราก โดยมุ่งพัฒนาทุกด้านภายใต้ศาสตร์พระราชาวาด้วย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองให้ถ่องแท้ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ด้วยความอดุสาหะ เสียสละด้วยความสุจริตจริงใจ^{๒๖๕}

๕) อบรมอาชีพเสริม และหัตถาตรองรับผลผลิต^{๒๖๖} มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแต่ละเครือข่าย แต่ละกองทุนมีข้อดี ข้อเสีย ไม่เหมือนกัน^{๒๖๗} ๑) คุ้มเงินแล้วนำไปใช้ตามวัตถุประสงค์ ๒) ส่งคืนในไม่ตรงตามกำหนด ๓) คุ้มเงินนอกระบบมาคืนในกลุ่มกองทุน^{๒๖๘}

๖) ให้ความสามัคคี ความเข้าใจ ในการออมทรัพย์^{๒๖๙} กองทุนหมู่บ้านควรสนับสนุนส่งเสริมให้สมาชิกได้เรียนรู้แนวทางเศรษฐกิจพอเพียงจากแหล่งเรียนรู้ต้นแบบ เช่น การส่งสมาชิกเข้าอบรมศูนย์กิจกรรมธรรมชาติมาบเอื้อง อ.บ้านบึง จ.ชลบุรี เป็นต้น^{๒๗๐} ควรที่จะมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อทำอาชีพเสริมให้กับชาวบ้าน^{๒๗๑}

^{๒๖๔} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๖๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๖๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองหม้อด ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๖๗} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๖๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๖๙} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๗๐} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๗๑} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขานุการกองทุนและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

๗) มีการทำปรัชญาทฤษฎีเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินงานของกองทุนฯ และนำมาใช้ในระดับครัวเรือนภายในหมู่บ้าน ผ่านการจัดทำบัญชีครัวเรือน การเกษตรทฤษฎีใหม่ เป็นต้น^{๒๗๒}

๘) ประธานต้องหาวิทยากรในด้านการเกษตรมาให้ความรู้ ในการเสริมสร้างส่งเสริมและพัฒนาการเกษตรให้มีศักยภาพ เพื่อร่วมกันพัฒนาในภาคเกษตรและอาชีพอื่นต่อไป^{๒๗๓}

๙) คณะกรรมการและสมาชิกกองทุน ร่วมกันเสนอแนวคิดนโยบายแผนของกองทุนหมู่บ้านเสนอโครงการที่เป็นประโยชน์ต่อชุมชนหมู่บ้าน เมื่อมีงบประมาณจาก กองทุนหมู่บ้าน ลงมา ก็จะได้ดำเนินการตามโครงการที่ตั้งไว้^{๒๗๔}

๑๐) เสริมสร้างศักยภาพ ส่งเสริมความรู้ในด้านวิชาการใหม่ ๆ สร้างทักษะ ยกระดับการประกอบอาชีพ ให้ดียิ่งขึ้น^{๒๗๕}

๑๑) ส่งเสริมการออมเงินของทุก ๆ เดือน มีการประชาสัมพันธ์ด้านการประหยัด การทำบัญชีครัวเรือน^{๒๗๖} เป็นแหล่งเงินทุนเข้าถึงง่ายและใช้ทุนเท่าที่กิจกรรมที่จะดำเนินงาน^{๒๗๗}

๑๒) ทำให้ชุมชนรู้จักออมเงินของตน ชุมชนพึ่งพาตนเองได้^{๒๗๘} ทำให้ชุมชนรู้จักเงินออมของตน ชุมชนพึ่งพาตนเองได้^{๒๗๙}

^{๒๗๒} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญธาดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๗๓} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๗๔} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธสุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชน บ้านหนองเหมือดตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๗๕} สัมภาษณ์ นายยศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๗๖} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เขียวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

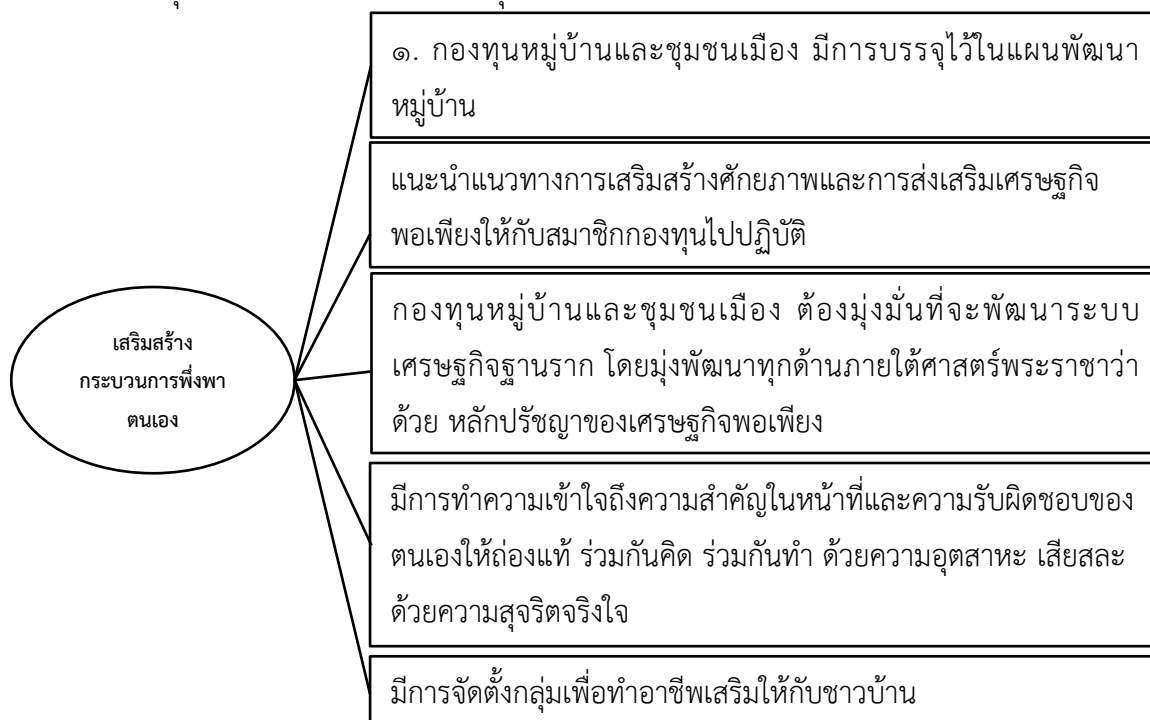
^{๒๗๗} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๗๘} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วัชรวิภากร (กรมกวาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๗๙} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวัชรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

๑๓) สามารถทำให้สมาชิกกองทุนมีการจัดการพึ่งพาตนเองได้ เช่นการส่งเสริมให้มีการทำปุ๋ยใช้เอง ประกอบอาชีพเสริมเพิ่มรายได้แก่ครอบครัว^{๒๘๐}

สรุป กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาหมู่บ้าน แนะนำแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพและการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงให้กับสมาชิกกองทุนไปปฏิบัติ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ต้องมุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานราก โดยมุ่งพัฒนาทุกด้านภายใต้ศาสตร์พระราชาวาดด้วย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การทำความเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองให้ถ่องแท้ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ด้วยความอดุสหาหะ เสียสละ ด้วยความสุจริตจริงใจ และมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อทำอาชีพเสริมให้กับชาวบ้าน

แผนภาพที่ ๔.๑๔ เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเองจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก

ประเด็นสัมภาษณ์คือ กองทุนหมู่บ้านฯ สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

^{๒๘๐} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๑) กองทุนหมู่บ้านเป็นแหล่งทุนประกอบอาชีพ และเป็นการฝึกคนในชุมชนให้การบริการจัดการทุน สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาได้^{๒๘๑} มีเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้าน^{๒๘๒}

๒) ต้องสร้างจิตสำนึกให้กับสมาชิกกองทุน^{๒๘๓} ช่วยให้สมาชิกและคนในชุมชน มีความเข้มแข็งที่ดีขึ้น^{๒๘๔} เนื่องจากในช่วงหลายปีที่ผ่านมาภาคการเกษตรของประเทศไทยประสบปัญหาหลายประการได้แก่ ปัญหาภัยพิบัติทางธรรมชาติ ปัญหาต้นทุนการผลิตสูง และปัญหาราคาสินค้าตกต่ำเป็นต้น โดยสาเหตุประการหนึ่งมาจากระบบโครงสร้างพื้นฐานในชุมชนไม่ได้รับการพัฒนาตลอดจนยังขาดปัจจัยการผลิตที่จำเป็น

๓) การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งของเศรษฐกิจในระดับฐานราก ซึ่งครอบคลุมทั้งกระบวนการตั้งแต่กิจกรรมด้านการผลิต การเพิ่มมูลค่าสินค้า และการตลาด จะส่งผลให้ชุมชนพัฒนาอย่างมั่นคงแข็งแรงต่อไป

๔) กองทุนหมู่บ้านเป็นแหล่งเงินทุนในหมู่บ้านที่ช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ และมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายของประชาชน และมุ่งให้โอกาสแก่ภาคประชาชน โดยเฉพาะคนที่มีฐานะยากจน ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน^{๒๘๕}

๕) มีความรู้ความสามารถต่อยอดได้ในอาชีพ^{๒๘๖} มีการออมของสมาชิกและน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง^{๒๘๗}

๖) การมีนโยบายให้กู้ยืมจากสถาบันการเงิน (ต่อยอด) โดยให้สามารถบริหารจัดการเงินกองทุนที่ได้รับอุดหนุนเท่านั้น^{๒๘๘} มีกองทุนของหมู่บ้าน เพื่อใช้จ่ายในหมู่บ้าน^{๒๘๙}

^{๒๘๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยืน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๘๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๘๓} สัมภาษณ์ นางจเร บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๘๔} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๘๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๘๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๘๗} สัมภาษณ์ นางสาวสมพร จันทวิมล, เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๘๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๘๙} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

๗) กองทุนหมู่บ้านควรกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก การบริหารจัดการกองทุนต้องเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล เป็นแหล่งเงินทุนให้สมาชิกนำไปลงทุนประกอบอาชีพสร้างรายได้ การสร้างอุตสาหกรรมระดับครัวเรือน/ชุมชน การสร้างระบบการผลิตด้านอาชีพครบวงจร ภายใต้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง^{๒๙๐}

๘) ชาวบ้านมีอาชีพเสริมเขาสามารถพึ่งตนเองได้^{๒๙๑} ทำกองทุนหมู่บ้านมีความเข้มแข็งจะสามารถช่วยเหลือประชาชนในการประกอบอาชีพได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นแหล่งเงินกู้เพื่อประกอบอาชีพในอัตราดอกเบี้ยต่ำ^{๒๙๒}

๙) กองทุนหมู่บ้าน เป็นกองทุนที่คนในฐานรากที่ได้เงินทุนเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับหนึ่ง^{๒๙๓} กองทุนหมู่บ้านสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก ได้ซึ่งงบประมาณที่ลงมา ก็คือโครงการที่สมาชิกต้องการโดยผ่านการประชาคมของสมาชิก เมื่อชุมชนหมู่บ้านได้รับงบประมาณเศรษฐกิจฐานรากย่อมเข้มแข็งขึ้น^{๒๙๔}

๑๐) ฐานรากมั่นคง รายรับ-รายจ่าย สมดุลกับค่าใช้จ่าย มีเงินออม ทำให้การดำรงชีพดีขึ้นสามารถทำให้ชุมชนและประเทศมีความเข้มแข็งได้เป็นอย่างดี^{๒๙๕}

๑๑) มีการแนะนำให้ประชาชนใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียง^{๒๙๖} เป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถเข้าถึงได้ง่ายทำให้เกิดอาชีพได้อย่างต่อเนื่อง^{๒๙๗} ช่วยให้ชุมชนมีรายได้หมุนเวียน^{๒๙๘} ช่วยให้กองทุนมี

^{๒๙๐} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๙๑} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาธิการกองทุนและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๒๙๒} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญธาตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๙๓} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านขุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๙๔} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๙๕} สัมภาษณ์ นายยศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

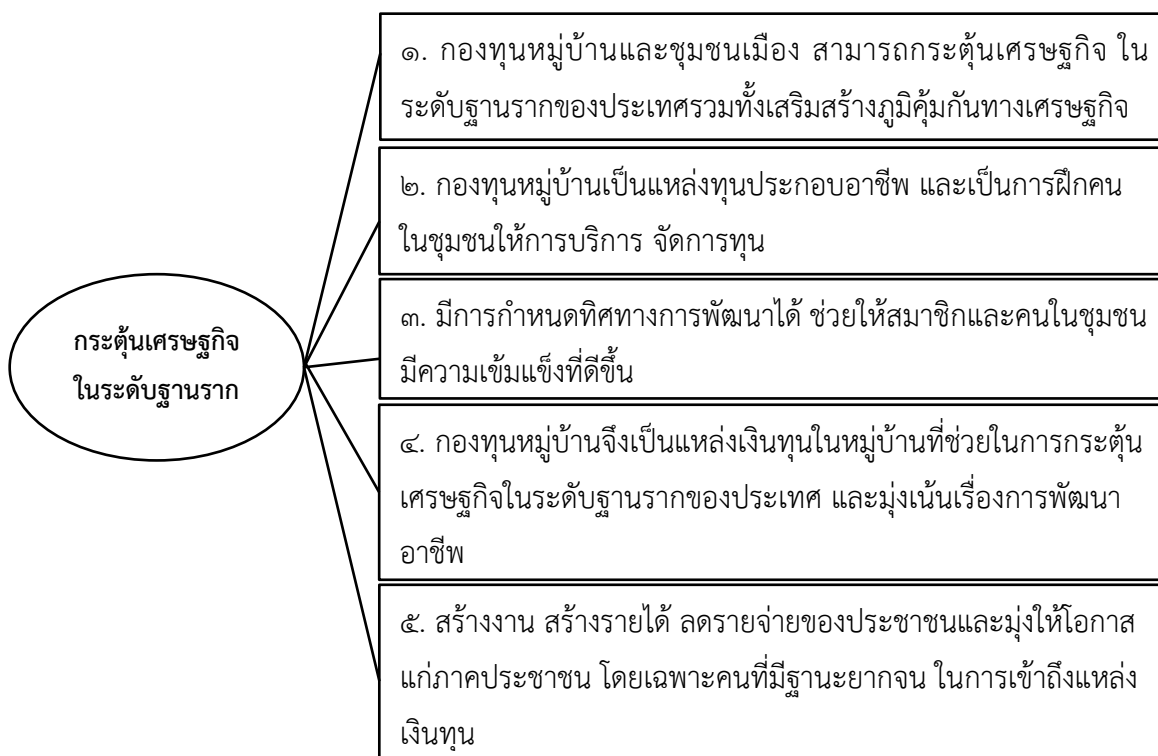
^{๒๙๖} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เขียวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๒๙๗} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๒๙๘} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร (กรมกาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

รายได้หมุนเวียน^{๒๙๙} ไซ้ เพราะถ้าสมาชิกกู้เงินกองทุนไปใช้ตามวัตถุประสงค์ที่ขอกู้เงินกองทุนไปใช้จ่าย^{๓๐๐}

สรุป กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต เพราะกองทุนหมู่บ้านเป็นแหล่งทุนประกอบอาชีพ และเป็นการฝึกคนในชุมชนให้การบริการ จัดการทุน สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาได้ ช่วยให้สมาชิกและคนในชุมชน มีความเข้มแข็งที่ดีขึ้น กองทุนหมู่บ้านจึงเป็นแหล่งเงินทุนในหมู่บ้านที่ช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ และมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายของประชาชนและมุ่งให้โอกาสแก่ภาคประชาชน โดยเฉพาะคนที่มีฐานะยากจน ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

แผนภาพที่ ๔.๑๕ กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๕) เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน

ประเด็นสัมภาษณ์คือ กองทุนหมู่บ้านฯ สามารถเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองได้ ผลจากการสัมภาษณ์พบว่า

^{๒๙๙} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๐๐} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

๑) ด้านเศรษฐกิจ คือ กองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนในการประกอบอาชีพ ด้านสังคม คือ กองทุนหมู่บ้าน เป็นการฝึกคนให้รู้จักการบริหารจัดการ และพัฒนาตนเอง^{๓๐๑}

๒) เป็นแหล่งเงินทุนที่มีการบริหารจัดการโดยคนในชุมชนซึ่งเข้าถึงความต้องการในอาชีพในชุมชนนั้น ๆ^{๓๐๒} ต้องสร้างจิตสำนึกให้กับสมาชิกกองทุน^{๓๐๓}

๓) กองทุนหมู่บ้านทำให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็ง เพราะสามารถบริหารเงินผลกำไร และนำมาพัฒนาชุมชนได้^{๓๐๔} ควรจัดให้เป็นนโยบายเร่งด่วนในการบริหารราชการแผ่นดิน ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๔ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นเครื่องมือในการกระจายโอกาสให้แก่คนที่มีความสามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุน รวมถึงโอกาสที่ทำให้คนที่มีความสามารถเข้าถึงแหล่งความรู้ต่าง ๆ โดยสนับสนุนให้มีโอกาสในการเข้าร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมพัฒนาสังคมด้วยภูมิปัญญาของตนเอง ในการบริหารกองทุนให้มีประสิทธิภาพและส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของประเทศและชุมชนนั้น ขึ้นอยู่กับคนในชุมชนจะต้องร่วมมือช่วยกันในการบริหารจัดการ และสมาชิกทุกคนต้องรับรู้ด้วยความรู้สึกของการเป็นเจ้าของ กองทุนร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดการเรียนรู้ในชุมชนอย่างเป็นระบบ และเกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และมีความสามัคคีที่จะก่อให้เกิดเป็นพลังของเครือข่ายทางการเงินและสังคม ในการขับเคลื่อนให้ชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพึ่งพาตนเองได้^{๓๐๕}

๔) ทำให้ก่อเกิดรายได้ คนในชุมชนมีอาชีพหลัก และอาชีพรอง^{๓๐๖} ทำให้สร้างรายได้สร้างอาชีพ พึ่งพาตนเองได้^{๓๐๗} กองทุนที่สามารถส่งเสริมอาชีพเบื้องต้น โดยมีการบริหารจัดการโดยคนในชุมชน^{๓๐๘}

^{๓๐๑} สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยืน, พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๐๒} สัมภาษณ์ นางกาญจนา เอี่ยมแพร, เภรัญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๐๓} สัมภาษณ์ นางจเร บุญนิยม, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๘ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๐๔} สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๓๐๕} สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ์ มุสิกะปาน, พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๐๖} สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองหม้อ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๓๐๗} สัมภาษณ์ นางสมพร จันทวิมล, เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง ตำบลดอนแดง อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๐๘} สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุ่ม, พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร, ๘ มกราคม ๒๕๖๒.

๕) เมื่อมีปัญหาในหมู่บ้าน^{๓๐๙} กองทุนหมู่บ้าน สร้างความเข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ชุมชนต้องเป็นผู้ผลิต ผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ และเป็นแหล่งจำหน่ายเอง และเชื่อมโยงการจำหน่าย ผลิตภัณฑ์กับเครือข่ายกองทุนระหว่างภาคต่าง ๆ และอาจเชื่อมโยงการตลาดกับต่างประเทศ โดยรับ ทำตามระบบสหกรณ์ พร้อมทั้งประสานของความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ สถานศึกษาช่วยด้านการวิจัย เป็นต้น^{๓๑๐}

๖) การเสริมสร้างศักยภาพสมาชิกควรที่จะยืนด้วยตัวเองได้ก่อน เช่น มีอาชีพเสริมที่จะ สามารถไม่ต้องเอาเงินกองทุนไปเป็นทุนได้ ก็จะสามารถทำให้เศรษฐกิจไปด้วยได้^{๓๑๑}

๗) ทำให้กองทุนหมู่บ้านมีความเข้มแข็ง จะสามารถช่วยเหลือประชาชนในการประกอบ อาชีพได้เป็นอย่างดี เพราะเป็นแหล่งเงินกู้เพื่อประกอบอาชีพในอัตราดอกเบี้ยต่ำ^{๓๑๒}

๘) กองทุนหมู่บ้านเป็นกองทุนเสริมสร้างศักยภาพแสดงความเข้มแข็งให้กับชุมชนเป็น อย่างดีเป็นเงินทุนสร้างอาชีพ เป็นกองทุนที่มีผลกำไรมาพัฒนาสาธารณประโยชน์ในชุมชนได้ทุก เรื่อง^{๓๑๓}

๙) กองทุนหมู่บ้านมีคณะกรรมการทำงานเข้มแข็งโปร่งใสระบบกองทุนหมู่บ้านก็ เจริญเติบโตฐานก็แข็งแรง เป็นศักยภาพของกองทุนมีความมั่นคง สมาชิกกองทุนมีรักสามัคคีรัก กองทุนหมู่บ้านจะทำให้กองทุนหมู่บ้านเข้มแข็ง สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ในชุมชนหมู่บ้าน อย่างยั่งยืน^{๓๑๔}

๑๐) การเสริมสร้างศักยภาพ และความเข้มแข็ง เสริมสร้างทักษะความรู้ เพิ่มผลผลิต การตลาดมั่นคง ขายได้ราคาเป็นธรรม นำไปสู่ความมั่งคั่งยั่งยืน^{๓๑๕}

^{๓๐๙} สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน, สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๓๑๐} สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง, พัฒนาการอำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร, ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๑๑} สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี, เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่า พุทรา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.

^{๓๑๒} สัมภาษณ์ นายธวัชชัย อินอ่อน, ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญธา ตำบลป่าพุทรา อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๑๓} สัมภาษณ์ นายณัฐมิต ชัยภา, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวร วัฒนา อำเภอรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๑๔} สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์, สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๑๕} สัมภาษณ์ นายยศขจร ชันสิงหา, ประชาชนชาวบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรี จังหวัด กำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

๑๑) ประชาชนนำเงินไปประกอบอาชีพอย่างถูกต้อง รู้จักใช้เงินให้เป็นประโยชน์^{๓๑๖} การ
เกื้อกูลและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน^{๓๑๗}

๑๒) ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้^{๓๑๘} ชุมชนสามารถพึ่งพาตนเองได้^{๓๑๙} กองทุนของ
หมู่บ้านจะทำให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ไม่มีหนี้สินนอกระบบ^{๓๒๐}

สรุป กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง
ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองได้ เนื่องจากกองทุนหมู่บ้าน เป็น
การฝึกคนให้รู้จักการบริหารจัดการ และพัฒนาตนเอง เป็นแหล่งเงินทุนที่มีการบริหารจัดการโดยคน
ในชุมชนซึ่งเข้าถึงความต้องการในอาชีพในชุมชนนั้น ๆ กองทุนหมู่บ้านสร้างความเข้มแข็งของ
เศรษฐกิจชุมชน ชุมชนต้องเป็นผู้ผลิต ผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ และเป็นแหล่งจำหน่ายเอง และเชื่อมโยง
การจำหน่ายผลิตภัณฑ์กับเครือข่ายกองทุนระหว่างภาคต่าง ๆ และกองทุนของหมู่บ้านจะทำให้
ประชาชนอยู่ดีกินดี ไม่มีหนี้สินนอกระบบ

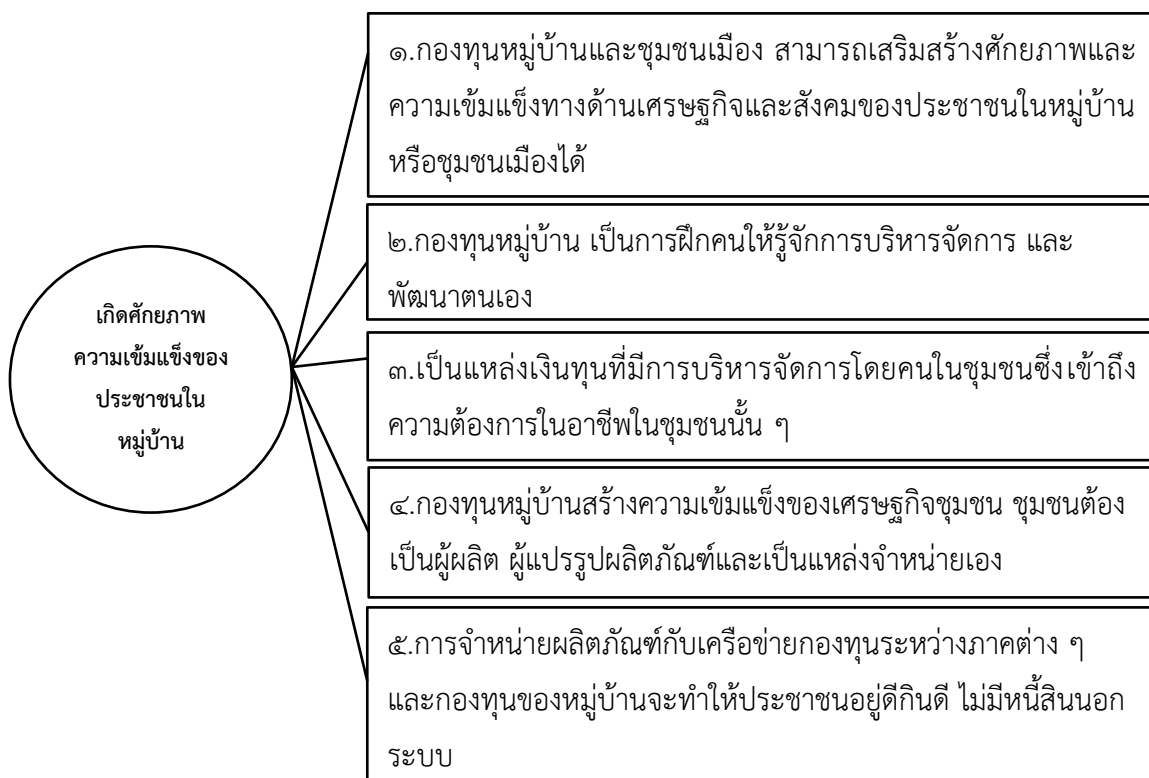
^{๓๑๖} สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เขียวเกตุวิทย์, ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน ตำบล
วังชะพลู อำเภอชาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

^{๓๑๗} สัมภาษณ์ นายธีรพงศ์ เปรมปรี, พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๗ มกราคม
๒๕๖๒.

^{๓๑๘} สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วิจิตรกร (กรมกวาง), เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอชาณุวรลักษบุรี
จังหวัดกำแพงเพชร, ๑๕ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๑๙} สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม (ชอบธรรม), เจ้าคณะตำบลแสนตอ-แสนตอ อำเภอชาณุวรลักษ
บุรี จังหวัดกำแพงเพชร, ๙ มกราคม ๒๕๖๒.

^{๓๒๐} สัมภาษณ์ ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์, อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา, ๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑.

แผนภาพที่ ๔.๑๖ เกิดศักยภาพความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านจากการสัมภาษณ์เชิงลึก

๔.๓ ผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)^{๓๒๑}

เพื่อนำเสนอต้นแบบการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

เพื่อนำเสนอบรรยายแนวทางประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ผลการสัมมนาเฉพาะกลุ่ม (Focus Group Discussions) ผู้วิจัยสรุปผลการสัมมนาเฉพาะกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาและประสิทธิภาพของการวิจัยตามหัวข้อและวัตถุประสงค์ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วย

๑.ด้านการบริหาร

มีการวางแผนในการศึกษาดำเนินงาน ของกองทุนทั้งด้านวิทยากร การประเมินผลการทำงาน และการจัดการความรู้ กองทุนต้องมีกฎและระเบียบข้อบังคับของกองทุนเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับของกองทุน คณะกรรมการกองทุน^{๓๒๒} ควรปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตาม

^{๓๒๑}สรุปผลการสนทนากลุ่มเฉพาะ ณ ห้องประชุมเอียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๒๒} การสนทนากลุ่มเฉพาะ รศ.ดร.สุรินทร์ นิมมางกูร, ณ ห้องประชุมเอียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง^{๓๒๓} มีการประชุมคณะกรรมการและสมาชิกเพื่อปฏิบัติตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองคือเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านสำหรับพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในระบบบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง^{๓๒๔} ส่งเสริมระบบการพึ่งพาตนเอง และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ โดยมีแผนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ ๑) การเตรียมความพร้อมของครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมายรวมทั้งความพร้อมของคนในครัวเรือน ๒) การบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน รวมทั้งส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้มีการบริหารจัดการกองทุนให้สอดคล้องกัน ๓) ให้หมู่บ้านและชุมชนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนาโดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการ ๔) การติดตามประเมินผล เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพสามารถตรวจสอบได้^{๓๒๕}

ข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ ในอนาคตวิสัยทัศน์ของกองทุนหรือมุมมองจะเป็นแหล่งเงินทุน ส่งเสริมพัฒนาพัฒนา ต้องปรับปรุงความสามารถ คือวิสัยทัศน์ตัวอย่างเช่นส่งเสริมการพัฒนาให้มีขีดความสามารถ การส่งเสริมพัฒนา ร่วมกันกำหนดข้อเกี่ยวข้อง^{๓๒๖} ประสิทธิภาพหรือสมรรถนะที่ดีเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพในการบริหารขององค์กรและบุคคลในองค์กร หรือสมาชิกที่อยู่ร่วมกัน เพราะว่า การบริหารจัดการครั้งนี้ หมายถึงองค์กรภายใน มีบุคคลที่บริหารภายในองค์กร^{๓๒๗} ร่วมกันส่งเสริมให้สมาชิกในกองทุนมีมนุษยสัมพันธ์ ในการทำงานที่ดี โดยสรุปง่ายๆ วิสัยทัศน์ มีหลักการต้องมีหลักการ การจัดการ ในการบริหารจัดการ มีโครงการ มีมนุษยสัมพันธ์ ร่วมกัน^{๓๒๘} สรุปง่ายๆคือ หลักการคิด และจัดการพร้อมรอบคอบในงานรอบด้านในด้านอุดมการณ์

^{๓๒๓} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ผศ.ดร.อนุวัต กระจ่าง, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๒๔} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๒๕} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๒๖} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตานุกรักษ์, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๒๗} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นางปทุมมา แสงอาวู, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๒๘} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นายไพฑูรย์ อ่อนชื่น, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

โครงการต้องรอบด้านในการคิด การวางแผนว่าจะต้องทำอะไร และทฤษฎีว่ามันจะไปประสานกับข้อเท็จจริงในทางทิศทางการปฏิบัติ ควรจะอย่างไรในความชัดเจน^{๓๒๙}

๒. ด้านการมีส่วนร่วม

การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กองทุนที่ประสบความสำเร็จ และล้มเหลวถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่กองทุนอื่นๆ^{๓๓๐} ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกกองทุน เพื่อให้ดำเนินงานของกองทุนฯ ดีขึ้นจัดประชุมคณะกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น^{๓๓๑} การเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้มีความยั่งยืน มีความต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมในการกำหนดข้อบังคับ กฎหมาย กฎเกณฑ์หรือกติกาของกองทุน ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาหรือดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เสนอปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไข^{๓๓๒} สมาชิกมีส่วนร่วม แลกเปลี่ยนเรียนรู้ สมาชิกต้องร่วมในการบริหารจัดการตั้งแต่งกองทุน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และการตรวจสอบต้องมีการสอบถามถึงปัญหา ควรมีการจัดประชุม/อบรม /สัมมนา/ดูงาน ร่วมกับสมาชิก และเครือข่ายของกองทุนระดับต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิก ความคิดเห็นก็จะมาจากกระประชุมประจำปีของกองทุน^{๓๓๓} ควรจัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็นและการลงประชามติในเรื่องสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม ในการประชุมสมาชิกให้มีการเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุนเพื่อมาปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาเพื่อเป็นการพัฒนากองทุนต่อไป^{๓๓๔} ประชุมปรึกษาหารือเสนอแนวความคิด การมีส่วนร่วมของสมาชิก การสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิดร่วมทำ ร่วมรักษาผลประโยชน์ ร่วมกันมีการประชาสัมพันธ์ถึงข้อดีข้อเสีย มีการวางแผน การประชุมทุกครั้งที่มีงบประมาณ หรือทุนสนับสนุน ต้องผ่านมติประชาคมของสมาชิกส่วนใหญ่ มีความคิด

^{๓๒๙} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๐} การสนทนากลุ่มเฉพาะ อ.ดร.กาญจนา คำจตุ, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๑} การสนทนากลุ่มเฉพาะ อ.ดร.สุริยา รักษาเมือง, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๒} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๓} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นางสาววิณา มั่นคง, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๔} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ศ.พล.ต.ท.หญิง ดร.นัยนา เกิดวิชัย, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

สร้างสรรค์ ปรับปรุง เพื่อให้เกิดศักยภาพในกองทุนฯ รับฟังความคิดเห็นของสมาชิก^{๓๓๕} และคณะกรรมการ ควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกองทุนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น^{๓๓๖}

ข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ งานวิจัยนี้อาจจะไปตอบโจทย์นโยบายของรัฐบาลใหม่ก็ได้เป็นการทำงานที่มีประสิทธิผล โดยการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ที่เริ่มมาจากการพัฒนาห้องที่เอาตัวแปรเป็นหมู่บ้าน บริหารจัดการกันเอง ดูแล้วก็ยังมีปัญหาที่จะต้องทำให้มีการเปลี่ยนแปลงให้บรรลุเป้าหมายมีประสิทธิผล^{๓๓๗} ประสิทธิภาพของการบริหารกองทุนชุมชน อำเภอเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร จะต้องใช้ทฤษฎีอะไร มีปัจจัยไหนที่ส่งผลให้เกิดความสำเร็จในการบริหารจัดการ การบริหารจัดการ เป็นแนวคิดการมีส่วนร่วม และการบูรณาการหลักพุทธธรรม เพื่อให้เกิดประสิทธิผลในการบริหารจัดการ ชุมชนเมืองอำเภอเมืองจังหวัดกำแพงเพชร^{๓๓๘} มีการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ดูแลผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินดอกเบี้ย เพื่อนำมาจัดสรรให้มีประโยชน์ในหมู่บ้าน และส่วนรวม ทั้งการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกและชุมชน การจัดสรรผลประโยชน์แก่สมาชิกอย่างเป็นธรรมและเสมอภาค นอกจากนั้นควรมีการจัดสรรเป็นทุนสาธารณะประโยชน์ การส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานเศรษฐกิจพอเพียงทฤษฎีใหม่ สร้างระบบความมั่นคงด้านอาชีพที่ครบวงจรด้วยนวัตกรรม นำสมาชิกให้ดูงานที่อื่น ๆ เพื่อการต่อยอดของกองทุน รับฟังคำติชมของสมาชิกทุกคน^{๓๓๙}

^{๓๓๕} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นางปณณา แสงอาวุธ, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๖} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นายไพฑูรย์ อ่อนชื่น, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๗} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ผศ.ดร.อนุวัติ กระสังข์, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๘} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๓๙} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

๓.ด้านหลักปาปนิกรรม

การนำหลักปาปนิกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารกองทุนฯ ประเด็นของหมู่บ้าน และสภาพปัญหาที่กองทุนฯ สามารถแก้ไขปัญหาได้ มีแนวทางการบริหารกองทุนฯ พร้อมทั้งกำหนดภารกิจและทางการปฏิบัติในการดำเนินงานกองทุนฯ^{๓๔๐} การปล่อยเงินกู้ไม่เกินกำหนด ไม่ให้มีหนี้ค้างชำระ ให้กู้ยืมเฉพาะผู้เป็นสมาชิกที่เดือดร้อนและตามการประกอบอาชีพของครอบครัวนั้นๆ มีแนวคิดมีวิสัยทัศน์ในการบริหารกิจการกองทุนหมู่บ้าน ดำเนินกิจกรรมของกองทุนหมู่บ้านให้โปร่งใสตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบ ผู้นำมีความเสียสละ มีความอดทน มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม การดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการที่ชัดเจน^{๓๔๑} มีความรับผิดชอบ ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมีส่วนร่วม ส่วนคิด ร่วมทำร่วมแก้ปัญหา โดยสุจริต โปร่งใส ยุติธรรม มีการแจ้งเตือนการส่งเสริมเงินกองทุนเมื่อถึงกำหนดส่งเงินที่กู้ยืมไป น่าจะมีผู้มีความรู้ ความชำนาญและเข้าใจพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้าน เข้ามาแนะนำการทำงานอย่างสม่ำเสมอ^{๓๔๒} มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้สมาชิกมีอนาคตที่ดี มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล มีความมุ่งมั่นตามเจตนารมณ์ ควรมีการประเมินปัญหาที่เกิดขึ้น ในการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ผลักดันให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นสถาบันการเงินชุมชนที่มีบทบาทหน้าที่สนับสนุนการพึ่งตนเอง ของครอบครัว สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน^{๓๔๓} และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน และพัฒนาให้กองทุนเติบโต นอกจากนั้นนำผู้มีความรู้ ความชำนาญและเข้าใจพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้าน เข้ามาแนะนำการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้สมาชิกมีอนาคตที่ดี^{๓๔๔}

ข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ ประสิทธิภาพการจัดการบริหารกองทุนหมู่บ้านของชุมชนเมือง เป็นจุดสำคัญที่จะทำให้ขับเคลื่อนนโยบาย ของรัฐบาล เพราะถ้าเราใช้เขาเรียกว่ากองทุนหมู่บ้าน ชุมชนเมืองในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลจะทำให้เกิดมีประสิทธิผลและทำให้ขับเคลื่อนนโยบายได้อย่างชัดเจน และชาวบ้านอาจจะได้รับผลของนโยบายนั้น ดีกว่าเพราะฉะนั้น

^{๓๔๐} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ศ.ดร.บุญทัน ดอกไธสง, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๔๑} การสนทนากลุ่มเฉพาะ รศ.ดร.สุรินทร์ นียมางกูร, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๔๒} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ศ.ดร.พล.ต.ท.หญิง ดร.นัยนา เกิดวิชัย, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๔๓} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๔๔} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นางปทุมมา แสงอาวุธ, ณ ห้องประชุมเธียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

การบริหารจัดการการมีส่วนร่วม ตามหลักพระพุทธธรรม ทำให้มีประสิทธิผลในการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านในชุมชนเมืองให้ได้^{๓๔๕}

๔. ด้านประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

กองทุนรัฐหลักการแบ่งกลุ่มที่อยู่ใกล้ชิดกับประชากรมากที่สุด เพื่อเป็นการลดรายจ่าย การบรรเทาความจำเป็นเร่งด่วน^{๓๔๖} คณะกรรมการกองทุนฯ ควรชี้แจงถึงผลเสียของการกั๊ยืมเงินจาก กองทุนให้กับสมาชิกกั๊ยืม โดยเน้นให้นำเงินที่กั๊ยืมไปนั้น ไปเสริมสร้างอาชีพอย่างแท้จริง เพื่อให้ สมาชิกได้นำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนา อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ นโยบายกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองรัฐบาลจะตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนวันละ ๑ ล้านบาทนั้น วัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน ๑ ล้านบาท ก็เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชน เมือง^{๓๔๗} สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายการ บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน เป็นการกระจายเงินทุนให้คนในหมู่บ้านได้หลากหลายอาชีพ มี สถาบันการเงินเกิดขึ้นในชุมชนและคนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นเงินทุนเบื้องต้น ได้มาก เพราะว่าดอกเบี้ยยถูก และยังกำหนดดอกเบี้ยใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านได้อีก^{๓๔๘} เป็นแหล่งทุนที่สมาชิก สามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อใช้ในการสร้างอาชีพรายได้ ที่มั่นคงควรมีกิจกรรมของเครือข่ายกองทุนที่ ทำ ให้สมาชิกมีรายได้ ส่งคืนเงินกู้ได้ เป็นช่วยในการที่ชาวบ้านไม่ต้องหาทุนข้างนอกเพื่อมาลงทุน^{๓๔๙}

ข้อเสนอแนะจากการสนทนากลุ่มเฉพาะ การบริหารจัดการการมีส่วนร่วม การ ปฏิบัติการตามหลักธรรม ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจริงๆ จะต้องยืนยันจากผลการวิจัยเชิงปริมาณสามารถด้านเหตุผล จากนั้นเราก็จะมาต่อยอดว่า จะ ดำเนินการอย่างไร จากที่ดูแล้วพอจะสังเคราะห์เป็นองค์ความรู้การมีส่วนร่วม^{๓๕๐} ต้องจะมีการร่วมคิด มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ สำหรับที่จะดำเนินการ จะต้องมีส่วนร่วมที่สามารถดำเนินการต่อได้เลย

^{๓๔๕} การสนทนากลุ่มเฉพาะ อ.ดร.สุรียา รักษาเมือง, ณ ห้องประชุมเจียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๔๖} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นางปณณา แสงอาวุธ, ณ ห้องประชุมเจียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๔๗} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นางสาววิภา มั่นคง, ณ ห้องประชุมเจียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๔๘} การสนทนากลุ่มเฉพาะ นายไพฑูรย์ อ่อนชื่น, ณ ห้องประชุมเจียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๔๙} การสนทนากลุ่มเฉพาะ อ.ดร.พงษ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์, ณ ห้องประชุมเจียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๕๐} การสนทนากลุ่มเฉพาะ ผศ.ดร.รัฐพล เย็นใจมา, ณ ห้องประชุมเจียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะ สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

กองทุนหมู่บ้านก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๔ เป็นนโยบายของรัฐบาล เป็นการให้เงินกับชุมชนโดยที่เป็นเงินกู้จริงๆ แต่ก็ปัญหาที่จะเกิดตามมามากมายอย่างที่เรานั้นทราบกันจะเป็นในเรื่องขององค์ความรู้ ซึ่งในการวางแผนการจัดการซึ่งชาวบ้านไม่ค่อยมี บางกองทุนก็โชคดีอาจจะมีผู้รู้อยู่ในหมู่บ้าน โดยที่จะให้คำแนะนำและขับเคลื่อนไปได้แต่^{๓๕๑} การบริหารจัดการก็ต้องยอมรับว่าประสบความสำเร็จน้อยมาก ที่เป็นกองทุนมาหมดแล้ว เพราะฉะนั้นในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นเรื่องที่ดีที่ว่าหน่วยงาน จะสามารถนำผลการวิจัยไป ปรับประยุกต์ใช้ในการทำงานได้ แต่ที่นี้ดูในส่วนของโมเดล ต้นแบบการปรับปรุงประสิทธิภาพ ในการบริหารกองทุนหมู่บ้าน ในชุมชนเมือง คือมันจะเป็นเรื่องของต้นแบบในการปรับกองทุนในการบริหารจัดการเพื่อให้กองทุนนี้มีประสิทธิภาพ^{๓๕๒}

สรุปวิเคราะห์จากการสนทนากลุ่มเฉพาะ

ด้านการบริหาร มีการวางแผนในการศึกษาดำเนินงาน ของกองทุนทั้งด้านวิทยากร การประเมินผลการดำเนินงาน และการจัดการความรู้ กองทุนต้องมีกฎและระเบียบข้อบังคับของกองทุน เพื่อให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับของกองทุน คณะกรรมการกองทุน ควรปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีการประชุมคณะกรรมการ และสมาชิกเพื่อปฏิบัติตามระเบียบของกองทุนหมู่บ้าน วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองคือ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านสำหรับพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในระบบบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง ส่งเสริมระบบการพึ่งพาตนเอง และเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ โดยมีแผนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ คือ ๑) การเตรียมความพร้อมของครัวเรือนในหมู่บ้านเป้าหมาย รวมทั้งความพร้อมของคนในครัวเรือน ๒) การบริหารจัดการเงินทุนหมุนเวียนของหมู่บ้าน รวมทั้งส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น เพื่อให้มีการบริหารจัดการกองทุนให้สอดคล้องกัน ๓) ให้หมู่บ้านและชุมชนเป็นจุดศูนย์กลางของการพัฒนาโดยส่วนราชการเป็นผู้สนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการ ๔) การติดตามประเมินผล เพื่อความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ สามารถตรวจสอบได้

ด้านการมีส่วนร่วม การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กองทุนที่ประสบความสำเร็จ และล้มเหลวถอดบทเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่กองทุนอื่นๆ ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยมีการประชุมรับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกกองทุน เพื่อให้ดำเนินงานของกองทุนฯ ดีขึ้น จัดประชุมคณะกรรมการพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเปิดโอกาสให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ได้เข้า

^{๓๕๑} การสนทนากลุ่มเฉพาะ รศ.ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร, ณ ห้องประชุมเอียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

^{๓๕๒} การสนทนากลุ่มเฉพาะ อ.ดร.สุริยา รักษาเมือง ณ ห้องประชุมเอียร์เตอร์ ชั้น ๕ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒.

มามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านให้มีความยั่งยืน มีความต่อเนื่องโดยการมีส่วนร่วมในการกำหนด ข้อบังคับ กฎหมาย กฎเกณฑ์หรือกติกาของกองทุน ได้ร่วมกันแสดงความคิดเห็นในการแก้ไขปัญหาหรือดำเนินกิจกรรมร่วมกัน เสนอปัญหาเพื่อหาแนวทางแก้ไข สมาชิกมีส่วนร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สมาชิกต้องร่วมในการบริหารจัดการตั้งแต่งกองทุน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตาม ประเมินผล และการตรวจสอบต้องมีการสอบถามถึงปัญหา ควรมีการจัดประชุม/อบรม /สัมมนา/ดูงาน ร่วมกับสมาชิกและเครือข่ายของกองทุนระดับต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มสมาชิก ความคิดเห็นก็จะมาจากกระประชุมประจำปีของกองทุน ควรจัดทำเวทีรับฟังความคิดเห็น และการลงประชามติในเรื่องสำคัญอย่างเป็นรูปธรรม ในการประชุมสมาชิกให้มีการเสนอแนะในการดำเนินงานของกองทุน เพื่อมาปรับปรุงหรือแก้ไขปัญหาเพื่อเป็นการพัฒนากองทุนต่อไป ประชุมปรึกษาหารือเสนอแนวความคิด การมีส่วนร่วมของสมาชิก การสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรักษาผลประโยชน์ ร่วมกันมีการประชาสัมพันธ์ข้อดีข้อเสีย มีการวางแผน การประชุม ทุกครั้งที่มิงบประมาณ หรือทุนสนับสนุน ต้องผ่านมติประชาคมของสมาชิกส่วนใหญ่ มีความคิดสร้างสรรค์ ปรับปรุง เพื่อให้เกิดศักยภาพในกองทุนฯ รับฟังความคิดเห็นของสมาชิก และคณะกรรมการ ควรมีการประชุมคณะกรรมการเพื่อประเมินผลและปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานของกองทุนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ด้านหลักปาปณิกรรม มีการนำหลักปาปณิกรรมมาประยุกต์ใช้ในการบริหารกองทุนฯ ประเด็นของหมู่บ้าน และสภาพปัญหาที่กองทุนฯ สามารถแก้ไขปัญหาได้ มีแนวทางการบริหารกองทุนฯ พร้อมทั้งกำหนดภารกิจและทางการปฏิบัติในการดำเนินงานกองทุนฯ การปล่อยเงินกู้ไม่เกินกำหนด ไม่ให้มีหนี้ค้างชำระ ให้กู้ยืมเฉพาะผู้เป็นสมาชิกที่เดือดร้อนและตามการประกอบอาชีพของครอบครัวนั้นๆ มีแนวคิด มีวิสัยทัศน์ในการบริหารกิจการกองทุนหมู่บ้าน ดำเนินกิจกรรมของกองทุนหมู่บ้านให้โปร่งใส ตรวจสอบได้ อย่างเป็นระบบ ผู้นำมีความเสียสละ มีความอดทน มีความซื่อสัตย์ สุจริต มีคุณธรรม การดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการที่ชัดเจน มีความรับผิดชอบ ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย และมีส่วนร่วม ส่วนคิด ร่วมทำร่วมแก้ปัญหา โดยสุจริต โปร่งใส ยุติธรรม มีการแจ้งเตือนการส่งเสริมเงินกองทุนเมื่อถึงกำหนดส่งเงินที่กู้ยืมไป น่าจะมีผู้มีความรู้ ความชำนาญและเข้าใจพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้าน เข้ามาแนะนำการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้สมาชิกมีอนาคตที่ดี มีวิสัยทัศน์อันกว้างไกล มีความมุ่งมั่นตามเจตนารมณ์ ควรมีการประเมินปัญหาที่เกิดขึ้น ในการบริหารการจัดการกองทุนหมู่บ้าน ผลักดันให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นสถาบันการเงินชุมชนที่มีบทบาทหน้าที่สนับสนุนการพึ่งตนเอง ของครอบครัว สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน และ

พัฒนาให้กองทุนเติบโต นอกจากนั้นนำผู้มีความรู้ ความชำนาญและเข้าใจพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้าน เข้ามาแนะนำการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้สมาชิกมีอนาคตที่ดี

ด้านประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนรู้หลักการ แบ่งกลุ่มที่อยู่ใกล้ชิดกับประชากรมากที่สุด เพื่อเป็นการลดรายจ่าย การบรรเทาความจำเป็นเร่งด่วน คณะกรรมการกองทุนฯ ควรชี้แจงถึงผลเสียของการกักเงินจากกองทุนให้กับสมาชิกกู้ยืม โดยเน้นให้นำเงินที่กู้ยืมไปนั้น ไปเสริมสร้างอาชีพอย่างแท้จริง เพื่อให้สมาชิกได้นำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนา อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองรัฐบาลจะตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกองทุนวันละ ๑ ล้านบาทนั้น วัตถุประสงค์การจัดตั้งกองทุน ๑ ล้านบาท ก็เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่ายการบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน เป็นการกระจายเงินทุนให้คนในหมู่บ้านได้หลากหลายอาชีพ มีสถาบันการเงินเกิดขึ้นในชุมชนและคนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เป็นเงินทุนเบื้องต้น ได้มากเพราะว่าดอกเบี้ยถูก และยังกำหนดดอกเบี้ยใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านได้อีก เป็นแหล่งทุนที่สมาชิกสามารถเข้าถึงได้ง่าย เพื่อใช้ในการสร้างอาชีพรายได้ ที่มั่นคงควรมีกิจกรรมของเครือข่ายกองทุนที่ทำให้สมาชิกมีรายได้ ส่งคืนเงินกู้ได้ เป็นช่วยในการที่ชาวบ้านไม่ต้องหาทุนข้างนอกเพื่อมาลงทุน

๔.๔ องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

ในการศึกษาเรื่อง “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้กำหนดตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษาคือ การบริหารงาน การมีส่วนร่วม และได้บูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาร่วมศึกษาด้วยคือ การปฏิบัติตามหลักปาปนิกรธรรม เพื่อทดสอบว่าตัวแปรเหล่านี้ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรหรือไม่ และจากผลการศึกษาพบว่า ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนี้มีความสามารถดังนี้

ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ด้านการบริหาร

๑. ด้านการวางแผน
 - ๑.๑ วางแผนการจัดสรรวงเงินกู้ของกองทุน
 - ๑.๒ วางแผนอบรมให้ความรู้การใช้เงินกู้ให้แก่สมาชิก
 - ๑.๓ วางแผนเพื่อเตรียมรับการตรวจสอบ
 - ๑.๔ มีกฎและระเบียบข้อบังคับให้สมาชิกปฏิบัติตาม
 - ๑.๕ มีการประชุมเพื่อปฏิบัติตามระเบียบ
๒. การปฏิบัติงาน
 - ๒.๑ ปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางที่กำหนด
 - ๒.๒ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ
 - ๒.๓ วินิจฉัยชี้ขาดให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก
 - ๒.๔ เสริมสร้างความรับผิดชอบ
 - ๒.๕ ร่วมแก้ไขปัญหา บริหารมีประสิทธิภาพ
๓. การตรวจสอบ
 - ๓.๑ ตรวจสอบการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา
 - ๓.๒ พิจารณาแผน เพื่อสร้างระบบที่ชัดเจน
 - ๓.๓ ค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูล
 - ๓.๔ ตรวจสอบการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้
 - ๓.๕ ตรวจสอบการจัดสรรเงินกองทุน
๔. การปรับปรุงงาน
 - ๔.๑ มีส่วนในการวางแผนปรับปรุงการทำงาน
 - ๔.๒ นำผลการประเมินมาปรับใช้
 - ๔.๓ มีส่วนในการเสนอแนะการดำเนินงาน
 - ๔.๔ ตรวจสอบและปรับปรุงตามสภาพปัญหา
 - ๔.๕ เสริมสร้างนวัตกรรมพัฒนาอาชีพ

๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน
 - ๑.๑ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับสร้างรายได้และสร้างงาน ลดรายจ่าย
 - ๑.๒ คัดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่กรรมการกองทุนกำหนดอย่างเหมาะสม
 - ๑.๓ พิจารณานอุมัติเงินกู้ของสมาชิกกองทุนอย่างเป็นธรรม
 - ๑.๔ ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการกู้ยืมโดยเน้นไปเสริมสร้างอาชีพอย่างแท้จริง
 - ๑.๕ เป็นแหล่งทุนที่สมาชิกสามารถเข้าถึงได้ง่าย
๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ
 - ๒.๑ ร่วมกันกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุน
 - ๒.๒ จัดเวทีประชาคมเพื่อมีส่วนร่วมในการบริหารกองทุน
 - ๒.๓ ร่วมกันส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิกในการแก้ไขปัญหาของกองทุน
 - ๒.๔ จัดทำทะเบียนลูกหนี้ ทะเบียนทรัพย์สินของกองทุนและมีการจัดทำงบดุลประจำปี
 - ๒.๕ เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเอง และสร้างวินัยทางการเงินให้กับสมาชิก
๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง
 - ๓.๑ เป็นแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพ
 - ๓.๒ ช่วยให้สมาชิกในกองทุนมีอัตราการว่างงานลดลง
 - ๓.๓ ทำให้สมาชิกในกองทุนมีความสามารถสร้างศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ
 - ๓.๔ พัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานรากภายใต้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
 - ๓.๕ บรรจุแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพให้กับสมาชิกนำไปปฏิบัติ
๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก
 - ๔.๑ แก้ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้ระบบให้แก่ครัวเรือน
 - ๔.๒ สามารถช่วยลดปัญหาอาชญากรรมในสังคม
 - ๔.๓ พิจารณาเงินกู้ด้วยความเป็นธรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ
 - ๔.๔ กำหนดทิศทางการพัฒนาเพื่อช่วยให้สมาชิกมีความเข้มแข็งที่เพิ่มขึ้น
 - ๔.๕ เน้นเรื่องการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่ายของประชาชน
๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน
 - ๕.๑ มีกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกกองทุน เอื้ออาทรเกื้อกูลซึ่งกันและกัน
 - ๕.๒ วิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพการบริหารงานอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการมีส่วนร่วม

๑. การร่วมคิด
 - ๑.๑ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผน
 - ๑.๒ มีส่วนร่วมในการประชุม
 - ๑.๓ มีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา
 - ๑.๔ มีส่วนร่วมในการประชุมของสมาชิกกองทุน
 - ๑.๕ สมาชิกร่วมในการบริหารทุกขั้นตอน
๒. การร่วมทำ
 - ๒.๑ การเข้าร่วมประชุมในโครงการ/กิจกรรม
 - ๒.๒ มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น
 - ๒.๓ มีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ
 - ๒.๔ ใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานร่วมกัน
 - ๒.๕ การสร้างแรงจูงใจ การจัดสวัสดิการ
๓. ร่วมรับผลประโยชน์
 - ๓.๑ ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยสำนึกในความรับผิดชอบ
 - ๓.๒ ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง
 - ๓.๓ จัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง
 - ๓.๔ ดูแลผลประโยชน์จากเงินดอกเบี้ย เพื่อจัดสรรให้มีประโยชน์ในหมู่บ้านและส่วนรวม
 - ๓.๕ สร้างระบบความมั่นคงด้านอาชีพที่ตรวจสอบด้วยนวัตกรรม
๔. ร่วมประเมินผล
 - ๔.๑ มีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงาน
 - ๔.๒ มีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์
 - ๔.๓ มีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการกระจายเงินกู้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

- ๑ ด้านจัดการดี(วิรูโร)
- ๒.๑ มุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ
- ๒.๒ พยายามในการที่จะบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง
- ๒.๓ มีทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการนิเทศ
- ๒.๔ รับการฝึกอบรมทักษะหรือพัฒนาคุณภาพอย่าง
- ๒.๕ มีความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการทำงาน

- ๒ ด้านการมีวิสัยทัศน์(จักขุมหา)
- ๑.๑ มีการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์กร
- ๑.๒ มีการวางแผนการดำเนินการ
- ๑.๓ มีการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร
- ๑.๔ ผลักดันให้กองทุนเป็นสถาบันการเงินชุมชน
- ๑.๕ นำผู้มีความรู้ ความชำนาญ เข้ามาแนะนำ

- ๓ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์(นิสสัยสัมปັນโน)
- ๓.๑ มีการยกย่องให้เกียรติผู้อื่น
- ๓.๒ มีความกระตือรือร้นพร้อมให้คำปรึกษาแนะนำ
- ๓.๓ มีความชัดเจน และแสดงความคิดเห็นในงาน
- ๓.๔ มีการประชุมอย่างต่อเนื่อง
- ๓.๕ มีความจริงใจให้เกียรติแก่คนร่วมงาน

การปฏิบัติตามหลักปณิธิธรรม

แผนภาพที่ ๔.๑๗ แสดงต้นแบบการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด

๑. เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนได้เนื่องจาก มีการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของสมาชิกกองทุนอย่างเป็นธรรม มีการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่กรรมการกองทุนกำหนดอย่างมีความเหมาะสม และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับคนในหมู่บ้านสร้างรายได้และสร้างงาน ลดรายจ่ายบรรเทาความเดือดร้อนกรณีฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่พบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนนั้น เพื่อเป็นการลดรายจ่าย การบรรเทาความจำเป็นเร่งด่วน ให้สมาชิกได้นำเงินไปลงทุนเพื่อพัฒนา อาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ เพราะว่าดอกเบี้ยถูก และยังกำหนดดอกเบี้ยใช้ในการพัฒนาหมู่บ้านได้อีก นอกจากนั้นยังเป็นแหล่งทุนที่สมาชิกสามารถเข้าถึงได้ง่าย สามารถทำให้ชุมชนเข้มแข็ง ช่วยให้ชุมชนได้มีรายได้หมุนเวียนในชุมชน

๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถเนื่องจาก คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองร่วมกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุน จัดให้มีการประชุมหรือเวทีประชาคมของสมาชิกกองทุนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชุมชนและแนวทางในการบริหารกองทุน และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านร่วมกับข้าราชการเอกชนและประชาสังคมในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิกในการแก้ไขปัญหาของกองทุนหมู่บ้าน สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่พบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ควรจัดให้มีการฝึกอบรมหรือศึกษาดูงาน แลกเปลี่ยนประสบการณ์การทำงานกับหน่วยงานอื่นอย่างต่อเนื่อง ควรมีการจัดการหมวดหมู่ด้านเอกสาร และจัดทำทะเบียนคุมลูกหนี้ จัดทำทะเบียนทรัพย์สินของกองทุน และมีการจัดทำบุคคลกำไรขาดทุน ไว้ทุกปี กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนได้ ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบการบริหารจัดการกองทุนของตนเอง เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เชื่อมโยงตลาดครบวงจร พร้อมทั้งสร้างวินัยทางการเงิน

๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง เนื่องจากกองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิกในกองทุนมีอัตราการว่างงานลดลง ทำให้สมาชิกในกองทุนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ เป็นแหล่งเงินทุนที่ทำให้สมาชิกกองทุนมีแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพ สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่พบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ควรมีการบรรจุไว้ในแผนพัฒนาหมู่บ้าน แนะนำแนวทางการเสริมสร้างศักยภาพและการส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงให้กับสมาชิกกองทุนไปปฏิบัติ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ต้องมุ่งมั่นที่จะพัฒนาระบบเศรษฐกิจฐานราก โดยมุ่งพัฒนาทุกด้าน ภายใต้ศาสตร์พระราชาวาดด้วย หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ การทำความเข้าใจถึง

ความสำคัญในหน้าที่และความรับผิดชอบของตนเองให้่องแก่ ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ด้วยความ
 อุตสาหะ เสียสละด้วยความสุจริตจริงใจ และมีการจัดตั้งกลุ่มเพื่อทำอาชีพเสริมให้กับชาวบ้าน

๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากเนื่องจากว่า กองทุนหมู่บ้านสามารถแก้ปัญหาอัตรา
 ดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้นอกระบบให้แก่ครัวเรือน การดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านสามารถช่วยลด
 ปัญหาอาชญากรรมในสังคมได้ มีการพิจารณาเงินกู้มีความเป็นธรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้เป็นทุน
 ในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ที่พบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถ
 กระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม
 ของประเทศในอนาคต เพราะกองทุนหมู่บ้านเป็นแหล่งทุนประกอบอาชีพ และเป็นการฝึกคนใน
 ชุมชนให้บริการ จัดการทุน สามารถกำหนดทิศทางการพัฒนาได้ ช่วยให้สมาชิกและคนในชุมชน
 มีความเข้มแข็งที่ดีขึ้น กองทุนหมู่บ้านจึงเป็นแหล่งเงินทุนในหมู่บ้านที่ช่วยในการกระตุ้นเศรษฐกิจใน
 ระดับฐานรากของประเทศ และมุ่งเน้นเรื่องการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ ลดรายจ่ายของ
 ประชาชนและมุ่งให้โอกาสแก่ภาคประชาชน โดยเฉพาะคนที่มีฐานะยากจน ในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน

๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้านเนื่องจากว่า กองทุนหมู่บ้านจัดให้
 มีกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกิดความเอื้ออาทรเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีการ
 วิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพการบริหารงานของคนและกลุ่มต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความ
 เข้มแข็งแก่ชุมชน จัดให้มีการจัดสวัสดิการเพื่อเกื้อกูลแก่ผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน สอดคล้อง
 กับการสัมภาษณ์ที่พบว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถเสริมสร้างศักยภาพและความ
 เข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองได้ เนื่องจากกองทุน
 หมู่บ้าน เป็นการฝึกคนให้รู้จักการบริหารจัดการ และพัฒนาตนเอง เป็นแหล่งเงินทุนที่มีการบริหาร
 จัดการโดยคนในชุมชนซึ่งเข้าถึงความต้องการในอาชีพในชุมชนนั้น ๆ กองทุนหมู่บ้านสร้างความ
 เข้มแข็งของเศรษฐกิจชุมชน ชุมชนต้องเป็นผู้ผลิต ผู้แปรรูปผลิตภัณฑ์ และเป็นแหล่งจำหน่ายเอง และ
 เชื่อมโยงการจำหน่ายผลิตภัณฑ์กับเครือข่ายกองทุนระหว่างภาคต่าง ๆ และกองทุนของหมู่บ้านจะทำ
 ให้ประชาชนอยู่ดีกินดี ไม่มีหนี้สินนอกระบบ

เมื่อศึกษาปัจจัยด้านการบริหารงาน การมีส่วนร่วม และได้บูรณาการหลักธรรมทาง
 พระพุทธศาสนาเข้ามาร่วมศึกษาด้วยคือการศึกษาปฏิบัติตามหลักปาปนิกรธรรม เพื่อทดสอบว่าตัวแปร
 เหล่านี้ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร
 หรือไม่พบผลการศึกษาดังนี้

๑. ปัจจัยด้านการบริหารงาน มีด้านที่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการ
 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ก็คือ

๑.๑ ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน
 และชุมชนเมืองได้ร้อยละ ๙๘.๐ สอดคล้องกับผลสัมภาษณ์ที่พบว่า มีการปฏิบัติตามระเบียบและ

แนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด มีการแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ โปร่งใสในการทำงาน และมีการวินิจฉัยชี้ขาดให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก เสริมสร้างสำนึกความรับผิดชอบต่อสมาชิกกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับดูแล และจัดสรรดอกผล รายได้ หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของทุนหมู่บ้าน ทุกคนมีส่วนร่วมในการทำงาน มีการระดมสมองกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางการบริหารให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ชุมชนมากที่สุด

๑.๒ การตรวจสอบ สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ร้อยละ ๖๙.๐ แต่ข้อมูลด้านการตรวจสอบมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเป็นลบ (-.๖๙๐) ซึ่งหมายถึงมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม หมายความว่า ถ้ามีการตรวจสอบมากขึ้นเท่าไร ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรก็จะลดลงตามไปด้วย ขัดแย้งกับผลสัมภาษณ์ที่พบว่า ควรตรวจสอบดังนี้ ๑) ตรวจสอบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเมื่อได้รับเงินแล้ว ควรได้มีการนำเงินให้สมาชิก กองทุนกู้ยืมเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลในการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และเพื่อให้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชน ๒) ตรวจสอบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติต้องพิจารณาจัดสรรเงินกองทุน ให้สอดคล้องกับจำนวนครัวเรือน ความหนาแน่นของคนในชุมชน ๓) คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด อำเภอ เขต ควรประชุม อบรมชี้แนวทางการปฏิบัติต่อคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๑.๓ การปรับปรุงงาน สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ร้อยละ ๖๐.๕ สอดคล้องกับผลสัมภาษณ์ที่พบว่า ตรวจสอบและปรับปรุงไปตามสภาพปัญหาของกองทุนและชุมชน ควรมีการทบทวนความรู้แนวทางปฏิบัติ ระเบียบของกองทุนฯ และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง กองทุนควรมีบทบาทในการเสริมสร้างนวัตกรรมพัฒนาด้านอาชีพ เพื่อให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งเสริมสนับสนุนวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมด้านพัฒนาอาชีพของกลุ่มสมาชิก ปรับปรุงการทำงานด้วยความโปร่งใส จัดทำบัญชีรายรับ รายจ่าย มีการรายงานผลการดำเนินงาน ควรมีการปรับปรุงระบบการเงิน การบัญชี พร้อมทั้งการประชาสัมพันธ์การดำเนินงานของกองทุนฯ ผ่านโปรแกรมสำเร็จรูปและประชาสัมพันธ์ทางอินเทอร์เน็ต การปรับปรุงแก้ไขในกฎระเบียบ ในเรื่องการพักชำระหนี้ ให้ชำระเฉพาะดอกเบี้ยได้ในช่วงเศรษฐกิจถดถอยด้วย

๒. ด้านการมีส่วนร่วมมีด้านที่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ก็คือ

๒.๑ การร่วมคิด สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๖๕.๐ สอดคล้องกับผลสัมภาษณ์ที่พบว่า ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ กองทุนที่ประสบความสำเร็จ และล้มเหลว ถอดบทเรียน เพื่อพัฒนาการเรียนรู้แก่

กองทุนอื่น ๆ ให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็น โดยมีการประชุม รับฟังความคิดเห็นจากสมาชิกกองทุน เพื่อให้ดำเนินงานของกองทุนฯ ดีขึ้น สมาชิกต้องร่วมในการบริหารตั้งแต่งกองทุนร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และการตรวจสอบ การมีส่วนร่วมของสมาชิกจะช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับชุมชน ให้ทุกคนมีส่วนร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรักษาผลประโยชน์ร่วมกัน

๒.๒ การร่วมทำ สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ร้อยละ ๓๒.๕ สอดคล้องกับผลสัมภาษณ์ที่พบว่า ควรใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานร่วมกัน มีการทำงานเป็นทีม ให้หลักประชาธิปไตยในการดำเนินงาน ฟังความคิดเห็นของทุกคนหาเหตุและผล เพื่อการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน จัดประชุมกรรมการตามแนวทางที่วางไว้ ช่วยกันคิด ช่วยกันทำ แบ่งหน้าที่การทำงาน ควรมีแนวทางการทำงานร่วมกับสมาชิก การสร้างแรงจูงใจ การจัดสวัสดิการ การสร้างขวัญและกำลังใจ การยกย่องคนดีของกลุ่มสมาชิก ควรที่จะมีการเปิดรับความคิดเห็นจากคณะกรรมการคนอื่น ๆ ด้วย

ส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล นั้นมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายต่ำมาก หรืออาจกล่าวได้ว่าไม่สามารถทำนายได้เลย สอดคล้องกับข้อมูลการบริหารงานด้านการตรวจสอบที่ไม่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๓. ด้านการปฏิบัติตามหลักปาปนิกรธรรมมีด้านที่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ก็คือ

๓.๑ ด้านจัดการดี สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๗.๓ สอดคล้องกับผลสัมภาษณ์ที่พบว่า คณะกรรมการควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มทักษะหรือพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง ต้องมีความซื่อสัตย์และแบ่งหน้าที่เพื่อที่จะบริหารกองทุนฯ ให้บรรลุเป้าหมาย ศึกษาข้อมูลของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เข้าใจถ่องแท้ ต้องมีความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการทำงาน ไม่หยุดเรียนรู้พัฒนาตนเอง และให้การช่วยเหลือสมาชิกทุกครั้งในกรณีที่สมาชิกมีปัญหา มีการบริหารงานอย่างโปร่งใส สมาชิกสามารถตรวจสอบการบริหารงานได้

๓.๒ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๓.๔ แต่ผลการศึกษาก็พบว่า การมีมนุษยสัมพันธ์มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเป็นลบ (-.๘๓๔) หมายความว่าถ้ามีมนุษยสัมพันธ์กับสมาชิกมากเท่าไร ประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรก็จะลดลงตามไปด้วย ขัดแย้งกับผลสัมภาษณ์ที่พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีการประชุมพูดคุยสร้างความเข้าใจในเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนฯ กับผู้ร่วมงานบ่อย ๆ มีความจริงใจให้กับเพื่อนร่วมงาน ให้ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ให้คำปรึกษา และรับฟังความคิดเห็น มีความรับผิดชอบ และปรึกษาหารือกันและขอคำแนะนำจากกองทุนอื่นๆ มีจิตอาสาพร้อมทำงานและ

ทำงานแบบโปร่งใส ตรวจสอบได้ ประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ แสดงความคิดเห็น ดำเนินงานแบบคุณธรรม มีเมตตา เอื้ออาทร มีการดูแล และช่วยเหลือสมาชิกทุกคนเมื่อประสบปัญหา ให้เหมือนญาติพี่น้อง และมีการดูแลด้านสวัสดิการแก่ผู้ด้อยโอกาสที่ต่อเนื่อง

๓.๓ มีวิสัยทัศน์ สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๔๐.๘ สอดคล้องกับผลสัมฤทธิ์ที่พบว่า ควรผลักดันให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นสถาบันการเงินชุมชนที่มีบทบาทหน้าที่สนับสนุนการพึ่งตนเองของครอบครัว สำหรับการลงทุนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงานสร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิการที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน และพัฒนาให้กองทุนเติบโต นอกจากนี้ยังนำผู้มีความรู้ ความชำนาญ และเข้าใจพระราชบัญญัติกองทุนหมู่บ้าน เข้ามาแนะนำการทำงานอย่างสม่ำเสมอ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้สมาชิกมีอนาคตที่ดี

จากการศึกษาต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร สามารถสังเคราะห์ได้ดังตารางที่ ๔.๑๕ ดังนี้

ตารางที่ ๔.๑๕ แสดงต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ที่ได้จากการสังเคราะห์งานวิจัยเชิงปริมาณและคุณภาพ

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ด้านการบริหารจัดการ ๑. ด้านการวางแผน ๑.๑ มีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรวงเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้าน ๑.๒ มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่ออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิก ๑.๓ มีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อเตรียมรับการตรวจสอบ ๑.๔ มีกฎและระเบียบข้อบังคับของกองทุนเพื่อให้สมาชิกปฏิบัติข้อบังคับของกองทุน ๑.๕ มีการประชุมคณะกรรมการและสมาชิกเพื่อปฏิบัติตามระเบียบ	๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุน ๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ ๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง ๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก ๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชน

ตารางที่ ๔.๑๕ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
<p>๒. การปฏิบัติงาน</p> <p>๒.๑ ปฏิบัติตามระเบียบและแนวทางที่กำหนดอย่างเคร่งครัด</p> <p>๒.๒ แบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบและปฏิบัติตามหน้าที่ มีความซื่อสัตย์ โปร่งใสในการทำงาน</p> <p>๒.๓ วินิจฉัยชี้ขาดให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก</p> <p>๒.๔ เสริมสร้างสำนักความรับผิดชอบต่อสมาชิก รวมทั้งตรวจสอบ และจัดสรรผลประโยชน์อย่างเสมอภาค</p> <p>๒.๕ ระดมสมองกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และหาแนวทางการบริหารให้มีประสิทธิภาพ</p> <p>๓. การตรวจสอบ</p> <p>๓.๑ ตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงานอยู่ตลอดเวลา</p> <p>๓.๒ พิจารณาแผนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน</p> <p>๒.๓ คั่นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน</p> <p>๓.๔ ตรวจสอบกองทุนนำไปพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ เพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย เพื่อให้เป็นเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชน</p> <p>๓.๕ ตรวจสอบการจัดสรรเงินกองทุน ให้สอดคล้องกับจำนวนครัวเรือน ความหนาแน่นของคนในชุมชน</p> <p>๔. การปรับปรุงงาน</p> <p>๔.๑ มีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุน</p>	<p>๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุน</p> <p>๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ</p> <p>๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง</p> <p>๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก</p> <p>๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชน</p>

ตารางที่ ๔.๑๕ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการ จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
<p>๔.๒ รับรู้ผลการประเมินการดำเนินงาน และนำผลการประเมินมาปรับใช้</p> <p>๔.๓ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไป</p> <p>๔.๔ ตรวจสอบและปรับปรุงไปตามสภาพปัญหาของกองทุนและชุมชน</p> <p>๔.๕ เสริมสร้างนวัตกรรมพัฒนาด้านอาชีพเพื่อให้สมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น</p> <p>ด้านการมีส่วนร่วม</p> <p>๑ การร่วมคิด</p> <p>๑.๑ มีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม</p> <p>๑.๒ มีส่วนในการประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนา</p> <p>๑.๓ มีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา</p> <p>๑.๔ มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นผ่านการประชุมของสมาชิกกองทุน</p> <p>๑.๕ สมาชิกร่วมในการบริหารจัดการตั้งแต่งบกองทุน ร่วมดำเนินการ ร่วมติดตามประเมินผล และการตรวจสอบ</p> <p>๒. การร่วมทำ</p> <p>๒.๑ การเข้าร่วมประชุมในโครงการ/กิจกรรม</p> <p>๒.๒ มีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ</p> <p>๒.๓ มีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ</p>	<p>๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุน</p> <p>๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ</p> <p>๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง</p> <p>๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก</p> <p>๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชน</p>

ตารางที่ ๔.๑๕ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการ จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
<p>๒.๔ ใช้หลักธรรมาภิบาลในการทำงานร่วมกัน</p> <p>๒.๕ การสร้างแรงจูงใจ การจัดสวัสดิการ การสร้างขวัญและกำลังใจ การยกย่องคนดีของกลุ่มสมาชิก</p> <p>๓. ร่วมรับผลประโยชน์</p> <p>๓.๑ ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยสำนึกในความรับผิดชอบ</p> <p>๓.๒ ส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง</p> <p>๓.๓ จัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง</p> <p>๓.๔ ดูแลผลประโยชน์จากเงินดอกเบี้ยย เพื่อจัดสรรให้มีประโยชน์ในหมู่บ้านและส่วนรวม</p> <p>๓.๕ สร้างระบบความมั่นคงด้านอาชีพที่ครบวงจรด้วยนวัตกรรม</p> <p>๔. ร่วมประเมินผล</p> <p>๔.๑ มีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงาน</p> <p>๔.๒ มีส่วนร่วมในการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์</p> <p>๔.๓ มีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการกระจายเงินกู้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม</p> <p>๔.๔ ให้สถาบันทางการศึกษาทำการศึกษาวิจัยแนวทางประเมินผล</p> <p>๔.๕ ร่วมดำเนินงานอย่างเคร่งครัด โปร่งใส จัดทำบัญชี และมีการรายงานผลอย่างต่อเนื่อง</p>	<p>๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุน</p> <p>๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ</p> <p>๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง</p> <p>๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก</p> <p>๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชน</p>

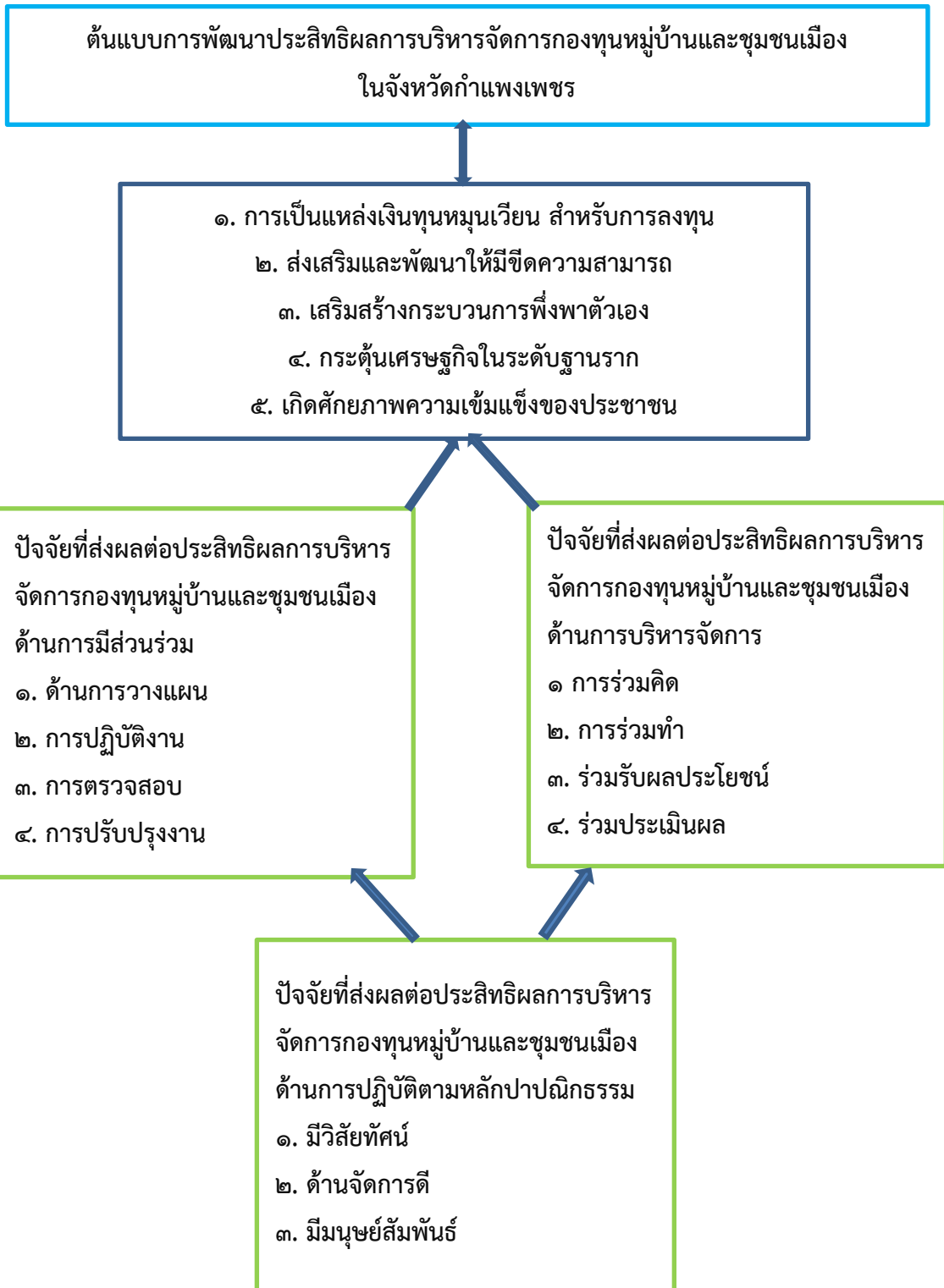
ตารางที่ ๔.๑๕ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการ จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
<p>ด้านการปฏิบัติตามหลักปณิธาน</p> <p>๑. มีวิสัยทัศน์</p> <p>๑.๑ มีการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์การรวมถึงการมีเจตคติที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรู้ความสามารถ</p> <p>๑.๒ มีการวางแผนการดำเนินการและพอใจในการบริหารจัดการที่เป็นอยู่</p> <p>๑.๓ มีการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ</p> <p>๑.๔ ผลักดันให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นสถาบันการเงินชุมชนที่มีบทบาทหน้าที่สนับสนุนการพึ่งตนเอง</p> <p>๑.๕ นำผู้มีความรู้ ความชำนาญ เข้ามาแนะนำ</p> <p>๒. ด้านจัดการดี</p> <p>๒.๑ มีการสนับสนุนโดยมุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญเพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่ดี</p> <p>๒.๒ มีความพยายามในการที่จะบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒.๓ มีทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในร่วมกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ</p> <p>๒.๔ ควรได้รับการฝึกอบรมเพิ่มทักษะหรือพัฒนาคุณภาพอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๒.๕ มีความอดทนและขยันหมั่นเพียรในการทำงาน และให้การช่วยเหลือสมาชิกอย่างเต็มใจ</p> <p>๓. มีมนุษยสัมพันธ์</p> <p>๓.๑ มีการยกย่องให้เกียรติผู้อื่นเพื่อเพิ่ม</p>	<p>๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุน</p> <p>๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ</p> <p>๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง</p> <p>๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก</p> <p>๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชน</p>

ตารางที่ ๔.๑๕ (ต่อ)

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง	ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหาร จัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
<p>ศักยภาพในการทำงาน</p> <p>๓.๒ มีความกระตือรือร้นพร้อมให้คำปรึกษา แนะนำที่ถูกต้อง และหมั่นตรวจสอบข้อบกพร่อง เพื่อการบริหารจัดการ</p> <p>๓.๓ มีความชัดเจน และให้โอกาสแสดงความ คิดเห็นในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเอาใจใส่</p> <p>๓.๔ มีการประชุมพูดคุยสร้างความเข้าใจใน เรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานของกองทุนกับ ผู้ร่วมงานบ่อย</p> <p>๓.๕ มีความจริงใจให้กับเพื่อนร่วมงาน ให้ ความร่วมมือกับเพื่อนร่วมงาน ให้คำปรึกษา และ รับฟังความคิดเห็นอย่างเปิดกว้าง</p>	<p>๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการ ลงทุน</p> <p>๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ</p> <p>๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง</p> <p>๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก</p> <p>๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชน</p>

จากข้อมูลดังกล่าวสามารถสรุปเป็นผังโน้ตค้นต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรดังนี้

แผนภาพที่ ๔.๑๘ ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ในจังหวัดกำแพงเพชร

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

ในการศึกษาเรื่อง “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาคือ ๑) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๓) เพื่อนำเสนอต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิภาพในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี (Mixed Methods Research) การดำเนินการแบ่งเป็น ๒ ระยะ ระยะที่ ๑ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ในรูปของการวิจัยเชิงสำรวจเพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ระยะที่ ๒ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เป็นการศึกษาภาคสนามด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อยืนยันความสอดคล้องหลังจากการวิเคราะห์ข้อมูล

ระยะที่ ๑ การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๔๐๐ ตัวอย่างซึ่งเป็นขนาดที่เหมาะสมในการวิจัย แนวทางการสำรวจผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นเองโดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น ๔ ส่วน ประกอบด้วย ๑) แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ๒) แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการวิธีการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๓) แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยดำเนินการรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ทั้งการรวบรวมข้อมูลด้วยวิธีเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยใช้เวลาในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องประมาณ ๒ เดือน จนได้กรอบแนวคิดในการวิจัยที่มีการบริหารจัดการ การมีส่วนร่วม และหลักธรรมาภิบาลธรรมา เป็นตัวแปรอิสระ และมีประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร เป็นตัวแปรตาม และดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถามที่สร้างขึ้น ซึ่งได้แบบสอบถามกลับมาครบ ๔๐๐ ฉบับ สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนา โดยใช้ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ตรงตามกรอบแนวคิดในการวิจัยด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การเสนอสรุปผลการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็น ๒ ส่วนคือ ส่วนที่ ๑ เป็นการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น และส่วนที่ ๒ เป็นการสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

๕.๑.๑ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้น

จากผลการศึกษา กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ ๖๗.๐ และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ ๓๓.๐ ตามลำดับ

ด้านอายุ พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุตั้งแต่ ๔๖ ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๕๐.๗ รองลงมา มีอายุระหว่าง ๓๖ - ๔๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๓๗.๐ มีอายุระหว่าง ๒๕ - ๓๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๐.๕ และมีอายุต่ำกว่า ๒๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑.๘ ตามลำดับ

ด้านระดับการศึกษา พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับมัธยมศึกษาตอนต้น คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๐ รองลงมา มีระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย คิดเป็นร้อยละ ๑๔.๗ และมีระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ ๓.๓ ตามลำดับ

ด้านความเกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกองทุน คิดเป็นร้อยละ ๗๒.๒ รองลงมา คือผู้บริหาร คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๘ และอื่น ๆ อีก คิดเป็นร้อยละ ๔.๐ ตามลำดับ

ด้านรายได้ต่อเดือน พบว่า ส่วนใหญ่มีรายได้ระหว่าง ๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๗๔.๐ รองลงมา คือมีรายได้ระหว่าง ๑๐,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๒๓.๐ และมีรายได้ระหว่าง ๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท คิดเป็นร้อยละ ๓.๐ ตามลำดับ

ด้านระยะเวลาของการเป็นสมาชิก พบว่า อันดับแรกอยู่ระหว่าง ๑๑-๑๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๔๗.๒ รองลงมา คืออยู่ระหว่าง ๖-๑๐ ปี คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๕ อยู่ระหว่าง ๑-๕ ปี คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๓ และเป็นสมาชิก ๒๑ ปี ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ ๐.๕ ตามลำดับ

ข้อมูลปัจจัยด้านการบริหารจัดการ พบว่า ด้านการวางแผน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ด้านการปฏิบัติงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ ด้านการตรวจสอบ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ ด้านการปรับปรุงงาน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๖

ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยการมีส่วนร่วม พบว่า ด้านร่วมคิด ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ ด้านร่วมทำ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๖๕ ด้านร่วมรับผลประโยชน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๓ ด้านร่วมการประเมินผล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๔

ข้อมูลเกี่ยวกับหลักปาปนิกรรม พบว่า ด้านการมีวิสัยทัศน์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๕ ด้านการจัดการดี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙ ด้านการมีมนุษยสัมพันธ์ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๘

ข้อมูลเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง พบว่า ด้านการเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ ด้านส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ ด้านเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๓ ด้านกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ ด้านการเกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑

๕.๑.๒ สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอสาระจากวิธีการเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ แยกตามวัตถุประสงค์การวิจัยเป็น ๓ ด้านคือ ๑) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร และ ๓) เพื่อนำเสนอแนวทางการปรับปรุงประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๕.๑.๒.๑ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

จากผลการศึกษาพบว่า ๑. การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๕ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรก ได้แก่ กองทุนหมู่บ้าน มีการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของสมาชิกกองทุนอย่างเป็นธรรม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๘ รองลงมาคือกองทุนหมู่บ้าน มีการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่กรรมการกองทุนกำหนดอย่างมีความเหมาะสม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ และกองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับคนในหมู่บ้านสร้างรายได้และสร้างงาน ลดรายจ่ายบรรเทาความเดือดร้อนกรณีฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๙

๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๓ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองร่วมกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๑๖ รองลงมาคือคณะกรรมการหมู่บ้านได้จัดให้มีการประชุมหรือเวทีประชาคมของสมาชิกกองทุน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชุมชนและแนวทางในการบริหารกองทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๘ และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านร่วมกับข้าราชการเอกชนและประชาสังคมในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิกในการแก้ไขปัญหาของกองทุนหมู่บ้าน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๒

๓. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๓ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ กองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิกในกองทุนมีอัตราการว่างงานลดลง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๓ รองลงมาคือกองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกในกองทุนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ และกองทุนหมู่บ้านหมู่บ้านเป็นแหล่งเงินทุนที่ทำให้สมาชิกกองทุนมีแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๑

๔. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๘๒ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ กองทุนหมู่บ้านสามารถแก้ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้ในระบบให้แก่ครัวเรือน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๙ รองลงมาคือ การดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านสามารถช่วยลดปัญหาอาชญากรรมในสังคมได้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๐ และกองทุนหมู่บ้านมีการพิจารณาเงินกู้มีความเป็นธรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๙

๕. เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๑ เมื่อพิจารณาข้อที่มีคะแนนเฉลี่ยสูงสุด ๓ ข้อแรกได้แก่ กองทุนหมู่บ้านจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกิดความเอื้ออาทรเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๒ รองลงมาคือ กองทุนหมู่บ้านมีการวิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพการบริหารงานของคนและกลุ่มต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๔.๐๐ และกองทุนหมู่บ้านจัดให้มีการจัดสวัสดิการเพื่อเกื้อกูลแก่ผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๙๘

๕.๑.๒.๒ ปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

จากการศึกษาพบว่า การบริหารงานส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๘๙๕ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสิ้นใจ (R Square) เท่ากับ .๘๐๐ สัมประสิทธิ์การตัดสิ้นใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๗๙๙ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสิ้นใจ (Std. Error) เท่ากับ .๑๔๕๐๕ แสดงว่า การบริหารงานด้านการปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๐.๐ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของ

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาคือ การตรวจสอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๙.๐ และการปรับปรุงงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๐.๕

การมีส่วนร่วมพบว่า ส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๙๘๘ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสิ้นใจ (R Square) เท่ากับ .๙๗๖ สัมประสิทธิ์การตัดสิ้นใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๙๗๖ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสิ้นใจ (Std. Error) เท่ากับ .๐๔๘๘๙ แสดงว่า การมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๙๗.๖ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านร่วมคิด สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๖๕.๐ รองลงมาคือร่วมทำ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๓๒.๕

หลักปาปนิกรรมพบว่า ส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์ และมีวิสัยทัศน์ ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๗๓๕ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสิ้นใจ (R Square) เท่ากับ .๕๔๑ สัมประสิทธิ์การตัดสิ้นใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๕๓๗ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสิ้นใจ (Std. Error) เท่ากับ .๒๑๙๙๖ แสดงว่า หลักปาปนิกรรม มีวิสัยทัศน์ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๕๔.๑ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจัดการดี สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๗.๓ รองลงมาคือ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๘๓.๔ และมีวิสัยทัศน์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๔๐.๘

๕.๑.๒.๓ นำเสนอต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิผลในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ในการศึกษาเรื่อง “ต้นแบบการพัฒนาประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ผู้วิจัยได้ทบทวนแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและได้กำหนดตัวแปรต้นที่ใช้ในการศึกษาคือ การบริหารงาน การมีส่วนร่วม และได้บูรณาการหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาเข้ามาร่วมศึกษาด้วยคือปาปนิกรรม เพื่อทดสอบว่าตัวแปรเหล่านี้ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรหรือไม่ และจากผลการศึกษาก็พบว่า การบริหารงาน มีด้านสามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน

หมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ก็คือ ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำรายได้ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาคือ การตรวจสอบ สามารถทำรายได้ร้อยละ ๖๙.๐ และการปรับปรุงงาน สามารถทำรายได้ร้อยละ ๖๐.๕ แต่ ก็พบข้อมูลที่น่าสนใจก็คือด้านการตรวจสอบ เนื่องจากว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเป็นลบ (-๐.๖๙๐) ซึ่งหมายถึงมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม หมายความว่า ถ้ามีการตรวจสอบมากขึ้นเท่าไร ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรก็จะลดลงตามไปด้วย

ด้านการมีส่วนร่วมพบว่า การร่วมคิด สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๖๕.๐ รองลงมาคือการทำ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๓๒.๕ ส่วนร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล นั้นมีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายต่ำมากหรืออาจกล่าวได้ว่าไม่สามารถทำนายได้เลย สอดคล้องกับข้อมูลการบริหารงานด้านการตรวจสอบที่ไม่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ด้านการปฏิบัติตามหลักปณิธาน พบว่า ด้านจัดการดี สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๗.๓ รองลงมาคือ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๘๓.๔ และมีวิสัยทัศน์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๔๐.๘ แต่ผลการศึกษาพบว่า การมีมนุษยสัมพันธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเป็นลบ (-๐.๘๓๔) หมายความว่าถ้ามีมนุษยสัมพันธ์กับสมาชิกมากเท่าไร ประสิทธิภาพในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรก็จะลดลงตามไปด้วย

๕.๒ การอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ๓ ส่วนคือ ๑) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ๒) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร และ ๓) เพื่อนำเสนอแนวทางการปรับปรุงประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๕.๒.๑ การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๑) ด้านการเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน โดยกองทุนหมู่บ้านจะมีการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของสมาชิกกองทุนอย่างเป็นธรรม มีการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่กรรมการกองทุนกำหนดอย่างมีความเหมาะสม และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับคนในหมู่บ้าน เพื่อสร้างรายได้และสร้างงาน ลดรายจ่ายบรรเทาความเดือดร้อนกรณีฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วนได้ ๒) ด้านส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ โดยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิก

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองร่วมกันกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุน จัดให้มีการประชุมหรือเวทีประชาคมของสมาชิกกองทุนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชุมชนและแนวทางในการบริหารกองทุน และคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านร่วมกับข้าราชการเอกชนและประชาสังคมในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิกในการแก้ไขปัญหาของกองทุนหมู่บ้านด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศิริวัฒน์ เปลียนบางยาง^๑ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง”ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔ ด้าน ประกอบด้วย การบรรลุวัตถุประสงค์ การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรเทคโนโลยีสารสนเทศประสิทธิภาพในการทำงาน และความพึงพอใจในการทำงาน พบว่า ประสิทธิภาพในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ๒) ปัจจัยทัศนคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศและทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดย ปัจจัยทักษะความสามารถในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศส่งผลต่อประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากกว่าปัจจัยทัศนคติต่อเทคโนโลยีสารสนเทศ ๓) ปัญหาและอุปสรรคในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนใหญ่จะเป็นในเรื่องการให้ความรู้และการฝึกอบรมด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่ไม่พอเพียงและไม่ทั่วถึง และบุคลากรด้านเทคโนโลยีสารสนเทศยังไม่เพียงพอและยังซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อารวย ดีเลิศ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง”ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร” ผลการวิจัยพบว่า ผู้ตรวจสอบภายในส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จบการศึกษาระดับปริญญาตรี วุฒิการศึกษาส่วนใหญ่จบด้านเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมีความชำนาญอยู่ในระดับปานกลาง การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในโดยรวมพบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา วุฒิการศึกษาที่สำเร็จ และทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน แต่ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในโดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เพราะในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในจะมีแผนการปฏิบัติงานระยะเวลาที่ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จ ขอบเขตของงาน เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนกำหนดไว้ประกอบกับพนักงานตรวจสอบภายในจะได้รับการฝึกอบรมเสริมความรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งในการ

^๑ ศิริวัฒน์ เปลียนบางยาง, “ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”, ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และศิลปะ, ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ (กันยายน - ธันวาคม ๒๕๕๘): ๖๐-๗๐.

ทำงานจะแบ่งพนักงานเป็นทีมซึ่งแต่ละทีมจะจัดพนักงานที่มีความรู้ด้านสินเชื่อบัญชีและเรื่องทั่วไป เพื่อช่วยเสริมให้ทีมงานปฏิบัติงานได้ประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด^๒ ๓) ด้านเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง โดยกองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิกในกองทุนมีอัตราการว่างงานลดลง ทำให้สมาชิกในกองทุนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ และยังเป็นแหล่งเงินทุนที่ทำให้สมาชิกกองทุนมีแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพด้วย ๔) ด้านกระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก โดยกองทุนหมู่บ้านสามารถแก้ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้ยืมในระบบให้แก่ครัวเรือนได้ การดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านสามารถช่วยลดปัญหาอาชญากรรมในสังคม และกองทุนหมู่บ้านมีการพิจารณาเงินกู้มีความเป็นธรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้เป็นทุนในการประกอบอาชีพ ๕) ด้านการเกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน โดยกองทุนหมู่บ้านจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกิดความเอื้ออาทรเกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีการวิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพการบริหารงานของคนและกลุ่มต่าง ๆ อย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน และจัดให้มีการจัดสวัสดิการเพื่อเกื้อกูลแก่ผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชนด้วยซึ่งสอดคล้องกับของวิจัยของ **ซูหนิง หลิน**^๓ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการทำงานของพนักงานชาวจีนในบริษัทชั้นไซเบอร์เนชั่นแนล จำกัด” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ปัจจัยด้านศักยภาพการทำงานและปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่าผลการศึกษาโดยภาพรวม ปัจจัยด้านศักยภาพการทำงานทั้ง ๕ ด้าน คือ ความรู้ความเข้าใจในการทำงานด้านมาตรฐานของงานที่ได้รับมอบหมาย ด้านปริมาณงานที่ทำได้สำเร็จด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการพัฒนาความรู้ส่งผลในด้านบวกต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ ๑ ซึ่งกำหนดว่า ศักยภาพการทำงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน ๒) ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตการทำงานและปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่าผลการศึกษาโดยภาพรวม ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านการให้สิ่งตอบแทนที่เหมาะสมและยุติธรรมด้านสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพด้านการจัดการ และการบริหารส่งผลในด้านบวกต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ ผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ ๒ ซึ่งกำหนดว่าคุณภาพชีวิตการทำงานมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกัน ๓) ปัจจัยด้านวัฒนธรรมองค์กรและปัจจัยด้านประสิทธิภาพในการทำงาน พบว่าผลการศึกษาโดยภาพรวม ปัจจัยด้านคุณภาพชีวิตการทำงานทั้ง ๓ ด้าน คือ ด้านการดูแลเอาใจใส่ในองค์กร ด้านความคิดสร้างสรรค์ในองค์กร ส่งผลในด้านบวกต่อปัจจัย

^๒ อารวย ดีเลิศ, “ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร”, รายงานการวิจัย, (มหาวิทยาลัยบูรพา: ชลบุรี, ๒๕๔๙).

^๓ ซูหนิง หลิน”ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานชาวจีนในบริษัทชั้นไซเบอร์เนชั่นแนล จำกัด”, รายงานการวิจัย, (บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๗).

ประสิทธิภาพในการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ส่วนด้านความน่าเชื่อถือในองค์กร ไม่ส่งผลกระทบต่อปัจจัยประสิทธิภาพในการทำงานผลการศึกษาข้างต้นสอดคล้องกับสมมติฐานที่ ๓ ซึ่งกำหนดว่าวัฒนธรรมองค์กรมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่แตกต่างกันและยังสอดคล้องกับของวิจัยของ พระจอม จารุวณฺโณ (หงษ์ทอง)^๔ ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี” ผลการวิจัยพบว่า ๑) ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง ประชาชนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (= ๓.๑๖) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน มีเพียงด้านการติดตามผลที่อยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยตามลำดับ คือ ด้านสถานที่ให้บริการ (= ๓.๓๙) ด้านกระบวนการให้บริการ (= ๓.๑๒) ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากร (= ๓.๑๑) และด้านการวางแผน (= ๓.๐๒)^๒ เปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพ พบว่าประชาชนที่มี อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และอาชีพต่างกัน มีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ ส่วนประชาชนที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี ไม่แตกต่างกัน ๓) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง พบว่าประชาชนขาดการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความยากจนที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดขึ้น นโยบายต่างๆ ถูกกำหนดจากบนลงล่างซึ่งเป็นนโยบายที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการและสภาพปัญหาของประชาชนในพื้นที่ ประชาชนในพื้นที่ยังขาดความรู้ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐยังไม่มีความจริงจังในการแก้ปัญหาคความยากจนให้กับความเข้าใจในการแก้ปัญหาคความยากจน รวมทั้งประชาชนไม่ให้ความร่วมมือในการประชาชน และงบประมาณสนับสนุนจากรัฐบาลไม่เพียงพอต่อรายจ่ายที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดกิจกรรมด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนขึ้น ส่วนด้านข้อเสนอแนะองค์การบริหารส่วนตำบลควรเปิดโอกาสให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาคความยากจน โดยการแสดงความคิดเห็นหรือเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล ด้านเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานควรปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการทำงานด้วยความตั้งใจและจริงจังเสมือนว่าประชาชนทุกคนเป็นญาติมิตรของตนเอง การวางแผนการทำงาน ควรมีการสำรวจสภาพปัญหา ความ

^๔ พระจอม จารุวณฺโณ (หงษ์ทอง), “ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี”, (การประชุมวิชาการที่มีรายงานการประชุม Proceedings, ๒๕๕๖).

ต้องการของประชาชนในพื้นที่เพื่อให้เกิดความสอดคล้องระหว่างปัญหา กับแนวทางแก้ไขและรัฐบาล ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนในการดำเนินงานให้เพียงพอและเหมาะสม ๔) ผลการ สัมภาษณ์เชิงลึกกับบุคคลผู้ให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี สามารถสรุปได้ดังนี้ การแก้ไข ปัญหาความยากจนจะสามารถบรรลุเป้าหมายได้นั้น ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วน ผู้บริหาร ควรให้ความสำคัญกับกระบวนการให้บริการกับประชาชนอย่างแท้จริง มีการสำรวจสภาพปัญหาและ ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ก่อนที่จะกำหนดเป็นแนวทางแก้ไขปัญหา และจัดสรรงบประมาณ สนับสนุนการจัดกิจกรรมด้านการแก้ไขปัญหาคความยากจนอย่างเพียงพอ ส่วนภาคประชาชนควรให้ ความร่วมมือในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และคอยติดตามการดำเนินงานอย่างใกล้ชิดเพื่อให้เกิด ความร่วมมือทั้งภาครัฐและประชาชน

๕.๒.๒ ปัจจัยการบริหารจัดการกองทุนที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

การบริหารงานพบว่า ส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้คือ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๘๕๕ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ . ๘๐๐ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๗๙๙ และค่าความ คลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ .๑๔๕๐๕ แสดงว่า การบริหารงาน ด้าน การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการ ดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๐.๐ และเมื่อ พิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาคือการตรวจสอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๙.๐ และการปรับปรุงงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๐.๕ สอดคล้องกับ งานวิจัยเรื่อง ตัวแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒)^๕ พบว่า สิ่งแวดล้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ภาวะผู้นำของคณะกรรมการ การบริหารจัดการ ส่งผลต่อประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนอกจากนี้ยังพบ อีกว่า ปัจจัยทางด้านการบริหารจัดการ เป็นปัจจัยที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒) มากที่สุด สอดคล้อง

^๕ ھرรชษษ คลัยจันทรพงษ กฤษณษ ปลัจจฤษฎศรึ และบัณชิต ผังนรึนดรึ, “ตัวแบบการบริหารจัดการ ที่มีประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒)”, วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย, ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๕๘).

กับงานวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวชี้วัดศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง^๖ พบว่า ตัวชี้วัดศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มี ๖ องค์ประกอบหลัก ได้แก่องค์ประกอบ ด้านคุณภาพการบริหารจัดการ ด้านภาวะผู้นำของประธาน ด้านคุณภาพของคณะกรรมการกองทุน ด้านคุณภาพของสมาชิกกองทุน ด้านความเข้มแข็งของชุมชน และด้านการได้รับการสนับสนุนของกองทุน โดยองค์ประกอบทั้งหมดสามารถอธิบายความแปรปรวนในศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ถึงร้อยละ ๖๘.๒๒

การมีส่วนร่วมพบว่า ส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญดังนี้คือ การปฏิบัติงาน การตรวจสอบ และการปรับปรุงงาน ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๕๘๘ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจ (R Square) เท่ากับ .๕๗๖ สัมประสิทธิ์การตัดสินใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๕๗๖ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสินใจ (Std. Error) เท่ากับ .๐๔๘๘๕ แสดงว่า การมีส่วนร่วม ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผลประโยชน์ และร่วมประเมินผล สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๕๗.๖ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านร่วมคิด สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๖๕.๐ รองลงมาคือร่วมทำ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๓๒.๕ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา^๗ พบว่า การมีส่วนร่วมและความรู้ความเข้าใจของคณะกรรมการหมู่บ้านมีความสัมพันธ์กับการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๕ สอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง แนวทางการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์^๘ พบว่า มุมมองของผู้เชี่ยวชาญถึงแนวทางการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ให้ความสำคัญผู้นำ และคณะกรรมการ ยังเป็นกลไกหลักในการบริหารจัดการกองทุนให้ประสบผลสำเร็จ และกลไกการมีส่วนร่วมเป็นกลไกที่ส่งผลให้การกองทุนมีประสิทธิภาพสูงสุดและเกิดความยั่งยืนของกองทุน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มี

^๖ เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ, “ผลกระทบจากกองทุนหมู่บ้านในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองต่อประชาชนในประเทศไทย”, *รายงานวิจัย*, (สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา: มหาวิทยาลัยอบลราชธานี, ๒๕๕๐).

^๗ คณิงนิจ ศิริสมบุรณ์ ฉันทะ จันทะเสนา และดวงตา สราญรมย์, “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา”, *วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์*, ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ (ตุลาคม ๒๕๕๒-มกราคม ๒๕๕๓).

^๘ ชญาณันันท์ ณิชภัคปฐมภพ และคณะ, “แนวทางการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์”, *วารสารการจัดการสมัยใหม่ Journal of Modern Management Science*, ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๘).

ผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม^๙ พบว่า ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วมของสมาชิก และปัจจัยด้านนโยบายการส่งเสริมอาชีพแก่สมาชิกของกองทุนมีความสัมพันธ์ต่อการขยายโอกาสการเข้าถึงและให้บริการทางการเงินแก่คนจน

หลักปาปนิกรรม พบว่า ส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ เรียงลำดับความสำคัญ ดังนี้คือ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์ และมีวิสัยทัศน์ ผลการวิเคราะห์มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (Multiple R) เท่ากับ .๗๓๕ ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสิ้นใจ (R Square) เท่ากับ .๕๔๑ สัมประสิทธิ์การตัดสิ้นใจที่ปรับแล้ว (Adjusted R Square) เท่ากับ .๕๓๗ และค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการตัดสิ้นใจ (Std. Error) เท่ากับ .๒๑๙๙๖ แสดงว่า หลักทฤษฎีปาปนิกรรม มีวิสัยทัศน์ จัดการดี มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถร่วมกันทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๕๔.๑ และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านจัดการดี สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๗.๓ รองลงมาคือ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๘๓.๔ และมีวิสัยทัศน์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๔๐.๘ สำหรับการศึกษาเกี่ยวกับหลักทฤษฎีปาปนิกรรมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยตรงนั้นจากการศึกษาอย่างไม่พบการศึกษา

๕.๒.๓ ต้นแบบการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่มีประสิทธิผลในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ในการศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” พบว่า การบริหารงาน มีด้านที่สามารถทำนายประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้ก็คือ ด้านการปฏิบัติงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๙๘.๐ รองลงมาคือการตรวจสอบ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๙.๐ และการปรับปรุงงาน สามารถทำนายได้ร้อยละ ๖๐.๕ แต่ที่พบข้อมูลที่น่าสนใจก็คือด้านการตรวจสอบ เนื่องจากว่ามีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเป็นลบ (-.๖๙๐) ซึ่งหมายถึงมีความสัมพันธ์กันในทิศทางตรงกันข้าม หมายความว่า ถ้ามีการตรวจสอบมากขึ้น เท่าไหร่ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรก็จะลดลงตามไปด้วยซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **กัมพล ราชวงษ์ และคณะ**^{๑๐} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การ

^๙ ประไพ จุ้ยอ่วม และคณะ, “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๑).

^{๑๐} กัมพล ราชวงษ์ และคณะ, “การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลักธรรมาภิบาล:กรณีศึกษาบริษัทแสนสิริจำกัด (มหาชน)”, วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง, ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (เมษายน ๒๕๕๘ – กันยายน ๒๕๕๘).

บริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลักธรรมาภิบาล:กรณีศึกษาบริษัทแสนสิริ จำกัด (มหาชน) ผลการวิจัยพบว่า มีการนำการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลัก ธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารจัดการในองค์กร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้านได้แก่ด้านหลักความคุ้มค่า หลักความรับผิดชอบต่อสังคม หลักการมีส่วนร่วมหลักความโปร่งใส หลักนิติธรรม และหลักคุณธรรมการเปรียบเทียบและการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยส่วนบุคคลกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลักธรรมาภิบาล สรุปได้ว่าปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีผลต่อระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์แตกต่างกันและปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยปัจจัยส่วนบุคคลที่พบความแตกต่างคือ เพศ อายุ และระดับตำแหน่งงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพโดยใช้หลักธรรมาภิบาลโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.๐๕ ส่วนปัจจัยด้านสถานภาพทางครอบครัวและระดับการศึกษาที่ต่างกันมีความคิดเห็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

ด้านการมีส่วนร่วมพบว่า การร่วมคิด สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๖๕.๐ รองลงมาคือการร่วมทำ การทำนายต่ำมากหรืออาจกล่าวได้ว่าไม่สามารถทำนายได้เลย สอดคล้องกับข้อมูลการบริหารงานด้านการตรวจสอบที่ไม่ส่งผลทางบวกต่อประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนิศร ยืนยง^{๑๑} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก” ผลการศึกษาพบว่า ๑)การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายกภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตาม ลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมในการประเมินผล อยู่ในระดับปานกลาง และการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลางตามลำดับ ๒) การพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนในจังหวัดนครนายกภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับจากมากไปน้อย ดังนี้ การอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก การเสริมสร้างศักยภาพชุมชนให้มีความเข้มแข็งพัฒนาและส่งเสริมความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพให้สังคมมีความสงบสุขอยู่ในระดับมากการส่งเสริมการบริการทางการแพทย์ ศูนย์สุขภาพแบบองค์รวมอยู่ในระดับมากและการพัฒนาเส้นทางท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวสิ่งอำนวยความสะดวกสินค้าบริการอยู่ใน

^{๑๑} ธนิศร ยืนยง, “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก”, วารสาร มหาจุฬานาครทรรค์, ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑).

ระดับปานกลาง ตามลำดับ ๓) การมีส่วนร่วมของประชาชนมีความสัมพันธ์กับการพัฒนาท้องถิ่นในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรับผลประโยชน์ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น เป็นอันดับแรก คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๔๐

ด้านการปฏิบัติตามหลักปาณิธรรม พบว่า ด้านจัดการดี สามารถทำนายประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร ได้ร้อยละ ๘๗.๓ รองลงมาคือ มีมนุษยสัมพันธ์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๘๓.๔ และมีวิสัยทัศน์ สามารถทำนายได้ร้อยละ ๔๐.๘ แต่ผลการศึกษาก็พบว่า การมีมนุษยสัมพันธ์ มีค่าสัมประสิทธิ์การทำนายเป็นลบ (-.๘๓๔) หมายความว่าถ้ามีมนุษยสัมพันธ์กับสมาชิกมากเท่าไรประสิทธิผลในการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชรก็จะลดลงตามไปด้วยสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นฤนันท์ สุริยมณ และคณะ**^{๑๒} ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง คุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล ผลการวิจัยพบว่า จุดเด่นในการบริหารงานที่ทำให้้องค์การบริหารส่วนตำบลที่เป็นกลุ่มตัวอย่างได้รับรางวัลที่ ๑ ประเภทการบริหารจัดการที่ดีประจำปี ๒๕๔๗ ได้แก่ การบริหารจัดการ ส่วนหลักคุณธรรมองค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ที่ทำการศึกษาร้อยละ ๑๐๐ ปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับของกฎหมายอย่างเคร่งครัด ส่วนหลักความโปร่งใสองค์การบริหารส่วนตำบลทุกแห่ง มีการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีในทุก ๆ ทาง การสื่อสารส่วนหลักความรับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลจะสอบถามความเห็นของประชาชนโดยผ่านประชาคมหมู่บ้าน เพื่อจัดลำดับความสำคัญของโครงการในแต่ละหมู่บ้านก่อนแล้วจึงนำมารวมกันเพื่อและจัดลำดับตามความจะเป็นเร่งด่วนในภาพรวมอีกครั้งและส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาท้องถิ่นจะมีการส่งเสริมและสนับสนุนงบประมาณ

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้สามารถนำมาสรุปเป็นข้อเสนอแนะได้ดังต่อไปนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๓.๑.๑ กองทุนหมู่บ้านควรมีการจัดฝึกอบรมเพิ่มทักษะบุคลากรให้มีความรู้ความชำนาญในการเก็บข้อมูลด้านบัญชีด้วยระบบสารสนเทศที่ทันสมัยอย่างต่อเนื่อง

๕.๓.๑.๒ กองทุนหมู่บ้านควรมีมาตรการการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของฐานข้อมูลด้านบัญชีพร้อมทั้งจัดเตรียมงบประมาณเพื่อใช้ในการจัดหาระบบสารสนเทศและอุปกรณ์ที่ทันสมัยในการประมวลผลข้อมูลทางด้านบัญชี

^{๑๒} นฤนันท์ สุริยมณ และคณะ, “คุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล”, วารสารสหศาสตร์, ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๐).

๕.๓.๑.๓ กองทุนหมู่บ้านควรมีมาตรการการตรวจสอบการใช้จ่ายเงินที่กู้ยืมให้ใช้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่แท้จริงอาจจะดำเนินการโดยการซื้อของให้ตามที่คุณยืมต้องการแทนการจ่ายให้เป็นเงินสด

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

๕.๓.๒.๑ กองทุนหมู่บ้านควรส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจอย่างต่อเนื่องแก่คณะกรรมการกองทุนในด้านการบริหารจัดการ กฎหมายการเงินและด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับสมาชิกควรส่งเสริมความรู้ด้านการอาชีพและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารเงินกู้จากเงินกองทุน

๕.๓.๒.๒ ควรกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภาครัฐที่ทำตามหน้าที่ติดตามกำกับ ดูแลและการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้ชัดเจน เพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพมากขึ้น มีการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบ และสนับสนุนให้เครือข่ายชุมชนทุกระดับ เข้าไปมีส่วนช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่กองทุนที่มีปัญหา

๕.๓.๒.๒ ควรนำผลการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เข้าไปมีส่วนช่วยเหลือและให้คำปรึกษาแก่กองทุนที่มีปัญหา

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๓.๓.๑ ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อความพึงพอใจของสมาชิกต่อการบริหารงานของกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๕.๓.๓.๒ ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านที่ประสบผลสำเร็จในเชิงคุณภาพ

๕.๓.๓.๓ ควรมีการวิจัยความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๕.๓.๓.๔ ควรมีการวิจัยรูปแบบที่เหมาะสมในการบูรณาการดำเนินงานระหว่างหน่วยงานที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๕.๓.๓.๕ ควรมีการวิจัยในเชิงทอตอบค้ความรู้ ปัจจัยเงื่อนไขความสำเร็จในการบริหารจัดการและพัฒนากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้ต่างพื้นที่ให้มากขึ้น

๕.๓.๓.๖ ควรมีการวิจัยประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย .พระไตรปิฎกฉบับภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๙.

ข .ข้อมูลทุติยภูมิ

๑ (หนังสือ):

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข. **วัดส่งเสริมสุขภาพ: แนวคิดและการดำเนินงาน**. พิมพ์ครั้งที่ ๕.

กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก, ๒๕๕๐.

กัลยา วานิชย์บัญชา. **การใช้ SPSS for Windows ในการวิเคราะห์ข้อมูล**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๖

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๓.

จักรกฤษณ์ นรมิตผดุงการ. **การบริหารงานพัฒนาชนบท**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๒.

จินดาลักษณ์ วัฒนสินธุ์. “การบริหารและการพัฒนาองค์การ”. **เอกสารประกอบการสอนชุดวิชาการ**

บริหารและพัฒนาองค์การ (หน่วยที่ ๒). นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๐.

เด่น ชะเนติย์ง. **การบริหารงานบุคคล**. กรุงเทพมหานคร: ม.ป.ท., ๒๕๓๓.

ถวิลวดี บุรีกุล. **การมีส่วนร่วม : แนวคิด ทฤษฎีและการบวนการ**. นนทบุรี: สถาบันพระปกเกล้า,

๒๕๔๘.

ทวี หงส์วิวัฒน์. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ศึกษานโยบาย

สาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗.

ทวีทอง หงษ์วิวัฒน์. **การมีส่วนร่วมของประชาชน**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยมหิดล. ศูนย์

ศึกษานโยบายสาธารณสุข, ๒๕๒๗.

ทองหล่อ เดชไทย. **การบริหารเชิงกลยุทธ์สำหรับหน่วยงานสาธารณสุข**. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชา

บริการงานสาธารณสุข คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๑.

ทองหล่อ เดชไทย. **หน่วยที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารสาธารณสุข**. นนทบุรี: มหาวิทยาลัย

สุโขทัยธรรมาธิราช, ๒๕๓๕.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ธงชัย วงศ์ชัยสุวรรณ. **วิทยาการบริหารสำหรับนักบริหารมืออาชีพ**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๔๐.
- ธงชัย สันติวงษ์. **การบริหารเชิงกลยุทธ์**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๔๔.
- ธงชัย สันติวงษ์. **ทฤษฎีองค์การและการออกแบบ**. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๗.
- ธณจรส พูนสิทธิ์. **การจัดการองค์การและการบริหาร**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สหธรรมมิก, ๒๕๕๔.
- ธีระวุฒิ บุญยโสภณ และวีรพงษ์ เฉลิมจิระรัตน์. **องค์การและการจัดการ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: อักษรปริทรรศน์, ๒๕๕๐.
- ธีระรัตน์ กิจจารักษ์. **เอกสารคำสอนวิชาการบริหารการศึกษา**. บัณฑิตวิทยาลัย: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏเพชรบูรณ์. ๒๕๔๒.
- นงลักษณ์ วิรัชชัย. **วิจัยและสถิติ: คำถามชวนตอบ**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัดไอคอนพริ้นต์ติ้ง, ๒๕๕๒.
- นรินทร์ชัย พัฒนพงศา. **การมีส่วนร่วม หลักการพื้นฐาน เทคนิคและกรณีตัวอย่าง**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ ๕๙๘, ๒๕๔๖.
- นิรันดร์ จงวุฒิเวศย์. **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๒๗.
- บรรยงค์ โตจินดา. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร: บริษัทรวมสาสน์ จำกัด, ๒๕๔๒.
- ประสิทธิ์ ตงยั้งศิริ. **การวางแผนพัฒนาของไทย : สำเร็จการหรือล้มเหลว**. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, ๒๕๕๔.
- ปาริชาติ วลัยเสถียรและคณะ. **กระบวนการพัฒนาและเทคนิคการทำงานของนักพัฒนา**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว), ๒๕๔๓.
- ปุระชัย เปี่ยมสมบูรณ์. **การวิจัยประเมินผล**. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนการพิมพ์พระนครจำกัด, ๒๕๒๙.
- พงษ์ศักดิ์ ปัญญาพรผล. **องค์การและการจัดการ**. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏนครปฐม, ๒๕๕๒.
- พระธรรมโกศาจารย์ (ประยูร ธมฺมจิตฺโต). **พุทธวิธีการบริหาร**. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.
- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ (ฉบับประมวลธรรม)**. (กรุงเทพมหานคร: บริษัทสหธรรมมิก จำกัด, ๒๕๕๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

พระราชญาณวิสิฐ (เสริมชัย ชยมงคล). การบริหารวัด. พิมพ์ครั้งที่ ๘. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์, ๒๕๔๘.

พะยอม วงศ์สารศรี. องค์การและการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: บริษัทสำนักพิมพ์สุภา, ๒๕๕๑.

พิทยา บวรวัฒนา. ทฤษฎีองค์การสาธารณะ. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: ศักดิ์โสภากการพิมพ์, ๒๕๔๑.

ภรณ์ กীরติบุตร. การพัฒนาประสิทธิผลขององค์กร. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์โอเดียน สโตร์, ๒๕๒๙.

มนูญ วงศ์นารี. องค์การที่มีประสิทธิผล. กรุงเทพมหานคร: นภาพัฒน์การพิมพ์, ๒๕๓๔.

ยงยุทธ เกษสาคร. การวางแผนและนโยบายทางด้านทรัพยากรมนุษย์. กรุงเทพมหานคร: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, ๒๕๔๕.

ยุทธ ไกยวรรณ. การวิเคราะห์สถิติหลายตัวแปรสำหรับงานวิจัย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๕๖.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชั่นส์ จำกัด, ๒๕๔๖.

รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลและประสิทธิภาพองค์การแนวการศึกษาชุดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา (หน่วยที่ ๑๑). นนทบุรี: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, ๒๕๓๖.

วันรักษ์ มิ่งมณีนาคิน. การพัฒนาชนบทไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัย ธรรมศาสตร์, ๒๕๓๑.

วิโรจน์ สารรัตน์. ผู้บริหารโรงเรียนสามมิติการพัฒนาวิชาชีพ สู่ความเป็นผู้บริหารที่มีประสิทธิผล. กรุงเทพมหานคร: ทิพย์วิสุทธิ์, ๒๕๔๙.

สมใจ ลักษณะ. การพัฒนาประสิทธิภาพในการทำงาน. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เพิ่มทรัพย์การพิมพ์, ๒๕๕๒.

สมพงษ์ เกษมสิน. การบริหาร. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไพบูลย์ สำราญภูติ, ๒๕๕๔.

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ. สำนักงานสภาสถาบันราชภัฏและทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ. เอกสารชี้แจงพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์ และวิธีการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖. กรุงเทพมหานคร: สำนักงาน คณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ, ๒๕๔๖.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. โครงการวิจัยเรื่อง บทบาทของระบบการเงินระดับฐานรากในการ ส่งเสริมการเข้าถึงบริการทางการเงิน The Roles of Microfinance in Promoting Financial Access. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, ๒๕๕๔.

สำนักส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน. คู่มือการจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นของประชาชน. กรุงเทพมหานคร: กรมชลประทาน, ๒๕๕๕.

สุคนธ์ เครือน้ำคำ และคณะ. การพัฒนาทีมงาน. ลพบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๕.

สุพจน์ ทราญแก้ว. การวัดผลการปฏิบัติงาน เอกสารประกอบการสัมมนาเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนกล ยุทธ์และการบริหารงานมุ่งผลงาน. เชียงราย: สำนักพิมพ์สถาบันราชภัฏเชียงราย, ๒๕๔๕.

สุวิมล ว่องวานิช. การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ธรรมดาเพรส, ๒๕๕๙.

อนันต์ เกตุวงศ์. การบริหารการพัฒนา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๓.

อรุณ รักรธรรม. การพัฒนาองค์กร แนวคิดและการประยุกต์ใช้ระบบสังคม. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์สำนักงานเลขาธิการคณะรัฐมนตรี, ๒๕๔๐.

_____. ทฤษฎีองค์การสมัยใหม่ : การบริหารองค์การ. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๕.

เอกวิทย์ มณีธร. ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการบริหารการจัดการ. กรุงเทพมหานคร: บ้านหนังสือโกสินทร์, ๒๕๔๒.

(๒) วารสาร:

กัมพล ราชวงษ์ และคณะ. “การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพในองค์กรอสังหาริมทรัพย์โดยใช้หลักธรรมาภิบาล:กรณีศึกษาบริษัทแสนสิริจำกัด (มหาชน)”. วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๑ (เมษายน ๒๕๕๘ – กันยายน ๒๕๕๘): ๕๘-๗๒.

คณิงนิจ ศิริสมบุรณ์ และ คณะ. “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอสีคิ้ว จังหวัดนครราชสีมา”. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์. ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๓ (ตุลาคม ๒๕๕๒-มกราคม ๒๕๕๓): ๗๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ชญานันท์ ณัฏฐ์คปฐมภพ และคณะ. “แนวทางการบริหารงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองอย่างยั่งยืน: กรณีศึกษาจังหวัดเพชรบูรณ์”. *วารสารการจัดการสมัยใหม่ Journal of Modern Management Science*. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๒ (กรกฎาคม-ธันวาคม ๒๕๕๘): ๙๓-๑๐๑.
- ธนิศร ยืนยง. “การมีส่วนร่วมของประชาชนที่ส่งผลต่อการพัฒนาท้องถิ่นในจังหวัดนครนายก”. *วารสาร มหาคุฬานาครทรรศน์*. ปีที่ ๕ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม – สิงหาคม ๒๕๖๑): ๙๐-๑๐๕
- นฤนันท์ สุริยมณ และคณะ. “คุณธรรมจริยธรรมที่มีต่อการบริหารจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล”. *วารสารสหศาสตร์*. ปีที่ ๗ ฉบับที่ ๑ (๒๕๕๐): ๙๕-๑๑๘.
- บุญคลอง เรื่องแสน และคณะ พิลุน. “การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านในเขตอำเภอคำม่วง จังหวัดกาฬสินธุ์”. *วารสารการเมืองการปกครอง การบริหารการจัดการ-การบริหารทรัพยากรมนุษย์-นโยบาย*. ปีที่ ๖ ฉบับที่ ๑ (กันยายน ๒๕๕๘-กุมภาพันธ์ ๒๕๕๙): ๙๓-๑๐๑.
- ประไพ จ้อยอ่วม และคณะ. “ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเพื่อเป็นสถาบันการเงินชุมชน: กรณีศึกษา กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม”. *วารสารมหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม*. ปีที่ ๒ ฉบับที่ ๓ (กันยายน-ธันวาคม ๒๕๕๑): ๒๔๙-๒๕๐.
- ปิ่นมณี ขวัญเมือง. “หลักอิทธิบาท๔: เส้นทางสู่ความสำเร็จ”. *วารสารครุศาสตร์อุตสาหกรรม*. ปีที่ ๑๓ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๗): ๓.
- พงษ์เทพ จันทสุวรรณ. “ประสิทธิผลองค์การ: ปฏิบทแห่งมโนทัศน์”. *วารสารร่วมพฤษ*. ปีที่ ๒๘ ฉบับที่ ๓ (๒๕๕๓): ๑๓๔-๑๘๒.
- ไพรรินทร์ พุดินอก. “กองทุนหมู่บ้าน: ทูทางสังคมในฐานะกระบวนการขับเคลื่อนกองทุนหมู่บ้านโนนสังข์”. *Veridian E-Journal. SU กลุ่มมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์*. Vol. 5 No. 3 (September - December 2012): ๑๒๖.
- มยุรี คำปาเชื้อ อินดา ศิริวรรณ และอุทัย สติมัน. “รูปแบบการบูรณาการหลักพุทธธรรมเพื่อการพัฒนาสมรรถนะบุคลากรสายสนับสนุนวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏในกรุงเทพมหานคร”. *วารสารศึกษาศาสตร์ ฉบับวิจัยบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น*. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (มกราคม - มีนาคม ๒๕๕๙): ๑๐๔.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- วารุต มาลาแวงจันทร์และคณะ. “แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น องค์การบริหารส่วนตำบลเชิงทะเล อำเภอถลาง จังหวัดภูเก็ต”. **วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต**. ปีที่ ๑๒ ฉบับที่ ๑ (มกราคม – มิถุนายน ๒๕๕๙): ๑๐๐.
- วิลาวรรณ วงศ์สุวรรณ. “การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านตามหลักธรรมาภิบาลของกองทุนหมู่บ้าน ในอำเภอคีรีรัฐนิคม จังหวัดสุราษฎร์ธานี”. **JOURNAL OF NAKHONRATCHASIMA**. Vol. 10 No.2 (July–December 2016): ๒๔๓-๒๔๔.
- ศิริวัฒน์ เปลี่ยนบางยาง. “ประสิทธิผลของการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น”. **ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และ ศิลปะ**. ปีที่ ๘ ฉบับที่ ๓ (กันยายน – ธันวาคม ๒๕๕๘): ๖๐-๗๐.
- สำราญ มีแจ่ง และไพศาล วรคำ. การพัฒนาตัวชี้วัดศักยภาพการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชน “เมือง”. **วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร**. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ ๑๕ : (๒๕๕๑)– ๓๒.
- สิริวงษ์ เอียสกุล. “การประเมินผลกองทุนหมู่บ้านในเทศบาลตำบลโพธิ์ชัย อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย”. **วารสารมหาวิทยาลัยนครพนม**. ปีที่ ๔ ฉบับที่ ๒ (พฤษภาคม - สิงหาคม ๒๕๕๗): ๓๐.
- หรรษา คล้ายจันทร์พงษ์ และคณะ. “ตัวแบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองพื้นที่เขต ๗ (สาขา ๑๒)”. **วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย**. ปีที่ ๑๐ ฉบับที่ ๑ (กรกฎาคม - สิงหาคม ๒๕๕๘): ๓๐.

(๓) เอกสารที่ไม่ได้ตีพิมพ์และเผยแพร่และเอกสารอื่นๆ:

- กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. **สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน**. หนังสือที่ มท ๐๕๐๒๖/ ว ๒๔๐๐. ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๕๔. (อัดสำเนา).
- สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร. “**แบบรายงานข้อมูลการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประจำปี ๒๕๕๙ จังหวัดกำแพงเพชร**” ข้อมูล ณ วันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๕๙. (อัดสำเนา).

(๔) อินเทอร์เน็ต:

- นิตยสาร ผู้จัดการ. **เปิดไตรสูตรสร้างนักบริหารใช้หลักธรรมสู่ความสำเร็จธุรกิจ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://info.gotomanager.com/news/printnews.aspx?id=70732> [๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑].

บรรณานุกรม (ต่อ)

ประเวศ วะสี. “กองทุนหมู่บ้าน” ไม่ใช่เงิน ! “กองทุนหมู่บ้าน” เป็นอะไรที่ใหญ่โต และมีคุณค่ายิ่งกว่าเงินมากนัก. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.villagefund.or.th/aboutus/> ประวัติความเป็นมา [๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๑].

วิรัช วิรัชนิภาวรรณ. การบริหารกับการจัดการ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.sianhr.com : project/org> [๘ มกราคม ๒๕๕๙].

สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (สทบ.). สรุปผลการดำเนินงานที่สำคัญในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ และสรุปปัญหา อุปสรรคการดำเนินงานและแนวทางแก้ไข. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.villagefund.or.th/aboutus/ผลการดำเนินงาน> [๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑].

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. “ฐานะข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://kamphaengphet.cdd.go.th> [๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑].

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร. กรมพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย. “ฐานะข้อมูลกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร”. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://kamphaengphet.cdd.go.th> [๑๔ สิงหาคม ๒๕๖๑].

(๕) คุษณินิพนธ์ / รายงานการวิจัย:

ขวัญกมล ดอนขวา. “การจัดการธุรกิจชุมชนบนพื้นฐานปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”. รายงานการวิจัย. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๖.

ชัชฎุมิ สีชมพู่. “รูปแบบการบริหารจัดการเขตพื้นที่การศึกษาตามหลักธรรมาภิบาล”. วิทยานิพนธ์การศึกษาคุษณินิพนธ์ สาขาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยนเรศวร, ๒๕๕๘.

ชูหญิง หลิน “ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานของพนักงานชาวจีนในบริษัทชั้นนำอินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด”. รายงานการวิจัย. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยกรุงเทพ, ๒๕๕๗.

ณัฐพร ดอกบุญนาค. “การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการการท่องเที่ยว:กรณีศึกษาชุมชนในตลาดร้อยปีสามชุก อำเภอสามชุก จังหวัดสุพรรณบุรี”. รายงานการวิจัย. กองทุนส่งเสริมการวิจัย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลสุวรรณ, ๒๕๕๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- ปรีดา ปูนพันธ์ฉาย. “ผลของการให้คำแนะนำแบบมีส่วนร่วมต่อความร่วมมือในการรักษาของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ”. **รายงานวิจัย**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๕๐.
- ปิ่นนัท นอขุนทด. “ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น:กรณีศึกษาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใน อำเภอลำสนธิ จังหวัดนครราชสีมา”. **วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิตสาขาวิชาวิศวกรรมโยธา**. สำนักวิชาวิศวกรรมศาสตร์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๖.
- ผาสุก สถาพร.การประเมิน“ นโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กรณีศึกษากองทุนหมู่บ้าน : ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอนครราชสีมา จังหวัด ๗หนองกระทุ่ม หมู่ที่ นครราชสีมา”. **สารนิพนธ์ประกาศนียบัตรบัณฑิต**. สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี, ๒๕๕๔.
- พรรณนิตย์ นิตโรจน์. “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนของกรุงเทพมหานคร:ศึกษาเฉพาะกรณีการจัดทำแผนชุมชนพึ่งตนเองเขตวังทองหลาง”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต**. คณะนิติศาสตร์: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, ๒๕๕๗.
- พระจอม จารุณโณ (หงษ์ทอง). “ประสิทธิผลของผู้บริหารในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลบ้านม่วง อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๖.
- พระมหาเตชินท์ สิทธาภิภู (ผากา). “ประสิทธิผลการให้บริการของเทศบาลตำบลดงเย็น อำเภอมืองจังหวัดมุกดาหาร”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๔.
- เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. “ผลกระทบจากกองทุนหมู่บ้านในทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองต่อประชาชนในประเทศไทย”. **รายงานวิจัย**. สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา: มหาวิทยาลัยอบลราชธานี, ๒๕๕๐.
- สัมฤทธิ์ ท่าเหล็กเจริญ. “ปัญหาในการปฏิบัติงานของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล : ศึกษากรณีองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตจังหวัดปทุมธานี”. **วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต**. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ๒๕๕๖.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- อรทัย พระทัด.”การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์“ . **การค้นคว้า
อิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารจัดการสาธารณะ**. คณะรัฐศาสตร์:
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ๒๕๕๘.
- อารวย ดีเลิศ. “ประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของพนักงานตรวจสอบภายในธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร”. **ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต**. บัณฑิต
วิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๔๙.

๒. ภาษาอังกฤษ

Secondary Sources

(I) Books:

- Barbara Kelleman ed.. **Leadership as a Political Act in Leadership: Multidisciplinary Perspective**. New Jersey: Prentice Hall, 1984.
- Barbara Kellman. ed **Leadership as a Politiczl Act in Leadership: Multidisciplinary Perspectives**. New Jersey: Prentice Hall, 1984.
- Chester I Bernard. **Organization and Management**. Cambridge Massachusetts: Harvard University Press, 1962.
- Cochran. W. G.. **Sampling Techniques**. Third Edition. New York: John Wiley & Sons. Inc, 1977.
- Cohen & Uphoff. **Effective Behavior in Organizations**. New York: Richard D. Irwin Inc, 1980.
- Cohen J.M. and Uphoff N.T.. **Participation’s Place in Rural Development : Seeking Clarity Through Specific**. **World Development**. New York: Cornell University, 1977.
- Deming. Edward W.. **Out of the Crisis**. USA: The Massachusetts Institute of Technology Center for Advanced Engineering Study, 1995.
- Denzin. Norman K.. and Yvonna S. Lincoln. **Handbook of Qualitative Research**. Thousand Oaks. Calif: Sage Publications, 2000.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- Eddy. W. B.. **Public Organization Behavior and Development**. Cambridge. MA: Winthrop, 1981.
- Friedmann. John. **Empowerment: The Politics of Alternative Development**. Blackwell: Cambridge M.A. and Oxford UK, 1993.
- Gibson. J.L.. Ivancevich. J.M.. & Donnelly. J.H.. **Organization Behavior Structure Process**. New York: McGraw-Hill, 1997.
- Goodman. P. S.. & Pennings. J. M.. **Critical issues in Assessing Organizational Effectiveness**. New York: John Wiley& Sons, 1980.
- Hersey. Paul and Blanchard Kenneth H. **Management of Organizational Behavior: Utilizing human resources**. New York: Prentice –Hall, 1982.
- Hodge Billey J. & Herbert J. Johnson. **Management and Organization Behavior**. New York: John Willey & Sons, 1970.
- Joreskog. K.G. & Sörbom. D.. **LISREL-7 user's Reference Guide**. Mooresville. IN: Scientific Software, 1989.
- Joreskog. Karl G. and Sorbom. **LISREL 8 Structural Equation Modeling with the SIMPLIS Command Language**. Chicago: Scientific Software International, 1993.
- Likert. Rensis. **The Method of Constructing and Attitude Scale**. Reading in Attitude Theory and Measurement. Fishbein. Martin. Ed. New York: Wiley & Son, 1970.
- Murray. V.. **Evaluating the Effectiveness of Nonprofit Organizations**. 2nd ed.. San Francisco: Jossey-Bass, 2005.
- Nath Bhanthumnavin. **Leadership and Organization Effectiveness in Rice Farmer's Association: The Case of Central Region**. Los Banos: University of the Philippines, 1985.
- Nelson. D. L.. & Quick. J. C. **Organization Behavior**. 2nd ed.. New York: Harper and Row, 1997.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- P. Hersey & K. H. Blanchard. **Management of Organizational Behavior: Utilizing Human Resources**. 3rd ed.. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall, 1977.
- Reddin. William J.. **The 3-D Management Style Theory: Theory Paper 2**. Canada: Social Science System, 1970.
- Rensis Likert. **The human Organization**. New York: Mc Graw Hill, 1967.
- Robbins. S. P.. **Organization theory: Structure Designs and Applications**. Englewood Cliffs. NJ: Prentice-Hal, 1990.
- Scott. W. R. **Effectiveness of Organizational Effectiveness Studies**. San Francisco: Jossey-Bass, 1977.
- Sonnichsen. R. C. **Measuring Police Performance**. New Brunswick. NJ: Transaction, 1999.
- Steers. R. M.. **Organizational Effectiveness: A Behavioral View**. Santa Monica. CA: Goodyear, 1977.
- Stogdill Ralph M. **Handbook of Leadership: A Survey of Theory and Research**. New York: McGraw Hill, 1974.
- Taro Yamane. **Elementary Sampling Theory**. Englewood Cliffs. New Jersey: Prentice-Hall, 1967.
- United Nation. “Popular Participation asa Strategy for Promoting Community Level Action and Nation Development Report of The Meeting for The Adhoc Group of Expert”. **Department of Internation Economic and Social Affair**. New York: United Nation, 1981.

(II) Articles:

- Elmuti. D.. “The perceived impact of supply chain management on organizational effectiveness”. **The Journal of Supply Chain Management**. Vol 38 No 3. (2002): 19-57.
- Friedlander. F.. & Pickle. H. “Component of effectiveness in small organization”. **Administrative Science Quarterly**. Vol 13. (1968): 289-304.

บรรณานุกรม (ต่อ)

- McCann. J.. **Organizational Effectiveness: Changing Concepts for Changing Environments. Human Resource Planning.** Vol 27 No 1. (2004): 42-50.
- Rovinelli. R.J. and Hambleton. R.K. “On the Use Content Specialists in the Assessment of Criterion Reference Test Item Validity”. **Dutch Journal of Educational Research.** Vol 2. (1977): 49-60.
- Schmid. H.. “Relationships between organizational properties and organizational effectiveness in three types of nonprofit human service organizations”.**Public Personnel Management.** Vol 31 No 3. (2002): 377-395.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

หนังสือขอความอนุเคราะห์ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร/แฟกซ์ ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๒๕๗

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน อาจารย์ ดร.สุรียา รักษาเมือง

ด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิ้ง รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้ว เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ พิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ดร. สุรียา รักษาเมือง
30/พ.ช./ 2561

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิ้ง
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร/แฟกซ์ ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๒๕๗

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์

ด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล ก่อกลักกิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้ว
เห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญ
พิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความ
อนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ ก่อกลักกิจ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

(ผศ.ดร. อนุวัต กระสังข์)

30 Nov 2011

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร/แฟกซ์ ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๓

ที่ ศธ ๒๑๐๕.๒/๒๕๗

วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำชุมชนิพนธ์

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ

ด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำชุมชนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ

โทรศัพท์: ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ดร. สุรพล สุขะพรหม

(ยศ.ดร. เกียรติศักดิ์ สุขเหลือ)
๓๐ พ.ย. ๖๑

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๓๘

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุมัติเคราะห้ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำคุษฎีนิพนธ์
เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุภชัย ทวี อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างคุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการทำคุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิง รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำคุษฎีนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตร
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภชัย สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิง
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑๑-๘๘๖-๗๗๗๐

1๙ มกราคม ๒๕๖๑
นางเพ็ญศรี น้อยแก้ว

๑๕ ธ.ค. ๖๑
นายสุภชัย
Can. Dr. Suwattana
นพ.

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๓๘

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำดุษฎีนิพนธ์
เรียน ดร.ไอศูรย์ ตีร์ตน์ ที่องถื่นจังหวัดกำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงร่างดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๑ เล่ม
๒. เครื่องมือที่ใช้ในการทำดุษฎีนิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเรียนเชิญท่านเป็น
ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการทำดุษฎีนิพนธ์ ดังที่ได้แนบมาพร้อมแล้วนี้ หลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่าง
ยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้
จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิจ

โทรศัพท์ต่อ: ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

1. นำมาตรวจแก้ไข
แล้วเรียนให้พี่มนต์ดู
113๓

๑.๕๖.
(๑๖.๑๐๙๗๒๕-๖)
3 ธ.ค. 11.

ภาคผนวก ข
ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้องตามวัตถุประสงค์เป็นรายชื่อ (IOC) ของแบบสอบถาม
เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร
ผู้วิจัย ชนะพงษ์ กล้ากลกิจ

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของกองทุน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรเงินกู้ของกองทุนหมู่บ้าน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อเตรียมรับการตรวจสอบ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อคัดเลือกบุคคลเป็นกรรมการกองทุนหมู่บ้าน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่ออบรมให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้เงินกู้ให้แก่สมาชิก	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖.	ท่านมีการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่องยาวนานไม่เบื่อหน่าย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗.	ท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความสม่ำเสมอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘.	ท่านมีการปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๙.	ท่านมีการปฏิบัติที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้งงานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๑๐.	ท่านปฏิบัติงานด้วยความอดทน และตั้งใจฝึกฝน เพื่อพัฒนา ทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๑.	ท่านมีการไตร่ตรองหาข้อดี ข้อด้อย ในการปฏิบัติงานทุก ครั้งเพื่อเป็นแนวทางครั้งต่อไป	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๒.	ท่านไตร่ตรองคิดค้นแนว ทางการปรับปรุงงาน และแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุและผล	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๓.	ท่านมีการตรวจสอบ ข้อบกพร่องของการปฏิบัติงาน อยู่ตลอดเวลา	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๔.	ท่านมีการพิจารณาแผนการ ปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบและ ขั้นตอนที่ชัดเจน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๕.	ท่านมีการค้นคว้าและวิเคราะห์ ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูน ความสามารถในการปฏิบัติงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๖.	ท่านรับรู้ผลการประเมินการ ดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน และนำผลการประเมินมาปรับ ใช้ในการดำเนินงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๗.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผน ปรับปรุงและร่วมปรับปรุงการ ดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน ตามผลการประเมิน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๑๘.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ แนวทางการปรับปรุงการ ปฏิบัติงานของกองทุน หมู่บ้านตามผลการประเมิน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๑๙.	ท่านมีส่วนร่วมในการ ดำเนินงานปรับปรุงงานที่ได้รับ การตรวจสอบแล้วให้ดีขึ้น กว่าเดิม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๐.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะ แนวทางการวางแผนการ ดำเนินงานครั้งต่อไปเพื่อ พัฒนาการดำเนินงานของ กองทุนหมู่บ้าน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๑.	ท่านมีส่วนในการประชุมเพื่อ นำเสนอเรื่องต่างๆ ที่มีความ จำเป็นในการพัฒนา	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ วางแผนขั้นตอนการดำเนินงาน ของแผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอ ปัญหาความต้องการ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการคิดและ กำหนดแนวทางพัฒนา	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับ ความสำคัญของปัญหาและ ความต้องการในการจัดทำแผน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๖.	ท่านได้เข้าร่วมประชุมใน โครงการ/กิจกรรม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๗.	ท่านได้เข้ารับการอบรมความรู้ เพื่อเพิ่มทักษะในการพัฒนา อาชีพ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๒๘.	ท่านมีส่วนร่วมในการกระจาย ข้อมูลข่าวสารเพื่อให้บุคคล อื่นๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๒๙.	ท่านมีส่วนร่วมในการ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการ ประกอบอาชีพ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๐.	ท่านมีส่วนร่วมในโครงการและ กิจกรรมต่างๆ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๑.	ท่านมีสวัสดิการหรือการ สนับสนุนการทำงานตามความ เหมาะสมและเป็นธรรม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๒.	ท่านมีการสงเคราะห์ซึ่งกันและ กันในหมู่ผู้ร่วมงานด้วยการ แบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ที่ได้มา โดยชอบธรรม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๓.	ท่านมีการจัดสรรงบประมาณ อย่างเป็นธรรมและทั่วถึง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๔.	ท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ด้วยสำนึกในความ รับผิดชอบ โดยไม่หวังสิ่งใด ตอบแทน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๕.	ท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากร ปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดประโยชน์ ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๓๖.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้ เกี่ยวกับการควบคุมและ ตรวจสอบการปฏิบัติงานตาม วัตถุประสงค์และเป้าหมายของ แผนงาน/โครงการ	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๓๗.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้ เกี่ยวกับความก้าวหน้าของ แผนงาน/โครงการ	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘๐	ใช้ได้
๓๘.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้ เกี่ยวกับการกระจายเงินกู้ยืม ทั่วถึงและเป็นธรรม	๐	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๐.๘๐	ใช้ได้
๓๙.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้ เกี่ยวกับความโปร่งใสในการ บริหารงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๐.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้ เกี่ยวกับการติดตามและ ประเมินผลแผนงาน/โครงการ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๑.	ท่านมีการกำหนดทิศทางที่จะ ดำเนินงานขององค์กร โดยมี จุดหมายปลายทางที่ชัดเจน และมีส่วนร่วมในการบริหาร จัดการ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๒.	ท่านมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมี ความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๓.	ท่านมีแนวความคิดที่สอดคล้อง กับแนวโน้มในอนาคตในหน้าที่ ความรับผิดชอบที่จะประสบ ความสำเร็จ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๔.	ท่านมีการสร้างวิสัยทัศน์ใน องค์กรรวมถึงการมีเจตคติที่ เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรู้ความสามารถ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๕.	ท่านมีการวางแผนการ ดำเนินการและพอใจในการ บริหารจัดการที่เป็นอยู่	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๔๖.	ท่านมีการสนับสนุนโดยมุ่งเน้น ผู้รับบริการเป็นสำคัญเพื่อให้มี การปฏิบัติงานที่ดี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๗.	ท่านมีทักษะความเข้าใจในการ จัดกิจกรรมการนิเทศภายใน ร่วมกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๘.	ท่านมีความเชี่ยวชาญและ มุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการเพื่อให้ บรรลุเป้าหมาย	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๔๙.	ท่านมีเทคนิคและความถนัดใน งานที่ทำ มีความพร้อมในการ ทำงานตลอดเวลาและมี ประสบการณ์	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๐.	ท่านมีความพยายามในการที่ จะบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๑.	ท่านมีความกระตือรือร้นพร้อม ให้คำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้อง และหมั่นตรวจสอบข้อบกพร่อง เพื่อการบริหารจัดการ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๒.	ท่านมีการยกย่องให้เกียรติผู้อื่น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๓.	ท่านมีความชัดเจน และให้ โอกาสแสดงความคิดเห็นใน งานที่ได้รับมอบหมายอย่างเอา ใจใส่	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๔.	ท่านมีการให้ความช่วยเหลือ ผู้อื่นเมื่อมีโอกาส และ ตรวจสอบงานที่มอบหมายอยู่ เสมอ เพื่อให้งานมี ประสิทธิภาพ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๕๕.	ท่านให้ความเป็นกันเองกับทุก ๆ คนที่ทำงานร่วมกันไม่ ทอดทิ้งกันจนกว่างานจะสำเร็จ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๖.	กองทุนหมู่บ้าน จำนวน เงินกองทุนเพียงพอกับความ ต้องการกู้ของสมาชิก	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๗.	กองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่ง เงินทุนที่เปิดโอกาสให้คนใน ชุมชนสามารถเข้าถึงในการ กู้ยืมได้มากขึ้น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๘.	กองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่ง เงินทุนหมุนเวียนสำหรับคนใน หมู่บ้านสร้างรายได้และสร้าง งาน ลดรายจ่ายบรรเทาความ เดือดร้อนกรณีฉุกเฉินและ ความจำเป็นเร่งด่วน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๕๙.	กองทุนหมู่บ้าน มีการพิจารณา อนุมัติเงินกู้ของสมาชิกกองทุน อย่างเป็นธรรม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖๐.	กองทุนหมู่บ้าน มีการคิดอัตรา ดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่กรรมการ กองทุนกำหนดอย่างมีความ เหมาะสม	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖๑.	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองร่วมกำหนดระเบียบ ข้อบังคับกองทุน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖๒.	คณะกรรมการหมู่บ้านได้จัดให้ มีการประชุมหรือเวทีประชาคม ของสมาชิกกองทุนเพื่อให้มี	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
	ส่วนร่วมในการกำหนดอนาคต ของชุมชนและแนวทางในการ บริหารกองทุน								
๖๓.	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ร่วมกับข้าราชการเอกชนและ ประชาสังคมในการส่งเสริม กระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิก ในการแก้ไขปัญหาของกองทุน หมู่บ้าน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖๔.	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ทำให้เกิดการเชื่อมโยง กระบวนการเรียนรู้ร่วมกับ ระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖๕.	กองทุนหมู่บ้านทำให้เกิด กระบวนการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการบริหารจัดการ กองทุนเริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วม คิด ร่วมทำ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ร่วมรับผลประโยชน์	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖๖.	กองทุนหมู่บ้านหมู่บ้านเป็น แหล่งเงินทุนที่ทำให้สมาชิก กองทุนมีแหล่งเงินทุนในการ พัฒนาอาชีพ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖๗.	กองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิก ในกองทุนมีอัตราการว่างงาน ลดลง	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๖๘.	กองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกใน กองทุนมีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์และสร้างศักยภาพ ในการพัฒนาอาชีพ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๖๙.	กองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิก กองทุนมีการพัฒนาอาชีพสร้าง ความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจแก่ ชุมชนอย่างยั่งยืน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๐.	กองทุนหมู่บ้านช่วยลดภาระ การกู้ยืมเงินนอกระบบ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๑.	กองทุนหมู่บ้านมีการการ เสริมสร้างเศรษฐกิจของ ประชาชนในหมู่บ้านให้ดีขึ้น	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๒.	กองทุนหมู่บ้านสามารถ แก้ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูงจาก เงินกู้นอกระบบให้แก่ครัวเรือน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๓.	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้ ในชุมชนมีเงินออมมากขึ้นจาก การดำเนินงานของกองทุน หมู่บ้าน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๔.	กองทุนหมู่บ้านมีการพิจารณา เงินกู้มีความเป็นธรรม เหมาะสมกับการนำไปใช้เป็น ทุนในการประกอบอาชีพ	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๕.	การดำเนินการของกองทุน หมู่บ้านสามารถช่วยลดปัญหา อาชญากรรมในสังคมได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๖.	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้ สมาชิกกองทุนมีอาชีพและ รายได้ดีขึ้นสามารถแก้ไขปัญหา ความยากจนได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๗.	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้ ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถ พึ่งพาตนเองได้	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชน เมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ผู้เชี่ยวชาญ					สรุปและแปลผล		
		๑	๒	๓	๔	๕	รวม	ค่าIOC	แปลผล
๗๘.	กองทุนหมู่บ้านจัดให้มี กระบวนการเรียนรู้ให้แก่ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกิด ความเอื้ออาทรเกื้อกูลซึ่งกัน และกัน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๗๙.	กองทุนหมู่บ้านจัดให้มีการจัด สวัสดิการเพื่อเกื้อกูลแก่ ผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและ ชุมชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้
๘๐.	กองทุนหมู่บ้านมีการวิเคราะห์ และพัฒนาศักยภาพการ บริหารงานของคนและกลุ่ม ต่างๆอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้าง ความเข้มแข็งแก่ชุมชน	+๑	+๑	+๑	+๑	+๑	๕	๑.๐๐	ใช้ได้

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ Try Out

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๖๐

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม
เรียน นางประทุม เข็ตชู ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านโพธิ์ขวัญ
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้จำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากบุคคลากรภายในหน่วยงานของท่าน
จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตให้บัณฑิตดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อ
ตรวจสอบความเที่ยงตรงของแบบสอบถามในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็น
อย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ
โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

นางประทุม เข็ตชู (นางประทุม เข็ตชู)

วันที่ 4 ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ผลการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability Analysis)

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

ผู้วิจัย ชนะพงษ์ กล้ากลกิจ

Case Processing Summary

	N	%
Valid	30	100.0
Cases Excluded ^a	0	.0
Total	30	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.963	80

Item Statistics

	Mean	Std. Deviation	N
a1	3.9667	.88992	30
a2	4.2667	.63968	30
a3	4.0667	.63968	30
a4	4.0000	.58722	30
a5	4.1667	.53067	30
a6	3.9667	.49013	30
a7	4.0000	.64327	30
a8	4.0000	.78784	30
a9	4.0333	.88992	30
a10	4.1000	.92289	30
a11	3.9000	.66176	30
a12	3.9000	.54772	30
a13	4.1000	.48066	30

a14	4.0667	.25371	30
a15	3.9667	.49013	30
a16	3.9667	.31984	30
a17	4.0000	.00000	30
a18	3.6667	.47946	30
a19	3.7667	.62606	30
a20	3.8667	.50742	30
a21	4.0333	.41384	30
a22	4.0333	.55605	30
a23	3.9667	.76489	30
a24	3.9667	.71840	30
a25	3.9667	.61495	30
a26	3.9667	.76489	30
a27	3.5333	.81931	30
a28	3.5000	.62972	30
a29	3.6333	.66868	30
a30	3.6000	.72397	30
a31	3.6333	.76489	30
a32	3.7000	.70221	30
a33	3.9000	.66176	30
a34	3.9667	.76489	30
a35	3.9333	.69149	30
a36	3.9667	.76489	30
a37	3.8667	.77608	30
a38	3.9333	.63968	30
a39	3.9667	.61495	30
a40	3.9000	.66176	30
a41	4.1667	.59209	30
a42	4.1333	.57135	30
a43	4.1000	.48066	30
a44	4.1667	.37905	30
a45	4.1667	.59209	30
a46	4.2000	.48423	30

a47	3.9333	.78492	30
a48	3.5667	.67891	30
a49	3.8333	.64772	30
a50	4.2333	.56832	30
a51	4.2667	.63968	30
a52	4.3000	.74971	30
a53	4.1333	.68145	30
a54	4.1000	.48066	30
a55	4.0333	.55605	30
b1	3.8667	.68145	30
b2	3.9333	.63968	30
b3	4.1000	.48066	30
b4	4.1667	.37905	30
b5	4.1667	.37905	30
b6	4.1667	.59209	30
b7	4.0667	.63968	30
b8	3.9000	.48066	30
b9	3.7000	.46609	30
b10	3.7333	.44978	30
b11	3.7000	.46609	30
b12	3.9333	.69149	30
b13	3.9000	.71197	30
b14	3.6333	.61495	30
b15	3.4667	.50742	30
b16	3.7000	.46609	30
b17	4.0000	.64327	30
b18	3.7333	.69149	30
b19	3.8000	.61026	30
b20	3.9000	.48066	30
b21	3.7333	.44978	30
b22	3.8667	.57135	30
b23	4.0000	.58722	30
b24	3.9667	.31984	30
b25	4.0000	.45486	30

ภาคผนวก ง

หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอบึงนาราง
จังหวัดพิจิตร 33170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๘๗

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติกรเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านแหม่โค้ง ตำบลบึงสามัคคี อำเภอบึงสามัคคี จังหวัด
กำแพงเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิจ รหัสประจำตัวนิติกร ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗
นิติกรหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีควมจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติกรดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิจ
โทรศัพท์ติดต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม
(ศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
26 ธันวาคม 2561
16 ธันวาคม 2561
19 ธันวาคม 2561

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๒๑๐๕.๒/๗๘๗

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติสดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดิ่งชั้น ตำบลหนองแม่แตง อำเภอไทรงาม จังหวัด
กำแพงเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีกิจ รหัสประจำตัวนิติสด ๖๐๑๑๐๑๔๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติสดดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

Suw Sornthum

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุขะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

นางกนิษฐา งามงามภาววิจิตร

อนันต์ ธีระสิทธิ์

วันที่ 10 ธันวาคม 2561

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลีกิจ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๒๑๐๕.๒/๗๘๗

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์อนุญาตให้ผลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านทรัพย์แวง ตำบลถาวร รัตนา อำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัด
กำแพงเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิจจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลิจจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

สมัย ยงไธสง
(สมัย ยงไธสง)
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม
D. Surath Suthaporntham
11/11/2011

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๔๘๗

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าขมิ้น ตำบลวังแฉม อำเภอลำไทร จังหวัด
กำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๕๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มี ความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

11/๐๓/๒๕๖๑
ผอ. ก.ค.ศ.
(ร.ร. ๐๗๖๐-๓๖)
10 ธ.ค. ๒๕๖๑

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์ติดต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทรน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๕๒/๗๘๗

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติสดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านท่าไม้ ตำบลท่าไม้ อำเภอฟนระตาย จังหวัด
กำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิ้งกิจ รหัสประจำตัวนิติสด ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗
นิติสดหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติสดดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลิ้งกิจ

โทรศัพท์ติดต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

1/10/2561
10 ๐๐.25/1

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทรน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๒๑๐๕.๒/๗๘๗

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านประชารัฐ ตำบลคลองแม่ลาย อำเภอมือง จังหวัด
กำแพงเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิก รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๑๑๐๕๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติศึกษาดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(Signature)

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิก
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

(Signature)
11 ธันวาคม 2561

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๘๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านลานดอกไม้ ตำบลลานดอกไม้ อำเภอกอสัมปกัน
จังหวัดกำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีกิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นที่ต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลีกิจ

โทรศัพท์ติดต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

นาย มส คึกขม
นาย ออช คึกขม
นาย ออช คึกขม
นาย ออช คึกขม
12 ธันวาคม 2561

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำทะเมนชัย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๗๗

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิติเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองท่าไม้ ตำบลบึงทับแรด อำเภอลานกระบือ จังหวัด
กำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิติ ๖๐๐๑๑๐๕๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองคณบดี อาจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ

โทรศัพท์ติดต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

๙
(นายชนะพงษ์ นามสกุล)

ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองท่าไม้
12 ธันวาคม 2561

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๘๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองสังกะสี ตำบลหินลาด อำเภอบางศิลาทอง จังหวัด
กำแพงเพชร

สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากสิกิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีคามจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

110๗ 11/๓๑/๒๕๖๑

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากสิกิจ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

11/๓๑/๒๕๖๑
25/๑๓/๒๕๖๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี่ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๗๘๗

๙ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้ผลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม ตำบลแสนตอ อำเภอลำไทร จังหวัด
กำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีงิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗
นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้
ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากกรรมการและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน
ในหน่วยงานของท่าน เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการเก็บ
รวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จาก
ท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน : นายชนะพงษ์ กล้ากลีงิจ

โทรศัพท์ติดต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

//ลงนามสั่งพนักงาน//ลง
(นาง กิ่งฟ้า อิมพรวิมล)
นางสาวกัญญาภรณ์ งามวิจิตร
19 ธันวาคม 2561

ภาคผนวก จ

หนังสือขอความอนุเคราะห์สัมภาษณ์เพื่อเก็บข้อมูลการวิจัย

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๓

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้วีลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางจเร บุญเนียม สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

10/12/2011 ม.ค. ๑๑/๒๕๖๑

Dr. H
(ม.จ. ๑/๒๕๖๑)
๒๘/๑๑/๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชมบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอยางน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้บันทึกเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายขณะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสนประจำตัวนิติ ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้บันทึกดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

ผู้ประสานงาน: นายขณะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์: ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

จันทร์ทิพย์ เหมือนแสง

12 ธ.ค. 2561

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี่ ชั้น 5 ห้อง 8 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังษีไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้ผู้ติดต่อเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรื่อง แผนปฏิบัติการ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมาวัง เรียง
สิ่งส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นานสกุล กสิกรศึกษา รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๕๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาค้นคว้าเรื่อง "ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
ลำปางเพชร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับเรื่องนี้มีจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางการต่อไป หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ได้ตอบแบบสัมภาษณ์การวิจัยเรียบร้อยแล้ว

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กสิกรศึกษา
โทรศัพท์: ๐๙๑-๙๙๖-๗๗๗๖

๐๙๑ ๙๙๖ ๗๗๗๖
18 ก.พ. 2562

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายเอื้อง จันทน์ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวข้องกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์: ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

๖๑๗๐๗ แผนสังคมศาสตร์
ศาสตราจารย์สุรพล สุขะพรหม

เอื้อง จันทน์

12 ก.พ. ๒๕๖๒

ที่ ศร ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โฉมปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังษีไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

สพด
(อนุทิน ธรรม)
17/1/2562

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขมปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้หนังสือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีมีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงขออนุญาต
เผยแพร่ให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้หนังสือดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

ได้ให้สัมภาษณ์ ๓ ท่านแล้ว เริ่ม ๖๖๒๖๒๕
MR

(ศ.ดร.สมพงษ์ ใส่มอภทวิชาญ)

ศ.ดร.สมพงษ์ ใส่มอภทวิชาญ
11 มีนาคม ๒๕๖๑ ๕๕ คน ๑๕ มิ.ย. ๒๕๖๑

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้บันทึกเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์ สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มี ความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้บันทึกดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

บันทึกส่งมาด้วย งานวิจัยให้บันทึกแล้ว
(นายผดุงทรัพย์ พันธุ์ศิลป์)
ตำแหน่ง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
ส.พ บ้านหนองเหมือด ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑

ที่ ศส ๖๑๐๕.๒/๘๐๙

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้บัณฑิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน ผู้จัดการโรงเรียนอนุบาลอัครดา อำเภอขาณุวรลักษบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิ้ง รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มี ความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพหล สุยะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิ้ง
โทรศัพท์ต่อ: ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

ได้ติดต่อขอแบบสัมภาษณ์โดยนิตินิเทศน์เรียบร้อยแล้ว

(นายนิตินิเทศน์ นิตินิเทศน์)
๒๑/๑/๒๕๖๒

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอร้อยน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
นมัสการ พระครูโพธิธรรมาจารย์ เจ้าคณะตำบลวังชะพลู
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดำเนินการตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากพระคุณท่าน
ด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงน้อมส่งมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความเคารพอย่างสูง

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ข้าพเจ้านายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิจ
งานวิจัยเรื่อง ร้อยน้อย

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

พระครูโพธิธรรมาจารย์
(พระครูโพธิธรรมาจารย์)
๑๕ มกราคม ๒๕๖๑

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทร
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้หนังสือเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
นมัสการ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงขออนุญาต
อนุญาตให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้หนังสือดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากพระคุณท่าน
ด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงน้อมสัการมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอนมัสการด้วยความเคารพอย่างสูง

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๖๗๑๐

๙ มกราคม ๒๕๖๑

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โขนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอรุ่งน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้นิติสดเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดกำแพงเพชร	
วันที่ ๒๒	ลงวันที่ 21 ธ.ค. 2561
☐	สำนักงานพัฒนาชุมชน
☐	กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
☐	กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน
☐	กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาชุมชน

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิ้ง รหัสประจำตัวนิติสด ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิติสดหลักสูตร
ปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคณะหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขออนุญาต
ให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติสดดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาคุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิ้ง
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๑

(นางณัฐพัชญาณ์ มุณีกะปาน)
นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการพิเศษ รักษาการแทน
พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร

๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑

ที่ ศธ ๖๓๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไญ้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิ้ง รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร" เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องนี้มีคามจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิ้ง
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

- 10/12/2015
Rev. 8/20/15

(นายณัฐพงษ์ มีวบาง)
พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา

91 พมร๗๐๖ 2562

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทรน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิติสภเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิ้ง รหัสประจำตัวนิติสภ ๖๐๐๑๐๔๐๑๗ นิติสภหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติสภดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิ้ง
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

100.

(นายธีรพงศ์ เปรมปรี)
พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี

17 ธันวาคม 2562

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบิ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตเผยแพร่ให้นิตยเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิจ รหัสประจำตัวนิตย ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิตยหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขออนุญาต
เผยแพร่ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิตยดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิจ
โทรศัพท์: ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๑๐

ได้ตอบแบบสอบถาม.
แต่ผิดๆ หรือ
(นางสาวอรุณี ภาณุ)
8 ธันวาคม 2562

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นายยศจร ชันสิงหา ประชาญ์ชาวบ้าน ตำบลแสนตอ
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้เกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุนะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

๑๕/๑๒/๒๕๖๑ นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์: ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

(นายยศจร) ชันสิงหา
15/๑๒/๒๕๖๑

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขออนุญาตให้ผลิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน เลขาธิการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านคอนแดง
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๐๕๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขออนุญาต
ขอโปรดพิจารณาอนุญาตให้ผลิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ได้ทอมนาม สัมภาษณ์งานวิจัยเรียบร้อยแล้ว

พิมพ์ อัมภาอิม

15 ธค 2562

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนบี่ ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอริ่งน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ให้นิติศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน นางวิไลวรรณ รัตนอุบล สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิจ รหัสประจำตัวนิติศึกษา ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิติศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิติศึกษาดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

(วิไลวรรณ รัตนอุบล)
8 ธ.ค. 2562

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๘๐๗

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทรน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ที่ให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย
เรียน เจริญญิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดชะอม
สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการเก็บข้อมูล จำนวน ๑ ชุด

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องที่มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงใคร่ขอความ
อนุเคราะห์ได้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย
ซึ่งจะเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ทั้งนี้เป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และ
ขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ได้ดอมนตมสัมภพณ์ บอหวิจิมเริมร้อม กอว

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

ตพจก ๑๕๓๓๗๕

คค ตบมไป เหวญญิกคตพทกภู่วินวอนทกคค

วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑.

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร/แฟกซ์ ๐๓๕-๒๔๘-๐๐๐ ต่อ ๘๒๐๐

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๒๙๔

วันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์อนุญาตให้นิสิตเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์ อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดตามหลักสูตรดังกล่าว

การศึกษานี้มีความจำเป็นต้องเก็บข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อการนี้จึงขอความอนุเคราะห์ให้โปรดพิจารณาอนุญาตให้นิสิตดำเนินการสัมภาษณ์ และเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ซึ่งเป็นประโยชน์ทางวิชาการต่อไป หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

นางสาวณัฐพร นิลอำรุง โทร ๐๙๐-๐๙๐-๐๙๐
นางสาวณัฐพร นิลอำรุง โทร ๐๙๐-๐๙๐-๐๙๐
ดร. กิ่งทอง ธีระเกียรติ/แจ้ง

15/12/61

ภาคผนวก ฉ

หนังสือขอเชิญร่วมสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร., โทรสาร ๐ - ๓๕๒๔ - ๘๐๐๐ (ภายใน ๘๒๐๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๑๔๙

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจตุติ อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๕๐๑๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง B๕๐๘ ชั้น ๕ โซนบี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุธะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

ฉันทพร
๐๘ ๓๖๐๓ ๓๑๑๖
5 มิ.ย. 2562

ที่ ศร ๖๑๐๕.๒/๓๖๕

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอลำไทรน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เรียน นางสาววิภา มั่นคง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านรณชัย
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ เล่ม

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๕๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณา
แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.
เป็นต้นไป ห้อง B๕๐๘ ชั้น ๕ โซนบี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย อำเภอลำไทรน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
รัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้
จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ ตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ก๊อกลง มั่นคง
(สุรพล สุขะพรหม มั่นคง)
5 มิ.ย. 2562

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๓๖๕

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โซนบี ชั้น 5 ห้อง 8 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เรียน นางสาวปณณา แสงอาวุธ นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอน้อย
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ เล่ม

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิ้ง รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดมหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณา
แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.
เป็นต้นไป ณ ห้อง 8๕๐๘ ชั้น ๕ โซนบี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย อำเภอน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ ตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิ้ง
โทรศัพท์ต่อ. ๐๔๑-๔๘๖-๗๗๗๐

นางสาวปณณา แสงอาวุธ
5 มิ.ย. 2562

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๓๖๕

หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
อาคารเรียนรวม โชนปี ชั้น 5 ห้อง B 504
เลขที่ 79 หมู่ 1 ตำบลลำไทร อำเภอวังน้อย
จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13170
โทร. 035 - 248 - 000 ต่อ 8202, 8203
Fax : 035 - 248 - 000 ต่อ 8203
Website : gps.mcu.ac.th
E-mail : gps@mcu.ac.th

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)
เรียน นายไพฑูรย์ อ่อนชื่น ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านรมชัย
สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กำหนดการ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. เอกสารประกอบการสนทนากลุ่ม จำนวน ๑ เล่ม

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิ้ง รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณา
แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.
เป็นต้นไป ณ ห้อง B๕๐๘ ชั้น ๕ โชนปี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ ตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิ้ง
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

5 มิ.ย. 2562

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร.,โทรสาร ๐ - ๓๕๒๔ - ๘๐๐๐ (ภายใน ๘๒๐๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๑๔๙ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้องB๕๐๘ ชั้น ๕ โซนบี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุขะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

(ผศ.ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง)
รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๖๗๗๐

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร.โทรสาร ๐ - ๓๕๒๔ - ๘๐๐๐ (ภายใน ๘๒๐๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๑๔๙

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขออนุญาตเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง ๖๕๐๘ ชั้น ๕ โชนปี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขออนุญาตเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรติดต่อ: ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๑๐

จังหวัดกำแพงเพชร
ศูนย์วิจัย
๕ มิถุนายน ๒๕๖๒

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร.,โทรสาร ๐ - ๓๕๒๔ - ๘๐๐๐ (ภายใน ๘๒๐๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๑๔๙

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์ อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจิจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณา
แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.
เป็นต้นไป ณ ห้อง B๕๐๘ ชั้น ๕ โซนบี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจิจ

โทรติดต่อกับ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๗๐

5 มิ.ย. 2562

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร.โทรสาร ๐ - ๓๕๒๔ - ๘๐๐๐ (ภายใน ๘๒๐๐)
ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๑๔๙ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นียมมางกูร อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๒๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณา
แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วน
เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.
เป็นต้นไป ณ ห้อง B๕๐๘ ชั้น ๕ โซนบี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
กรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์
จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ
โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

แจ้งให้ทราบถึงวิทยากรและผู้เกี่ยวข้อง:
สุรินทร์ นียมมางกูร
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นียมมางกูร)
5/๒๖- 25๖2

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร.โทรสาร ๐ - ๓๕๒๔ - ๘๐๐๐ (ภายใน ๘๒๐๐)
 ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๑๔๔ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน ศาสตราจารย์ พลตำรวจโทหญิง ดร.นัยนา เกิดวิชัย อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลิจจ รหัสประจำตัวนิสิต ๖๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตร
 ปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัด
 กำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณา
 แล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดียิ่ง จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วน
 เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุน
 หมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น.
 เป็นต้นไป ณ ห้อง B๕๐๘ ชั้น ๕ โซนบี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลง
 กรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุสิตบัณฑิต สาขาวิชารัฐ
 ประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์
 จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุขะพรหม)
 ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
 ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลิจจ
 โทรติดตอ. ๐๘๑-๘๘๖-๙๗๙๖๐

น.ส. นัยนา เกิดวิชัย
 (อ.ดร. นัยนา เกิดวิชัย)
 5 มิ.ย. 2562

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร.โทรสาร ๐ - ๓๕๒๔ - ๘๐๐๐ (ภายใน ๘๒๐๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕.๒/๑๕๙

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

เรียน ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกโรสง อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีจ รหัสประจำตัวนิสิต ๒๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง B๕๐๘ ชั้น ๕ โซนบี อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

ทราฟ.คณ
5 มิ.ย. 2562

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุษะพรหม)

ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล้ากลีจ

โทรศัพท์ต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

บันทึกข้อความ

ส่วนงาน หลักสูตรบัณฑิตศึกษา ภาควิชารัฐศาสตร์ โทร., โทรสาร ๐ - ๓๕๒๔ - ๘๐๐๐ (ภายใน ๘๒๐๐)

ที่ ศธ ๖๑๐๕๒/๑๔๙

วันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒

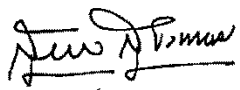
เรื่อง ขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ (Focus Group Discussion)

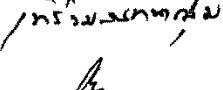
เรียน อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์ อาจารย์ประจำหลักสูตรบัณฑิตศึกษา

เนื่องด้วย นายชนะพงษ์ นามสกุล กล่าวถึงจรรยาบรรณวิชาชีพ ๒๐๐๑๑๐๔๐๑๗ นิสิตหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรดังกล่าว

ในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ทิชากรณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องนี้เป็นอย่างดี จึงใคร่ขอเชิญท่านพร้อมทั้งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะ เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร” ในวันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป ณ ห้อง B๕๐๘ ชั้น ๕ โขนบิ อาคารเรียนรวม คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าจักได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดี และขอขอบพระคุณในความเอื้อเฟื้อทางวิชาการมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อขอเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเฉพาะตามวันเวลาและสถานที่ดังกล่าว

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุธะพรหม)
ผู้อำนวยการหลักสูตรบัณฑิตศึกษา
ภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์

ดร. พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์
5 มิ.ย. 2562

ผู้ประสานงาน: นายชนะพงษ์ กล่าวถึง
โทรติดต่อ. ๐๘๑-๘๘๖-๗๗๗๐

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion)
 เรื่อง “ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร”
 นายชนะพงษ์ นามสกุล กล้ากลีกริจ รหัสประจำตัวนิสิต ๒๐๐๑๑๐๔๐๑๗
 นิสิตหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
 ณ ห้องเธียร์เตอร์ B๕๐๘-๕๐๙ ชั้น ๕ อาคารเรียนรวม โชนบี ภาควิชารัฐศาสตร์
 คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย
 วันพุธที่ ๕ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๒ เวลา ๐๙.๐๐ น. เป็นต้นไป

ชื่อ-ฉายา/นามสกุล	ตำแหน่ง	ลงนาม
รองศาสตราจารย์ ดร.สุพล สุขะพรหม	รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป / มอ.หลักสูตรบัณฑิตศึกษา	
ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง	ประธานหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เกียรติศักดิ์ สุขเหลือง	รองคณบดีคณะสังคมศาสตร์ ฝ่ายวิชาการ	
ศาสตราจารย์ พล.ต.ท.หญิง ดร.มัยนา เกิดวิชัย	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์	
รองศาสตราจารย์ ดร.สุรินทร์ นิยมางกูร	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุวัต กระสังข์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.รัฐพล เย็นใจมา	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์	
อาจารย์ ดร.กาญจนา คำจติ	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์	
อาจารย์ ดร.สุริยา รักษาเมือง	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์	
อาจารย์ ดร.พงศ์พัฒน์ จิตตานุรักษ์	อาจารย์ประจำภาควิชารัฐศาสตร์	
นาง ปุณณา แสงอาวุธ	นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอวังน้อย	
นายไพฑูรย์ อ่อนชื่น	ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านรมชัย	
นางสาววิภา มั่นคง	สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง บ้านรมชัย	

ภาคผนวก ช
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการศึกษาวิจัย

เรื่อง : ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร
คำชี้แจง

๑. แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๒. แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน คือ

ตอนที่ ๑ แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) จำนวน ๕ ข้อ

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบของการวิธีการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน ๘๐ ข้อ คำตอบมี ๕ ระดับ ดังนี้

๕	หมายถึง	เห็นด้วยมากที่สุด
๔	หมายถึง	เห็นด้วยมาก
๓	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
๒	หมายถึง	เห็นด้วยน้อย
๑	หมายถึง	เห็นด้วยน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะ ซึ่งจะเป็นคำถามที่เปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด (Open ended Questions) จำนวน ๑ ข้อ

๓. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์นำมาใช้ในการศึกษาวิจัยเท่านั้น จะไม่มีการเปิดเผยข้อมูลเป็นรายบุคคลแต่อย่างใด ซึ่งจะไม่มีผลต่อผู้ตอบแบบสอบถาม โดยจะนำเสนอข้อมูลเป็นผลรวมหรือกลุ่มบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม เพื่องานวิจัยครั้งนี้จะได้มีความสมบูรณ์และมีคุณค่าสามารถนำผลวิจัยมาใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในอนาคตให้มีประสิทธิภาพต่อไป ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากทุกท่านเป็นอย่างดี และขอกราบขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความเมตตาในการตอบแบบสอบถามมา ณ โอกาสนี้

นายชนะพงษ์ กล้ากลิจ

นิสิตปริญญาเอก หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต

สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดกรอกแบบสอบถามโดยใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่านมากที่สุดเพียงข้อเดียว

๑. เพศ

ชาย

หญิง

๒. อายุ

ต่ำกว่า ๒๕ ปี

๒๕ - ๓๕ ปี

๓๖ - ๔๕ ปี

ตั้งแต่ ๔๖ ปีขึ้นไป

๓. ระดับการศึกษา

ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

ระดับปริญญาตรี

ระดับปริญญาโท

ระดับปริญญาเอก

๔. ความเกี่ยวข้องกับกองทุนหมู่บ้าน

ผู้บริหาร

พนักงาน

สมาชิกกองทุน

อื่นๆ โปรดระบุ.....

๕. รายได้ต่อเดือน

๕,๐๐๐-๑๐,๐๐๐ บาท

๑๐,๐๐๑-๒๐,๐๐๐ บาท

๒๐,๐๐๑-๓๐,๐๐๐ บาท

๓๐,๐๐๑ บาท ขึ้นไป

๖. ระยะเวลาของการเป็นสมาชิก

๑ - ๕ ปี

๖ - ๑๐ ปี

๑๑ - ๑๕ ปี

๑๖ - ๒๐ ปี

๒๑ ปี ขึ้นไป

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

คำชี้แจง : โปรดกรอกแบบสอบถามและใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงกับ
ความคิดเห็นของท่านมากที่สุดเพียงช่องเดียว

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปาน กลาง ๓	น้อย ๒	น้อย ที่สุด ๑
การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง						
การวางแผน						
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการดำเนินงานของ กองทุนหมู่บ้าน					
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนการจัดสรรวงเงินกู้ของ กองทุนหมู่บ้าน					
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อเตรียมรับการ ตรวจสอบ					
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่อคัดเลือกบุคคลเป็น กรรมการกองทุนหมู่บ้าน					
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนเพื่ออบรมให้ความรู้ เกี่ยวกับการใช้จ่ายเงินกู้ให้แก่สมาชิก					
การปฏิบัติงาน						
๑.	ท่านมีการการปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายได้ต่อเนื่อง ยาวนานไม่เบื่อหน่าย					
๒.	ท่านมีการปฏิบัติงานด้วยความสม่ำเสมอ					
๓.	ท่านมีการปฏิบัติงานทันทีที่ได้รับมอบหมาย					
๔.	ท่านมีการปฏิบัติที่ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคและไม่ละทิ้ง งานโดยยึดหลักความสำเร็จของงานเป็นที่ตั้ง					
๕.	ท่านปฏิบัติงานด้วยความอดทนและตั้งใจฝึกฝน เพื่อ พัฒนาทักษะฝีมือให้เกิดความชำนาญ					
การตรวจสอบ						
๑.	ท่านมีการไต่รตรงหาข้อดี ข้อด้อย ในการปฏิบัติงาน ทุกครั้งเพื่อเป็นแนวทางครั้งต่อไป					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๒.	ท่านได้ตรองคิดค้นแนวทางการปรับปรุงงาน และแก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้นด้วยเหตุและผล					
๓.	ท่านมีการตรวจสอบข้อบกพร่องของการปฏิบัติงาน อยู่ตลอดเวลา					
๔.	ท่านมีการพิจารณาแผนการปฏิบัติงานเพื่อสร้างระบบและขั้นตอนที่ชัดเจน					
๕.	ท่านมีการค้นคว้าและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อเพิ่มพูนความสามารถในการปฏิบัติงาน					
การปรับปรุงงาน						
๑.	ท่านรับรู้ผลการประเมินการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและนำผลการประเมินมาปรับใช้ในการดำเนินงาน					
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการวางแผนปรับปรุงและร่วมปรับปรุงการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านตามผลการประเมิน					
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงการปฏิบัติงานของกองทุนหมู่บ้านตามผลการประเมิน					
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการดำเนินงานปรับปรุงงานที่ได้รับการตรวจสอบแล้วให้ดีขึ้นกว่าเดิม					
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการวางแผนการดำเนินงานครั้งต่อไปเพื่อพัฒนาการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
การมีส่วนร่วม						
ร่วมคิด						
๑.	ท่านมีส่วนในการประชุมเพื่อนำเสนอเรื่องต่างๆ ที่มีความจำเป็นในการพัฒนา					
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจวางแผนขั้นตอนการดำเนินงานของแผนงาน/โครงการ/กิจกรรม					
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการนำเสนอปัญหาความต้องการ					
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการคิดและกำหนดแนวทางพัฒนา					
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการจัดลำดับความสำคัญของปัญหาและความต้องการในการจัดทำแผน					
ร่วมทำ						
๑.	ท่านได้เข้าร่วมประชุมในโครงการ/กิจกรรม					
๒.	ท่านได้เข้ารับการอบรมความรู้เพื่อเพิ่มทักษะในการพัฒนาอาชีพ					
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการกระจายข้อมูลข่าวสารเพื่อให้บุคคลอื่นๆ ได้เข้ามามีส่วนร่วม					
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในการประกอบอาชีพ					
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในโครงการและกิจกรรมต่างๆ					
ร่วมรับผลประโยชน์						
๑.	ท่านมีการจัดสวัสดิการหรือการสนับสนุนการทำงานตามความเหมาะสมและเป็นธรรม					
๒.	ท่านมีการสงเคราะห์ซึ่งกันและกันในหมู่ผู้ร่วมงานด้วยการแบ่งปันสิ่งของต่าง ๆ ที่ได้มาโดยชอบธรรม					
๓.	ท่านมีการจัดสรรงบประมาณอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง					
๔.	ท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ด้วยสำนึกในความรับผิดชอบ โดยไม่หวังสิ่งตอบแทน					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๕.	ท่านมีการส่งเสริมให้บุคลากรปฏิบัติหน้าที่ โดยยึดประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง					
ร่วมการประเมินผล						
๑.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการควบคุมและตรวจสอบการปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของแผนงาน/โครงการ					
๒.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความก้าวหน้าของแผนงาน/โครงการ					
๓.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการกระจายเงินกู้ อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม					
๔.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับความโปร่งใสในการบริหารงาน					
๕.	ท่านมีส่วนร่วมในการรับรู้เกี่ยวกับการติดตามและประเมินผลแผนงาน/โครงการ					
ภาวะผู้นำ						
มีวิสัยทัศน์						
๑.	ท่านมีการกำหนดทิศทางที่จะดำเนินงานขององค์กร โดยมีจุดหมายปลายทางที่ชัดเจนและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ					
๒.	ท่านมีเป้าหมายที่ชัดเจนและมีความพอใจในงานที่ปฏิบัติอยู่					
๓.	ท่านมีแนวความคิดที่สอดคล้องกับแนวโน้มในอนาคต ในหน้าที่ความรับผิดชอบที่จะประสบความสำเร็จ					
๔.	ท่านมีการสร้างวิสัยทัศน์ในองค์การรวมถึงการมีเจตคติที่เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ และความรู้ความสามารถ					
๕.	ท่านมีการวางแผนการดำเนินการและพอใจในการบริหารจัดการที่เป็นอยู่					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
จัดการดี						
๑.	ท่านมีการสนับสนุนโดยมุ่งเน้นผู้รับบริการเป็นสำคัญ เพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่ดี					
๒.	ท่านมีทักษะความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการนิเทศภายในร่วมกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ					
๓.	ท่านมีความเชี่ยวชาญและมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย					
๔.	ท่านมีเทคนิคและความถนัดในงานที่ทำ มีความพร้อมในการทำงานตลอดเวลาและมีประสบการณ์					
๕.	ท่านมีความพยายามในการที่จะบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง					
มีมนุษยสัมพันธ์						
๑.	ท่านมีความกระตือรือร้นพร้อมให้คำปรึกษาแนะนำที่ถูกต้อง และหมั่นตรวจสอบข้อบกพร่องเพื่อการบริหารจัดการ					
๒.	ท่านมีการยกย่องให้เกียรติผู้อื่นเพื่อเพิ่มศักยภาพในการทำงาน					
๓.	ท่านมีความชัดเจน และให้โอกาสแสดงความคิดเห็นในงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเอาใจใส่					
๔.	ท่านมีการให้ความช่วยเหลือผู้อื่นเมื่อมีโอกาส และตรวจสอบงานที่มอบหมายอยู่เสมอ เพื่อให้งานมีประสิทธิภาพ					
๕.	ท่านให้ความเป็นกันเองกับทุก ๆ คนที่ทำงานร่วมกัน ไม่ทอดทิ้งกันจนกว่างานจะสำเร็จ					
ประสิทธิผลของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง						
การเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุน						
๑.	กองทุนหมู่บ้าน จำนวนเงินกองทุนเพียงพอกับความต้องการกู้ของสมาชิก					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๒.	กองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนที่เปิดโอกาสให้คนในชุมชนสามารถเข้าถึงในการกู้ยืมได้มากขึ้น					
๓.	กองทุนหมู่บ้าน เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับคนในหมู่บ้านสร้างรายได้และสร้างงาน ลดรายจ่าย บรรเทาความเดือดร้อนกรณีฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน					
๔.	กองทุนหมู่บ้าน มีการพิจารณาอนุมัติเงินกู้ของสมาชิกกองทุนอย่างเป็นธรรม					
๕.	กองทุนหมู่บ้าน มีการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ตามที่กรรมการกองทุนกำหนดอย่างมีความเหมาะสม					
ส่งเสริมและพัฒนาให้มีขีดความสามารถ						
๑.	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองร่วมกำหนดระเบียบข้อบังคับกองทุน					
๒.	คณะกรรมการหมู่บ้านได้จัดให้มีการประชุมหรือเวทีประชาคมของสมาชิกกองทุนเพื่อให้มีส่วนร่วมในการกำหนดอนาคตของชุมชนและแนวทางในการบริหารกองทุน					
๓.	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านร่วมกับข้าราชการเอกชนและประชาสังคมในการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้แก่สมาชิกในการแก้ไขปัญหาของกองทุนหมู่บ้าน					
๔.	คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทำให้เกิดการเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน					
๕.	กองทุนหมู่บ้านทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารจัดการกองทุนเริ่มจากร่วมรับรู้ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมติดตาม ตรวจสอบ ร่วมรับ					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
	ผลประโยชน์					
เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเอง						
๑.	กองทุนหมู่บ้านหมู่บ้านเป็นแหล่งเงินทุนที่ทำให้สมาชิกกองทุนมีแหล่งเงินทุนในการพัฒนาอาชีพ					
๒.	กองทุนหมู่บ้านช่วยให้สมาชิกในองคมนตรีมีอัตราการว่างงานลดลง					
๓.	กองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกในกองทุนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างศักยภาพในการพัฒนาอาชีพ					
๔.	กองทุนหมู่บ้านทำให้สมาชิกกองทุนมีการพัฒนาอาชีพสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจแก่ชุมชนอย่างยั่งยืน					
๕.	กองทุนหมู่บ้านช่วยลดภาระการกู้เงินนอกระบบ					
กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก						
๑.	กองทุนหมู่บ้านมีการส่งเสริมสร้างเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านให้ดีขึ้น					
๒.	กองทุนหมู่บ้านสามารถแก้ปัญหาอัตราดอกเบี้ยสูงจากเงินกู้นอกระบบให้แก่ครัวเรือน					
๓.	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้ในชุมชนมีเงินออมมากขึ้นจากการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้าน					
๔.	กองทุนหมู่บ้านมีการพิจารณาเงินกู้มีความเป็นธรรมเหมาะสมกับการนำไปใช้เงินทุนในการประกอบอาชีพ					
๕.	การดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านสามารถช่วยลดปัญหาอาชญากรรมในสังคมได้					
เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน						
๑.	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้สมาชิกกองทุนมีอาชีพและรายได้ดีขึ้นสามารถแก้ไขปัญหาความยากจนได้					

ข้อที่	ประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด ๕	มาก ๔	ปานกลาง ๓	น้อย ๒	น้อยที่สุด ๑
๒.	กองทุนหมู่บ้านสามารถทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งสามารถพึ่งพาตนเองได้					
๓.	กองทุนหมู่บ้านจัดให้มีกระบวนการเรียนรู้ให้แก่สมาชิกกองทุนหมู่บ้านเกิดความเอื้ออาทรเกื้อกูลซึ่งกันและกัน					
๔.	กองทุนหมู่บ้านจัดให้มีการจัดสวัสดิการเพื่อเกื้อกูลแก่ผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน					
๕.	กองทุนหมู่บ้านมีการวิเคราะห์และพัฒนาศักยภาพการบริหารงานของคนและกลุ่มต่างๆอย่างสม่ำเสมอเพื่อสร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชน					

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในจังหวัดกำแพงเพชร

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ให้สัมภาษณ์

วัน/เดือน/ปี ที่ให้สัมภาษณ์ เวลา.....น.
ชื่อ นามสกุล
อายุ..... ปี ตำแหน่ง

ตอนที่ 2 ข้อมูลการสัมภาษณ์เกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองในจังหวัดกำแพงเพชร

๒.๑) การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๑) ท่านคิดว่าควรมีการวางแผนเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของกองทุนฯ ที่วางไว้
อย่างไร

.....
.....
.....

๒) ท่านคิดว่าคณะกรรมการกองทุนฯ ควรมีการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุผลตามวัตถุประสงค์
ของกองทุนฯ ที่วางไว้ อย่างไร

.....
.....
.....

๓) ท่านคิดว่าควรมีการตรวจสอบในสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการทำงานของกองทุนฯ อย่างไร

.....
.....
.....

๔) ท่านคิดว่าควรมีการปรับปรุงงานในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของกองทุนฯ
อย่างไร

.....

๒.๒) ภาวะผู้นำ

๑) ท่านคิดว่าควรมีการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของกองทุนฯเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย
อย่างไร

.....

๒) ท่านคิดว่าคณะกรรมการควรมีความเชี่ยวชาญและมุ่งมั่นที่จะบริหารจัดการกองทุนฯ
เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย อย่างไร

.....

๓) ท่านคิดว่าคณะกรรมการกองทุนฯควรมีความพร้อมในการสร้างมนุษยสัมพันธ์กับ
ผู้ร่วมงาน อย่างไร

.....

๒.๓) การมีส่วนร่วม

๑) ท่านคิดว่าควรมีแนวทางการระดมความคิดในการดำเนินงานของกองทุนฯอย่างไร

.....

๒) ท่านคิดว่าคณะกรรมการกองทุนฯควรมีแนวทางในการทำงานกับผู้ร่วมงาน อย่างไร

.....

๓) ท่านคิดว่าคณะกรรมการกองทุนฯควรมีแนวคิดว่าในสิ่งที่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม
อย่างไร

.....
.....
.....

๔) ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนอย่างไร

.....
.....
.....

๒.๔ ประสิทธิภาพของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

๑) ท่านคิดว่ากองทุนหมู่บ้านฯเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนสำหรับการลงทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้แก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน ได้อย่างไร

.....
.....
.....

๒) ท่านคิดว่ากองทุนหมู่บ้านฯควรมีการส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง อย่างไร

.....
.....
.....

๓) ท่านคิดว่ากองทุนหมู่บ้านฯควรมีการเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของประชาชนในการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อแก้ไขปัญหา เสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง อย่างไร

.....
.....
.....

๔) ท่านคิดว่ากองทุนหมู่บ้านฯ สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจ ในระดับฐานรากของประเทศรวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต ได้อย่างไร

.....
.....
.....

๕) ท่านคิดว่ากองทุนหมู่บ้านฯสามารถเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง ได้อย่างไร

.....
.....
.....

ภาคผนวก ซ
ภาพการสัมภาษณ์เก็บข้อมูล

สัมภาษณ์ ศ.ดร.กฤษ เพิ่มทันจิตต์

อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

(๑๕ ธันวาคม ๒๕๖๑)

สัมภาษณ์ นางณัฐพัชญาณ มุสิกะปาน

รักษาการในตำแหน่ง พัฒนาการจังหวัดกำแพงเพชร

(๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑)

สัมภาษณ์ นายสมพงษ์ เชี่ยวเกตุวิทย์
ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านวังน้ำวน อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร
(๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑)

สัมภาษณ์ นายผดุงทรัพย์ พันธุศิลป์
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร
(๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑)

สัมภาษณ์ นางสาวเกษร กันสุขุม
พัฒนาการอำเภอปางศิลาทอง จังหวัดกำแพงเพชร
(๘ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นางโสภา บุญยยืน
พัฒนาการอำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
(๘ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ พระครูไพโรจน์วชิรากร
เจ้าคณะตำบลวังชะพลู อำเภอขามเฒ่าศรีสุภะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
(๑๕ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นายยศจรร ชันสิงหา
ปราชญ์ชาวบ้านตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าศรีสุภะบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
(๑๕ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ พระครูสิทธิวิจิตรธรรม
เจ้าคณะตำบลแสนตอ-เกาะตาล อำเภอลำลูกเกด จังหวัดกำแพงเพชร
(๙ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นางกาญญา เอี่ยมแพร
เหรียญกอบทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหาดซอมน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดกำแพงเพชร
(๙ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นางสาวสมพร จันทวิมล
เลขานุการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านดอนแดง อำเภอลำดวนรณรงค์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร
(๑๕ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ อีรพงศ์ เปรมปรี
พัฒนาการอำเภอบึงสามัคคี จังหวัดกำแพงเพชร
(๑๗ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นายณฤมิตร ชัยภา
ประธานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านชุมนาก ตำบลถาวรวัฒนา อำเภอยางชุมน้อย
จังหวัดกำแพงเพชร
(๑๗ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นางจเร บุญเนียม
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านบนบ้าน ตำบลแสนตอ อำเภอลำดวนบุรี
จังหวัดกำแพงเพชร
(๒๘ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นายวิชชัย อินอ่อน
ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลธัญรดา ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าลักษ์บุรี จังหวัดกำแพงเพชร
(๒๙ มกราคม ๒๕๖๒.)

สัมภาษณ์ นายณัฐพงษ์ ผิวบาง
พัฒนาการอำเภอทรายทองวัฒนา จังหวัดกำแพงเพชร
(วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นางวิไลวรรณ รัตนอุบล
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านหนองเหมือด ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี
จังหวัดกำแพงเพชร
(๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นายเอื้อง จันทน
สมาชิกกองทุนและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอลำลูกขันบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
(๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒)

สัมภาษณ์ นางจันทร์ทิพย์ เหมือนแสง
สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบ้านเกาะสามสิบ ตำบลแสนตอ อำเภอขามเฒ่าบุรี
จังหวัดกำแพงเพชร
(๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.)

สัมภาษณ์ นายธนกร เกิดศรี
เลขานุการกองทุนและชุมชนเมืองบ้านวังเรียง ตำบลป่าพุดราย อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร
(๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒.)

ภาพการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ (Focus Group)
วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : นายพิศณุพงศ์ กล้ากสิกิจ
- วัน เดือน ปีเกิด : วันศุกร์ที่ ๒๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔
- สถานที่เกิด : จังหวัดนครสวรรค์
- การศึกษา : - ประถมศึกษา (๒๕๑๑) โรงเรียนวัดบ้านวังดินตาด จังหวัดนครสวรรค์
 - มัธยมศึกษาตอนต้น (๒๕๑๘-๒๕๒๓) โรงเรียนจิระประวัติวิทยาคมจังหวัดนครสวรรค์
 - มัธยมศึกษาตอนปลาย (๒๕๒๓-๒๕๒๖) โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
 - วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก
 - ปริญญาตรี สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (ส.บ.) (๒๕๒๗-๒๕๓๙) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร
 - ปริญญาตรี นิติบัณฑิต (น.บ.) (๒๕๔๔- ๒๕๔๙) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 - ปริญญาโทนิติมหาบัณฑิต (น.ม.) (๒๕๔๔-๒๕๔๙) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศูนย์วิทยบริการจังหวัด อุทัยธานี
- การทำงาน : - ๒๕๒๖-๒๕๕๐ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์
 : - ๒๕๕๑-ปัจจุบัน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
- ผลงานวิชาการ : กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสถาบันการเงินเพื่อกลุ่มคนรากหญ้า
 การประยุกต์หลักสัปบุริสธรรม ๗ กับการบริหารงานสมัยใหม่
 การจัดการทุนมนุษย์ (Human Capital Management)
- เข้าศึกษา : มิถุนายน ๒๕๖๐
- สำเร็จการศึกษา : กันยายน ๒๕๖๒
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๔๘๐ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร

ประวัติผู้วิจัย

- ชื่อ : นายพิศณุพงศ์ กล้ากสิกิจ
- วัน เดือน ปีเกิด : วันศุกร์ที่ ๒๘ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๔
- สถานที่เกิด : จังหวัดนครสวรรค์
- การศึกษา : - ประถมศึกษา (๒๕๑๑) โรงเรียนวัดบ้านวังดินตาด จังหวัดนครสวรรค์
 - มัธยมศึกษาตอนต้น (๒๕๑๘-๒๕๒๓) โรงเรียนจิระประวัติวิทยาคมจังหวัดนครสวรรค์
 - มัธยมศึกษาตอนปลาย (๒๕๒๓-๒๕๒๖) โรงเรียนนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์
 - วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก
 - ปริญญาตรี สาธารณสุขศาสตร์บัณฑิต (ส.บ.) (๒๕๒๗-๒๕๓๙) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช กรุงเทพมหานคร
 - ปริญญาตรี นิติบัณฑิต (น.บ.) (๒๕๔๔- ๒๕๔๙) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช จังหวัดกรุงเทพมหานคร
 - ปริญญาโทนิติมหาบัณฑิต (น.ม.) (๒๕๔๔-๒๕๔๙) มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศูนย์วิทยบริการจังหวัด อุทัยธานี
- การทำงาน : - ๒๕๒๖-๒๕๕๐ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครสวรรค์
 : - ๒๕๕๑-ปัจจุบัน ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร
- ผลงานวิชาการ : กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสถาบันการเงินเพื่อกลุ่มคนรากหญ้า
 การประยุกต์หลักสัปปุริสธรรม ๗ กับการบริหารงานสมัยใหม่
 การจัดการทุนมนุษย์ (Human Capital Management)
- เข้าศึกษา : มิถุนายน ๒๕๖๐
- สำเร็จการศึกษา : กันยายน ๒๕๖๒
- ที่อยู่ปัจจุบัน : ๔๘๐ หมู่ที่ ๑๒ ตำบลป่าพุทรา อำเภอขามเฒ่าบุรี จังหวัดกำแพงเพชร